

Kommunfullmäktige**Kommunfullmäktige**

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 26 maj 2025 kl. 13:15 i kommunfullmäktigesalen i Rådhuset.**

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt digitalt för allmänheten i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A. Handlingarna finns även på kommunens webbplats, www.harnosand.se

Mötet inleds med information från kommundirektör Lars Liljedahl.

Mål, budget och skattesats 2026

Vid sammanträdet kommer kommunens mål, budget och skattesats 2026 behandlas.

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2025
3. Information från revisionen 2025
4. Motion - Genomlysning av bidrag till olika projekt
5. Motion – Fixa soptunnorna
6. Mål, budget och skattesats 2026
7. 11-årig investeringsplan 2025-2035
8. Uppsiktsplikt kommunala bolag 2024
9. Aweckling av arbetslivsnämnd
10. Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun
11. Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026
12. Revidering av Reglemente för god ekonomisk hushållning
13. Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll
14. Ansvarsfrihet 2024 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen
15. Sammanträdestider 2026
16. Inkomna frågor 2025
17. Avsägelser 2025
18. Valärenden 2025

19. Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2025
20. Korta frågor - korta svar 2025

Monica Fahlén
ordförande

Kommunstyrelsen

§ 74

Dnr 2024-000425 1.1.1.1

Motion - Genomlysning av bidrag till olika projekt**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Bakgrund

Eva-Clara Viklund (M) har lämnat in en motion där en genomlysning önskas av vilka projekt kommunen har och hur mycket pengar som kommunen stöttar projekten med.

Efter en dialog med motionsställaren förtydligades att det gäller projekt som kommunstyrelseförvaltningen finansierar och är part i/driver.

I genomlysningen ses att den totala kostnaden för projekt som kommunen är projektägare till är knapp 2,6 mnkr och den totala projektomslutningen uppgår till drygt 42 mnkr.

I projekt där kommunen är en part är kostnaden i kontanta medel avrundat 4,2 mnkr och kostnaden räknat i tid cirka 112 000 kronor.

Projekt tillsammans med Mittuniversitetet innebär en medfinansiering om cirka 3,0 mnkr.

Genomlysningen i sin helhet ses i bilaga.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-02

Bilaga - Redovisning av projekt och kostnader

Motion - Genomlysning av bidrag till olika projekt

Datum
2025-04-02Dnr
KS/2024-000425

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Genomlysning av bidrag till olika projekt

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Beskrivning av ärendet

Eva-Clara Viklund (M) har lämnat in en motion där en genomlysning önskas av vilka projekt kommunen har och hur mycket pengar som kommunen stöttar projekten med.

Efter en dialog med motionsställaren förtydligades att det gäller projekt som kommunstyrelseförvaltningen finansierar och är part i/driver.

I genomlysningen ses att den totala kostnaden för projekt som kommunen är projektägare till är knapp 2,6 mnkr och den totala projektslutningen uppgår till drygt 42 mnkr.

I projekt där kommunen är en part är kostnaden i kontanta medel avrundat 4,2 mnkr och kostnaden räknat i tid cirka 112 000 kronor.

Projekt tillsammans med Mittuniversitetet innebär en medfinansiering om cirka 3,0 mnkr.

Genomlysningen i sin helhet ses i bilaga.

Bedömning

Motionären efterfrågade en genomlysning. Fördelningen i genomlysningen i projektägare, projektpart samt kontanta medel respektive kostnader i tid bedöms ge ett gott underlag för vad som efterfrågades i motionen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2024-11-25 § 143 Motion – Genomlysning av bidrag till olika projekt

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2024-000425

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Bilagor

Redovisning av projekt och kostnader

20250317

Härnösand som projektägare

Start	Slut	Finansiering	Projektnamn	Område	Förvaltning/ Avdelning	Ägare	Projektkostnadsutrustning	Engagemang Härnösand
								Kontanta medel
2024	2027	ERUF/RVN	HSO- Hållbar Samhällsomsättning	Effektivisera processer kring samhällsbyggnad, påverkansarbete	Tillväxt	Härnösands kommun	31 942 086	1 023 763
2021	2025	EU-kommisionen	EDH- Europa Direkt Härnösand	Europa frågor lokalt	Tillväxt	Härnösands kommun	2 885 882	1 408 900
2023	2025	Länstyrelsen	Kulturmiljöprogram	Kulturmiljö	Tillväxt	Härnösands kommun	500 000	
2024	2026	Länstyrelsen	DigiNylis	Digital delaktighet	Tillväxt	Härnösands kommun	400 000	
2024	2026	Jordbruksverket	Kommunalt framtidsälvrad matfisk	Etablering	Tillväxt	Härnösands kommun	4 705 039	
2024	2025	Leader	Vårdkasen	Platsutveckling	Tillväxt	Härnösands kommun	1 603 278	160 328
summa egna							42 036 285	2 592 991

Härnösand som projektpart

Start	Slut	Finansiering	Projektnamn	Område	Förvaltning/ Avdelning	Ägare	Projektkostnads g	Engagemang Härnösand	Engagemang Härnösand	Medfinansiering i tid
2025	2028 ESF+	2023 2025 URBACT 2024 2027 ERF/RVN 2023 2025 ERF/RVN 2024 2025 Leader 2024 2026 Svenska Institutet	Komin Kompetensmatchning och inkludering	Kompetensmatchning näringsliv	Tillväxt	Projektpart HK, ägare Civik	27 149 114	1 024 916	100 000	11 600
2023	2025 URBACT		MetaCity	Visualisering och stadsutveckling	Tillväxt	Projektpart HK, ägare Fundão,	762 332			
2024	2027 ERF/RVN		Avancerad digital acceleration i samverkan (ADAS)	Digitalisering	Tillväxt	BROV Innovation AB	12 833 991			
2023	2025 ERF/RVN		Kompetenskompassen	Kompetensförsörjning, nedvetna studie- och yrkesval	Tillväxt	Handelskammaren	19 540 416			
2024	2025 Leader		Grön omställning i Höga Kusten	Samverkan kring grön omställning i kommuner	Tillväxt	Leader Höga Kusten	775 081			
2024	2026 Svenska Institutet		RESCOM	Beredskap och resiliens	Tillväxt	Projektpart HK, ägare CBSS	1 000 000		11 600	
			summa externa			summa externa	62 060 934	1 564 986		111 600
			Summa egna och externa			Summa egna och externa	104 097 219	4 157 977		111 600

Projekt via MIUN-avtalet

Projekt Härnösandsavtal forskning					Verksamhet	Medfinansiering
Start	Slut	Område				
Govtech chall forskarskola Nyttorealiserig i digital praktik - Doktorand Från nuläge till Nyläge, Cirkulär biomassa 3.0 En för alla alla för en Hållbara stora etableringar 2.0	2023	2025	Skapa en gemensam forskarskola och utveckla djupare kunskap och nya arbetsformer kring samhällets digitalisering med en utmaningsdriven logik.	KSF, tillväxt utv.	179 790	
	2024	2029	Metoder, verktyg och processer inom nyttorealiserig	KSF, ledning, It,	2 051 718	
	2024	2026	Att få forskningsbaserad kunskap om faktorer som påverkar platserns attraktivitet och därmed möjligheterna till tillväxt.	KSF, nliv/utv	300 000	
	2024	2027	Ren miljö och hållbar lokal mat och energiproduktion. Hsands fokusområde Foodtech/Framtidens livsmedelsindustri.	KSF/utveckling, nliv.	300 000	
	2025	2025	Förbättra samverkan inom det civila försvaret	KSF/beredskap	123 923	
	2025	2026	Identifiera faktorer och kartlägga effekter som större etableringar kan få på näringslivet	KSF näringsliv, utveckling	250 000	
						2 955 681

Lämna in en motion, interpellation eller fråga

1. Ärende

Vill du lämna in en motion, interpellation eller fråga?

motion

GENOMLYSNING AV BIDRAG TILL OLIKA PROJEKT

Hur vill du lämna din motion *

Skriva fritt i ärende

Skriv din motion här *

I senaste Kommunstyrelsen så godkändes två projekt gällande kompetensförsörjning. Vi stöttar med ca 570 000kr/ år olika projekt gällande kompetensförsörjning. I årsbokslutet läser vi om samarbetet med MIUN gällande kompetensförsörjningen. Dessa är några exempel på stöd vi ger men vi stödjer flera andra. Behöver vi alla dessa projekt, vad får vi tillbaka? Finns det liknande projekt där syftet är detsamma och som kan slås i hop?

Med anledning av det yrkar jag

-att en genomlysning görs i kommunen som belyser vilka olika projekt vi har och hur mycket pengar vi som kommun stöttar med.

Ange kontaktuppgifter

För- och efternamn

Eva-Clara Susanne Viklund

Mobiltelefon

0703428823

Notifieringar

SMS

Ange din harnosand.se e-postadress

E-postadress

eva-clara.viklund@harnosand.se

Vilket parti tillhör du?

Moderata samlingspartiet

Kommunstyrelsen

§ 47

Dnr 2024-000399 1.1.1.1

Motion - Fixa soptunnorna**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Olle Löfgren (L).

Bakgrund

Olle Löfgren (L) har lämnat in en motion angående utformningen av soptunnorna och storleken på de olika facken. Motionären menar att facken för glas, metall och tidningar ska minskas för att ge plats för mer skrymmande sopor samt att dessa ska tömmas varannan vecka sommartid för att undvika ohyra.

Härnösands kommun samlar sedan 2014 in förpackningar i separata kärl genom fastighetsnära insamling. Regeringen beslutade sommaren 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Beslutet medför att år 2024 övergick insamlingsansvaret för förpackningar till kommunerna. Kommunerna ska ordna separat insamling av källsorterade förpackningar genom fastighetsnära insamling eller vid lättillgängliga insamlingsplatser. Detta medförde att kommunfullmäktige i december 2023 beslutade om reviderade avfallsföreskrifter för Härnösands kommun 2024-2030 (KS2023-000374).

De tre största förändringarna i de nya föreskrifterna var:

1. Förpackningsansvaret togs över av kommunen och det blev obligatoriskt för hushållen att ha flerfackskärl.
2. Standard för restavfallsinsamling blev var fjärde vecka. Förändring av kärlens fördelning gjordes om och utrymmet för restavfall blev mindre.
3. Ansvar för rivningsavfall från privatpersoner och tidningar hamnade på kommunen.

Motionen har överlämnats till Härnösands Energi & Miljö AB (HEMAB) för yttrande. Bolaget anför bland annat att under den tid på tio år som Härnösand har haft fyrfackskärl har mängden insamlat restavfall minskat med 47 %. Hushållens beteende har även förändrats där bland annat e-handel har ökat

Kommunstyrelsen

kundernas behov och efterfrågan av ökat utrymme för plast och papper. Detta är en förändring man ser generellt i hela Sverige. Därmed fanns behov av ändrad fraktionsindelning även ur den aspekten. Det mindre utrymmet för restavfall med tömningsintervallet var fjärde vecka beräknas räcka för de allra flesta hushållen om allt material som går att återvinna sorteras ut. För de hushåll som har mycket restavfall, i form av t.ex. blöjor finns möjlighet att beställa extra kärl för restavfall.

Att köpa in nya, mindre, insatsfack beräknas vara en kostnad på cirka 7 miljoner kronor exklusive moms plus arbetskostnaden för att byta ut kärnen. Det är en kostnad som bolaget idag inte anses vara motiverad.

Angående risken för skadedjur uppger bolaget att restavfall som är rätt sorterat, det vill säga inte innehåller t.ex. matavfall, inte drar till sig skadedjur.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att motionen bör avslås. Dels då kostnaden för att byta ut kärnen är hög men även att de hushåll som har behov av extrakärl för restavfall redan idag kan beställa ett sådant. HEMAB uppger att det i december 2024 var 142 hushåll som hade ett extrakärl.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-02-13
checklista

Yttrande Härnösands Energi & Miljö AB 2025-02-03

Motion, Olle Löfgren (L) 2024-09-26

Datum
2025-02-13Dnr
KS/2024-000399**Kommunstyrelseförvaltningen**

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017

ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Fixa soptunnorna**Förslag till beslut**

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Olle Löfgren (L) har lämnat in en motion angående utformningen av soptunnorna och storleken på de olika facken. Motionären menar att facken för glas, metall och tidningar ska minskas för att ge plats för mer skrymmande sopor samt att dessa ska tömmas varannan vecka sommartid för att undvika ohyra.

Härnösands kommun samlar sedan 2014 in förpackningar i separata kärl genom fastighetsnära insamling. Regeringen beslutade sommaren 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Beslutet medför att år 2024 övergick insamlingsansvaret för förpackningar till kommunerna. Kommunerna ska ordna separat insamling av källsorterade förpackningar genom fastighetsnära insamling eller vid lättillgängliga insamlingsplatser. Detta medförde att kommunfullmäktige i december 2023 beslutade om reviderade avfallsföreskrifter för Härnösands kommun 2024-2030 (KS2023-000374).

De tre största förändringarna i de nya föreskrifterna var:

1. Förpackningsansvaret togs över av kommunen och det blev obligatoriskt för hushållen att ha flerfackskärl.
2. Standard för restavfallsinsamling blev var fjärde vecka. Förändring av kärlens fördelning gjordes om och utrymmet för restavfall blev mindre.
3. Ansvar för rivningsavfall från privatpersoner och tidningar hamnade på kommunen.

Motionen har överlämnats till Härnösands Energi & Miljö AB (HEMAB) för yttrande. Bolaget anför bland annat att under den tid på tio år som Härnösand har haft fyrfackskärl har mängden insamlat restavfall minskat med 47 %. Hushållens beteende har även förändrats där bland annat e-handel har ökat kundernas behov och efterfrågan av ökat utrymme för plast

Datum
2024-09-23Dnr
KS/2024-000399

och papper. Detta är en förändring man ser generellt i hela Sverige. Därmed fanns behov av ändrad fraktionsindelning även ur den aspekten. Det mindre utrymmet för restavfall med tömningsintervallet var fjärde vecka beräknas räcka för de allra flesta hushållen om allt material som går att återvinna sorteras ut. För de hushåll som har mycket restavfall, i form av t.ex. blöjor finns möjlighet att beställa extra kärl för restavfall.

Att köpa in nya, mindre, insatsfack beräknas vara en kostnad på cirka 7 miljoner kronor exklusive moms plus arbetskostnaden för att byta ut kärnen. Det är en kostnad som bolaget idag inte anses vara motiverad.

Angående risken för skadedjur uppger bolaget att restavfall som är rätt sorterat, det vill säga inte innehåller t.ex. matavfall, inte drar till sig skadedjur.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att motionen bör avslås. Dels då kostnaden för att byta ut kärnen är hög men även att de hushåll som har behov av extrakärl för restavfall redan idag kan beställa ett sådant. HEMAB uppger att det i december 2024 var 142 hushåll som hade ett extrakärl.

Beslutsunderlag

Yttrande Härnösands Energi & Miljö AB 2025-02-03

Motion, Olle Löfgren (L) 2024-09-26

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Datum
2025-02-03
Handläggare/Telefon
Isabell Niklasson/0611-55 75 00

Kommunfullmäktige
Härnösands Kommun
Er referens: Dnr: KS-24-33

Svar på Motion fixa soptunnorna

HEMAB har ett långsiktigt mål att hjälpa invånarna att minska mängden restavfall. Fortfarande utgör dock cirka 50 procent av soppåsen (restavfallet) sådant som går att återvinna, så som förpackningar, matavfall, textilier med mera.

Under den tid på tio år som Härnösand har haft fyrfackskärl har mängden insamlat restavfall minskat med 47 % vilket är mycket bra. Hushållens beteende har även förändrats där bland annat e-handel har ökat kundernas behov och efterfrågan av ökat utrymme för plast och papper. Detta är en förändring man ser generellt i hela Sverige. Därmed fanns behov av ändrad fraktionsindelning även ur den aspekten. Det mindre utrymmet för restavfall med tömningsintervallet var fjärde vecka beräknas räcka för de allra flesta hushållen om allt material som går att återvinna sorteras ut. För de hushåll med mycket restavfall, i form av t.ex. blöjor finns möjlighet att beställa extra kärl för restavfall.

Innan bytet av fraktionsindelning i kärlen, hade 0,6 % (35 st.) av kunderna ett extrakärl för restavfall. Nu (2024-12-31) har 2,59 % (142 st.) hushåll ett extrakärl för restavfall.

Insatsfacken för glas (färgat och ofärgat), metall och tidningar behövs vid fraktionsindelningen, dvs. de byttes ej ut till andra storlekar. Endast dekaler ändrades. Att vi inte köpte in nya mindre insatsfack beror till största delen av att det är en kostnad på ca. 7 000 000 kr exkl. moms + arbetskostnad för att byta ut insatserna till mindre storlek. En kostnad HEMAB ej kan motivera att belasta avfallskollektivet med.

Restavfall som är rätt sorterat (dvs. ej innehåller t.ex. matavfall) drar ej till sig skadedjur. I rätt sorterat restavfall torde det därmed ej finnas något av intresse för ev. ohyra.

Med vänlig hälsning

HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB

Cirkulära affärer/Återvinning
Isabell Niklasson

Datum
2025-03-06Dnr
KS/2024-000399

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017
ina.lindstrom@harnosand.se

Motion - Fixa soptunnorna

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja X Nej
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beslutet berör de individer som bor i bostad som har egen soptunna.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beslutet innebär ingen förändring för berörd grupp.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja Nej X

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Datum
2025-03-06Dnr
KS/2024-000399

6. Om nej – motivera varför inte

Då kostnaden för att byta insatsfacken är så hög att det inte är motiverat att byta ut dem har det inte genomförts någon dialog.

Dialog bör endast genomföras om en förändring är möjlig.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

I HEMABS ägardirektiv står att bolaget ska arbeta för att säkerställa en ekonomisk, social och ekologisk långsiktig hållbar utveckling i Härnösands kommun. Bolaget ska stimulera och underlätta för intressenter att minska negativ miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö.

HEMAB har ett långsiktigt mål att hjälpa invånarna att minska mängden restavfall. Fortfarande utgör dock cirka 50 procent av soppåsen (restavfallet) sådant som går att återvinna, så som förpackningar, matavfall, textilier med mera. Därför bör bolaget arbeta vidare med sitt uppdrag att informera allmänheten om sopsortering.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Beslutet har ingen påverkan på kommunens ekonomi. Att istället bifalla motionen skulle innebära en kostnad för HEMAB på cirka 7 miljoner exklusive moms bara för inköp av nya kärl. Till det tillkommer arbetskostnaden att byta ut dem.

Vad gäller förslaget att tömma kärlen varannan vecka sommartid medför även detta en ökad kostnad för kommunen. Dock finns det i dagsläget ingen beräkning på hur stor den kostnaden skulle bli.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Datum
2025-03-06Dnr
KS/2024-000399

Ingen X Liten Stor

Att invånarna i Härnösand källsorterar sitt avfall är bra för miljön. HEMAB uppger att cirka 50 procent av soppåsen (restavfallet) sådant som går att återvinna, så som förpackningar, matavfall, textilier med mera.

Att öka möjligheterna att kasta restavfall skulle potentiellt kunna minska benägenheten att sortera ut återvinningsbart avfall.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

De hushåll som har behov av extra kärl för restavfall, t.ex. barnfamiljer som behöver kasta blöjor, kan beställa sådant hos HEMAB. Därför har beslutet att avslå motionen ingen negativ påverkan på denna grupp.

2024-09-26

Motion Fixa soptunnorna

Under sommaren genomfördes förändringar av soptunnornas utformning där facken för plast utökades på bekostnad av facken för restavfall/brännbart. Barnfamiljer med blöjbarn hade en svår sommar att försöka få plats med restavfall när även tömningsintervallen ökade från varannan till var fjärde vecka.

Vi från Liberalerna önskar på grund av detta **att**: Minska facken för glas, metall och tidningar för att få mer plats för mer skrymmande sopor. Samt att dessa töms varannan vecka sommartid för att undvika ohyra.

Olle Löfgren Liberalerna Härnösand

Kommunstyrelsen

§ 75

Dnr 2025-000134 1.2.4.1

Mål, budget och skattesats 2026**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa den kommunala skattesatsen 2026 till 23,34 kronor,

att anta majoritetens Årsplan 2026,

att fastställa särskilda uppdrag till kommunstyrelse, nämnder och helägda bolag i enlighet med prioriteringar i majoritetens Årsplan 2026,

att uppdra till nämnderna att utverka indikatorer för sina mål i samband med verksamhetsplan 2026

att bemyndiga kommunstyrelsen att under 2026 nyupplåna, det vill säga öka kommunens långfristiga skulder, med maximalt 141,5 mnkr i enlighet med 11-åriga investeringsplanen, samt

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2026 omsätta lån, det vill säga låna upp belopp, motsvarande de lånebelopp som förfaller till betalning under 2026.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Johan Wester (C), Andreas Sjölander (S), Eva-Clara Viklund (M) och Glenn Sehlin (SD).

Yrkanden

Eva-Clara Viklund (M) yrkar avslag på liggande förslag till förmån för eget förslag.

Glenn Sehlin (SD) instämmer till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser avslå densamma.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Kommunstyrelsen**Reservation**

Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag.

Avståenden

Johan Wester (C) avstår att delta i beslutet i detta ärende.

Beslutsunderlag

Ordförandeförslag – Mål, budget och skattesats 2026

Årsplan 2026

Innehållsförteckning

Årsplan 2026	1
1 Inledning	2
1.1 Politiska prioriteringar	4
2 Målprogram 2024-2027	6
2.1 Lokala inriktningar och mål	7
2.1.1 Plats för alla	7
2.1.2 Plats för tillväxt	7
2.1.3 Modig miljökommun	8
2.1.4 Likvärdig utbildning	8
2.1.5 Jämställd och jämlik välfärd	8
2.1.6 Attraktiv arbetsgivare	9
2.2 God ekonomisk hushållning	9
2.2.1 Mål för kommunens ekonomi	9
2.2.2 Bedömning av god ekonomisk hushållning	9
3 Kommunens ekonomiska förutsättningar 2026	10
3.1 Finansiell information	10
3.2 Verksamheternas uppdrag och ekonomiska ramar	12
3.2.1 Samhällsnämnd 240,0 mnkr	12
3.2.2 Socialnämnd 849,1 mnkr	13
3.2.3 Skolnämnd 653,4 mnkr	13
3.2.4 Kommunstyrelse 190,3 mnkr	14
3.2.5 Kommunfullmäktige 13,9 mnkr	15
3.2.6 Kommungemensam verksamhet 154,3 mnkr	15
4 Så har vi arbetat med årsplanen	16

1 Inledning

Härnösand befinner sig i en tid av förändring – och förnyelse. Vi blickar framåt med fortsatt mod och beslutsamhet, väl medvetna om de stora investeringar och utmaningar som väntar. Samtidigt som vi står inför ett nytt kapitel i kommunens historia, lämnar vi inte vår väg. Vi håller fast vid våra prioriteringar, våra långsiktiga åtaganden och vår övertygelse om att Härnösand ska utvecklas hållbart, tryggt och med ansvar.

Samarbetet kring Torsboda Industrial Park är fortsatt viktigt för Härnösands framtid. Att förverkliga den typen av etablering kräver uthållighet och långsiktigt ledarskap – särskilt i tider av osäkerhet. Även om vi just nu ser ett tillfälligt gupp på vägen, är det inte skäl till panik. Tvärtom. Den tid som nu ges ger oss möjlighet att rusta oss ytterligare – organisatoriskt, infrastrukturellt och kompetensmässigt – för den transformation som kommer. Business Sweden lyfter Torsboda som en av Europas mest attraktiva platser för el- och arbetskraftsintensiv industri. Samtalen med intressenter fortsätter, och tillsammans med Timrå och Sundsvall står vi redo. Framgången ligger i samverkan, och vi vet att samarbetet är helt avgörande för vår gemensamma framtid.

Investeringarna i vår egen kommun är lika viktiga. Vi behöver också ha en långsiktighet i vår egen verksamhet, göra kloka markförvärv och detaljplanera för såväl bostads- som industriändamål. Det är både tidskrävande och kostsamma processer, men är en förutsättning för att kunna konkurrera om etableringar. Fullmäktiges breda enighet kring den 10-åriga investeringsplanen från 2022 visar styrkan i vår vilja att bygga ett hållbart Härnösand, rustat för framtiden – satsningar för att möta klimatutmaningar, investera i vår speciella infrastruktur, men också i tryggare trafikmiljöer, och såväl för biltrafikanter som för gång- och cykeltrafikanter. Vi ska inte vackla – vi ska hålla i och fullfölja det vi gemensamt beslutat.

Ett gott näringslivsklimat är avgörande för att vi ska fortsätta växa. Härnösand ska vara en plats där företagare känner sig välkomna, och där kommunens samarbete med näringslivet präglas av snabbhet och effektivitet. Vi är medvetna om att vi haft utmaningar när det gäller företagsklimatet, och vi har också jobbat hårt för att förbättra situationen. Med gemensam kraft ser vi till att alla delar av vår kommunala organisation – från förvaltningar till politiker – arbetar tillsammans för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för våra företag.

Samtidigt förändras världen runt oss. Den säkerhetspolitiska utvecklingen ställer nya krav på beredskap, uthållighet och ansvar. Rysslands ökade aggressivitet mot sina grannländer påminner oss om att fred inte är en självklarhet. Sverige rustar, och det behöver också kommunerna göra. Härnösand måste stå berett – för kriser, för snabba förändringar, för att värna människors trygghet även i osäkra tider. Den långvariga freden har inneburit en styrka, men är inte en garanti. Nu krävs eftertanke, robusta system och lokal resiliens.

Vi ser samtidigt att den ekonomiska utvecklingen i kommunen går åt rätt håll. Minskade pensionskostnader, stabil inflation och ökade skatteintäkter ger oss nytt handlingsutrymme. Men det innebär inte att vi kan slappna av. De stora investeringarna kräver fortsatt goda resultat och varsamhet i varje beslut. Omförhandlingar av ett stort antal hyresavtal väntar under kommande år – något som innebär både ekonomiska utmaningar och bokföringstekniska frågor kopplade till finansiell leasing. Det är nödvändigt att vi gör kloka avväganden.

Välfärden är och förblir vår högsta prioritet. Härnösand ska vara en kommun där olika grupper av barn, unga och äldre får det stöd de behöver. Vi vet att demografin förändras – vi blir fler äldre och färre i arbetsför ålder. Det innebär nya behov, nya lösningar, men också nya möjligheter. Projektet Friskare

Härnösand, tillsammans med Utfallsfonden, visar vägen för hur vi kan arbeta förebyggande, smart och med individens livskvalitet i fokus. Genom att fördröja behovet av omsorg med förebyggande insatser vinner vi både mänskligt och ekonomiskt.

Kulturen, föreningslivet och möjligheterna till ett rikt idrotts- och friluftsliv är en grundbult i Härnösands identitet. Det är en bärande del av vår attraktionskraft – det som gör att människor vill bo, leva och verka här. Under 2026 prioriterar vi i majoriteten en satsning på ökade anslag till föreningar, kulturverksamheter, idrott och friluftsliv. Vi tror på kraften i engagemanget hos våra invånare, och vi vet att dessa verksamheter skapar sammanhang, stolthet och framtidstro.

Att skära i kulturen vore fel väg att gå. Det skulle få långtgående konsekvenser, inte bara för enskilda verksamheter utan för hela vår kommuns själ och sociala sammanhållning. Därför väljer vi att investera – i det som gör oss unika, i det som skapar mening och möten, i det som får både unga och gamla att blomstra. Ett levande kulturliv är inte en lyx – det är en nödvändighet i ett samhälle som vill växa hållbart.

Detta är också en tid av förändring inom politiken. För kommunstyrelsens ordförande är detta den sista årsplanen han lägger fram. Inför hösten tackar han för sig och lämnar över till nästa ledare. Det sker i trygg vetskap om att majoriteten fortsatt har en tydlig linje – att ansvaret bärs vidare, även när personer byts ut. Ledarskapets viktigaste uppgift är att stå stadigt – särskilt när det blåser. Inte fara runt som en guttaperkaboll, utan förmedla riktning, lugn och ansvar.

Härnösand står rustat för framtiden när vi gör det Tillsammans!

Härnösand i maj 2025

Andreas Sjölander (S), kommunstyrelsens ordförande
Knapp Britta Thyr (MP), kommunstyrelsens vice ordförande
Ingemar Wiklander (KD), majoritetsföreträdare

1.1 Politiska prioriteringar

De ekonomiska utmaningarna under åren 2023–2024 har varit stora, både för Härnösands kommun och för många andra kommuner i landet. Underskottet från 2024 ska återställas inom tre år, vilket kräver både omställningar och effektiviseringar i hela kommunens verksamhet. För att nå god ekonomisk hushållning måste vi arbeta smartare inom befintliga ramar och anpassa oss till förändringar i befolkningens åldersstruktur och storlek.

Allt fler äldre är i behov av välfärdstjänster, samtidigt som antalet barn och unga minskar. För att möta denna utveckling genomförs riktade satsningar:

Prioriterade satsningar 2026

- Socialnämnden tillförs 14 miljoner kronor för att säkra en heltidsorganisation inom äldreomsorgen. Det möjliggör bättre schemaläggning, ökad kontinuitet i omsorgen och förbättrade arbetsvillkor såväl för medarbetare som för chefer.
- Skolnämnden tillförs totalt 4 miljoner kronor i en riktad satsning för att stärka skolor och förskolor utanför tätorten (3 miljoner till skolor, 1 miljon till förskolor). Det handlar om att trygga likvärdig utbildning oavsett var i kommunen barnen bor.
- Socialnämnden tillförs 0,75 miljoner kronor för fortsatt stöd till Café Trädgårn – en viktig mötesplats som främjar social samvaro och förebygger isolering bland äldre - samt för utvecklingsinsatser kopplade till habiliteringsersättning.
- Samhällsnämnden får 1,5 miljoner och socialnämnden 0,25 miljoner kronor till fritids- och föreningslivet – den största satsningen på många år. Det stärker civilsamhället, ökar delaktigheten och bidrar till en rik fritid för kommunens invånare.
- Kommunstyrelsen tilldelas 1 miljon kronor för att utveckla hälsofrämjande insatser. Fokus ligger på att minska sjukfrånvaro och stärka arbetsmiljön inom hela organisationen.

Övriga uppdrag till kommunstyrelse, nämnder och bolag

För att Härnösand ska kunna växa hållbart samt möta framtidens krav och behov ges följande strategiska uppdrag:

- Kommunstyrelsen och nämnderna ska gemensamt styra och följa upp mot målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.
- Kommunstyrelsen ska ur ett jämställdhetsperspektiv fortsätta att säkerställa insatser för minskad sjukfrånvaro, särskilt inom skola och omsorg.
- Samtliga nämnder ska prioritera stärkt företagsservice och förbättrat företagsklimat i Härnösand.
- Kommunstyrelsen och Invest i Härnösand AB ska säkerställa mer mark för industri, arbetsintensiv verksamhet och bostäder.
- Kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolag ska i samverkan stödja kommunens Tillväxtstrategi och kommande etableringar i regionen.
- Härnösandshus AB ska tillse att arbetet med att bygga flerfamiljshus och att utvecklandet av trygghetsboendet i Brunne intensifieras.
- Kommunstyrelsen ska öka möjligheterna till kollektivtrafik i hela kommunen.
- Socialnämnden ska tillse att teckenspråkskompetensen inom äldreomsorgen stärks.
- Kommunens samtliga aktörer ska gemensamt främja arbete med suicidprevention och stödinsatser för personer i kris.
- Kommunstyrelsen och nämnderna ska genom samverkan säkerställa att arbetet med att identifiera och stötta barn och unga i riskzon för kriminalitet utvecklas.

- Kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden och samhällsnämnden ska gemensamt säkerställa tillgängliga bidrag för att stärka fritids- och föreningsperspektivet i SPFF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).

2 Målprogram 2024-2027

Årsplan 2026 tar sin utgångspunkt i kommunens målprogram för perioden 2024-2027 som omfattar nämnder och helägda bolag. Målprogrammet bygger på Agenda 2030 och dess nationella prioriterade områden, som sammanfattas i kommunens vision *Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla*.

Från vision genom inriktningar till verksamhet

Visionen är paraplyet för sex lokala inriktningar som beskriver det framtida tillstånd som organisationen strävar efter. Kommunens nämnder översätter inriktningarna till jämställdhetsintegrerade mål och nyckelaktiviteter för sina verksamheter och använder indikatorer för att spegla avgränsade delar av utvecklingen mot målen. Uppföljningen av nämndernas verksamhetsplaner ligger till grund för bedömningen av huruvida organisationens förflyttning sker i enlighet med de lokala inriktningarna.

Kommunens helägda bolag

Bolagen omsätter inriktningarna till sin verksamhet och tar i likhet med nämnderna fram egna jämställdhetsintegrerade mål och indikatorer. Bolagen följer upp sina mål inom ramen för koncernens uppföljning. Målen inkluderas i kommunens bokslut och i bedömningen av god ekonomisk hushållning.

Nämndspecifika uppdrag/mål från fullmäktige

Respektive nämnd kan tilldelas specifika prioriterade uppdrag/mål från fullmäktige. Dessa omhändertas i verksamhetsplaneringen på samma sätt som de mål nämnderna själva utverkar.

2.1 Lokala inriktningar och mål

Nedan följer målen för kommunorganisationen 2026. Koncernbolagens mål antas av kommunfullmäktige som varande del i årsplanen i samband med antagande av koncernbudget för året.

2.1.1 Plats för alla

Det är tryggt att växa upp, leva och åldras i Härnösand. Här är platsen där man lätt kan möta andra, ha tid för upplevelser tillsammans och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Hela kommunen växer och lever, har utbyggd infrastruktur, tillgång till bredband och god samhällsservice.

Människor möts och gemenskapen är stark. Skaparkraften föder nya idéer. Kulturlivet är generöst, det utgör en förvandlande kraft i samhällsutvecklingen och konsten är obunden och fri. I Härnösand finns förutsättningar för starka föreningar och samverkan. Här erbjuds jämställd och jämlik tillgång till spontanidrott, motion, föreningsaktiviteter och rekreationsområden. Ideella organisationer är centrala i demokratiarbetet och samlingslokaler är en förutsättning för ett vitalt föreningsliv.

Mål	Nämnd
Inkluderande, levande och trygga kommundelar där alla invånare, såväl kvinnor som män, flickor som pojkar, känner sig delaktiga i samhället och samhällsutvecklingen	Kommunstyrelse
Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar.	Samhällsnämnd
Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.	Samhällsnämnd
Våra invånare, kvinnor och män, flickor och pojkar, ska känna sig trygga och inkluderade i samhället.	Socialnämnd
Medborgaren ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndaren.	Överförmyndarnämnd

2.1.2 Plats för tillväxt

Det goda företagsklimatet skapar förutsättningar för tillväxt och entreprenörskap. Kommunen tillsammans med övriga offentliga aktörer fungerar som en katalysator för företagande. Nya jobb uppstår i hela kommunen där redan etablerade företag väljer att växa, och där nyföretagandet är en del av en arbetsmarknad som är bred och inkluderande. Samverkan med näringslivet är en självklarhet.

Nytänkande och utveckling frodas med digitalisering som ett naturligt inslag. Kommunen och näringslivet inspirerar och sporrar varandra i hållbarhetsarbetet. Här växer det idéburna företagandet och de kooperativa verksamheterna. Kommunen möter upp och verkar för nya etableringar och en växande befolkning. Regionalt samarbete är en förutsättning för tillväxt och utveckling.

Besöksnäringen är stark och Härnösand är en naturlig del av Höga Kusten. I Härnösand är de kulturella och kreativa en tillväxtfaktor, samtidigt som de skapar en attraktiv plats för invånare och besökare. Utbyggnad av infrastrukturen stärker platsens förutsättningar på en regional och global arena.

Mål	Nämnd
En attraktiv och företagsvänlig plats med livskraftiga företag och ideella aktörer som främjar hållbar tillväxt. Här vill man vara!	Kommunstyrelse
Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.	Samhällsnämnd
Vi är väl kända för god och tillgänglig verksamhet och service för såväl kvinnor som män, flickor och pojkar.	Socialnämnd

2.1.3 Modig miljökommun

All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Härnösand är en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi genom energiteknik, förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser. Hänsyn till världsarvsnaturen och den biologiska mångfalden prioriteras. Här är det lätt att göra rätt, det offentliga går i täten och krokarna arm med ett ansvarstagande näringsliv. Investeringar och upphandlingar präglas av klimathänsyn

Mål

Alla invånare, såväl kvinnor som män, bidrar till ökad hållbarhet och minskad miljöpåverkan i Härnösands kommun

Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.

Vi skapar och främjar kunskap och engagemang för hållbarhet och minskad miljöpåverkan i samhället och arbetslivet.

Nämnd

Kommunstyrelse

Samhällsnämnd

Socialnämnd

2.1.4 Likvärdig utbildning

Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning som stimulerar till livslångt lärande och utveckling. Här prioriteras jämlikhet, trivsel, hälsa och integration i utbildning på alla nivåer. Skolan är trygg och ger möjlighet för elever i alla skolformer att nå utbildningens mål.

Resurser prioriteras så att alla rätt till utbildning tillgodoses. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande. Olika yrkesgruppers specifika kompetenser tillvaratas och främjas.

Mål

Alla elever, såväl kvinnor som män, får det stöd de behöver och ges likvärdiga förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling inom eftergymnasial utbildning bedriven inom Campus Härnösand.

Alla barn och elever, både flickor och pojkar, kvinnor och män, ska erbjudas en utbildning av hög kvalitet som skapar goda möjligheter för utveckling, lärande och tillämpning av kunskap och värden.

Vi bidrar till att fler personer, kvinnor och män, flickor och pojkar, kan ta del av mer anpassade utbildningar.

Nämnd

Kommunstyrelse

Skolnämnd

Socialnämnd

2.1.5 Jämställd och jämlik välfärd

Kommunen erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där individens behov styr och insatserna ges på lika villkor oavsett kön, sexuell läggning, ålder, funktionsvariationer eller bakgrund. Här investeras i förebyggande insatser som främjar god hälsa och delaktighet. Resurser prioriteras så att alla rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete tillgodoser invånarnas behov med hänsyn till individuella skillnader.

Nolltolerans råder mot alla former av diskriminering. Kommunen ger ett tydligt stöd till de rörelser som arbetar rättighetsbaserat. Mångfald och valfrihet värnas och likvärdiga krav på kvalitet råder mellan kommunen och de privata utförarna.

Mål

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Nämnd

Kommunstyrelse,
samhällsnämnd,
skolnämnd,
socialnämnd

2.1.6 Attraktiv arbetsgivare

Kommunen är en framsynt och attraktiv arbetsgivare. Organisationen präglas av tillit, nyfikenhet och lärande och medarbetare ges ett gott ledarskap med möjlighet till personlig och professionell utveckling. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med höga frisktal. Ordning och reda för goda arbetsförhållanden råder. Fokus ligger på utveckling av kvaliteten i välfärden.

Mångfald och valfrihet värnas och höga krav ställs på goda villkor för välfärdens medarbetare. Heltid ska utgöra norm och arbetsvillkoren bereder väg för detta. Kommunen uppfattas som en arbetsgivare att söka sig till och att stanna kvar hos. En trygg och långsiktig kompetensförsörjning säkerställer att organisationen har rätt person på rätt plats.

Mål

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.

Alla ska känna sig trygga i uppdraget som ställföreträdare.

Nämnd

Kommunstyrelse,
samhällsnämnd,
skolnämnd,
socialnämnd

Samhällsnämnd

Överförmyndarnämnd

2.2 God ekonomisk hushållning

Grunden för god ekonomisk hushållning är ett långsiktigt tänkande där varje generation ska stå för de kostnader de själva ger upphov till. Kommunen ska därför eftersträva att skattepengarna används på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. De mål kommunfullmäktige fastställer ska bidra till att resurserna används effektivt och till rätt saker. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för kommande generationer.

2.2.1 Mål för kommunens ekonomi

Kommunen ska ha en sund och hållbar ekonomi som ger förutsättningar för dagens och morgondagens samhälle.

De finansiella målen är:

- Kommunens resultat ska årligen uppgå till minst 1,5 procent av skatter, generella bidrag och utjämning.
- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse ska långsiktigt stärkas.
- Likviditeten ska långsiktigt stärkas, och uppgå till 95 procent vid målprogrammets slut.
- Investeringar ska i första hand och långsiktigt ske med egna medel.

2.2.2 Bedömning av god ekonomisk hushållning

För att kommunen och kommunkoncernen ska anses ha god ekonomisk hushållning ska uppfyllnaden av såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål i huvudsak nå eftersträvad utveckling. Bedömningen baseras på såväl kvalitativa som kvantitativa aspekter och ska motiveras. För detta krävs transparens och en tydlig uppföljningsstruktur. Bedömning av kommunkoncernen innefattar de finansiella målen enligt ägardirektiven.

3 Kommunens ekonomiska förutsättningar 2026

3.1 Finansiell information

Skattesats

Skattesatsen förblir oförändrad och uppgår till 23,34 kronor per intjänad hundralapp.

Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning

Budgeterade skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning utgör den övervägande delen av kommunens intäkter och baseras på skatteunderlagsprognos från Sveriges kommuner och regioner (SKR). För 2026 beräknas dessa intäkter uppgå till 2 150,9 mnkr (cirkulär 25:21, april 2025). Detta är 67,0 mnkr mer än budgeterade skattemedel, generella statsbidrag och utjämning enligt Årsplan 2025.

Kostnadsutveckling

SKR beräknar att löneökningar och inflation kommer att uppgå till i snitt 3,0 procent 2026, 3,4 procent 2027 och 3,1 procent 2028. Av ökningen beräknas arbetskraftskostnader öka 3,2 procent 2026 och 3,8 procent 2027 respektive 3,3 procent 2028.

Verksamhetsförändringar

Arbetslivsnämnden upphör från och med juli och verksamheter har överförts till skolnämnden, socialnämnden och kommunstyrelsen. Inför budgetår 2026 har strukturen för internt köp-och-sälj-förfarande förändrats vilket innebär att skattemedel omfördelats mellan nämnderna.

Budgeterat resultat

Budgeterat resultat för 2026 uppgår till 38,8 mnkr vilket motsvarar 1,8 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Resultatbudget (mnkr)	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	387,0	332,2	380,7	379,9	379,9
Verksamhetens kostnader	-2 307,4	-2 341,7	-2 421,1	-2 465,9	-2 534,9
Avskrivningar	-97,3	-54,0	-60,6	-67,3	-68,4
Verksamhetens nettokostnader	-2 017,7	-2 063,5	-2 101,1	-2 153,3	-2 223,4
Skatteintäkter	1 355,3	1 399,4	1 454,1	1 519,9	1 585,4
Generella bidrag och utjämning	644,6	684,5	696,7	702,1	712,2
Finansnetto	-73,2	-10,4	-11,0	-35,4	-39,8
Årets resultat	-91,0	10,0	38,8	33,3	34,5

Balansbudget (mnkr)	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	1 702,4	1 630,8	1 842,9	1 869,0	1 931,9
Omsättningstillgångar	248,3	322,5	270,0	292,2	312,6
• varav likvida medel	22,8	149,8	44,5	66,7	87,1
SUMMA TILLGÅNGAR	1 950,7	1 953,3	2 112,9	2 161,3	2 244,5
Eget kapital	340,9	476,8	379,7	413,0	447,5
• varav årets resultat	-91,0	10,0	38,8	33,3	34,5
Avsättningar	293,0	200,0	296,9	298,6	303,5
Långfristiga skulder	905,9	1 004,7	1 035,0	1 050,1	1 098,9
Kortfristiga skulder	410,9	271,9	401,3	399,6	394,7
Summa skulder	1 316,8	1 276,5	1 436,3	1 449,6	1 493,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 950,7	1 953,3	2 112,9	2 161,3	2 244,5

Förenklad kassaflödesanalys (mnkr)	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Avskrivningar	97,3	54,0	60,6	67,3	68,4
Nettoupplåning inkl amortering	58,6	182,6	129,1	15,1	48,8
Investeringar	-166,0	-252,3	-201,1	-93,5	-131,2
Övrigt kassaflöde ÅR	52,1				
Årets resultat	-91,0	10,0	38,8	33,3	34,5
Totalt kassaflöde	-49,0	-5,7	27,5	22,2	20,4
Likvida medel vid årets början	71,8	22,8	17,1	44,5	66,7
Likvida medel vid årets slut	22,8	17,1	44,5	66,7	87,1

* Budget 2025 är korrigerad utifrån nytt beslut om förändrad låneram 2025.

Nämndernas driftbudget (mnkr)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelse	184,9	184,3	190,3	197,3	204,1
Kommungemensam verksamhet	133,4	134,0	154,3	146,1	149,0
Kommunfullmäktige	7,8	13,2	13,9	14,1	14,6
Arbetslivsnämnden	73,3	60,3	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	179,1	221,6	240,0	250,4	257,4
Skolnämnden	672,9	645,4	653,4	672,0	694,3
Socialnämnden	717,7	804,5	849,1	873,4	903,9
Totalt	1 969,1	2 063,4	2 101,1	2 153,3	2 223,4

Investeringsbudget (mnkr)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelse	13,9	21,0	25,0	12,5	6,9
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	3,5	2,8	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	115,0	218,1	168,3	75,3	119,3
Skolnämnden	3,7	5,2	3,7	4,6	3,9
Socialnämnden	8,7	5,2	4,0	1,1	1,1
Totalt	145,3	252,3	201,1	93,5	131,2

* Budget 2025 är korrigerad utifrån nytt beslut om investeringsram 2025.

3.2 Verksamheternas uppdrag och ekonomiska ramar

3.2.1 Samhällsnämnd 240,0 mnkr

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor, till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för större delen av kommunens investeringar och reinvesteringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer, belysningsåtgärder och friluftsanläggningar samt utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthantering, livsmedelskontroller samt tillsyn och tillstånd för alkoholservering inklusive försäljning av folköl, tobak och livsmedel. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker, samt för föreningsstöd. Även kollektivtrafik, inklusive skolskjutsar och färdtjänst ligger inom nämndens ansvar liksom kommunens kostenhet där produktionsköket Navet ingår.

Samhällsnämnd (mnkr)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Driftbudget	179,1	221,6	240,0	250,4	257,4
Investeringsbudget	115,0	218,1	168,3	75,3	119,3

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Samhällsnämndens skattemedelstilldelning är 18,4 mnkr högre jämfört med 2025. Förändrad omfattning av internt köp-och-sälj-förfarande innebär ett ökat skattemedelsbehov motsvarande 1,9 mnkr. Driftbudget innefattar utöver indexuppräkningsar även ökade kostnader för gatuskötsel/vinterväghållning, livsmedel, nytt avtal för skolskjutsar och drift av Ängets Sportcenter. Särskilda satsningar ska göras på luftkvalitetsmätningar och utbildning i myndighetsutövning. Tilldelningen baseras också på minskade personella och konsultrelaterade kostnader.

Investeringar

Samhällsnämndens större investeringsprojekt utgår från den senast beslutade 10-åriga investeringsplanen (KS-2024-000239) och inbegriper:

- Färdigställande av Nybron: 73,6 mnkr (totalt 279 mnkr)
- Utsprångskajen: 8,0 mnkr (totalt 119,5 mnkr)
- Nybrogatan: 22,3 mnkr 2026 (totalt 61,5 mnkr)
- Kanaluddens strandpark: 6,5 mnkr (totalt 12,0 mnkr)

- Reinvestering gata: 27,8 mnkr
- Teknik övrigt: 13,6 mnkr
- Genomförande detaljplan: 3,3 mnkr
- Naturvårdsåtgärder: 0,8 mnkr
- Utredningar/projektering: 3,5 mnkr
- Kostverksamhet: 0,6 mnkr
- Fritidsinvesteringar: 12,2 mnkr varav 8,0 mnkr bevakningsanläggning för konstsnö på Vårdkasen

3.2.2 Socialnämnd 849,1 mnkr

Socialnämndens viktigaste uppgift är att på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Det sker genom att verksamheterna möter de enskilda människornas behov så som de uttrycks i varje tid. Omsorg om funktionshindrade, omsorg om äldre och om individer och familjer är grundläggande. Nämnden har ansvarsuppgifter inom mottagandet av asylsökande och nyanlända bland annat genom utveckling av stödboenden. Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering och bosättning för vissa nyanlända invandrare, och samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt från arbetsmarknaden. Vidare ansvarar nämnden för att stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser och för förmedling av tolktjänster.

Socialnämnd (mnkr)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Driftbudget	717,7	804,5	849,1	873,4	903,9
Investeringsbudget	8,7	5,2	4,0	1,1	1,1

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Socialnämndens tilldelning är 44,6 mnkr högre än 2025. Förändrad omfattning av internt köp-och-sälj-förfarande innebär ett minskat skattemedelsbehov motsvarande -2,1 mnkr, samtidigt som verksamhetsövertagande från arbetslivsnämnden ökar behoven med 23,6 mnkr. Drift- och investeringsbudget innefattar kostnader för anpassning till ny socialtjänstlag, omställning för God och Nära Vård samt kommande lagstiftning som medför krav på språkträning inom äldreomsorg. Under året inrättas en länsgemensam socialjour och vidareutvecklingen inom digitalisering och artificiell intelligens fortgår. Särskild satsning sker på förändringsledning och kvalitetssäkring genom SKR:s koncept "Liv till åren". Särskild satsning ska också genomföras för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre och satsningen ska genomföras och följas upp med hänsyn till kön. Tilldelningen innefattar kostnadstäckning för nytt äldreboende, nya gruppboenden och ersättningslokaler för Ugglans äldreboende.

3.2.3 Skolnämnd 653,4 mnkr

Skolnämndens uppgift är att främja alla barn och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Skolan ska också förankra respekt för de mänskliga rättigheterna, grundläggande demokratiska värderingar, alla människors lika värde och varsam respekt för vår gemensamma miljö. Skolnämnden har ansvar för utbildningsformer från förskola till gymnasium och kommunal vuxenutbildning, inklusive öppen förskola, fritidshem och Musik- och kulturskolan. Skolnämnden ska erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv.

Skolnämnd (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftbudget	672,9	645,4	653,4	672,0	694,3
Investeringsbudget	3,7	5,2	3,7	4,6	3,9

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Skolnämndens skattemedelstilldelning är 8,0 mnkr högre jämfört med 2025. Förändrad omfattning av internt köp-och-sälj-förfarande innebär ett minskat skattemedelsbehov motsvarande -3,6 mnkr, samtidigt som verksamhetsövertagande från arbetslivsnämnden ökar behoven med 20,3 mnkr. Drifts- och investeringsram förutsätter fortsatta anpassningar av verksamhet och lokaler utifrån demografisk utveckling med fokus på lagstadgad verksamhet för ökad måluppfyllelse samt en budget i balans. Arbetet med kvalitetssäkring av anpassad grundskola ska vidareutvecklas i takt med att målgruppen ökar. Vidare ska kvalitetssäkring fortlöpa utifrån övertagandet av vuxenutbildning från arbetslivsnämnden. Satsningar ska genomföras för att minska sjuktalen och förbättra HME-resultaten inom förskola. Tilldelningen innefattar kostnadstäckning för konsekvenser av ny lag om bemannade skolbibliotek och för att möta behovet av Nattis. Förberedelser ska ske för att möta eventuella effekter av statliga utredningar om lärares arbetstid, skolsäkerhet, nationell skolpengsnorm och läroplan. Förberedelser ska också ske för införandet av 10-årig grundskola med start höstterminen 2028.

Investeringar

Sjöfartsutbildningen och ett nytt maritimt centrum kräver investeringar i lokaler och inventarier. Investeringsramen innefattar också inventarier till ny förskola samt säkerhetsinstallationer av lås- och larmsystem.

3.2.4 Kommunstyrelse 190,3 mnkr

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har övergripande ansvar för hela kommunens utveckling, ekonomi och personalpolitik. Styrelsen har uppsiktsplikt över alla nämnder, kommunala bolag samt Räddningstjänstförbundet. Kommunstyrelsen ansvarar för landsbygdsutveckling, översiktsplanering, frågor om mark och vatten, bostadsplanering, trygghet, tillgänglighet, folkhälsa, internationella frågor, kontakter med myndigheter och Mittuniversitet. Kommunstyrelsen har också ansvar för frågor rörande näringslivsutveckling, infrastruktur, miljömässig hållbarhet och kultur. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för samordning av kommunens sommarjobb för ungdomar, för yrkeshögskoleutbildning utifrån regionala och lokala behov och för drift av Härnösands energitekniska arena.

Kommunstyrelse (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftbudget	184,9	184,3	190,3	197,3	204,1
Investeringsbudget	13,9	21,0	25,0	12,5	6,9

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Kommunstyrelsens tilldelning är 6,0 mnkr mindre i jämförelse med 2025. Förändrad omfattning av internt köp-och-sälj-förfarande innebär ett ökat skattemedelsbehov motsvarande 3,8 mnkr. Driftramen inbegriper kostnader för övertagandet av Campus och kontorsservice från arbetslivsnämnden (4,0 mnkr) samt kostnader för genomförande av allmänna val. Ökade kostnader för avskrivningar i kombination med minskade intäkter från Hamnleden ger en kostnadsökning om 2,2 mnkr. Tilldelningen inbegriper satsningar på digitalisering och system i syfte att effektivisera verksamheten. Drift- och investeringsramen baseras på minskade personella och konsultrelaterade

kostnader, samt intäkter från bland annat omställningsarbete och minskade kostnader för VR-studion som beräknas vara självfinansierande 2026.

3.2.5 Kommunfullmäktige 13,9 mnkr

Kommunfullmäktiges budget innefattar även valnämnd och revision

Kommunfullmäktige (mnkr)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Driftbudget	7,8	13,2	13,9	14,1	14,6
Investeringsbudget	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0

3.2.6 Kommungemensam verksamhet 154,3 mnkr

I den kommungemensamma verksamheten hanteras framför allt kostnader för pensioner och större bidrag av långsiktig karaktär.

Kommungemensam verksamhet (mnkr)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Driftbudget	133,4	134,0	154,3	146,1	149,0
Investeringsbudget	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

I skattemedelstilldelningen för kommungemensam verksamhet inryms bidrag till:

- Kommunförbundet 1,8 mnkr
- Technichus 6,0 mnkr
- Räddningstjänstförbundet Höga Kusten-Ådalen 33,3 mnkr
- Stiftelsen Länsmuséet Västernorrland 9,9 mnkr

4 *Så har vi arbetat med årsplanen*

Budgetarbetet 2026 inleddes i januari 2025. Grunderna utgörs av reglementet för god ekonomisk hushållning som antogs av fullmäktige i december 2022 samt kommunens målprogram 2024-2027. För att svara upp mot nuvarande och framtida behov har arbetet utgått från en övergripande omvärldsanalys av trender globalt, nationellt, regionalt och lokalt och den påverkan som väntas ske på respektive verksamhet i kommunen. Detta har legat till grund för prioriteringar och dialoger i budgetprocessen. Utgångspunkten har varit ett gemensamt ansvarstagande för helheten och täta dialoger har förts mellan tjänsteorganisationen och politiken.

Budgetberedningen består av representanter för samtliga partier i kommunfullmäktige. Vid beredningarna har bland annat följande områden behandlats:

- förändringar i statsbidrag eller annan finansiering
- förändringar i nämndernas ansvarsområden
- förändringar i lagkrav
- nämndernas förslag till mål
- utmaningar och satsningar
- investeringsbehov på kort sikt utöver 10-årig investeringsplan

Dialoger har förts med elevråden på högstadieskolorna, tillgänglighetsrådet och kommunala pensionärsrådet i syfte att fånga inspel till budgetberedningens arbete.

Den information och de förslag som lämnats till budgetberedningen ligger, tillsammans med de politiska ambitionerna och prioriteringarna, till grund för Årsplan 2026.

Datum
2025-05-05Dnr
KS/2025-xxxx

Kommunstyrelseförvaltningen
Andreas Sjölander, +46-611-348001
andreas.sjolander@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Mål, budget och skattesats 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att fastställa den kommunala skattesatsen 2026 till 23,34 kronor,

att anta majoritetens Årsplan 2026,

att fastställa särskilda uppdrag till kommunstyrelse, nämnder och helägda bolag i enlighet med prioriteringar i majoritetens Årsplan 2026,

att uppdra till nämnderna att utverka indikatorer för sina mål i samband med verksamhetsplan 2026

att bemyndiga kommunstyrelsen att under 2026 nyupplåna, det vill säga öka kommunens långfristiga skulder, med maximalt 141,5 mnkr i enlighet med 11-åriga investeringsplanen, samt

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2026 omsätta lån, det vill säga låna upp belopp, motsvarande de lånebelopp som förfaller till betalning under 2026.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Postadress

Härnösand kommun

Kommunstyrelseförvaltning

n

87180 Härnösand

Besöksadress

Nybrogatan 8

Hemsida

www.harnosand.se

E-post

kommun@harnosand.se

Telefon

0611-348000

Fax

0611-348030

Organisationsnr

212000-2403

Bankgiro

5576-5218

Budget för Härnösands kommun 2026

En budget för ökad trygghet, tillväxt, kunskap och en
stabilare ekonomi för välfärden

Moderaterna Härnösand

Härnösand är den bästa staden att leva i, det vet vi. Vi vill att det ska vara så för fler. Fler ska ha ett jobb att gå till, fler ska känna sig trygga på vår plats på jorden, fler ska klara kunskapsmålen i våra skolor, fler ska starta företag, och fler ska vilja flytta till just Härnösand. Moderaterna är Härnösands samlingsparti, vi ser till Härnösands bästa i de beslut som fattas av oss och vi vill se till att Härnösand samlas kring mer trygghet, tillväxt och kunskap. De beslut vi tar ska alla vila på dessa grunder och ska vara hållbara både vad gäller ekonomi, klimatet och vad gäller social hållbarhet. På så sätt kommer vår kommun att tillåtas blomstra och potentiellt växa och utvecklas.

Varje skatteöre är något som ska förvaltas med största möjliga noggrannhet och respekt. Majoriteten har trots flera mandatperioder av högkonjunktur inte haft den respekten. Vi har fått höra att de satsat på kärnverksamheterna och nu 2025 så ser de ett resultat. Att de lämnat en skuldsättning på 200 miljoner berättar de inte. De har inte återställt det negativa balanskravet och de har glömt att de har styrt nämnderna till totalt ett minus på 303 miljoner kronor mellan 2021–2024.

Det stora omställningsarbetet som utförs nu kommer i grevens tid men sliter enormt på välfärdens verksamheter. Inga kända neddragningar utförs under Kommunstyrelseförvaltningen, där vi har flera verksamheter som tenderar att växa i både storlek och antal medarbetare och som inte är lagstadgade.

Vi Moderater vågar prioritera, vi menar att vi måste se till att fokusera på att klara av att leverera bästa möjliga verksamhet inom våra huvuduppdrag; vård, skola och omsorg.

Våra kärnverksamheter är absolut viktigast och måste ge den service, trygghet och kunskap som förväntas av medborgarna och som kan mätas med jämförbara kommuner.

Om vi vågar prioritera och förvalta skattemedel på ett mer ansvarsfullt sätt är vi övertygade om att stegvis kunna sänka skatten i Härnösands Kommun så att vi inte längre tillhör de kommuner i Sverige med högst kommunalskatt.

Resultatbudget (mnkr)

	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
(mnkr)	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	387,0	332,2	377,8		377,8	377,0	377,0
Verksamhetens kostnader	-2 307,4	-2 341,7	-2 390,9	6,5	-2 384,4	-2 452,0	-2 516,8
Avskrivningar	-97,3	-54,0	-60,6		-60,6	-65,6	-69,6
Verksamhetens nettokostnader	-2 017,7	-2 063,5	-2 073,7	6,5	-2 067,2	-2 140,6	-2 209,4
Skatteintäkter	1 355,3	1 399,4	1 454,1		1 454,1	1 531,5	1 594,8
Generella bidrag och utjämning	644,6	684,5	696,7		696,7	689,7	699,5
Finansnetto	-73,2	-10,4	-11,0		-11,0	-36,1	-39,0
Årets resultat	-91,0	10,0	66,2	6,5	72,7	44,5	45,9
Resultat i % av skatter och statsbidrag	-4,6%	0,5%	3,1%		3,4%	2,0%	2,0%
Resultat + avskrivningar	6,3	64,0	126,8		133,3	110,1	115,5
Total investeringsram	151,0	257,8	201,0		171,0	152,2	156,2
Självfinansieringsgrad i %	4%	25%	63%		78%	72%	74%
Ej självfinansierat enligt självfinansieringsgrad			74,2		37,7	42,1	40,7

Verksamhetens nettokostnader fördelade per nämnd (mnkr)

	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Kommunstyrelse	184,9	184,3	187,8	-29,5	158,3	163,9	169,1
Kommungemensam verksamhet	133,4	134,0	135,9	-4,5	131,4	136,0	140,4
Kommunfullmäktige	7,8	13,2	14,0		14,0	14,5	15,0
Arbetslivsnämnden	73,3	60,3	0,0		0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	179,1	221,6	238,5	-8,0	230,5	238,7	246,4
Skolnämnden	672,9	645,4	651,4	21,8	673,2	697,0	719,4
Socialnämnden	717,7	804,5	846,2	13,8	860,0	890,5	919,1
Totalt	1 969,1	2 063,3	2 073,8		2 067,3	2 140,6	2 209,4

Några av budgetförslagets förutsättningar:

Skattesatsen oförändrad	23,34 kr
En resultatnivå på 3,4 %	+72,7 mnkr
En effektivisering av kommunstyrelseförvaltningen 15%	+27,5 mnkr
RESTORE AB läggs ner	+2mnkr
Höjning av Härnösandskortet (kostnadsminskning)	+4,5 mnkr
Effektivisering Samhällsnämnden	+8 mnkr
Extra tilldelning:	
Socialnämnd	13,75 mnkr
Skolnämnden	21,75 mnkr

Skattesatsen

Vi Moderater vill sänka skatten. Det har vi sagt i många år och i flera mandatperioder. Förutsättningarna har tyvärr för det mesta saknats, och när förutsättningar funnits har inte majoriteten velat sänka. I det rådande ekonomiska läget för Härnösands kommun måste vi tyvärr vänta med skattesänkningar tills en annan politisk majoritet skapat förutsättningar för det. Det krävs ett rejält omtag i skötseln av den kommunala ekonomin först, för att sen på sikt kunna göra utrymme för skattesänkningar. Vi bedömer att när kommunen når en soliditet på minst +-0 så bör det kunna vara möjligt.

Trygghet

Vi ser ett stort behov av att öka tryggheten på flera plan i Härnösands kommun, både vad gäller brottsförebyggande arbete och att ordna social trygghet och god omsorg för såväl unga som gamla i vår kommun. Allt detta baseras förstås på att vi bygger upp en solid kommunal ekonomi som möjliggör prioriteringar på såväl socialförvaltningen, samhällsförvaltningen och på skolförvaltningen. En ekonomi i balans och en budget som håller ska vara en självklarhet i en kommun som Härnösand. Vi betalar mer skattekronor per hundralapp än genomsnittet i Sverige och vi borde således ha kunnat skaffat oss ett utrymme för att kunna lämna ett överskott i den kommunala ekonomin. Vi vill se ett överskott på åtminstone 3,0 % per år, helst mer. Detta för att kunna bygga upp en buffert för oförutsedda kostnader och kunna ta snabba beslut vid förändringar i omvärlden som är utom vår kontroll. Vi ser att vi måste effektivisera våra verksamheter och genom detta möjliggöra för skattesänkningar för att på sikt möjliggöra för en ännu bättre och starkare kommun, som lockar till inflyttning. Nedan beskriver vi ett axplock av de insatser vi särskilt vill fokusera på för 2026 vad gäller trygghet i Härnösands välfärd.

- Fortsatt arbete med Härnösands nollvision mot våld i nära relationer (2021–2025). Informationsinsatser, utbildningar och kunskapsspridning behöver vara kontinuerliga och långsiktiga. Vi måste samverka med både ideella krafter, som Kvinnojouren, och andra aktörer i länet.
- Ge socialtjänsten förbättrade möjligheter att arbeta förebyggande och stödjande, i linje med nollvisionen.
- Fortsatt satsning på jämställdhetsarbetet – det stärker tryggheten för både medarbetare och invånare.
- SUICIDARBETET måste fortsätta att prioriteras
- Stärka våra olika kommunala råd med höjda bidrag. De arbetar för att kommunen ska kunna bli bättre och tillför därmed mycket till kommunen med sin kunskap och sitt stora engagemang.
- Höja habiliteringsersättningen

- Införa skobidrag till anställda
- Skolmaten är viktig, och är därmed ofta ett ämne för politiska diskussioner. Vi vill ändra i den måltidspolicy vi har, detta för att nå högre nöjdhet bland våra barn och elever, och förhoppningsvis då även öka orken för studier och därmed betygen.
- Kommunen ska tillhandha god service till våra kunder det vill säga medborgarna. Vi ska förenkla processer och vårt bemötande ska alltid vara kundcentrerat. Våra taxor ska vara rimliga och vägledningen och utövande som myndighet ska vara transparent och tydligt.
- Fler privata utförare inom välfärden. Det är viktigt med valfrihet och vi vet att privata utförare är ett gott komplement till den kommunala omsorgen.
- Härnösands kommun behöver en hållbar, långsiktig ekonomisk planering. Vi behöver se till att stärka ekonomin och säkerställa att vi står på stabil grund när vi drabbas av olika omvärldsfaktorer vi inte kan påverka. Det betyder att vi måste prioritera i alla investeringar. Vård, skola och omsorg ska prioriteras först efter det måste vi underhålla infrastrukturen för att se till att vi inte får en hög underhållsskuld.

Skolan

Kunskap är nyckeln till ett rikt liv, kunskap ger framgång och det är vårt uppdrag att ge alla elever de bästa förutsättningar till en god och stabil kunskapsgrund inför vidare studier och/eller arbetsliv. Vi värnar valfriheten när det gäller skolval. Skolan i Härnösand kostar i snitt mer per elev än rikssnittet och här behöver vi skära ner på alla kostnader som går utan att ta bort kunnig personal som bidrar till den goda kvaliteten. Sådana kostnader är exempelvis onödiga overhead- och hyreskostnader. Våra skattepengar måste användas på rätt saker och på bästa sätt i skolstaden Härnösand så att även potentiella inflyttare väljer Härnösand i framtiden.

Härnösands skolor står inför ett arbete med att stärka och förbättra resultaten i såväl grundskola som gymnasieskola.

- Endast 64,8% av de som går ut årskurs 6 har uppnått betygskriterier i alla ämnen.
- I årskurs 9 är siffran ännu lägre. Endast 63,7 % har uppnått alla betygskriterier i alla ämnen.

Kommunen bör verka för att driva ett mer målmedvetet arbete för att förbättra betygsstatistiken och elevers/studerandes resultat.

Förskolan, grund- och gymnasieskolan är den absolut viktigaste funktionen i samhället för att kunna skapa lika förutsättningar för barn och unga att nå sin potential; gå vidare

till högre utbildningar, få anställning eller starta företag. Vi vill ha en likvärdig skola och sätta in stöd tidigt för dem som behöver.

Moderaterna vill främst satsa på god arbetsmiljö för både barn och elever, pedagoger, rektorer och all annan personal. Med en god arbetsmiljö främjas trygghet och studiero, bättre inläring och måluppfyllelse, fler som får det stöd som behövs för att nå kursplanemål och skaffa behörighet till vidare studier.

Lärare behöver avlastas från en del administrativt arbete och få goda förutsättningar till för- och efterarbete samt kunna genomföra lektioner på ett bra sätt. All personal ska kunna få en återhämtning som gör att man orkar med både jobb och fritid på ett tillfredsställande sätt. Därför vill vi ge tillskott i skolnämndens budget istället för stora satsningar på Samhällsförvaltningen vilka kan vänta till ekonomin är mer stabil.

Äldreomsorgen

Det behövs en genomgående förändring i äldreomsorgen. Det är dock ett högt prioriterat arbete som måste göras för att vi behöver bli bättre. Brukarbedömningarna är inte smickrande och behöver förbättras och kostnaderna minska. En absolut nödvändighet är att genomföra förändringar som leder till en bättre hemtjänst och ett bättre särskilt boende med en bättre vård till våra medborgare och kunder. Vårdplatser inom särskilt boende skall finnas när behovet blivit så stort att det inte fungerar att bo hemma längre.

Kunderna är de vi är till för. Vi måste hela tiden ha det som högsta prioritet. Vi måste se till att vårt bemötande är serviceinriktat och kundcentrerat.

Våra medarbetare ska känna engagemang och ha inflytande över sitt arbete och arbetsplats. Det är medarbetarna som bär på kompetensen och som vet hur och vad som fungerar väl, därför måste vi lyssna och ta till oss av deras kunskaper, erfarenheter och förslag. Våra medarbetare ska ha närhet till närmsta chef och känna trygghet i sin anställning och sina arbetsuppgifter. De ska ha adekvat utbildning och kunskap när de anställs, annars måste vi se till att klä på medarbetarna med erforderlig utbildning i samband med arbetet. Att kunna tala svenska är oerhört viktigt för både arbetskamrater, kunder och för att kunna säkerställa ett tryggt genomförande av de arbetsuppgifter som ska genomföras. Vi Moderater vet att vi har mycket bra och kompetenta medarbetare inom omsorgen och därför måste vi värda dessa värdefulla tillgångar. Bara så kan vi tillse att den kommunala omsorgen är något vi alla kan vara nöjda och stolta över. Bara så får vi Sveriges nöjdaste medarbetare.

Fler privata utförare

Valfrihet skall gälla för alla äldre som unga. Vi moderater vill inte veta av någon ålderism. Lagen om valfrihetssystem är ett viktigt verktyg för att öka tryggheten inom omsorgen. Med hjälp av tydliga upphandlingskrav och tillsyn av både privata verksamheter och vår egen verksamhet är vi övertygade om att fler utförare gör omsorgen bättre i det stora hela. Det vi ser hos privata företagare som nu levererar omsorg i Härnösand är att de besitter stor kompetens inom sina områden, enormt

engagemang för att verksamheten ska hålla god kvalitet och säkerställa nöjdhet bland sina kunder. Dessa måste ges lika gott bemötande som de egna verksamheterna. Attityderna emot dem får aldrig vara negativa så länge deras intentioner är goda. Alla som vill och kan leverera omsorg med hög kvalitet till medborgare i Härnösands Kommun ska välkomnas att göra det.

Likvärdighet ska råda i både i bemötande, tillsyn och tillstånd mellan kommunala och privata aktörer. Det är viktigt att vi förstår att dessa företagare, ofta kvinnliga, erbjuder ett mervärde för alla våra medborgare, arbetstillfällen och skattekonor.

Socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen implementeras 1 juli 2025 i våra verksamheter och kräver vissa förändringar i vårt sätt att arbeta. Bland annat kommer vi på ett bättre sätt kunna samverka mellan skolan, socialförvaltningen och polisen. Detta gör att vi får ökad möjlighet till tidiga insatser som skapar trygghet och gör att insatserna förhoppningsvis slipper bli större och fler. Insatser som blir möjliga att göra kommer fortsatt kräva resurser, men på sikt ser vi detta som mindre resurskrävande och i det långa loppet blir det ett bättre utfall både för individen och för förvaltningen.

Utfallsfonden

Moderaterna stödjer det påbörjade arbetet med utfallsfonden. Detta förebyggande arbetet måste fortgå och vi måste lyckas genom stödet från utfallsfonden. Det nya arbetssättet genom Teamarbete måste informeras om i organisationen samt i politiken. Detta är ett långsiktigt arbete som moderaterna stödjer men som kommer att ta tid och måste leda till hållbart långsiktigt arbetssätt.

Socialförvaltningen

Vi måste bli bättre för att få nöjdare kunder och medarbetare, det är det enda som mäter hur bra arbetsgivare vi är. Heltid som norm är viktigt men det kräver att man har kontroll på ekonomin och de kostnader det medför. Vi måste ha rätt antal "huvuden" på rätt ställe och tidpunkt. Detta styrs bäst från de som verkligen kan verksamheterna så planering och schemaläggning ska involvera vårdpersonalen. Ett sätt kan vara att begränsa till mindre arbetsgrupper inom hemtjänst, där planering kring schema görs.

Delade turer och de så kallade X turerna måste arbetas bort. Det finns ingen universal lösning för detta. Men vill man så går det. Ett gott exempel är vår grannkommun lyckades med detta genom att använda medicinrobotar. Det sparade restid samt störningsmoment för kunden på landsbygden. Omvärldsbevakning behövs för att hitta flertal goda exempel att implementera.

Två saker som är extra viktiga ur ett ekonomisk och arbetsmiljömässigt perspektiv; Sjuktagen måste bli lägre och långtidssjukskrivningarna måste minska i antal och tid.

Vi kommer att få svårare att rekrytera och fler att ta hand om så vår personalstruktur och omsorg är av stor betydelse.

Det finns både pengar och tid att spara genom olika välfärdstekniker. Där behöver vi verkligen ta ett krafttag och investera i teknik som både besparar personalen tid och störningsmoment för kunden. Digitaliseringen måste utökas så att välfärdstekniken kan utökas på landsbygden. Digitala möten och medicinrobotar är två utmärkta exempel som sparar restid och miljön.

Socialnämnden har höga övriga kostnader samt konsultkostnader. De skulle behöva trimmas.

Besparingar Kommunstyrelseförvaltningen

Vi vill minska budgeten med 15 % på Kommunstyrelseförvaltningen. 27,5 miljoner kronor som istället fördelas 50/50 till Socialförvaltningen och Skolförvaltningen. Det kommunala uppdraget och det vi ska sköta enligt lag måste gå före allt annat. Vi ser att vi har flera olika verksamheter som växer som inte handlar om det främsta kommunala uppdraget; kärnverksamheterna.

Vi har höga konsultkostnader, 39 miljoner kronor (totalt i kommunen) 2024. Ett exempel är för utredningar gällande nya investeringar som vi inte har råd att göra. Låt sådant vänta tills kommunen har råd att utreda och att investera i nytt.

Härnösandskortet & Kollektivtrafikmyndigheten

Kostnaden för kollektivtrafiken i kommunen är idag för hög. Stadstrafiken och landsbygdstrafiken kostar tillsammans 25,5 miljoner kronor per år.

2023 såldes Härnösandskortet för 50 kr, vilket gav kommunen en intäkt på 1,1 miljoner – medan kommunens nettokostnad uppgick till 24,4 miljoner.

År 2024 höjdes priset till 200 kronor. Det resulterade i att antalet sålda kort sjönk till 9 350, men intäkterna från resenärerna ökade till 1,9 miljoner. Trafikens omfattning var oförändrad, vilket innebär att kostnaden fortsatt är 25,5 miljoner.

Inför 2026 föreslår Moderaterna att Härnösandskortet ska kosta 608 kronor. Om antalet sålda kort förblir oförändrat ökar kommunens intäkter till 5,2 miljoner kronor, kostnaden oförändrad 25,5 miljoner kronor. Om försäljningen minskar med 20 procent blir det en kostnadsminskning på 4,5 miljoner kronor.

Det är hög tid att se över turtätheten och analysera vilka turer som är relevanta för framtiden. Detta är inget enkelt pussel. Flera bussar går idag nästan tomma. Samtidigt förekommer så kallad "okynnesåkning" inom tätorten, exempelvis korta resor mellan skolan och Rådhuset/Ankaret.

Vi bör ställa oss frågorna:

- Är det rimligt att ungdomar använder busskortet på detta sätt?
- Skulle det vara mer effektivt att erbjuda gratis bussresor för ungdomar enbart efter kl. 16, så att de tryggt kan ta sig till och från sina fritidsaktiviteter?

Landsbygdstrafiken är å andra sidan inte nämnvärt utbyggd, särskilt inte på kvällar och helger.

Några frågor vi behöver besvara framöver är:

- Är det miljömässigt försvarbart med bussar som kör tomma?
- Är det rimligt att kommunen betalar cirka 1 000 kronor per kort och resenären 200 kronor varje månad?
- Ska ungdomars busskort fortsatt vara utformade som idag?
- Ska kommunen använda skattepengar till att subventionera bussresor i nuvarande omfattning?

Moderaterna vill att detta utreds grundligt, för att hitta en lösning som ger bäst turtäthet och största möjliga nytta för alla kommunens invånare. Prislappen för kollektivtrafiken är idag hög och gynnar främst dem som bor i tätorten. Vi bör även titta på lösningar i andra kommuner för att se om det finns kostnadseffektivare alternativ med bättre service.

Investeringar

Investeringsbudget (mnkr)	Bokslut 2024	Budget 2025	Plan- förutsättningar 2026	Politiska prioriteringar 2026	Årsplan 2026	egen inmatning	
						Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	8,0	13,0	25,0		25,0	19,8	11,6
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	1,6	2,8	0,0		0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	130,4	231,0	168,3	-30,0	138,3	127,0	139,1
Skolnämnden	4,3	5,2	3,7		3,7	4,3	4,4
Socialnämnden	6,7	5,8	4,0		4,0	1,1	1,1
Totalt	151,0	257,8	201,0	-30,0	171,0	152,2	156,2

I samhällsnämndens investeringsprojekt så anser vi att Nybrogatanprojektet kan göras om till ett förstärknings och beläggningsprojekt där man förstärker de delar där man kan påvisa ett stort behov, samt fräser bort nuvarande asfalt och lägger en slitstark ny beläggning mellan Nya Nybron och rondellen. Den del av Nybrogatanprojektet som görs 2025 efter Pumpbacksgatan och som syftar till att leda cykeltrafiken utanför Nybrogatan ser vi som en god investering, som möjliggör för bra framkomlighet för bil, buss, lastbils- och gångtrafik på en Nybrogata med oförändrad bredd. Resterande summa pengar i Nybrogatuprojektet som skall verkställas under 2026 blir därmed ca 45 miljoner enligt den senaste beräkningen av förvaltningen. Den summan kan sänkas med ca 30 miljoner om man i stället utför projektet enligt inledningen av detta stycke.

Vidare anser vi att vi tills vidare endast skall genomföra de delar av "Kanaluddenprojektet" som ligger i direkt anslutning till Härnö Gin hotell och som möjliggör goda anslutningar till hotellet och en från hotellets utsikts vy fin miljö. Där bedömer vi att investeringen kan minskas 2026 med ca 6 miljoner. Vi vill i stället ge gatuavdelningen dessa 6 miljoner i höjd investeringsbudget, öronmärkt för gatuunderhåll i Ålandsbro och i eftersatta villaområden.

Totalt minskar investeringsbudgeten för 2026 därmed med 30 miljoner kronor.

Tillväxt

Härnösand ska vara en välkomnande kommun som ger människor möjlighet att förverkliga sina drömmar – unga som gamla, nyanlända, studenter och etablerade invånare. För att kommunen ska kunna möta framtidens utmaningar krävs en stark och hållbar tillväxt.

Tillväxten ska ske genom god kommunal service – både till medborgare och företag. Det är avgörande för att företag ska kunna växa och vilja investera i vår kommun. Vi vill prioritera företagande och främja en entreprenörsanda som genomsyrar hela kommunen – från skolor och förvaltningar till näringslivet.

Härnösand är en småföretagarkommun. Enligt Företagarnas statistik för 2024 finns 2 860 sysselsatta i våra småföretag, som tillsammans bidrar med 269 miljoner kronor i skatteintäkter till kommunen. Det finns plats för fler företag och företagare i Härnösand, vilket i sin tur stärker ekonomin och skapar utrymme för satsningar inom kärnverksamheter.

För att lyckas krävs det att det blir enklare att starta, driva och utveckla företag i kommunen. Här är våra förslag:

- Servicenivå, avgifter och myndighetsutövning från kommunen ska hålla högsta klass.
- Politiker i kommunledningen har ett särskilt ansvar – det är inte orden som räknas, utan handlingen i mötet med företagare.
- Kunskapen om företagets betydelse ska genomsyra hela kommunens organisation.
- Är våra avgifter för tillstånd och tillsyn konkurrenskraftiga? Kommunen betalar företagen 50 % av timtaxan som företagen kan fakturera till kommunen. Eftersträva låga avgifter och tillsynsavgifter.
- Utveckla fler e-tjänster. Företagare vill inte lägga onödig tid på ansökningar – har vi tillräcklig digital automatisering för rutinärenden?
- Se över handläggningstider – både vid tillstånd och vid upphandling.
- Utforma upphandlingar så att även små företag kan delta. Bjud in till utbildningar regelbundet för att öka antalet anbudsgivare.
- Fortsätt det brottsförebyggande samarbetet med näringslivet. Fortsätta samarbetet med företagen i näringslivsrådet.
- Identifiera kommunal verksamhet som konkurrerar med det privata näringslivet.
- Utred om vissa kommunala tjänster i stället kan utföras av privata aktörer.

- Genom att skapa överskott i verksamheten kan vi på sikt sänka kommunalskatten – vilket gör kommunen mer attraktiv för företagsetableringar och inflyttning.

Kommunen ska hela tiden sträva efter att bli bättre på att upphandla på ett sätt som gör att vi får fler anbud från lokala företag, och vi ska bli bättre på att ge god service och bemötande som företagare möts av både från politiker och tjänstepersoner. Det är också viktigt att kommunal verksamhet inte tillåts konkurrera med privata företag, därför vill vi undersöka möjligheterna för att verksamheter som idag ligger inom den kommunala sektorn ska övergå till andra former.

Kommunen ska fortsätta utveckla nätverk, näringslivsarenor, företagsbesök och lotsfunktion. Vi vill också se till att så långt det är möjligt förenkla med hjälp av digitalisering för företagare att komma i kontakt med kommunen och att göra sina ärenden hos kommunen digitalt. Vi ska i samråd med näringslivet finna nya vägar för att förenkla och minska regelbördan för företag.

Alla som på något sätt inom Härnösands Kommuns verksamhetsområden kommer i kontakt med företag och entreprenörer ska känna till vår gemensamma målbild om ett växande näringsliv som bygger på att vi hjälps åt att ge serviceinriktade, rättvisa och jämlika förutsättningar för alla företag. Detta är ett långsiktigt arbete som alltid måste vara pågående och prioriterat. Det ska finnas en god service vad gäller tillgång till mark och lokaler i kommunen, här ska det vara lätt att växa och lätt att etablera sitt företag. Därför ska vi tillse att detaljplaner och bygglov inte blir något som blir tillväxthämmande för vår kommun.

God ekonomisk hushållning

En kommun ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning. Kommunen ges rätten att definiera innebörden av god ekonomisk hushållning. Vi moderater anser att vi under för många år har slarvat med hushållningen av de kommunala medlen. Det finns flera faktorer som under dessa år påverkat ekonomin negativt, några av dem råder vi över och några råder vi inte över. De faktorer vi råder över är sådana som hur vi beslutar att bygga våra verksamheter. Antingen kan man välja att bedriva verksamhet på alla områden, även sådana där vi enligt lag inte behöver ha verksamhet. Kommunala bolag i handelssektorn är ett sådant exempel, men vi ser många fler liknande fall där vi behöver dra åt livremmen för att kunna klara de uppdrag vi enligt lag faktiskt ska utföra.

Vi har en skyldighet att se till att vi har medel sparade, men också att vi inte belånar oss och framtida generationer i alltför stor utsträckning. Samtidigt har vi en skyldighet att investera klokt, och det finns skäl att belåna oss i vissa projekt i nuläget eftersom det kostar alltför mycket att inte investera i vissa infrastrukturprojekt. Vi har en skyldighet att vi inte binder upp stort ekonomiskt kapital i långa och dyra avtal och kontrakt. Vi har en skyldighet att se till att vi inte gör Härnösandsborna fattigare, varken nu eller framtida generationer.

Resultatreserven består av 3,9 miljoner kronor. För att förstå hur lite det är kan vi jämföra med en grannkommun som hade ca 70 miljoner kronor i sin reserv (2024). Det

är vår skyldighet att se till att förbättra balansen och fylla på vår reserv inför kommande generationer och investeringar. Vi har haft högkonjunktur med sittande majoritet i snart 20 år, men trots detta så har man inte kunnat lägga undan medel i reserven för tuffare tider, likt en sådan vi förhoppningsvis snart kliver ur. Vi Moderater vill se ett resultat på minst 3 % som en självklar nivå.

NYCKELTAL

Balansbudget (mnkr)							
	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	1 702,4	1 630,8	1 842,8	-30,0	1 812,8	1 899,4	1 986,0
Omsättningstillgångar	248,3	322,5	257,1		273,6	311,4	277,2
- varav likvida medel	22,8	149,8	31,6		48,1	85,9	51,7
SUMMA TILLGÅNGAR	1 950,7	1 953,3	2 099,9		2 086,4	2 210,8	2 263,2
Eget kapital	340,8	476,8	407,0		413,5	458,0	503,9
- varav årets resultat	-91,0	10,0	66,2	6,5	72,7	44,5	45,9
Avsättningar	293,0	200,0	296,9		296,9	298,6	303,5
Långfristiga skulder	905,9	1 004,7	1 036,2	-20,0	1 016,2	1 096,1	1 102,6
Kortfristiga skulder	410,9	271,9	359,9		359,9	358,2	353,3
Summa skulder	1 316,8	1 276,6	1 396,1		1 376,1	1 454,3	1 455,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 950,6	1 953,4	2 099,9		2 086,4	2 210,8	2 263,2

Förenklad kassaflödesanalys							
	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Avskrivningar	97,3	54,0	60,6	0,0	60,6	65,6	69,6
Nettouplåning inkl amortering	58,6	146,6	130,3	-20,0	110,3	79,9	6,5
Investeringar	-151,0	-257,8	-201,0	30,0	-171,0	-152,2	-156,2
Övrigt kassaflöde ÅR	37,1	0,0					
Årets resultat	-91,0	10,0	66,2	6,5	72,7	44,5	45,9
Totalt kassaflöde	-49,0	-47,2	56,1	16,5	72,6	37,8	-34,2
Likvida medel vid årets början	71,8	22,8	-24,4		-24,4	48,1	85,9
Likvida medel vid årets slut	22,8	-24,4	31,6		48,1	85,9	51,7

Slutord

Effektivisering i verksamheterna är ett måste. Ordning och reda är ett måste. Konsekvensanalyser måste göras innan man tar besluten. Långsiktighet i besluten är en nödvändighet. God ekonomisk hushållning är en nödvändighet. Målen som sätts upp måste helga medlen. Satsningar kan inte göras om inte medlen finns. När pengarna inte räcker måste åtgärder vidtas och prioriteringar utföras, då krävs det ledning och styrning, det har saknats 2021–2024 och resulterade i ett enormt underskott på minus 91 miljoner kronor 2024. Trots att ekonomin ser ut att gå uppåt 2025 och efter 4 månader positivt resultat så får vi inte glömma att det har lämnats en skuld till Härnösandsborna på ca 200 miljoner kronor.

Härnösands kommun Budget 2026

Inledning

Jobben, arbetsmiljö och högre kvalitet. Vi vill att Härnösand ska vara en kommun där fler har ett jobb att gå till, det sker genom ett medvetet ledarskap där näringslivsfrågor står i centrum. Kommunen är också en stor arbetsgivare som behöver ta ansvar för en god arbetsmiljö vilket i sin tur leder till högre kvalitet i välfärden. Centerpartiet arbetar för en hållbar framtid vilket innefattar ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i Härnösands kommun. Det handlar om att värna naturen och kretsloppet samtidigt som vi kan öka tillväxt och välbefinnande.

Effektivisering och kvalitetshöjning måste gå hand i hand. Härnösand befinner sig i en ekonomisk kris och Centerpartiet menar att vi inte kan tumma på kvalitet eller spendera utan hänsyn till kommande generationer. Det kräver noga avvägda politiska prioriteringar och inte minst strategiska effektiviseringar. Centerpartiet menar att kommunens kärnuppdrag behöver stå i centrum och beslut behöver flyttas närmare medarbetare och medborgare istället för ökad kostsam byråkratisering.

Hela kommunen ska utvecklas oavsett om du väljer att leva i centralorten eller på landsbygden. Du ska kunna bo, arbeta och driva företag i hela kommunen. Centerpartiet ser mångfald och valfrihet som självklara och som nyckelfaktorer i den framtida utvecklingen av Härnösand. I Härnösand ska du känna dig välkommen och trygg att bo, leva och verka. Härnösand ska vara en jämställd kommun där kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Jämställdhet är en fråga om rättvisa och demokrati men också drivkraften för tillväxt, hållbar utveckling och kvalitet i våra verksamheter. Mäns våld mot kvinnor är den yttersta konsekvensen av ojämställdhet.

Företagsklimatet i Härnösands kommun sjunker och genom satsningar på ett näringslivsvänligt förhållningssätt hos såväl politiker som tjänstemän kan trenden vändas. Kommunen ska inte konkurrera med det privata näringslivet utan istället främja privata aktörer och samverka mellan kommunen och näringslivet. Ett gott företagsklimat ger inte bara arbetstillfällen och möjliggör lägre arbetslöshet utan möjliggör också en god välfärd i hela kommunen. Ett jobb att gå till är centralt för den enskildes utveckling, integration och välbefinnande.

Härnösand ska oavbrutet verka för att stärka attraktionskraften genom att förbättra kvalitén i välfärden, service och stöd till invånare och företag. På så vis kan Härnösand locka fler företag och inflyttade invånare samt bibehålla de som redan bor och verkar här. Genom att säkerställa service i hela kommunen med kommunikationer, pendlingsmöjligheter och tillgång till välfärd stimuleras tillväxt i såväl stad som på land.

Kommunen ska skyndsamt anpassa antalet boendeplatser för särskilt boende och trygghetsboenden och behöver nyttja såväl privata som egna boenden för att kostnadseffektivt tillgodose det behov som finns. Hela kommunens skolor behöver ges samma förutsättningar, därför öronmärks medel för satsningar på landsbygdsskolor. Alla barn och elever behöver ges samma förutsättningar att klara skolan och rustas för framtiden. Centerpartiet satsar också på socialpedagoger för att stärka det förebyggande arbetet samt specialpedagoger för att alla elever ska klara av skolan. Lärarna ska ges mer tid att fokusera på sitt uppdrag genom att anställa lärarassistenter. En bra, jämlik och trygg skola för alla elever.

Centerpartiet vill verka för ett Campus som samverkar med olika universitet och högskolor samt att vuxenutbildning och näringsliv samverkar för att skapa utbildningar som efterfrågas. Trots Härnösands höga arbetslöshet råder en stor kompetensbrist och kommunen måste kunna bibehålla och attrahera nya medarbetare. Vi behöver tillsammans vända den negativa befolkningsprognosen. Kommunen behöver växa, då behövs kompetens och förutsättningar som genererar företagsetableringar och invånare som stannar kvar.

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning för att säkerställa god verksamhet för kommande generationer. Härnösand ska ta ansvar för en långsiktig stabil finansiell

utveckling och kunna anpassa den kommunala verksamheten vid exempelvis befolkningsförändringar eller inflation. För det behövs ett modernt ledarskap med fokus på kvalitet, arbetsmiljö och god ekonomisk kontroll.

Vi behöver hushålla med våra gemensamma resurser, såväl skattepengar som kompetens och arbetskraft. Få ut så mycket som möjligt att varje satsad krona. Det handlar om att prioritera, arbeta på ett annat sätt, samverka mellan förvaltningar, bolag, andra kommuner och regionen. Centerpartiet ser potentialen i vår kommun, kraften hos vår personal och viljan hos vårt näringsliv att fortsätta utvecklas. För hela Härnösands bästa.

Resultatbudget (mnkr)

	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
(mnkr)	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	387,0	332,2	377,8	1,0	378,8	377,0	377,0
Verksamhetens kostnader	-2 307,4	-2 341,7	-2 390,9	-0,4	-2 391,3	-2 452,0	-2 516,8
Avskrivningar	-97,3	-54,0	-60,6		-60,6	-65,6	-69,6
Verksamhetens nettokostnader	-2 017,7	-2 063,5	-2 073,7	0,6	-2 073,1	-2 140,6	-2 209,4
Skatteintäkter	1 355,3	1 399,4	1 454,1		1 454,1	1 531,5	1 594,8
Generella bidrag och utjämning	644,6	684,5	696,7		696,7	689,7	699,5
Finansnetto	-73,2	-10,4	-11,0		-11,0	-36,1	-39,0
Årets resultat	-91,0	10,0	66,2	0,6	66,8	44,5	45,9
Resultat i % av skatter och statsbidrag	-4,6%	0,5%	3,1%		3,1%	2,0%	2,0%
Resultat + avskrivningar	6,3	64,0	126,8		127,4	110,1	115,5
Total investeringsram	151,0	257,8	201,0		180,0	136,2	154,7
Självfinansieringsgrad i %	4%	25%	63%		71%	81%	75%
Ej självfinansierat enligt självfinansieringsgrad			74,2		52,6	26,1	39,2

Budgetförslagets förutsättningar 2026

- Skattesatsen är oförändrad, 23,34%
- Verksamhetens skatteintäkter är 1 454,1 mnkr och egna intäkter är 377,8 mnkr
- Generella bidrag och utjämning är 696,7 mnkr
- Verksamhetens egna kostnader 2 390,9 mnkr
- Avskrivningskostnaderna är 60,6 mnkr
- Finansnettot är -11 mnkr
- Överskott/Resultatnivå 3,1% dvs 66,2 mnkr

**Verksamhetens nettokostnader
fördelade per nämnd (mnkr)**

	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Kommunstyrelse	184,9	184,3	187,8	9,0	196,8	203,2	209,7
Kommungemensam verksamhet	133,4	134,0	135,9	-4,0	131,9	136,2	140,6
Kommunfullmäktige	7,8	13,2	14,0		14,0	14,5	14,9
Arbetslivsnämnden	73,3	60,3	0,0		0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	179,1	221,6	238,5	-1,0	237,5	245,3	253,2
Skolnämnden	672,9	645,4	651,4	12,0	663,4	684,9	707,0
Socialnämnden	717,7	804,5	846,2	-16,6	829,6	856,6	884,1
Totalt	1 969,1	2 063,3	2 073,8		2 073,2	2 140,6	2 209,4
Från resultaträkning					-2 073,1	-2 140,6	-2 209,4
Diff					0,0	0,0	0,0

Verksamhetens nettokostnader fördelade per nämnd

Kommungemensamt

- Kostnadsminskning 4 mnkr, minskad subvention för periodkort buss, kortkostnad höjs till 400 kr (barn och ungdomar gratis upp till 19 år).

Kommunstyrelsen

- Ram ökar med 9 mnkr
- Projektintäkter, 1 mnkr
- Samarbete med övriga kommuner, kostnadsminskning 1 mnkr
- Höjt projektmedel till landsbygdsmedel, 1 mnkr
- Näringslivets betydelse, utbildning för tjänstemän/politiker, 0,2 mnkr
- Uppföljning av subvention av periodkort
- Ekonomisk buffert som omfattar samtliga verksamheter för oförutsedda utgifter, 11 mnkr

Samhällsnämnden

- Ram minskar med 1 mnkr mnkr
- Utmaningsrätt, kostnadsminskning, 3 mnkr
- Höjt föreningsbidrag, 1 mnkr
- Höjt projektmedel till landsbygdsmedel, 1 mnkr

Skolnämnden

- Ram ökar med 12 mnkr
- Mindre barngrupper i förskolan, och minskat antal vikarier, 2 mnkr
- Likvärdig skola utanför tätorten 2 mnkr (merkostnader för resor etc.)
- Säkerställ skolresultat 9 mnkr (lärarassistent, socialpedagog, specialpedagog, säkerställa lärarresurser, kompetensutveckling)
- Avgift Kulturskolan, kostnadsminskning, 1 mnkr

Socialnämnden

- Ram minskar med 16,6 mnkr
- En specialistundersköterska inom demens på respektive särskilt boende, 4 mnkr
- Ökad grundbemanning vid särskilt boende och medel till flexibla arbetssätt, 5 mnkr
- Införa Söderhamnsmodellen hemtjänst och särskilt boende (ta bort ofrivilliga delade turer genom att införa uppehållsersättning) kostnadsminskning, 15 mnkr

- Arjeplogsmodellen, självstyrande grupper, återgå till planering och bemanning i grupperna, kostnadsminskning, 3,5 mnkr
- Kostnadsminskning 1 mnkr, avser minskning av resurschef
- Kombinationstjänster kostnadsminskning 1,0 mnkr
- Kompetenshöjande insatser, 2 mnkr
- Förbättring schema 4,0 mnkr
- Förebyggande insatser inom barn- och ungdom, 1 mnkr
- LOV äldreboende halvårseffekt, kostnadsminskning, 4,6 mnkr
- Likvärdig habiliteringsersättning, 0,2 mnkr
- Införande av ny socialtjänstlag 2 mkr (utbildning, verksamhet etc.)
- Avveckla/socialt företag Sporthotellet, kostnadsminskning, 0,2 mnkr
- Avveckla/socialt företag, statsodling/Café Murberget, kostnadsminskning, 2 mnkr
- Socialt företag tvätteriet, kostnadsminskning, 2 mnkr
- Handledare i verksamhet, arbetsträning, 1, 5 mnkr
- Re:Store säljs, kostnadsminskning, 2 mnkr
- Anpassning arenor, kostnadsminskning, 5 mnkr

Investeringsbudget (mnkr)

	Bokslut	Budget	Plan-förutsättningar	Politiska prioriteringar	egen inmatning		Plan
					Årsplan	Plan	
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Kommunstyrelse	8,0	13,0	25,0		25,0	19,8	11,6
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	1,6	2,8	0,0		0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	130,4	231,0	168,3	-21,0	147,3	111,0	137,6
Skolnämnden	4,3	5,2	3,7		3,7	4,3	4,4
Socialnämnden	6,7	5,8	4,0		4,0	1,1	1,1
Totalt	151,0	257,8	201,0	-21,0	180,0	136,2	154,7

Investeringsbudget

- SAM investeringsbudget minskar med 21 mnkr på grund av att investeringsprojektet Nybrogatan prioriteras inte i nuläget i relation till kommunens ekonomi.

Mål 2026

Överskott/resultatnivå för 2026 ska uppnå till 3,1% dvs 66,2 mnkr. Bättre småföretagarklimat, bättre skolverksamhet, bättre skolresultat, bättre äldreomsorg, bättre arbetsgivare.

Kommunstyrelsen

Härnösand ska vara en kommun där alla känner att det är tryggt att bo, leva och verka. Förebyggande insatser prioriteras, åtgärder mot brott, hot och våld främjas för en tryggare och jämställd kommun. Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma möjligheter. Genom att vara en jämställd kommun ökar tryggheten, ges förutsättningar för en hållbar tillväxt och vi får en mer rättvis och demokratisk kommun. Folkhälsa ska prioriteras så att ung som gammal får bättre hälsa.

Kommunen står idag inför många utmaningar som kan påverka såväl samhällsservice som kvalitet. Ett sätt att kunna möta utmaningarna är kommunal samverkan genom avtalssamverkan som kan höja kvalitén, effektivisera och underlätta kompetensutveckling. Några vanliga områden för avtalssamverkan är upphandling, tillsyn, miljöområdet, socialtjänst och utbildning.

Företagsklimatet behöver vara en prioriterad fråga för vår kommun. Ett starkt lokalt näringsliv är viktigt i samhället som skapar arbetstillfällen, ekonomisk tillväxt, möjliggör god välfärd och service i hela kommunen. Kommunen måste skapa ett gott företagsklimat så att företag etablerar sig, bli kvar och expanderar. Kommunen ska vara en attraktiv kommun för företag.

Därför behövs mer kunskap om företagens betydelse och villkor för vårt samhälle medvetandegörs inom kommunens förvaltningar genom en utbildning för såväl tjänstemän som politiker.

Investeringar och satsningar på landsbygden möjliggörs. Säkerställ sund konkurrens mellan offentlig verksamhet och näringsliv.

Kommunen inför utmaningsrätt där externa aktörer, (företag, föreningar) kan lämna in en begäran om att få överta driften av en kommunal verksamhet. Det prövar verksamheter som bedrivs kommunalt kostnads- och kvalitetsmässigt och skapar förutsättningar för fler små- och medelstora företag att bedriva verksamhet, försvårar osund konkurrens och kan stärka näringslivet i kommunen.

Stärk samverkan mellan skola, näringsliv och kommunen. Utveckla dialogen och möten mellan kommunen och företag. Samverka med myndigheter, Region Västernorrland, arbetslivsnämnden och företag för att skapa yrkesutbildningar efter arbetsmarknadens och näringslivets behov.

Se till att byggbar mark finns för att möjliggöra företagsetablering. Aktivt arbeta tillsammans för en hållbar turism och en växande besöksnäring i hela kommunen så fler nya jobb skapas. Satsa på digitalisering som innebär verksamhetsutveckling, utbildning och beredskap att förändra arbetssätt. Därmed behöver också den digitala säkerheten förbättras. Öka krismedvetandet med god planering och strategi, arbeta för ett hållbart samhälle där alla kommunens verksamheter behöver ta hänsyn till miljö, beredskap, informationssäkerhet och klimatperspektiv. Ytterligare ett område som behöver förstärkas är arbetet mot välfärdsbrott. Kommunen ska också prioritera arbetet med beredskap för fredstida kriser och civilt försvar.

Kulturen ska vara tillgänglig för alla i hela kommunen och fri från politisk påverkan. Ett samhälle med blomstrande kultur och bildning, som omfattar alla, ger bästa förutsättningar för en hållbar framtid. Se över hur våra lokaler runt om i kommunen kan nyttjas bättre och skapa samordningsvinster. Kommunen ska intensifiera arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna attrahera och bibehålla personal.

- Systematiskt förbättringsarbete för ett bättre företagsklimat
- Aktivt utveckla samarbetsformer med näringslivet
- Genomföra en utbildning om näringslivets betydelse för politiker och tjänstemän
- Prioritera arbetet med att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare, en förebild genom kompetenshöjande insatser, karriärmöjligheter och flexibla arbetssätt
- Stärka samverkan mellan förvaltningar och kommunala bolag för att påskynda snabbare information, besked/beslut och service till företag
- Säkerställ och bygg ut antalet service- och trygghetspunkter för att trygga servicen utanför tätorten vid längre störningar i el- eller vattentillgång i samverkan med andra myndigheter och Region Västernorrland.
- Översyn över delegationsordningen

Samhällsnämnden

En växande landsbygd blir stark av en attraktiv och utvecklad stad. Du ska kunna bo, arbeta och driva företag i alla delar av kommunen. En fungerande offentlig och kommersiell service, bra kommunikation och utbyggd infrastruktur behövs. Då behöver

bussen gå utanför tätorten, pendlarparkeringar finnas så att det finns alternativ till bilen. Vi behöver fortsätta aktivt arbeta för att stadskärnan får ett sammanhållet och tydligt cykelnät som är utformat utifrån barnens perspektiv, ger större trygghet, bättre säkerhet och främjar att fler väljer cykla. Underhåll av gator och vägar främjas, däribland enskilda vägar på landsbygden. Ombyggnation av Nybrogatan prioriteras i ett senare skede när kommunens ekonomi tillåter.

Ge ökade möjligheter till bostadsbyggande i attraktiva sjö- och havsnära lägen både i staden och på landsbygden därigenom ökar kommunens attraktivitet och stärker möjligheten till en positiv befolkningsutveckling.

Maten som serveras i skolor och äldreboenden ska vara närproducerad och/eller ekologisk.

Aktivt arbete för att minska matsvinnet genom bland annat att utreda tillagningskök i skolor där mat tillagas på plats. Dagligen i skolan och förskolan servera en trygg och populär maträtt, ett säkert kort, utöver den ordinarie menyn. Detta för att optimera förutsättningarna för så många barn som möjligt ska kunna äta sig mätta på skolmåltiderna.

Säkerställ att kommunen har en tydlig, rättssäker och effektiv handläggning med god kvalitet vid myndighetsutövning och tillståndsgivande. Stärk servicen och korta beslutsvägar.

Fortsätt förenkla upphandling så möjlighet ges även till mindre företag att lämna anbud. Alltid beakta möjligheten för köp av tjänster och varor lokalt.

Föreningslivet är avgörande för folkhälsa, jämlikhet och demokrati. Föreningslivet bidrar till att bygga samhället och att kommunen når sina mål. Tillsammans med föreningslivet ge förutsättningar och utveckla fritidsaktiviteter för alla i hela kommunen. Kraften som finns i engagemanget i föreningslivet bör tas tillvara bättre av kommunen. Utveckla ett samverkansorgan med representanter från olika föreningar som träffas regelbundet för att underlätta och förstärka samverkan med civilsamhället. Det kan omfatta bland annat omvärldsbevakning och upprättande av handlingsplaner. Det ger ett mervärde för förvaltningar över möjliga områden för samverkan som ligger i förvaltningarnas uppdrag. Detta leder i förlängningen till förståelse och effektivt nyttjande av resurser för att nå kommunens mål.

Förbättra samarbetet mellan fritidsgården, ungdomsverksamhet och skolan. Arbeta för att skapa mötesplatser oavsett ålder eller bakgrund tillsammans med civilsamhället.

- Utveckla ett samverkansorgan med föreningar för att stärka samverkan med civilsamhället.
- Utreda tillagningskök i skolor
- Inför en trygg och populär maträtt utöver ordinarie meny vid förskolan och skolan, säkert kort
- Inför utmaningsrätt, förslagsvis inom Samhällsnämnden
- Ökat föreningsbidrag
- Ökat landsbygdsbidrag
- Aktivt fortsätta arbeta för sammanhållet och tydligt cykelnät
- Översyn över delegationsordningen

Skolnämnden

Familjer, barn och unga ska kunna välja förskola och grundskola med god kvalitet. Forskningen visar att barn mår bättre om de vistas i små barngrupper på förskolan. Det blir färre kontakter, lättare att uppmärksamma varje barns behov, lägre ljudnivå och mindre stress för såväl barn som personal, en tryggare miljö. Förskola nattetid ska värnas så att vårdnadshavare i kommunen kan arbeta obekvämt arbetstid, kvällar och helger. Skolan ska se varje elevs behov och möjligheter och ge dem förutsättningar att lyckas i

skolan. Eleven har rätt till bra utbildning, känna trygghet, glädje och arbetsro. Skolan ska vara en jämställd plats med nolltolerans mot kränkningar och trakasserier.

Alla elever ska lämna skolan med godkända betyg. Skolorna i kommunen ska vara jämlika oavsett om eleven går skola i tätorten eller utanför när det gäller digital utrustning, läroböcker, utbildade lärare, stödresurser etc. så alla barn får en bra grund och goda förutsättningar i livet. Fortsätt utveckla lärlingsplatser och Ung Företagsverksamhet.

Läraren är viktig för en framgångsrik skola, därför behövs fler behöriga lärare, stödresurser så att mer tid till undervisning kan avsättas. Verksamheter i kommunen ska ha hög kvalitet, vara jämlik och jämställd i hela kommunen.

Totalt avsätter Centerpartiet 11 miljoner kronor på ökade resurser i skolan för bättre skolresultat och en trygg skolmiljö. Det innefattar bland annat socialpedagoger för bättre förebyggande arbete och speciallärare för bättre stöd för elever som annars riskerar att inte klara skolan. Centerpartiet vill ge mer tid till kommunens lärare att fokusera på sitt uppdrag genom lärarassistenter. Av dessa öronmärks 2 miljoner kronor för landsbygdsskolor och likvärdiga resultat i hela kommunen.

Förstärkning av vuxna i skolan med lärarassistenter och socialpedagoger stärker både den pedagogiska och sociala miljön för elever och lärare.

Genom att avlasta lärarna med administrativa och praktiska uppgifter kan de fokusera mer på undervisningen och elevernas individuella behov. Samtidigt kan socialpedagoger bidra till att skapa en trygg och inkluderande skolmiljö genom att arbeta förebyggande mot utanförskap och stärka elevers sociala och emotionella utveckling. Detta leder till bättre skolresultat, ökad trivsel och en mer hållbar arbetsmiljö för skolpersonal.

En inkomstprövd avgift av Kulturskolan införs. Kulturen ska fortsatt vara fri från politisk påverkan och tillgänglig för alla. Subventionen ska vara större för den som behöver det.

SFI behöver stärka kvalitén, utveckla individanpassad undervisning och se över genomströmningen av SFI-elever för att förbättra så att fler studerande avslutar sina studier. Elever som har svårigheter ska få individuellt stöd för att klara kursen så att inte studietiden förlängs i omgångar. Kommunen behöver bedriva yrkessvenska i samverkan med andra aktörer och arbetsgivare för att stödja den arbetssökande att få praktik, kunna börja en utbildning som leder till jobb. Arbeta tillsammans med tillväxtavdelningen för att inhämta kunskap och främja socialt företagande i kommunen.

Ett jobb betyder mycket för den enskilde individen och i Härnösand ska fler ges möjlighet att försörja sig själv och utvecklas. Fler arbetstillfällen börjar med företagen, så satsning på yrkesinriktade utbildningar/kurser som matchar arbetsmarknadens behov av arbetskraft är ett måste där grön tillväxt och gröna jobb är en del av framtiden. Utbildningsnivån behöver öka såväl gymnasial som eftergymnasial utbildning för att lägga grund för kompetensbehov och etablering på arbetsmarknaden. Komvux ska satsa på grundläggande moduler för att möta elevernas behov av att snabbt komplettera för fortsatta studier som grund till att komma ut på arbetsmarknaden. Komvux ska arbeta för att vara tillgängligt för alla som vill studera oavsett om man ska studera på distans eller är i behov av närundervisning med traditionell undervisning i klass.

- Att göra en plan hur arbetet kan genomföras för att följa Skolverkets riktmärke att ha mindre barngrupper i förskolan med högst 12 barn för 1 - 3 åringar och högst 15 barn för 4 - 5 åringar
- Arbeta för att samtliga skolor i kommunen är likvärdiga och bibehålla lärartätheten
- Bibehålla Häggdångers skola
- Att satsa och utveckla skolor utanför tätorten för att få samma förutsättningar som skolor i tätorten
- Värna om våra landsbygdsskolor och ge dem möjlighet att utveckla olika pedagogiska

inriktningar som kan leda till att fler söker sig till dessa skolor.

- Utreda omvänd skolskjuts till skolor utanför tätorten
- Inför lärarassistenter, social- och specialpedagoger
- Arbeta för att fler elever blir behöriga till gymnasieprogrammen och att fler elever fullföljer sin utbildning
- Kompetenshöjande insatser
- Prioritera arbetet att förbättra barns och ungas psykiska hälsa genom att stärka samverkan mellan kommun och Region Västernorrland
- Utvärdera hur elevhälsan kan stärkas i syfte att bättre tillgodose elevernas behov
- I samverkan med näringslivet, kommuner, myndigheter och Regionen erbjuda utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov så att fler kommer i arbete
- Komvux ska satsa på grundläggande moduler för att möta elevernas behov av att komplettera för fortsatta studier
- Utveckla Campus med flera utbildningsanordnare och ett brett utbud som matchar arbetsmarknadens behov
- Översyn över delegationsordningen

Socialnämnden

En ny socialtjänstlag planeras träda i kraft juli 2025 som ska arbeta mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Kommunen behöver utveckla nya arbetssätt som kräver mer kunskap och verksamhetsförändringar som passar Härnösands behov och förutsättningar.

Äldreomsorgen står inför många utmaningar. Härnösand har större andel 65 år och äldre, än riket, 28% mot 21%. Behov av vård och omsorg, trygghetsboende och särskilt boende ökar och med det behovet av personal som redan nu är svårt att rekrytera.

Verksamheten inom äldreomsorgen behöver utvecklas för att kunna möta behoven där välfärdsteknik kan vara en del av lösningen. Välfärdsteknik ska ses som en möjlighet att höja livskvalitén, ge god och säker omvårdnad/omsorg utifrån den enskildes behov och förutsättningar och samtidigt effektivisera och frigöra resurser inom verksamheten.

Inom vård och omsorg behöver kommunen öka grundbemanningen, ge ökad trygghet, kontinuitet och förbättra kvalitén. I kommunen förekommer delade turer för personal inom vård och omsorg. Ett steg att bli en mer attraktiv arbetsgivare och stärka arbetsmiljön är att upphöra med ofrivilliga delade turer inom hemtjänsten. Likt Söderhamn erbjuds medarbetare ingå ett avtal om tre månader där delade turer får förekomma i begränsad omfattning. Medarbetaren får 70% av sin lön under uppehållstiden, uppehållslön alternativt motsvarande tid i kompensationsledighet.

Återgå till att grupper inom äldreomsorgen och funktionsstöd planerar korttidsfrånvaro och gör schema. Medarbetare för större ansvar att själva effektivt planera och genomföra insats. Det ger medarbetarna möjlighet att utvecklas i sitt arbete, varierande arbetsuppgifter, ökad möjlighet att påverka sitt arbete och få information i ett tidigare skede. En insats till ett mer attraktivt och hållbart arbete. Inför en specialistundersköterska inom demens på respektive särskilt boende som arbetar på schema, veckans alla dagar. Detta utvecklar och kvalitetssäkrar arbetet samt ger möjlighet att vidareutveckla sin profession som undersköterska. Inför kombinationstjänster inom vård och omsorg, som ger möjlighet att dela arbetstid inom olika områden för att ge nya möjligheter för medarbetare att utveckla sina kunskaper och variera arbetsmiljö. Detta blir värdefullt för såväl medarbetaren som verksamheten.

Den som är i behov av stöd och hjälp ska kunna välja vem som är utförare och kunna påverka innehåll av stöd och omsorg som ges. Det måste finnas fler trygghetsboenden runt om i kommunen. Påskynda byggnation av ett särskilt boende där det idag är lång väntetid för äldre med stora omvårdnadsbehov. Öppna upp för fler aktörer att driva boenden i kommunen genom LOV.

Det är en nödvändighet att stimulera och ge möjlighet till att fler utbildar sig inom vård och omsorg än idag då bara drygt hälften av personalen har undersköterskeutbildning. Vidare riktas medel för kompetensutveckling för befintlig personal.

Idag kan personer som deltar i daglig verksamhet få habiliteringsersättning. Under 2026 får personer i Härnösand en likvärdig habiliteringsersättning oavsett om de omfattas av LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade eller SOL, Socialtjänstlagen vilket inte sker idag.

Individ- och familjeomsorgen ska kunna prioritera förebyggande verksamhet i större omfattning för att förhindra eller motverka uppkomst av sociala problem.

Här krävs samverkan mellan förvaltningarna och ett långsiktigt målmedvetet arbete tillsammans både inom kommunen som med andra myndigheter och Region Västernorrland.

Se över möjligheten att införa hembesök vid första ansökan av försörjningsstöd. Det måste vara självklart att det finns avsatta medel i kommunens budget när våra invånare, barn som äldre, behöver stöd och skydd i en våldsutsatt situation.

Ett jobb betyder mycket för den enskilde individen och i kommunen ska fler ges möjlighet att försörja sig själv och utvecklas. Organisatoriskt ska Socialnämnden fortsätta ge människor möjlighet att hitta nya vägar till arbete för de som står långt ifrån arbetsmarknaden tillsammans med andra myndigheter och näringsliv. Stärka arbetspraktik och arbetsträning med handledning på befintliga arbetsplatser i kommunens verksamheter, inklusive kommunala bolag.

- Stimulera att olika aktörer bygger och driver boenden för äldre och inom LSS i hela kommunen
- Ha fler trygghetsboenden i hela kommunen
- Utvärdera införandet av specialistundersköterska
- Inför frivilliga delade turer likt Söderhamnsmodellen
- Arbeta med att stärka tillitsbaserad styrning och ledning
- Inför kombinationstjänster
- Utredda minutstyrning för mer flexibilitet inom hemtjänsten
- Granska rekryteringsprocessen inom äldreomsorgen för att säkerställa en ändamålsenlig rekrytering- och introduktionsprocess tillsammans med HR-avdelningen
- Att göra en plan för hur investering, implementering och kompetensutveckling ska ske av välfärdsteknologin inom vård och omsorg
- Utveckla det förebyggande arbetet med tidiga insatser för alla barn och uppsökande verksamhet bland ungdomar
- Kompetenshöjande insatser
- Ta fram och besluta om rutin för begäran om utdrag ur belastningsregistret inom vård och omsorg
- Kvalitetssäkra kommunens arbetsmarknadsinsatser
- Översyn över delegationsordningen

Balansbudget (mnkr)

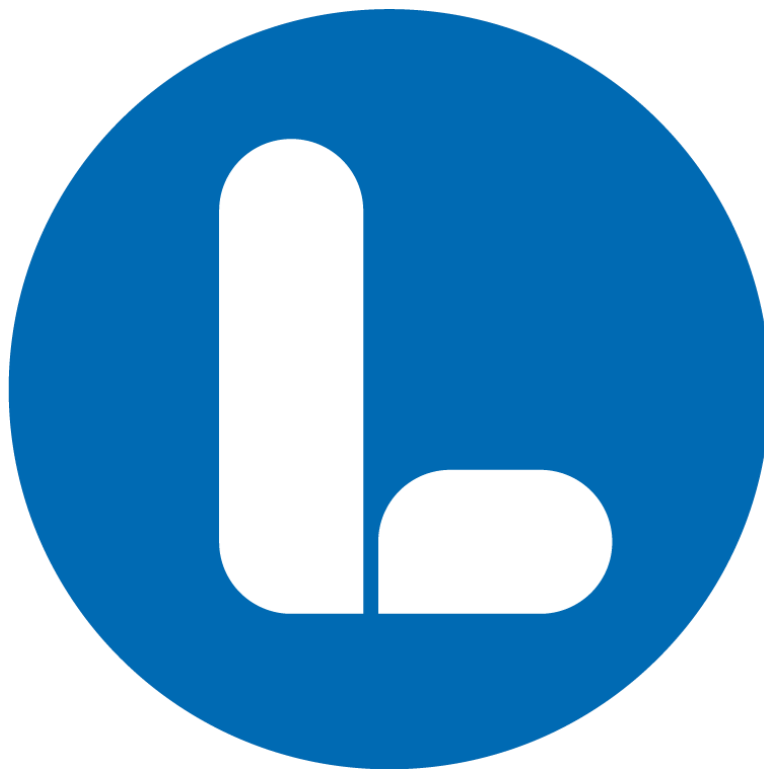
	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	1 702,4	1 630,8	1 842,8	-21,0	1 821,8	1 892,4	1 977,5
Omsättningstillgångar	248,3	322,5	257,1		278,7	332,5	299,8
- varav likvida medel	22,8	149,8	31,6		53,2	107,0	74,3
SUMMA TILLGÅNGAR	1 950,7	1 953,3	2 099,9		2 100,5	2 224,9	2 277,3
Eget kapital	340,8	476,8	407,0		407,6	452,1	498,0
- varav årets resultat	-91,0	10,0	66,2	0,6	66,8	44,5	45,9
Avsättningar	293,0	200,0	296,9		296,9	298,6	303,5
Långfristiga skulder	905,9	1 004,7	1 036,2	0,0	1 036,2	1 116,1	1 122,6
Kortfristiga skulder	410,9	271,9	359,9		359,9	358,2	353,3
Summa skulder	1 316,8	1 276,6	1 396,1		1 396,1	1 474,3	1 475,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 950,6	1 953,4	2 099,9		2 100,5	2 224,9	2 277,3

Förenklad kassaflödesanalys

	Bokslut	Budget	Plan- förutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Avskrivningar	97,3	54,0	60,6	0,0	60,6	65,6	69,6
Nettoupplåning inkl amortering	58,6	146,6	130,3	-21,0	109,3	63,9	5
Investeringar	-151,0	-257,8	-201,0	21,0	-180,0	-136,2	-154,7
Övrigt kassaflöde ÅR	37,1	0,0					
Årets resultat	-91,0	10,0	66,2	0,6	66,8	44,5	45,9
Totalt kassaflöde	-49,0	-47,2	56,1	0,6	56,7	37,8	-34,2
Likvida medel vid årets början	71,8	22,8	-24,4		-24,4	32,2	70,0
Likvida medel vid årets slut	22,8	-24,4	31,6		32,2	70,0	35,8

2025-05-18

Härnösands Kommun

BUDGET 2026

En liberal budget som tar ansvar för de ekonomiska utmaningarna och som skapar realistiska förutsättningar för kommunen att växa.

Kvalitet

Kärnverksamhet

Tillväxt

Liberalt stålbad ger stabil ekonomi.

Vi liberaler började prata om stålbad när prognosen för 2024 visade på minst 80 miljoner minus. Eftersom underskottet inte är återställt, och kommunen har fortsatt att göra felprioriteringar under 2025, så kommer vi för 2026 fortsätta kräva att kommunen skär ner på antalet chefer, tjänstemän, verksamheter och projekt.

Grunden för en liberal budget är att nämnderna ges goda förutsättningar för att skapa hög kvalitet till våra medborgare. Vi kräver dock att alla nämnder tar sitt uppdrag på allvar och fattar väl grundade beslut där varenda krona följs upp, där nämnderna arbeta mer effektivt och, framförallt, mer målinriktat. Allt fokus ska vara på kärnverksamheten. Avvikelse ska lyftas och hanteras omgående.

Vi prioriterar, som alltid, skolnämnd och socialnämnd och lägger ca 60 miljoner mer till dessa nämnder. Som liberaler sätter vi alltid våra barn och äldre i första rummet; de som är vår framtid och de som varit med och byggt upp det vi har idag.

Vi fortsätter kräva kraftiga minskningar av overheadkostnad, dvs tjänstemän med likartade arbetsuppgifter, samt en ordentlig minskning av den allt växande chefsorganisationen. Genom sammanslagning av enheter, minskning av chefstjänster och anpassning av antal årsarbetare utifrån behov och ekonomi, finns det mellan 30-50 miljoner att spara in.

Dessa besparingar säkrar kommunens ekonomi för flera år framåt och blir också grunden till ett ännu mer effektivt arbetssätt. Den nuvarande lånespiralen måste stoppas.

Vi måste ta ekonomin på allvar och arbeta utifrån faktiska resurser inte odefinierade bidrag. Vi måste ta ansvar genom att återställa underskottet och därefter hålla budget.

Det finns en tydlig koppling mellan att ha god kvalitet inom kärnverksamhet och tillväxt i kommunen. Nu skapar vi förutsättningarna!

KVALITET

Skattemedel och statsbidrag ska hanteras med omsorg och eftertanke.

Den kommunala organisationen ska vara anpassad efter vår storlek och våra resurser.

Nämnderna ska fokusera på kärnverksamhet och arbeta effektivt, ekonomiskt och transparent.

Liberalernas prioriteringar och satsningar	Liberalernas effektiviseringar
★ Politiken ska ta större ansvar i sina nämnder. Skriftliga uppföljningar/återrapporter ska medfölja det offentliga protokollet. ★ Alla delegationsordningar ska ses över och revideras med fokus på politiskt ansvar. ★ Alla överväganden om att inrätta nya tjänster eller hyra in konsult, ska passera KSAU för godkännande och protokollföras. ★ Fler ekonomiska verktyg för att följa upp budgeterade medel. I processen ska kommunens personal vara involverad. På så sätt skapas trygghet och stabilitet både för kommunens ekonomi och hos de anställda ★ Varje nämnd ska få skriftlig och detaljerad ekonomisk redovisning vid alla sammanträden. Denna ska medfölja det offentliga protokollet. ★ Alla uppföljningar av projekt/särskilda satsningar ska bifogas skriftligt till det offentliga protokollet. ★ Alla dragningar och informationer i nämnd ska sammanfattas och bifogas skriftligt till det offentliga protokollet. ★ En tjänsteman i tjänst ska återkoppla inom 1-3 dagar.	★ Krav på att en enhetschef ska ha minst femton anställda under sig för att inneha titel enhetschef och anpassning av verksamheter därefter. ★ Kraftig minskning av overheadkostnad, dvs tjänstemän med likartade arbetsuppgifter. ★ Översyn och effektivisering av alla verksamheter. ★ Alla projekt inom näringslivsenhet, utvecklingsenhet och tillväxtenhet ska genomlysas och, där det är möjligt, avslutas eller pausas. ★ Kraftig minskning av den allt växande chefsorganisationen Ett flertal verksamheter kan samordnas och/eller ledas av teamledare eller verksamhetsansvarig. Några exempel lämnas under tabellen. ★ Fler tjänster ska digitaliseras inom alla förvaltningar. ★ Bidrag inom kultursektorn bör ses över och om möjligt pausas tillfälligt. ★ Alla hyres- och leasingavtal ska förhandlas utifrån högsta möjliga behållning för kommunen. Det ska vara väl planerat för ev. händelser och renoveringar.

KVALITET

Några av de exempel på besparingar som vi lyft tidigare, och fortsätter lyfta, är att:

- Näringslivsenhet, Utvecklingsenhet och Strategisk tillväxtenhet slås samman till en enhet, med en enhetschef istället för tre.
- Löneenhet och HR slås samman till en enhet, med en enhetschef istället för två.
- Kommunikation och kulturenheten slås samman till en enhet, med en enhetschef istället för två.
- It och Digitaliseringsenhet slås samman till en enhet, med en enhetschef istället för två.
- Trafik, Idrottsanläggningar och Fritidsaktiviteter slås samman till en enhet, med en enhetschef istället för tre.

Härnösands nuvarande chefs- och tjänstemannastruktur är långt över det behov som kommunen har och de resurser som finns. En stor mängd beslut och projekt flyger iväg utan uppföljning och ekonomisk återrapportering.

KÄRNVERKSAMHET

Som liberaler sätter vi alltid våra barn och äldre i första rummet; de som är vår framtid och de som varit med och byggt upp det vi har idag. Därför skjuter vi också till mest pengar till skolnämnd och socialnämnd, men förutsätter också att varenda krona används på rätt sätt.

Skolan är grunden till allt.

Liberalernas prioriteringar och satsningar	Liberalernas effektiviseringar
★ Andelen utbildade lärare ska vara minst 90%. ★ Ålderskompetensen i skolan ska tillvaratas, alla lärare som går mot pension ska erbjudas ytterligare anställning. ★ Barn i behov av stöd och anpassningar ska få det skyndsamt och det gäller både barn med svårigheter och barn med särbegåvning. ★ Max 25 elever per klass ★ Nolltolerans mot mobbing med tidiga åtgärder vid första händelse. ★ Anställ en till logoped.	★ Utifrån barnkullarnas storlek och det ekonomiska läget, behöver skolororganisationen ses över för förväntad besparing kommande år. ★ Eleverna ska regelbundet få göra utvärdering över de rätter som serveras. Mat som äts upp ger både friska barn som orkar med inläring under hela skoldagen och en minskning av svinnet. ★ Utifrån det ekonomiska läget behöver Kultur- och Musikskolan avgiftsbeläggas. ★ Se över organisation och uppdrag för elevhälsan. Rätt insats på rätt plats.

En fungerande socialnämnd som klarar sitt uppdrag

Liberalernas prioriteringar och satsningar	Liberalernas effektiviseringar
★ Våra äldre ska garanteras kvalitet och kompetens. Alla undersköterskor inom boenden och hemsjukvård ska ha godkänt bevis från Socialstyrelsen som visar att de är utbildade. ★ Det ska vara <u>en</u> lättillgänglig väg in för de som önskar stöd från kommunen.	★ Se över ledning och styrning. Pengarna ska användas rätt. ★ Bemanningsenheten ska avvecklas. ★ Internt stöd ska omstruktureras helt. ★ Trygga upp hemtjänsten med välfärdsteknik. Arbetet har påbörjats men ska utökas.

★ Förbättra den psykiska hälsan för våra äldre; inför en äldreкуратор som arbetar för att öka trygghet och kvalitet. ★ En fast kontakt ska finnas för alla brukare och kunder. ★ Det ska finnas valfrihet även in i det sista; kvalitativ palliativ vård hemma eller på korttidsplats. ★ Ökad tillgänglighet till biståndsenheten för medborgare. ★ Kvinnojouren ska ha en tydlig årlig finansiering och en tydligt uppdrag från Kommunen. För liberalerna ses detta som kärnverksamhet.	★ Inrätta hemtjänstteam som får stötta sina brukare/kunder utefter egen planering. Detta kommer medföra ett mer kostnadseffektivt nyttjande av personalens tid men också öka kvaliteten i omvårdnad och bemötande. Mindre team ger kontinuitet och trygghet både för brukare, anhöriga och personal. ★ Rätt kompetens skapar trygghet. Utbildade undersköterskor (med styrkt utbildningsbevis) sköter omvårdnad och annan vårdpersonal sköter städning, tvätt, handling mm. Detta tar både tillvara kompetensen hos personalen och är kostnadseffektivt. ★ Säkerställ att det inte sker något svinn av mat inom boenden. ★ Säkerställ att kommunens bilar används rätt. ★ Tolkförmedlingen ska läggas ner.
--	--

TILLVÄXT

Gott näringslivsklimat för alla företag

Liberalernas prioriteringar och satsningar	Liberalernas effektiviseringar
★ ALLA företag är lika mycket värda och ska få lika mycket uppmärksamhet. ★ En tjänsteman i tjänst <u>ska</u> återkoppla inom 1-3 dagar. ★ Näringslivsklimatet ska inspirera och möjliggöra nyföretagande. ★ Det ska vara en rättssäker tillståndshantering där alla företag är likvärdiga. ★ Handläggningstiden för bygglov ska kortas ner. ★ God uppföljning ska ske av både interna och externa verksamheter. ★ Vid större ingrepp i infrastrukturen ska boende, företagare mm. i god tid ha information om vad som ska ske. ★ En tjänsteman i tjänst ska återkoppla inom 1-3 dagar.	★ Se över alla planerade investeringar. ★ Stoppa onödiga investeringar. ★ Avbryt projekt som inte är nödvändiga. ★ Prestigeprojekt ryms inte inom nuvarande kommunal ekonomi. ★ All kommunal utåtriktad verksamhet ska granskas för att säkerställa att de inte konkurrerar med det privata näringslivet. -Detta gäller både befintlig och framtida kommunal verksamhet. ★ Fler tjänster ska digitaliseras. ★ Upphandlingar och avtal ska följa lagen och vara högkvalitativa. Inga viten eller missgynnanden får förekomma. Om så sker ska det lyftas för analys i KS och ges som information i KF.

Gällande samhällsnämndensuppdrag så behöver flera projekt ses över. Vi liberaler kan inte ställa oss bakom att ständigt ta nya lån för satsningar som inte behövs nu eller som inte önskas.

Vi tänker exempelvis på det föreslagna mitträcket på Nybrogatan som inte bara medför en onödig bygg- och materialkostnad utan också framtida kostnader i form av svårigheter för snöröjning och helt ny planering för denna.

Vi tänker också på alla prestigeprojekt vid gator och bostadsområden som de boende inte själva alls vill ha eller behöver. Eller som kommunen faktiskt inte har råd med i dessa tider.

Demokrati och trygghet är viktigt. Fritidsgården måste bli mer attraktiv för tjejer vara lika välkomnande för alla, varje kväll. Genom att föra in Fritidsbanken under samma tak som övriga fritidsaktiviteter ser vi stora vinster personalmässigt och även i kontakten med ungdomar.

Liberalernas budgetförslag för 2026

Resultatbudget (mnkr)

	Plan- förutsättningar 2026	Politiska prioriteringar 2026	Årsplan 2026	
Verksamhetens intäkter	377,8		377,8	Budgeten bygger på besparingsförslag som innebär 30-50 mnkr i lägre kostnader.
Verksamhetens kostnader	-2 390,9	30,0	-2 360,9	
Avskrivningar	-60,6		-60,6	
Verksamhetens nettokostnader	-2 073,7	30,0	-2 043,7	
Skatteintäkter	1 454,1		1 454,1	Återställning tas från resultatet.
Generella bidrag och utjämning	696,7		696,7	
Finansnetto	-11,0		-11,0	
Årets resultat	66,2	30,0	96,2	

Den besparing om 30 mnkr som görs på kostnader, läggs till resultatet för att täcka upp återställning av det underskott som finns samt ger utrymme för ytterligare satsningar.

Verksamhetens nettokostnader fördelade per nämnd (mnkr)

	Planförutsättningar 2026	Politiska prioriteringar 2026	Årsplan 2026	
Kommunstyrelse	187,8	-37,8	150,0	De största besparingarna sker här
Kommungemensam verksamhet	135,9	-20,0	115,9	Omfördelning av medel
Kommunfullmäktige	14,0	0,0	14,0	
Arbetslivsnämnden	0,0	0,0	0,0	
Samhällsnämnden	238,5	0,0	238,5	
Skolnämnden	651,4	27,5	678,9	Utökad ram, prioriterad verksamhet
Socialnämnden	846,2	30,2	876,4	Utökad ram, prioriterad verksamhet
Totalt	2 073,8		2 073,7	

Investeringsbudget (mnkr)

	Planförutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan 2026
Kommunstyrelse	25,0	0,0	25,0
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnden	168,3	-40,0	128,3
Skolnämnden	3,7	0,0	3,7
Socialnämnden	4,0	0,0	4,0
Totalt	201,0	-40,0	161,0
Självfinansieringsgrad	63%		97%

Investeringar som pausas
är bl.a. de onödiga
tilläggen på Nybrogatan.

!

Först finansiering sedan
investering

Balansbudget (mnkr)

	Planförutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan 2026
Anläggningstillgångar	1 842,8	-40,0	1 802,8
Omsättningstillgångar	257,1		287,1
- varav likvida medel	31,6		61,6
SUMMA TILLGÅNGAR	2 099,9		2 089,9
Eget kapital	407,0		437,0
- varav årets resultat	66,2	30,0	96,2
Avsättningar	296,9		296,9
Långfristiga skulder	1 036,2	-40,0	996,2
Kortfristiga skulder	359,9		359,9
Summa skulder	1 396,1		1 356,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder			

Lägre upplåning.

Tack vare besparingar

Liberalerna strävar
efter låg låneskuld och
hög grad av egen
finansiering.

Förenklad kassaflödesanalys

	Planförutsättningar	Politiska prioriteringar	Årsplan 2026
Avskrivningar	60,6	0,0	60,6
Nettoupplåning inkl amortering	130,3	-40,0	90,3
Investeringar	-201,0	40,0	-161,0
Årets resultat	66,2	30,0	96,2
Totalt kassaflöde	56,1	30,0	86,1
Likvida medel vid årets början	-24,4		-24,4
Likvid medel vid årets slut	31,6		61,6

SAMMANFATTNINGSVIS

Härnösands invånare ska känna att de får valuta för sina skattepengar oavsett om de är barn, föräldrar, ensamstående, äldre, funktionsnedsatta, nyanlända eller bedriver företag. Kommunens ekonomi och nämndernas uppdrag ska av transparens och tydlighet.

Härnösands kommun har under många år bekostat en alldeles för stor chefsorganisation och ett flertal helt orimligt överdimensionerade verksamheter där betydligt större kommuner har långt färre tjänstemän. Det gäller i huvudsak Kommunikation och HR.

Härnösands kommun präglas också av en övertro på att ett högt antal strategier och verksamhetsutvecklare automatiskt skapar kvalitet. Resultatet motbevisar detta kraftigt.

Sammanlagt innebär den liberala budgeten besparingsförslag på mellan 30-50 miljoner kronor samtidigt som budgeten förstärks inom skolförvaltning och socialförvaltning.

Vi skär ner på den stora överbyggnaden med tjänstemän och chefer men satsar samtidigt på ”fotfolket” som behövs för våra barn, funktionsnedsatta och äldre.

Vi ser scheman med god återhämtning för personalen, med stor möjlighet att påverka hur arbetet ska planeras utifrån det behov verksamheten har. Inte minst ser vi stora utvecklingsmöjligheter inom hemtjänsten där små självbestämmande team tillsammans med brukaren kan lägga upp planeringen utifrån personkännedom och teamets kompetenser. Personalen ska känna att de kan ha brukarna i fokus. Anhöriga ska känna att deras äldre och barn är i de bästa händer.

Det finns en tydlig koppling mellan att ha god kvalitet inom kärnverksamhet och tillväxt. Kommunens organisation ska underlätta för medborgarna och vara ett stöd för personal och politik.

Alla projekt och satsningar ska göras med stor avvägning mot de ekonomiska förutsättningarna. Kommunala verksamheter ska inte konkurrera med näringslivet. Servicen från kommunen mot och för näringslivet ska vara snabb och effektiv.

Vi knyter ihop kommunala verksamheter både utifrån att det ska vara tydligt, ekonomiskt och personaleffektivt men också för att det ska vara enkelt för medborgare att hitta rätt.

I liberalernas budget ligger allt som har med utbildning att göra; Campus, Komvux, Yrkehögskola och SFI, under skolnämnden.

Fritidsbanken ligger under samhällsnämnden med en naturlig koppling till enheterna Fritid och Idrottsaktiviteter.

Budget 2026

Sverigedemokraterna är ett mittenalternativ i svensk politik, ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi strävar efter ett demokratiskt, sammanhållet, tryggt och jämställt samhälle, där respekt för medmänniskor, solidaritet, rättigheter och skyldigheter präglar individens sätt att tänka och agera. I vårt Sverige står lag och ordning över religioner och andra personliga övertygelser och bygger tillsammans med dessa värderingar en gemensam grund som enar människor i hela Sverige.

Gemensamt har alla Sverigedemokrater kärleken till vårt land och viljan att göra Sverige bättre. Vi ser med stolthet på hur tidigare generationer kämpat för ett demokratiskt och jämställt land där lagar om yttrandefrihet, pressfrihet och religionsfrihet spelat en stor roll i uppbyggnaden av det samhälle vi lever i idag. Arbetet med att bevara och följa dessa lagar och värderingar behöver till stor del ske på kommunal nivå och inom kommunens verksamhetsområden. Vi Sverigedemokrater anser därför att kommunen skall vara ett föredöme och aldrig tillämpa kvotering eller bedriva verksamheter som på orimlig grund prioriterar eller utesluter specifika grupper baserat på till exempel, ålder, religion, politiska åsikter eller kön.

Att vara Sverigedemokrat och socialkonservativ i Sverige idag, innebär i själva verket att värna gamla, tidigare liberala värderingar, såsom jämställdhet och människors rätt till självständighet. Men även om konservatismen innehåller vissa liberala värderingar skiljer den sig mycket tydligt från nyliberalismen. Det speglar sig även i vår budget för Härnösands kommun 2026. Genusfrågor i förskolan och andra populistiska aktiviteter är till exempel inget vi kommer att satsa pengar eller andra resurser på. I vår budget väljer vi i stället att lägga kapital och fokus på kärnverksamheterna, genom att till exempel göra skolan tryggare, korta ner köerna till särskilda boenden (SÄBO), utöka samarbetet mellan skola, vård, Individ- och familjeomsorgen (IFO) och socialtjänsten och mycket annat.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH PLANERING

En förutsättning för ett väl fungerande kommunalt självstyre är god ekonomisk hushållning. För att uppnå detta måste politiken präglas av ansvarstänkande och långsiktig planering där även värdeskapande åtgärder ingår, detta sätt att styra är ett måste för att undvika framtvingade hårda besparingar kommande år.

Välfärden ska vara solidariskt finansierad och skatteintäkter utgör den huvudsakliga inkomstkällan för kommunen, men skattehöjningar är med nuvarande skattesystem inte en hållbar metod för att på lång sikt lösa strukturella problem. Det är även vår uppfattning att ekonomiska skillnader mellan människor inte helt går att sudda ut via skattepolitik. I stället måste utbildning och arbete löna sig, vi välkomnar därför Tidöpartiernas arbetslinje med bland annat sysselsättningskrav för att få erhålla ekonomiskt bistånd.

Sverigedemokraterna anser att det demokratiska inflytandet i kommunen skall öka, genom att kommunen upprättar en tydlig redovisning av hur de kommunala resurserna fördelats så att kommuninvånarna på ett lättare sätt har möjlighet att granska den lokala ekonomin.

För att långsiktigt klara välfärden och säkerställa framtida utveckling behöver kommunen budgetera med ett överskottsmål. Även om ekonomin just nu är ansträngd och Härnösand har åtagit sig en kännbar mängd stora investeringar, underhållskostnader och skulder så budgeterar vi för ett bättre resultat utan skattehöjningar och utan att göra avkall på nödvändiga investeringar eller välfärden. Sverigedemokraterna ska verka för att inte skuldsätta kommande generationer och planerar för ett resultat i balans, utan skattehöjningar och utan att göra avkall på nödvändiga investeringar eller välfärden. Därför planerar Sverigedemokraterna för bibehållen skattesats och ett överskottsmål på 2 % då vi anser att 2026 är ett år för strukturering och uppbyggnad av en trygg ekonomi genom nytänkande och omprioriteringar.

LANDSBYGD

Sverigedemokraterna tror på en stark och levande landsbygd och vill därför värna näringar med direkt koppling till den svenska glesbygden, så som till exempel jordbruk, fiske, skogsbruk och gårdsförsäljning.

En kombination av såväl småföretagande som stora företag är särskilt gynnsamt för en kommun. Det är viktigt att en kommun har en konstruktiv relation med företagarna för att gemensamt kunna stärka kommunens arbetsmarknad och företagsklimat. Upphandlingsprocessen spelar en mycket viktig roll i det arbetet och vi menar att det är ett område som kommunen behöver bättra sig inom.

Vi anser att svenskproducerade livsmedel och i synnerhet närproducerade bör prioriteras för att kommunen på ett tydligt sätt skall bidra till ökad möjlighet för tillväxt och ökad självförsörjningsgrad. Det är även viktigt att kommunen inte konkurrerar med redan existerade verksamheter.

Eftersom Sverigedemokraterna värnar goda villkor på arbetsmarknaden och rimliga löner, är det viktigt att detta återspeglas vid offentliga upphandlingar. Kommunen bör därför inte begränsa sig till ekonomiska faktorer vid budgivningar och vi anser att upphandling för varor och tjänster även under ett värde av 300 000 kr., med fördel kan ske via upphandling. Fokus

bör också ligga på att upphandlingsprocessen ska vara så lokaltföretagarvänlig som möjligt. Vi anser det därför vara viktigt att underlag för upphandling inte är för omfattande och byråkratiska, eftersom det tenderar försvåra för småföretagare. Det är viktigt att kommunen har en kontinuerlig kontakt med näringslivet i upphandlingsfrågor för att undvika problem för våra lokala företagare. För en transparens gentemot företag och medborgare menar vi att alla upphandlingar skall publiceras i god tid och finnas lättillgängliga för alla på kommunens hemsida.

Kommunen skall aktivt verka för att skapa förutsättningar för konstruktiva samarbeten mellan myndigheter, näringsliv och utbildningsväsendet för att uppnå ett gott företagsklimat. Det kan innebära att förbättra den kommunala servicen och kommunens bemötande av företag, en mer serviceinriktad myndighetsutövning med korta handläggningstider, tydliga och transparenta avgifter samt en dialogbaserad myndighetsutövning. Kommunen måste underlätta för lokala företag att hitta relevant kompetens som näringslivet efterfrågar. Det kan handla om att förmedla utbildningar för befintlig personal, men också att knyta samman skola och näringsliv på ett bättre sätt.

Härnösands kommun skall även genom kunskapsspridning och rådgivning erbjuda stöd vid uppstarten av sociala företag. Denna företagsform spelar en viktig roll för många funktionsvarierades möjligheter på arbetsmarknaden.

Studenter bör i hög utsträckning erbjudas praktik inom kommunen, där de genom att arbeta tillsammans med tillsvidareanställda yrkesverksamma vuxna får den nödvändiga erfarenheten som ofta behövs för att bli intressant för näringslivet. På så vis ökar också utsikterna för att en större andel högutbildade söker sig till Härnösand och stannar kvar i kommunen.

INTEGRATION, KULTUR OCH FRITID

Sverigedemokraterna ser med glädje hur turismen i området Höga Kusten har fått ett ordentligt uppsving och hur det ger positiva effekter för Härnösands kommun i stort. Vi anser att vi bör anamma det faktum att turistnäringen är ett bra sätt för både svenskar, utlandsfödda och turister att lära sig mer om vårt land samt bidrar till ökad sysselsättning för inte minst unga och personer som är nya på arbetsmarknaden.

Sverigedemokraterna ser kulturliv och ett brett utbud av meningsfulla fritidsaktiviteter som en viktig del av kommunens verksamhet. Enligt oss har kommunen ett intresse i att hålla igång ett brett och varierat idrotts-, frilufts- och föreningsliv, speciellt bland barn och äldre är detta extra viktigt. Vi anser därför att Härnösands kommun bör jobba aktivt för att stödja legitima föreningar och organisationer som arbetar med hälsofrämjande aktiviteter.

Ofrivillig ensamhet är ett stort problem och vi anser att kommunen har en viktig roll i att förebygga och motarbeta den, vi tror därför på mötesplatser där människor med varierande bakgrund, oberoende av ålder och eventuella funktionsnedsättningar kan mötas och umgås på lika villkor för att till exempel fira midsommar tillsammans.

Vårt land har ett rikt kulturarv som är värt att värna och vårda, därför vill vi verka för att stärka våra svenska kulturella traditioner, så att kunskap om Sveriges historia från förr bevaras i dagens samhälle och för kommande generationer. Med en bra förståelse för varifrån vår kultur med normer, värderingar och traditioner kommer finns grundförutsättningen för ett sammanhållet och väl fungerande samhälle.

Vi vill spara in på nischad kulturell verksamhet som saknar allmänintresse och den bör kunna bära sin egen kostnad. Det finns idag verksamheter för smala grupper där en del av kommunens resurser förbrukas. Kommunalt stöd skall enligt oss inte beviljas till föreningar och projekt som har en problematisk politisk eller religiös anknytning eller om politiska eller religiösa särintressen finns med där det ingår odemokratiska förgreningar.

MILJÖ OCH NATUR

Människan har stor påverkan på naturen därför måste vi förbättra vårt sätt att ta hand om vår omgivning och bruka våra naturresurser med omsorg för kommande generationer. För att värna den biologiska mångfalden krävs ett aktivt arbete från nationell till individnivå.

Sverigedemokraterna vill att miljöarbetet ska bedrivas på ett ansvarsfullt sätt, utan att för den skull gå till överdrift med kostsamma kommuninsatser med tillfälligt populistiska idéer utifrån särintressen. Vi anser att man som individ har ett personligt ansvar att värna naturen och sin omgivning, men det är också samhällets ansvar att bidra med förutsättningar för att göra det så enkelt som möjligt för individen att göra rätt.

Vi menar därför att Härnösands kommun bör bidra med kunskap om allemansrätten och vilka lagar och regler som gäller när man rör sig i den svenska naturen genom exempelvis information till turister, skolungdomar och nyanlända.

För att värna den biologiska mångfalden krävs ett aktivt arbete från nationell till individnivå och en stor del av arbetet behöver göras av kommunerna. Invasiva arter har fått spridning i den svenska naturen vilket riskerar att slå ut den inhemska floran och faunan, inte sällan medför det även stora kostnader för jordbruk och fiske. Vi ser därför att kommunen bör ha en handlingsplan för att motverka spridning av invasiva arter så som Lupin, Parkslide, Signalkräfta, Mårdhund och Skarv med flera.

Vi är starkt emot nybyggnation av vindkraftverk och stora vindkraftparker då de bland annat utgör ett hot mot den biologiska mångfalden samt att det saknas forskning på undanträngningseffekterna på djurlivet och infraljudets inverkan på människors hälsa. Det är heller inte fullt utrett hur mycket miljöfarliga ämnen som lossnar från vindkraftverkens vingar och ingen större ekonomisk vinning har gått att finna.

KOMMUNSTYRELSE OCH POLITISK LEDNING

Vi ser vikten av en slimmad organisation med tydlig ansvarsfördelning.

Sverigedemokraterna anser att förvaltningar i Sverige ofta är för breda samt med allt för många chefer och parallella funktioner som ofta går att effektivisera, vilket vi i vår budget förutsätter även skall gälla för kommunstyrelseförvaltningen i Härnösand.

Vår uppfattning är att politiker och kommunstyrelsen skall lyssna till vad Härnösandsborna önskar och behöver och alltid sätta det i fokus. Vi är därmed också för folkomröstningar i större frågor och utökad informationsspridning. I nämnden anser vi att alla partier skall finnas representerade i både kommunstyrelsen och dess arbetsutskott.

Den demokratiska processen är inte längre demokratisk när alla invalda partier ej har tillgång till samma information innan beslut skall fattas. Av den anledningen menar vi också att Härnösands kommun behöver se över rutiner kring utlämnande av allmän handling.

ARBETSLIVSNÄMNDENS UPPGIFTER OCH OMRÅDEN

Sverigedemokraterna ser med viss oro på omställningen som nedläggningen av arbetslivsnämnden och förvaltningen innebär.

För att kommunen skall klara av uppdraget att hjälpa personer långt ifrån arbetsmarknaden behöver socialnämnden, skolnämnden och samhällsnämnden samarbeta och hitta en gemensam plan men även arbeta samstämmigt med uppföljning. Härnösandsbor som redan står långt ifrån arbetsmarknaden får inte glömmas bort eller prioriteras ner på grund av kommunens omorganisation. Vi ser i stället ett behov av ökade kommunala insatser för att hjälpa människor bort från isolering, utanförskap och försörjningsstöd till egenförsörjning och lättare att komma in i samhällsgemenskapen.

Det är tydligt att samhällsnämnden skall kunna erbjuda arenor och praktikplatser med prestationskrav och skolnämnden skall kunna guida personer som vill öka sina chanser till egenförsörjning genom att erbjuda passande och arbetsmarknadsanpassade utbildningar,

En hög sysselsättning- och självförsörjningsgrad är positivt för både kommunen och den enskilde individen, att komma ut i det öppna samhället är enligt Sverigedemokraterna en förutsättning för att bryta utanförskap och social isolering. Genom arbetsmarknadsåtgärder och SFI-studier kan vi bidra till att motverka patriarkala strukturer och hederskultur. Vi ser det som naturligt att satsa på Härnösand som ett maritimt centrum och Yrkeshögskolans befälsutbildning för sjöfart är ett naturligt led i detta.

SKOLNÄMNDEN

Många barn har svårt med det traditionella skolbänksarbetet, vi vill därför jobba för att skolan i större utsträckning än idag skall anpassas efter individen. Det passar inte alla att sitta still i skolbänken hela dagen, därför bör skolan ta större hänsyn till de skillnader i praktiska och teoretiska kunskaper som faktiskt finns även hos skolbarn. Vi anser det vara mycket viktigt att arbete läggs på att finna nya sätt att utveckla skolan så den passar fler och blir en plats där både barn och vuxna kan känna sig trygga och välkomna.

Det är allmänt känt att oro och stök i skolan försämrar elevens möjligheter till ett bra lärande och bidrar till ett sämre mående för både elever och vuxna i skolan. En lugn och trygg skolmiljö ger i stället de vuxna möjlighet att fokusera på undervisningen och ger där med även eleverna bättre förutsättningar att uppnå sina mål i skolan. Sverigedemokraterna lägger därför stor vikt vid välmående och arbetsro. Idag varierar elevernas förutsättningar för att nå goda skolresultat, mycket beroende på att det i vissa klasser kan vara stökigt och högljutt. I dessa klasser får lärarna inte sällan använda sig av olika tillfälliga nödlösningar så som hörselkåpor och bänkar i korridorer för att säkra studiero för så många elever som möjligt. Vi uppskattar det dedikerade och lösningsorienterade arbete dessa lärare och pedagoger utför men samtidigt anser vi inte att det ligger på deras personliga ansvar att bygga en skola med likvärdiga förutsättningar, därför efterlyser vi kraftfulla åtgärder från kommunen med satsningar på området.

För oss är det självklart att skolan skall ha ett nära samarbete med socialnämnden, detta för att så tidigt som möjligt kunna fånga upp de barn som riskerar att fara illa och de som så redan gör. Inget barn skall behöva falla mellan stolarna, tvärt om, alla barn skall bli sedda och hörda och det är de vuxnas uppgift att se, stötta och hjälpa dem.

Skolans kostnader är svåra att beräkna då skolåret inte sammanfaller med budgetåret, vi ser därför ett intresse i att på sikt ändra ersättningsmodellen till skolnämnden så de får ersättning för varje elev enligt den skolpeng som nämnden fattat beslut om. För att administrera förvaltningens verksamhet för både kommunala och privata skolor så ersätts nämnden med en rambudget motsvarande den kostnaden som finns. Systemet ger en möjlighet för verksamheten att på sikt räkna fram rätt skolpeng och möjlighet att enklare följa upp budgeten.

Vi vill återstarta specialpedagogiska skolenheter i kommunen för hela grundskolan. Vi vill även se en satsning för gymnasiet, med fokus på riksrekryterande program och program som ger mycket goda chanser till arbete efter studenten.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Sverigedemokraterna ser behov av investeringar med tillskott av medel för prioriterade objekt, många är redan påbörjade och har inneburit och kommer att innebära stora kostnader för nämnden.

Kajerna har behov av upprustning för ökad säkerhet och även estetiska förbättringar, vilka vi anser ska påbörjas snarast möjlig tillsammans med en långsiktigt hållbar renovering av vägar och gator. Prioriterade åtgärder för långsiktigt minskade kostnader avseende kommunens

åtaganden tillsammans med underhållsåtgärder ska i första hand projekteras, tillsammans med nyproduktion för infrastrukturella förbättringar och framförhållning inför framtida behov för etableringar med mera.

Kollektivtrafik som möter behoven är en av våra prioriteringar då den är en förutsättning för en levande landsbygd. Vid nyproduktion i tätorten ska byggnader, vägar och/eller andra objekt skapa en harmonisk och tillgänglig miljö för alla att vistas och röra sig i. Vi ser inte att Nybrogatanprojektet och andra avsmalningar av vägar eller i direkt anslutning till vägar mellan Härnön och fastlandet skall genomföras. Avsmalnande av Nybrogatan, Skeppsbron och Storgatan är för oss uteslutet då vi anser att framkomligheten och därmed tillgängligheten direkt kommer att minska, vilket kan få förödande konsekvenser.

Risk- och konsekvensanalyser skall göras redan i planeringsstadiet, för att säkerställa god tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet för alla.

SOCIALNÄMNDEN

Ett väl fungerande skyddsnät är viktigt i det svenska välfärdssamhället. Människor måste ges det stöd som krävs för att kunna fungera i samhället samtidigt som krav behöver ställas på att ta eget ansvar för såväl sin försörjning som livet i övrigt.

Sverigedemokraterna vill motverka ytterligare besparingar riktat mot våra äldre och för oss står brukarperspektivet i fokus, därför strävar Sverigedemokraterna i Härnösand bland annat efter att bygga bort köerna till särskilt boende, korttidsplatser, LSS- och SOL-boenden samt göra satsningar på generationsboenden. Vi Sverigedemokrater vill säkerställa möjligheten till att bo tillsammans med sin livspartner. I samband med att det nya äldreboendet tar form så fortsätter vi att arbeta för vårt förslag om att skapa en demensby. Konceptet är beprövat sedan tidigare och har visat sig mycket framgångsrikt.

Vi är övertygade om att arbeta förebyggande med de äldre för att minska belastningen på hemtjänst och sjukvård är ett absolut måste. Det arbetet är vi övertygade om måste ske på både fysisk och psykisk nivå.

För oss är det självklart att man skall känna sig trygg med kommunens anställda, både som omsorgstagare och personal, därför anser vi att utdrag ur belastningsregistret alltid skall göras före anställning inom Härnösands kommuns socialförvaltning. Ny lagstiftning kommer

att säkerställa bättring på detta område men vi anser att fler än de av lagen berörda grupperna bör omfattas av kravet och förordar utökat arbete med att införa en sådan säkerhetsrutin. Vi kommer även att fortsätta arbeta för att höja språknivån inom kommunens hemtjänst och särskilda boenden.

För oss är det viktigt med en bra arbetsmiljö därför anser vi att delade turer skall vara frivilligt, samt att skapa tillfredsställande scheman som passar utifrån personalens kompetens och förutsättningar.

Vi förordar ett tätare samarbete med de andra nämnderna, då speciellt skolnämnden. Vi anser att det skulle ge både ekonomiska, strukturella och administrativa fördelar för samtliga inblandade parter. Samtidigt som ett bättre samarbete mellan nämnderna täpper till de luckor i dagens system som annars skapar fallgropar och riskerar missa personer som är i behov av stöd och hjälp.

Socialförvaltningens arbete och funktion är helt avgörande för ett väl fungerande samhälle och deras ansvar och uppdrag är väldigt omfattande.

Ett av de viktigaste uppdragen är att hjälpa och stödja barn och unga i utsatta livssituationer för att ge dem en trygg och säker uppväxt. Det är därför ytterst viktigt att genom stöd och handledning samt möjligheter till specialist- och vidareutbildning, stärka kompetensen hos personalen i den sociala barn- och ungdomsvården.

Personer med beroendesjukdom har oftast stora svårigheter att på egen hand bryta sitt beroende. Individer med beroendeproblematik ska erbjudas behovsbaserade insatser som grundas på den evidens som finns tillgänglig. Beroendesjukdom innebär ett stort personligt lidande för både den drabbade och dennes anhöriga. Dessutom medför ett fortlöpande missbruk enorma kostnader för samhället. Anhöriga till en person med beroendesjukdom måste i ett tidigt skede få hjälp och stöd. Risken att dessa personer far illa är påtaglig och familjer där det förekommer missbruk ska ha rätt till familjestöd från socialtjänsten.

Anhöriga fyller även en mycket viktig roll när en individ försöker bli fri från sitt missbruk och det är därför av yttersta vikt att samtliga kommuner i landet samarbetar och tillhandahåller den kompetensutveckling som krävs till de anställda som jobbar med detta stöd.

Starka och trygga familjer är en nödvändig förutsättning för harmoniska samhällsförhållanden. Sverigedemokraterna har en vision om en barndomsgaranti som bland annat innebär att samhället, så långt det är möjligt, garanterar en trygg uppväxt för barn där barnets bästa sätts i fokus. Familjepolitiken ska främja samarbete och deltagande när familjer väljer att leva åtskilt. Här är det också viktigt att väga in barnets rätt till båda sina föräldrar om dessa är väl fungerande föräldrar men också sina syskon som ofta är den enda tryggheten i utsatta barns liv. I de fall en förälder eller ett syskon är skadlig för sitt barn skall snabba åtgärder med fokus på barnets trygghet och hälsa sättas in. Långsiktigt tänkande är av yttersta vikt och Härnösands kommun behöver jobba hårt med att finna lämpliga familjehem och andra trygga lösningar, barn skall aldrig bo kvar hos föräldrar där de kan fara illa för att kommunen saknar lösningar på situationen.

Många kommuner använder sig av Artificiell Intelligens (AI) inom socialtjänsten för att säkerställa att rätt bidrag och hjälp går dit den hör hemma, vi ser gärna att Härnösand utreder möjligheten att använda olika AI-verktyg för att motverka misstag och upptäcka välfärdsbrottslighet.

SVERIGEDEMOKRATERNAS DRIFTSBUDGET 2026

TILLDELADE SKATTEMEDEL PER NÄMND (mnkr)	Budget 2025	Planförutsättningar 2026	Budget 2026
Kommunfullmäktige	13,2	14,0	14,0
Kommunstyrelse	184,3	183,5	177,5
Kommungemensam verksamhet	134,0	136,3	136,3
Arbetslivsnämnden	60,3	0,0	0,0
Samhällsnämnden	221,6	236,7	221,6
Skolnämnden	645,4	653,7	652,2
Socialnämnden	804,5	847,2	828,1
Totalt tilldelade skatter och bidrag	1969,1	2071,4	2029,7
Totalt			41,7
Resultat %		0,0 %	2
Minimiresultatkrav 2 %			41,4

Sverigedemokraterna föreslår kommunfullmäktige besluta:

Att: anta Sverigedemokraterna Härnösands budgetförslag för 2026

Att: Härnösands kommuns budgeterade resultat för 2026 fastställs med ett minimiresultatkrav motsvarande 2 %.

Kommunstyrelsen

§ 76

Dnr 2024-000239 1.1.2.1

11-årig investeringsplan 2025-2035**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035,

att förändra investeringsramen för 2025 från 257,8 till 252,3 mnkr i enlighet med bilaga 1-3,

att förändra beslut om nyupplåning för 2025 från 158,4 till 192,1 mnkr i enlighet med bilaga 1-3,

att lägga till projekten Hamnbassäng och avlopp Smitingen i portföljen större strategiska projekt,

att finansiera investeringsprojekt Nybrogatan med 56,0 mnkr åren 2025-2028, samt

att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan efter genomförande.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Eva-Clara Viklund (M), Johan Wester (C), Glenn Sehlin (SD), Knapp Britta Thyr (MP), Andreas Sjölander (S), Ulrika Jonsson (SD), Christian Wasell (M) och Charlotte Höglund Bystedt (SD).

Yrkanden

Eva-Clara Viklund (M) yrkar på återremiss med motiveringen; Ökande lånekostnader med dess prioriteringar bör skjutas upp i det av det ekonomiska läget vi befinner oss i, och i andra hand avslag på liggande förslag.

Glenn Sehlin (SD) instämmer till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Johan Wester (C) yrkar på följande;

att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035 med en minskning om 56 mnkr avseende Nybrogatan,

att förändra investeringsramen för 2025 från 257,8 mnkr till 243,8 mnkr

att förändra beslut om nyupplåning för 2025 från 158,4 till 178,1.

Även avslag på attsats 5 och 6.

Kommunstyrelsen

Knapp Britta Thyr (MP) yrkar bifall till liggande förslag

Propositionsordning 1

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta att ärendet avgörs idag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta att återremittera ärendet.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat att ärendet avgörs idag.

Propositionsordning 2

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Johan Westers (C) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta Johan Westers (C) yrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Propositionsordning 3

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: ja för liggande förslag och nej för Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande.

Med 9 ja-röster mot 5 nej-röster och en avstår finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 76	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Knapp Britta Thyr		MP	X	

Kommunstyrelsen

Eva-Clara Viklund		M		X
Magnus Oskarsson	Lars Halén	S	X	
Anne-Cathrine Genberg		S	X	
Johan Nilsson	Monica Fällström	S	X	
Ann Kristine Elfvendal		S	X	
Ann-Charlotte Visén	Hans Rosengren	S	X	
Emil Karlsson		V	X	
Ingemar Wiklander		KD	X	
Ida Skogström		M		X
Ingemar Ljunggren		M		X
Glenn Sehlin		SD		X
Charlotte Höglund Bystedt		SD		X
Christina Lindberg	Johan Wester	C	-	-

Reservation

Centerpartiet, Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för sina egna yrkanden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, § 90, i ärende Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Den första planen antogs i fullmäktige 2022-06-20 § 67. Föreliggande plan är den tredje som är framtagen. Planen syftar till att säkerställa en god planering och ge goda ekonomiska förutsättningar för att både kunna genomföra nödvändiga investeringar och investeringar som är av större vikt för kommunens utveckling. Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

Den nu föreliggande investeringsplanen bygger vidare på den plan som beslutades 2023 för perioden 2024-2033 samt Årsplan 2025.

Investeringsplanen innehåller förutom de normalt förekommande investeringarna för kommunens verksamhet även de större strategiska investeringsprojekten som arbetades fram 2021-2022 med de föreslagna tilläggen Hamnbassängen och VA Smitingen.

De större förändringarna jämfört med tidigare beslutad investeringsplan 2024-2033 är att projekt utsprångskajen flyttats från 2025-2027 till 2027-2029, strategiska markinköp har flyttat fram till 2029, nya tillagda investeringar VA Smitingen och Hamnbassängen.

För att klara av den väsentligt ökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten och den samplanering som sker tillsammans med Hemabs kring deras planering av investeringar i kring vatten och avlopp och kommunens investeringar i gata, visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver uppta nya lån för att säkerställa god likviditet framöver. Utifrån den ekonomiska kalkylens

Kommunstyrelsen

grundantaganden behöver investeringar lånefinansieras med 527,6 mkr åren 2025-2030.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget och finansieringen av planerade investeringar kommande 11 år är välbalanserad och ger bra förutsättningar för både samhällsutveckling och ekonomisk hållbarhet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-29

Bilaga 1 - Sammanställning 11-årig investeringsplan

Bilaga 2 - Finansieringsplanering

Bilaga 3 - Investeringsplanering

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2024-000239

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

11-årig investeringsplan 2025-2035

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035,

att förändra investeringsramen för 2025 från 257,8 till 252,3 mnkr i enlighet med bilaga 1-3,

att förändra beslut om nyupplåning för 2025 från 158,4 till 192,1 mnkr i enlighet med bilaga 1-3,

att lägga till projekten Hamnbassäng och avlopp Smitingen i portföljen större strategiska projekt,

att finansiera investeringsprojekt Nybrogatan med 56,0 mnkr åren 2025-2028, samt

att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan efter genomförande.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, § 90, i ärende Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Den första planen antogs i fullmäktige 2022-06-20 § 67. Föreliggande plan är den tredje som är framtagen. Planen syftar till att säkerställa en god planering och ge goda ekonomiska förutsättningar för att både kunna genomföra nödvändiga investeringar och investeringar som är av större vikt för kommunens utveckling. Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

Den nu föreliggande investeringsplanen bygger vidare på den plan som beslutades 2023 för perioden 2024-2033 samt Årsplan 2025.

Investeringsplanen innehåller förutom de normalt förekommande investeringarna för kommunens verksamhet även de större strategiska investeringsprojekten som arbetades fram 2021-2022 med de föreslagna tilläggen Hamnbassängen och VA Smitingen.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2024-000239

De större förändringarna jämfört med tidigare beslutad investeringsplan 2024-2033 är att projekt utsprångskajen flyttats från 2025-2027 till 2027-2029, strategiska markinköp har flyttat fram till 2029, nya tillagda investeringar VA Smitingen och Hamnbassängen.

För att klara av den väsentligt ökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten och den samplanering som sker tillsammans med Hemabs kring deras planering av investeringar i kring vatten och avlopp och kommunens investeringar i gata, visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver uppta nya lån för att säkerställa god likviditet framöver. Utifrån den ekonomiska kalkylens grundantaganden behöver investeringar lånefinansieras med 527,6 mnkr åren 2025-2030.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget och finansieringen av planerade investeringar kommande 11 år är välbalanserad och ger bra förutsättningar för både samhällsutveckling och ekonomisk hållbarhet.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

- Bilaga 1 Sammanställning 11-årig investeringsplan
- Bilaga 2 Finansieringsplanering
- Bilaga 3 Investeringsplanering

Bilaga 1 - Sammanställning

Sammanställning (tkr)	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035		
Totalt Kommunstyrelsen	20 960	25 036	12 477	6 917	12 844	7 361	11 208	12 923	9 175	13 963	6 581		
Totalt Arbetslivsnämnden	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Totalt Skolnämnden	5 200	3 730	4 605	3 881	3 958	4 437	4 118	4 201	4 685	4 370	4 370		
Totalt Socialnämnden	5 223	4 020	1 118	1 136	1 155	1 174	1 194	1 214	1 234	1 254	1 276		
Totalt Samhällsnämnden	218 115	168 292	75 250	119 301	133 554	64 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843		
Summa	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070		
Strategiska projekt (SAM och KS)	166 661	120 582	29 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0		
SAM "reinvestering"	51 454	47 710	46 250	49 301	47 554	40 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843		
Lånebehov kommunen													
UB 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035		
Ny upplåning	192 104	141 482	28 000	63 000	83 000	20 000	0	0	0	0	0		
Amortering nya lån, 2%	3842	2830	560	1260	1660	400	0	0	0	0	0		
Total amortering	4 400	9547	12937	14197	15857	16257	16257	16257	16257	16257	16257		
Total låneskuld UB 2024	285 250	467 807	611 975	660 779	727 922	731 665	715 409	699 152	682 895	666 638	650 382		
Avskrivningskostnader	54 734	60 624	67 254	68 371	71 315	73 364	72 164	72 339	73 318	73 413	73 011		
Räntekostnad 3,1 %	14 502	18 504	18 971	20 484	22 566	22 682	22 178	21 674	21 170	20 666	20 162		
Resultatnivå 2 %	41 343	42 437	43 781	45 293	46 581	47 819	49 259	50 564					
Utrymme nettokostnad	1 956 565	2 000 271	2 059 054	2 130 517	2 188 610	2 247 092	2 319 359	2 383 626					
Självfinansieringsgrad	38%	51%	119%	87%	78%	156%	207%	212%	124%	119%	138%		
Självfinansieringsgrad, netto	160%	173%	170%	167%	172%	210%	207%	212%	124%	119%	138%		

Bilaga 2 - Finansieringsplanering

(tkr)											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Investeringsplanering											
Normal förekommande projekt	85 637	80 496	64 450	61 235	65 511	53 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Strategiska projekt	166 661	120 582	29 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0
Total investeringsbudget	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Finansieringsplanering											
Skattemedelsfinansiering	60 194	59 596	65 450	68 235	68 511	57 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Låfinansiering	192 104	141 482	28 000	63 000	83 000	20 000	0	0	0	0	0
Totalt	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
Lånefinansieringsplan											
Ny upplåning	192 104	141 482	28 000	63 000	83 000	20 000	0	0	0	0	0
Amortering nya lån	3 842	2 830	560	1 260	1 660	400	0	0	0	0	0
Total amortering	9 547	12 377	12 937	14 197	15 857	16 257	16 257	16 257	16 257	16 257	16 257
Total låneskuld	467 807	596 912	611 975	660 779	727 922	731 665	715 409	699 152	682 895	666 638	650 382
Påverkan på nettokostnadsutrymmet											
Avskrivningar	54 734	60 624	67 254	68 371	71 315	73 364					
Räntekostnad 3,1%	14 502	18 504	18 971	20 484	22 566	22 682					
Resultatnivå målnivå 2%	41 343	42 437	43 781	45 293	46 581	47 819					
Totalt	110 578	121 565	130 006	134 149	140 462	143 865					
Utrymme nettokostnad	1 956 565	2 000 271	2 059 054	2 130 517	2 188 610	2 247 092					

Gymnasiekajen och hamnbassängen (låneprojekt)
Kanaludden från badhus till Bryggaren Strand

Kommunstyrelsen

§ 78

Dnr 2025-000155 1.1.2.1

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2024**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att verksamheten som bedrivits i Härnösand Energi & Miljö AB (Hemab) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Hemab Elförsäljning AB (Hefab) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Härnösand Elnät AB (Heab) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i AB Härnösandshus under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i AB Härnösands kommunfastigheter under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Invest i Härnösand AB (Invest) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Technichus i Mittsverige AB under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Restore i Höga Kusten AB (Restore) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och

att verksamheten som bedrivits i Skeppet 5&6 AB under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppmana bolagen att säkerställa att de i enlighet med informationsskyldigheten i ägardirektiven löpande skickar in styrelsemötesprotokoll till kommunstyrelsen för kännedom.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Eva-Clara Viklund (M), Glenn Sehlin (SD) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Eva-Clara Viklund (M) yrkar på en ändrad attsats åtta som lyder:

att verksamheten som bedrivits i Restore i Höga Kusten AB (Restore) under år 2024 anses ej ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den ej har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Glenn Sehlin (SD) instämmer till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Ida Skogström (M) yrkar på ajournering.

Mötet ajourneras enligt tidsangivelse för mötet.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Reservation

Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

Kommunstyrelsens årliga prövning av de kommunala bolagens kompetensenlighet går ut på att bedöma om bolagens verksamhet under föregående år följt bolagsordningen och ägardirektivet som ramar in bolagets kommunala ändamål. Prövningen ska vara övergripande och ta ställning till om verksamheterna hållit sig inom de grundläggande begränsningarna som gäller för all kommunal verksamhet; de kommunala befogenheterna. Prövningen är inte tänkt som bolagens måluppföljning utan syftar på att skapa transparens och säkerställa verksamheternas laglighet. Ärendet är ett

Kommunstyrelsen

led i kommunstyrelsens styrning, ledning och kontroll över den kommunala verksamheten på en övergripande nivå. Det ankommer på kommunstyrelsen att föreslå åtgärder till kommunfullmäktige vid eventuella brister i verksamheterna eller om bolaget överskrider den kommunala kompetensen.

Bedömning

Kravet på kommunstyrelsens uppföljning av bolagens verksamhet regleras i Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1 och 9 §§. Att kommunstyrelsen ska föreslå fullmäktige åtgärder vid behov framgår av 10 § samma lag. Det som ska säkerställas, det vill säga detaljerna för innehållet i uppföljningen, anges i kommunallagens 10 kap. 3-5 §§. Uppföljningen baseras på till kommunstyrelsen inskickade mötesprotokoll och anteckningar, förvaltningsberättelser, bolagsordningar och ägardirektiv samt lekmannarevisorernas granskningsrapporter där revisionen gjort en bedömning om verksamheten.

En del i prövningen är att säkerställa att bolagen har gällande bolagsordningar och ägardirektiv som följer kommunallagens krav. Bolagsordning är ett långsiktigt dokument som reglerar bolagets grundläggande struktur och ändamål samt säkerställer fullmäktiges rätt till styrning i principiellt viktiga frågor. I ägardirektivet beskrivs det kommunala uppdraget mer detaljerat och där kan också mer kortsiktiga mål beslutas för bolagen. Samtliga bolag har under 2024 haft såväl gällande bolagsordningar som ägardirektiv, flertalet reviderade under pågående mandatperiod. Det har dock visat sig att Restore behöver uppdatera sin bolagsordning för att säkerställa att den följer kommunallagens krav avseende kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i principiellt viktiga frågor. Kraven i kommunallagen beträffande bolagsordning gäller såväl moder- som dotterbolag.

Genomgången av bolagens inskickade dokument under året 2024 tyder på blandade rutiner för hur bolagen skickar in styrelseprotokoll till kommunstyrelsen för kännedom. Det finns en tendens att kommunstyrelsen hopas med handlingar på våren när det närmar sig redovisningsperiodens slut vilket inte är hållbart. Bolagen bör därför uppmanas att säkerställa sina rutiner för att protokollen från styrelsemöten skickas till kommunstyrelsen löpande under året. Detta även för att kommunstyrelsens insyn ska fungera i någorlunda närtid när frågorna fortfarande är aktuella.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-09

Checklista inför beslut med instruktioner

Revisionsberättelse för år 2024

Kommunstyrelsen

Datum
2025-04-09Dnr
KS/2025-000155

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att verksamheten som bedrivits i Härnösand Energi & Miljö AB (Hemab) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Hemab Elförsäljning AB (Hefab) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Härnösand Elnät AB (Heab) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i AB Härnösandshus under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i AB Härnösands kommunfastigheter under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Invest i Härnösand AB (Invest) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Technichus i Mittsverige AB under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Restore i Höga Kusten AB (Restore) under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och

att verksamheten som bedrivits i Skeppet 5&6 AB under år 2024 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att den har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Datum
2025-04-09Dnr
KS/2025-000155

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att uppmana bolagen att säkerställa att de i enlighet med informationsskyldigheten i ägardirektiven löpande skickar in styrelsemötesprotokoll till kommunstyrelsen för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens årliga prövning av de kommunala bolagens kompetensenlighet går ut på att bedöma om bolagens verksamhet under föregående år följt bolagsordningen och ägardirektivet som ramar in bolagets kommunala ändamål. Prövningen ska vara övergripande och ta ställning till om verksamheterna hållit sig inom de grundläggande begränsningarna som gäller för all kommunal verksamhet; de kommunala befogenheterna. Prövningen är inte tänkt som bolagens måluppföljning utan syftar på att skapa transparens och säkerställa verksamheternas laglighet. Ärendet är ett led i kommunstyrelsens styrning, ledning och kontroll över den kommunala verksamheten på en övergripande nivå. Det ankommer på kommunstyrelsen att föreslå åtgärder till kommunfullmäktige vid eventuella brister i verksamheterna eller om bolaget överskrider den kommunala kompetensen.

Bedömning

Kravet på kommunstyrelsens uppföljning av bolagens verksamhet regleras i Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1 och 9 §§. Att kommunstyrelsen ska föreslå fullmäktige åtgärder vid behov framgår av 10 § samma lag. Det som ska säkerställas, det vill säga detaljerna för innehållet i uppföljningen, anges i kommunallagens 10 kap. 3-5 §§. Uppföljningen baseras på till kommunstyrelsen inskickade mötesprotokoll och anteckningar, förvaltningsberättelser, bolagsordningar och ägardirektiv samt lekmannarevisorernas granskningsrapporter där revisionen gjort en bedömning om verksamheten.

En del i prövningen är att säkerställa att bolagen har gällande bolagsordningar och ägardirektiv som följer kommunallagens krav. Bolagsordning är ett långsiktigt dokument som reglerar bolagets grundläggande struktur och ändamål samt säkerställer fullmäktiges rätt till styrning i principiellt viktiga frågor. I ägardirektivet beskrivs det kommunala uppdraget mer detaljerat och där kan också mer kortsiktiga mål beslutas för bolagen. Samtliga bolag har under 2024 haft såväl gällande bolagsordningar som ägardirektiv, flertalet reviderade under pågående mandatperiod. Det har dock visat sig att Restore behöver uppdatera sin bolagsordning för att säkerställa att den följer kommunallagens krav avseende kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i principiellt viktiga frågor. Kraven i kommunallagen beträffande bolagsordning gäller såväl moder- som dotterbolag.

Genomgången av bolagens inskickade dokument under året 2024 tyder på blandade rutiner för hur bolagen skickar in styrelseprotokoll till kommunstyrelsen för kännedom. Det finns en tendens att kommunstyrelsen hopas med handlingar på våren när det närmar sig redovisningsperiodens

slut vilket inte är hållbart. Bolagen bör därför uppmanas att säkerställa sina rutiner för att protokollen från styrelsemöten skickas till kommunstyrelsen löpande under året. Detta även för att kommunstyrelsens insyn ska fungera i någorlunda närtid när frågorna fortfarande är aktuella.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv

Bolagsordning

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter

Årsredovisningar

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000155

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2024

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)

Ja **Nej**

2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

-

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

-

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja **Nej**

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Ej aktuellt.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000155

6. Om nej – motivera varför inte

Ej aktuellt.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Beslutet fattas enligt kraven i kommunallagen och avser att förstärka kommunens styrning och uppföljning av kommunala bolag. Beslutet bidrar till att skapa insyn i bolagens verksamhet och säkerställa att de följer kommunallagen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Beslutet har ingen påverkan på kommunens ekonomi.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)
Ingen Liten Stor

Ej aktuellt.

Datum
2025-04-29

Dnr
KS/2025-000155

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet avser enbart formalia och har ingen påverkan på jämställdhet eller jämlikhet.

Till årsstämman i Servanet AB
organisationsnummer 556765-9296
Till fullmäktige i Sundsvalls kommun
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Sundvall och Härnösands kommuner utsedda lekmannarevisor, har granskat Servanet AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Sundsvall 2025-02-24, digitala signaturer

Reinhold Hellgren
Lekmannarevisor
Sundsvall

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor
Härnösand

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Siwert Reinhold Edefast Hellgren

Lekmannarevisor

Serienummer: 8a1703f776f90b[...]cfa6b51386c47

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-02-24 16:27:03 UTC

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-02-24 20:21:47 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Granskningsrapport år 2024

Gällande Technichus i Mitt Sverige AB556558-7242

Undertecknad av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Technichus i Mitt Sverige AB:s verksamhet.

Det är styrelsen och VD som ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen har utförts enligt aktiebolagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och utifrån bolagsordningen och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

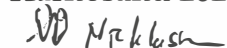
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävts för att ge ett skäligt underlag för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett utomordentligt och ändamålsenligt sätt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare bedömer jag att bolagets interna kontroll varit tillfredsställande.

Technichus och hela dess verksamhet är alltid i rörelse, så även detta år.

Att ta det av årsberättelsen är en glädje för en var. Nästan 32 000 personer kan även i år tacka Technichus för ett oerhört stimulerande utbud. Från AI till att bara klättra på klätterväggen. Det är med en uppriktig beundran jag ser all den verksamheten som bedrivs med hög kvalitet och en gedigen ekonomi. Mitt ärliga beröm till VD och all personalen även detta år.

Härnösand 2025-03-19

Lekmannarevisor

Larsa Nicklasson

Till årsstämman i Härnösand
Energi och Miljö AB
556526-3745
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härnösands Energi och Miljö AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signatur

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor

Samuel Möller
Lekmannarevisor

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL MÖLLER

Lekmannarevisor

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:00:12 UTC

PETER HASSELBORG

Lekmannarevisor

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-04 08:33:10 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i HEMAB
Elförsäljning AB
559113-8366
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat HEMAB Elförsäljning AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signatur

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor

Samuel Möller
Lekmannarevisor

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL MÖLLER

Lekmannarevisor

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 17:01:10 UTC

PETER HASSELBORG

Lekmannarevisor

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-04 08:31:36 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Härnösand Elnät AB
556133-3328
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härnösand Elnät AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi noterar dock att bolaget har lånat ut drygt 1,2 mnkr räntefritt till Invest i Härnösand AB. Vi bedömer att det kan strida mot ägardirektivet. Vi noterar också att det inte är möjligt att lämna koncernbidrag mellan bolagen eftersom det inte föreligger någon äkta koncern. Lånet är enligt uppgift löst per 2024-04-26.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, se digital signering

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor

Samuel Möller
Lekmannarevisor

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL MÖLLER

Lekmannarevisor

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 16:59:09 UTC

PETER HASSELBORG

Lekmannarevisor

Serienummer: 8ce4e6be7d51ab[...]1d5606efca1f0

IP: 95.192.xxx.xxx

2025-04-04 08:35:49 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i AB Härnösands
kommunfastigheter
556437-7272
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat AB Härnösands kommunfastigheters verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Lars Göran Spång
Lekmannarevisor

Lillemor Andersson
Lekmannarevisor, ersättare

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

Lekmannarevisor ersättare

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-04-03 16:12:36 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Lekmannarevisor

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:43:56 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i AB Härnösandshus
556160-8430
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat AB Härnösandshus verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Lars-Göran Spång
Lekmannarevisor

Lillemor Andersson
Lekmannarevisor, ersättare

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

Lekmannarevisor ersättare

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-04-03 16:13:49 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Lekmannarevisor

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-03 19:45:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Invest i
Härnösand AB
556127-2633
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Invest i Härnösand AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi noterar att bolaget erhållit ett räntefritt lån från Härnösand Elnät AB. Lånet är per 2024-04-26 löst.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor

Larsa Nicklasson
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-04-03 15:38:56 UTC

LARS ÅKE NIKLASSON

Lekmannarevisor

Serienummer: 11df816525fb38[...]bd06abe87d885

IP: 193.181.xxx.xxx

2025-04-06 11:08:56 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Restore i
Höga Kusten AB
559370-7473
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Restore i Höga Kusten AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag har under året genom våra sakkunniga biträden genomfört en grundläggande granskning. Rapportens slutsats är att styrelsen inte i tillräcklig omfattning skapat förutsättningar för styrning och uppföljning och kontroll av verksamheten.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet inte har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolaget har under året redovisat stora förluster och per 2024-08-31 upprättat kontrollbalansräkning. Det egna kapitalet är efter tillskott från ägaren Härnösands kommun per 2024.12-31 intakt. Jag uppmanar styrelsen att förstärka ekonomiska styrningen och uppföljningen.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll inte har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signering

Hans Gustafsson
Lekmannarevisor

Bilaga
Rapport – grundläggande granskning

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HANS GUSTAFSSON

Lekmannarevisor

Serienummer: 99701d1fb11eb9[...]4c118bcb4ceeb

IP: 85.225.xxx.xxx

2025-04-03 17:38:43 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Till årsstämman i Skeppet 5&6 AB
559417-4525
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2024

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skeppet 5&6 AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2025-04-03, digital signatur

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SVEN ARNE STAFLUND

Lekmannarevisor

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 90.143.xxx.xxx

2025-04-03 15:42:17 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunstyrelsen

§ 79

Dnr 2025-000050 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnd

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolenheten och kommunstyrelsen från och med den 30 juni 2025,

att utöka socialnämnden med arbetslivsnämndens nuvarande presidium från och med det datum arbetslivsnämnden avvecklas, där arbetslivsnämndens ordförande och andre vice ordförande utses till ledamöter och att utse förste vice ordförande samt XX XX till ersättare.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M) och Johan Wester (C).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på en ändrad andra attsats som lyder;

att utöka socialnämnden med arbetslivsnämndens nuvarande presidium från och med det datum arbetslivsnämnden avvecklas, där arbetslivsnämndens ordförande och andre vice ordförande utses till ledamöter och att utse förste vice ordförande samt XX XX till ersättare.

Ida Skogström (M) yrkar på en ändrad attsats ett där ordet kommunstyrelsen stryks.

Johan Wester (C) yrkar bifall till attsats ett och avslag på liggande attsats två, samt även förslaget till den ändrade attsats två.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta Ida Skogströms (M) yrkande.

Kommunstyrelsen

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Propositionsordning 2

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, Andreas Sjölanders (S) yrkande och avslag på densamma.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta avslå densamma

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium fick av kommunfullmäktige den 25 november 2024 i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Presidiet har den 10 februari 2025 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolenämnden från och med den 30 juni 2025 och

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Som ett led i kommunstyrelsens beredning har därefter de nämnder som berörs av beslutet beretts tillfälle att yttra sig. Socialnämnden och skolenämnden har ställt sig positiva till mottagandet av nya ansvarsområden. Skolenämnden har i sitt yttrande lyft vikten av en tydlig övergångsplan och en tydlig ekonomisk reglering för att undvika negativ påverkan på skolenämndens ekonomi. Arbetslivsnämnden har ställt sig positiv till förslagen och uppmärksammat att även kommunstyrelsen föreslås tilldelas ett ansvarsområde varför även den behöver vara inkluderad i kommunfullmäktiges beslut.

Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig enligt kommunallagen (2017:725) 5 kap §§ 26-27.

Berörda styrdokument såsom gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder samt reglementet för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda behöver ses över och kan tas upp i samma beslutsmöte som kommunfullmäktige beslutar om överflyttningen av ansvarsområden

Kommunstyrelsen

från arbetslivsnämnden till skolnämnden, socialnämnden och kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-10

Remissvar socialnämnden 2025-04-08

Remissvar skolnämnden 2025-04-04

Remissvar arbetslivsnämnden 2025-03-26

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-02-10 § 7

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144 (sista attsats)

Checklista inför beslut

Datum
2025-04-10Dnr
KS/2025-000050**Kommunstyrelseförvaltningen**

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Avveckling av arbetslivsnämnd

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolnämnden och kommunstyrelsen från och med den 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare, från det datum arbetslivsnämnden är avvecklad.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium fick av kommunfullmäktige den 25 november 2024 i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Presidiet har den 10 februari 2025 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med den 30 juni 2025 och

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Som ett led i kommunstyrelsens beredning har därefter de nämnder som berörs av beslutet beretts tillfälle att yttra sig. Socialnämnden och skolnämnden har ställt sig positiva till mottagandet av nya ansvarsområden. Skolnämnden har i sitt yttrande lyft vikten av en tydlig övergångsplan och en tydlig ekonomisk reglering för att undvika negativ påverkan på skolnämndens ekonomi. Arbetslivsnämnden har ställt sig positiv till förslagen och uppmärksammat att även kommunstyrelsen föreslås tilldelas ett ansvarsområde varför även den behöver vara inkluderad i kommunfullmäktiges beslut.

Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig enligt kommunallagen (2017:725) 5 kap §§ 26-27.

Datum
2025-04-10Dnr
KS/2025-000050

Berörda styrdokument såsom gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder samt reglementet för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda behöver ses över och kan tas upp i samma beslutsmöte som kommunfullmäktige beslutar om överflyttningen av ansvarsområden från arbetslivsnämnden till skolnämnden, socialnämnden och kommunstyrelsen.

Bedömning

Frågan om avveckling av arbetslivsnämnden har varit föremål för politiska diskussioner under 2024. Avveckling av nämnden syftar till att effektivisera kommunens nämndsorganisation ur ekonomisk synpunkt.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden gränsar till skolnämndens och socialnämndens varför en överflyttning kan bedömas rimlig. Med anledning av nya ansvarsområden och för att bevara kontinuiteten i den politiska ledningen kan det vara lämpligt att lyfta in kompetens i mottagandenämnd enligt presidiets förslag.

Beslutsunderlag

Remissvar socialnämnden 2025-04-08

Remissvar skolnämnden 2025-04-04

Remissvar arbetslivsnämnden 2025-03-26

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning 2025-02-10 § 7

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144 (sista attsats)

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Socialnämnden

§ 32

Dnr 2025-000048 1.1.1.1

Remissvar - Avveckling av arbetslivsnämnd

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att anta svaret gällande avveckling av arbetslivsnämnd som sitt eget, samt
att översända svaret till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har av kommunfullmäktige den 25 november 2024 fått i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig.

Frågan om avveckling av arbetslivsnämnden har varit föremål för politiska diskussioner under 2024. Avveckling av nämnden syftar till att effektivisera kommunens nämndsorganisation ur ekonomisk synpunkt.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden gränsar till skolnämndens och socialnämndens varför en överflyttning av verksamheten till dessa nämnder kan bedömas rimlig.

Med anledning av nya ansvarsområden och för att bevara kontinuiteten i den politiska ledningen kan det även vara lämpligt att lyfta in kompetens i mottagandenämnd.

Nämnden bereds härmed tillfälle att yttra sig i ärendet med hänvisning till kommunallagen (2017:725) 5 kap. 27 §.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2025-03-16.

Remissvar – tillfälle till yttrande över avveckling av arbetslivsnämnden.

Remissutskick - tillfälle till yttrande över avveckling av arbetslivsnämnden.

Socialförvaltningen

Ingrid Nilsson

ingrid.nilsson@harnosand.se

**Remissvar – Avveckling av arbetslivsnämnden,
dnr. 2025-000050 KS**

Remissvaret

Socialnämnden ser positivt på förslaget att avveckla arbetslivsnämnden och ser rimligheten i att de ansvarsområden som gränsar till socialnämndens verksamheter flyttas över.

En förutsättning för att verksamheterna ska fortsätta fungera och utvecklas är att erforderliga medel även överförs från arbetslivsnämnden till socialnämndens budget.

Ingrid Nilsson
Förvaltningschef

Skolnämnden

§ 32

Dnr 2025-000093 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnd

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att anta det reviderade svaret som sitt och översända det till kommunstyrelseförvaltningen för vidare beredning.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har fått i uppdrag att inleda ett arbete att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Skolnämnden har därför beretts tillfälle att yttra sig i ärendet med hänvisning till kommunallagen (2017:725) 5 kap 27 §: "Om ett ärende har beretts enbart av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig".

Ärendet planeras gå upp i kommunstyrelsen den 6 maj och i kommunfullmäktige den 26 maj.

Skolnämnden har tagit del av förslaget att avveckla arbetslivsnämnden och att vuxenutbildningen kommer att tillföras som ett nytt ansvarsområde för skolnämnden.

Vuxenutbildningens överflyttning till skolnämnden ses som en möjlighet att stärka det livslånga lärandet inom en och samma organisatoriska helhet.

Vuxenutbildningen är en viktig del av kommunens arbete med kompetensförsörjning, integration och individers möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Genom att samla utbildningsfrågor inom skolnämnden kan vi skapa ännu bättre samordning, effektivare resurshantering och en tydligare utbildningskedja – från grundskola till vuxenstudier.

Beslutsunderlag

Remissvar 2025-04-02.

Avveckling av arbetslivsnämnd

Förslag till beslut

Att anta det reviderade svaret som sitt och översända det till kommunstyrelseförvaltningen för vidare beredning.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges presidium har fått i uppdrag att inleda ett arbete att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Skolnämnden har därför beretts tillfälle att yttra sig i ärendet med hänvisning till kommunallagen (2017:725) 5 kap 27 §: "Om ett ärende har beretts enbart av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig".

Ärendet planeras gå upp i kommunstyrelsen den 6 maj och i kommunfullmäktige den 26 maj.

Remissinstansernas synpunkter

Skolnämnden har tagit del av förslaget att avveckla arbetslivsnämnden och att vuxenutbildningen kommer att tillföras som ett nytt ansvarsområde för skolnämnden.

Vi vill lyfta vuxenutbildningens överflyttning till skolnämnden som en möjlighet att stärka det livslånga lärandet inom en och samma organisatoriska helhet. Vuxenutbildningen är en viktig del av kommunens arbete med kompetensförsörjning, integration och individers möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Genom att samla utbildningsfrågor inom skolnämnden kan vi skapa ännu bättre samordning, effektivare resurshantering och en tydligare utbildningskedja – från grundskola till vuxenstudier.

Skolnämnden vill lyfta följande punkter som särskilt viktiga i förändringsarbetet:

Ett fortsatt starkt arbetsmarknadsfokus

Vuxenutbildningen behöver fortsatt ha en tydlig koppling till arbetslivets behov. Ett nära samarbete med socialtjänst, näringsliv och andra aktörer är fortsatt avgörande för att utbildningarna ska leda till arbete eller vidare studier.

Skolnämnden ser därför gärna att det i samband med överflyttningen inrättas en presidiesamverkan med fokus på arbetsmarknads-/kompetensförsörjningsfrågorna mellan kommunstyrelsen och skolnämnden. Det finns idag en befintlig samverkan med socialnämnden som kommer fortsätta sitt arbete.

Kompetensöverföring som grund för kontinuitet

Den erfarenhet och kompetens som byggts upp inom arbetslivsnämnden bör tas tillvara och integreras i skolnämndens arbete. Det ger stabilitet och trygghet för både personal och elever under omställningen.

Skolnämnden vill skicka med att det är viktigt att det ges tid och möjlighet till erforderlig kompetensöverföring och/eller utbildning för både tjänstepersoner och förtroendevalda för att ge bästa förutsättningar för överflyttningen.

Tydlig fördelning av ansvarsområden

Skolnämnden vill poängtera vikten av att man innan arbetet med verksamhetsflytt säkerställer att alla verksamhetsområden inom arbetslivsnämnden tydliggörs och hur dessa kommer fördelas mellan mottagande nämnder för att garantera att inget verksamhetsområde faller mellan stolarna.

Ekonomisk ram

Det är av stor vikt att överföringen av verksamhet sker under ordnade former, där både ansvar, resurser och eventuella ekonomiska konsekvenser tydligt framgår. Nämnden vill särskilt uppmärksamma den ekonomiska risk som föreligger i samband med ett eventuellt övertagande, i det fall verksamheten i dagsläget uppvisar ett ekonomiskt underskott.

Att ta över en verksamhet som eventuellt inte är fullt finansierad eller som dragit på sig strukturella underskott riskerar att påverka skolnämndens befintliga ekonomi negativt. Det finns därmed en risk att nämndens möjlighet att fullgöra sitt ordinarie uppdrag påverkas, om övertagandet inte föregås av en tydlig ekonomisk reglering.

Sammanfattningsvis välkomnar vi förändringen som ett tillfälle att stärka vuxenutbildningen och öka förutsättningarna för en sammanhållen, flexibel och behovsstyrd utbildningsverksamhet. Med rätt förberedelser och en tydlig övergångsplan kommer detta bli ett positivt steg för både individ och samhälle.

Nina Skyttberg

Arbetslivsnämnden

§ 25

Dnr 2025-000019 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att anta remissvaret som sitt eget, och

att skicka remissvaret till kommunstyrelsen för vidareberedning.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen har ställt en remissfråga till arbetslivsnämnden för återkoppling på kommunfullmäktiges presidieberednings beslut om att föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Arbetslivsnämndens yttrande

Arbetslivsnämnden bifaller i stort kommunfullmäktiges presidieberednings förslag till beslut. Förslaget ger goda förutsättningar för förvaltande av nämndens ansvarsområden som rör verksamheter som förflyttats till skolförvaltning och socialförvaltning.

Arbetslivsnämnden föreslår utöver remissfrågans förslag även att kommunfullmäktige fördelar ansvarsområden till kommunstyrelsen för enheten Campus Härnösands verksamheter, vilka förflyttas från arbetslivsförvaltning till kommunstyrelseförvaltningen.

Förslag på uppdaterad att-sats:

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolnämnden samt kommunstyrelsen från och med 30 juni 2025.

Beslutsunderlag

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-03-14

Remiss – tillfälle till yttrande över avveckling av arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämnden

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning

2025-02-10 § 7 avveckling av arbetslivsnämnd

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144 Mål, budget och
skattesats 2025

Arbetslivsförvaltningen
Jonas Albonius
jonas.albonius@harnosand.se

Remissvar: Avveckling av arbetslivsnämnd

Förslag till beslut

Arbetslivsförvaltningen föreslår arbetslivsnämnden besluta

att anta remissvaret som sitt eget, och

att skicka remissvaret till kommunstyrelsen för vidareberedning.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har ställt en remissfråga till arbetslivsnämnden för återkoppling på kommunfullmäktiges presidieberednings beslut om att föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Arbetslivsnämndens yttrande

Arbetslivsnämnden bifaller i stort kommunfullmäktiges presidieberednings förslag till beslut. Förslaget ger goda förutsättningar för förvaltande av nämndens ansvarsområden som rör verksamheter som förflyttats till skolförvaltning och socialförvaltning.

Arbetslivsnämnden föreslår utöver remissfrågans förslag även att kommunfullmäktige fördelar ansvarsområden till kommunstyrelsen för enheten Campus Härnösands verksamheter, vilka förflyttas från arbetslivsförvaltning till kommunstyrelseförvaltningen.

Förslag på uppdaterad att-sats:

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden, skolnämnden samt kommunstyrelsen från och med 30 juni 2025

Jonas Albonius
Tf. Förvaltningschef

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 7

Dnr 2025-000050 1.1.1.1

Avveckling av arbetslivsnämnd

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avveckla arbetslivsnämnden och flytta över dess ansvarsområden till socialnämnden och skolnämnden från och med den 30 juni 2025 samt

att utöka socialnämnden med två ledamöter och två ersättare.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges presidium har av kommunfullmäktige den 25 november 2024 i § 144 fått i uppdrag att inleda ett arbete med avveckling av arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025. Beslut om upprättande och avveckling av nämnder samt om deras storlek ankommer på kommunfullmäktige, likaså valet av ledamöter och ersättare till nämnder. Beslutet ska beredas av kommunstyrelsen och de berörda nämnderna ska ges tillfälle att yttra sig enligt kommunallagen (2017:725) 5 kap §§ 26-27.

Berörda styrdokument såsom gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder samt reglementet för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda behöver ses över och kan tas upp i samma beslutsmöte som kommunfullmäktige beslutar om överflyttningen av ansvarsområden från arbetslivsnämnden till skolnämnden och socialnämnden.

Bedömning

Frågan om avveckling av arbetslivsnämnden har varit föremål för politiska diskussioner under 2024. Avveckling av nämnden syftar till att effektivisera kommunens nämndsorganisation ur ekonomisk synpunkt.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden gränsar till skolnämndens och socialnämndens varför en överflyttning kan bedömas rimlig. Med anledning av nya ansvarsområden och för att bevara kontinuiteten i den politiska ledningen kan det vara lämpligt att lyfta in kompetens i mottagandenämnd enligt förslag.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-01-27

Kommunfullmäktiges presidieberedning

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144

Kommunfullmäktige

§ 144

Dnr 2024-000222 1.2.4.1

Mål, budget och skattesats 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa den kommunala skattesatsen 2025 till 23,34 kronor,

att anta majoritetens Årsplan 2025,

att fastställa särskilda uppdrag till kommunstyrelse, nämnder och helägda bolag i enlighet med prioriteringar i majoritetens Årsplan 2025,

att kommunstyrelsens budget för överförmyndarenheten överförs till kommunfullmäktiges budgetram,

att arbetslivsnämndens budgetram minskas med anledning av den omställning som påbörjats under 2024 utifrån förändrade yttre omständigheter,

att uppdra till skolnämnden att besluta om indikatorer för jämställdhetsmålet i samband med beslut om verksamhetsplan 2025, som varande del av Årsplan 2025,

att avsätta 39,2 mnkr för särskilda initiativ under 2025 i den kungemensamma verksamhetens budget,

att bemyndiga kommunstyrelsen att disponera avsatta medel för särskilda initiativ i syfte att gynna kommunens utveckling,

att uppdra till kommunstyrelsen att vidta åtgärder för att förbättra kommunens likviditet,

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen 10,0 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådiskande investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 10,0 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att under 2025 nyupplåna, det vill säga öka kommunens långfristiga skulder, med maximalt 158,4 mnkr,

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2025 omsätta lån, det vill säga låna upp belopp, motsvarande de lånebelopp som förfaller till betalning under 2025, samt

Kommunfullmäktige

att uppdra till kommunfullmäktiges presidium att inleda ett arbete för att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Eva-Clara Viklund (M), Glenn Sehlin (SD), Christina Lindberg (C), Knapp Britta Thyr (MP), Natalia Sjöberg (V), Christina Ögrim (KD), Olle Löfgren (L), Baran Hosseini (-), Monica Fällström (S), Helena Elfvendal (MP), Christian Wasell (M), Johan Wester (C), Ingemar Ljunggren (M), Krister McCarthy (S) och Nina Skyttberg (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag med en förändring av attsats tolv samt ett yrkande om en ytterligare attsats.

attsats tolv;

att bemyndiga kommunstyrelsen att under 2025 nyupplåna, det vill säga öka kommunens långfristiga skulder, med maximalt 158,4 mnkr.

ny attsats;

att uppdra till kommunfullmäktiges presidium att inleda ett arbete för att avveckla arbetslivsnämnden per den 30 juni 2025.

Knapp Britta Thyr (MP), Christina Ögrim (KD), Baran Hosseini (-), Monica Fällström (S), Helena Elfvendal (MP), Krister McCarthy (S) och Nina Skyttberg (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Olle Löfgren (L) yrkar bifall till Liberalernas budgetförslag, samt bifall till majoritetens följande attsatser, ett, tre, fyra, fem, sex, tolv, tretton och fjorton, samt avslag på attsats två, sju, åtta, nio, tio, elva.

Eva-Clara Viklund (M) yrkar bifall till moderaterna budgetförslag med skattesats 23,24 kronor samt bifall till majoritetens attsats fem, sex, nio, tolv, tretton och fjorton. Avslag på attsats ett, två, tre, fyra, sju, åtta, tio och elva.

Christian Wasell (M) instämmer till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Johan Wester (C) instämmer till Christina Lindbergs (C) yrkande.

Natalia Sjöberg (V) yrkar att vänsterpartiet ställer sig bakom majoritetens budgetförslag men med följande ändringar;

Fri frukost för alla grundskoleelever två dagar per vecka.

Detta finansieras genom neddragningar inom Tillväxt- och

Näringslivsverksamheterna Att översyn görs inom Kommunikation vad gäller antal tjänster.

Kommunfullmäktige

Att översyn görs inom Funktionsstöd vid socialförvaltningen vad gäller antal chefer.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger sex förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag med Andreas Sjölanders (S) tillägg, Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Liberalernas och Vänsterpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt kommunstyrelsens förslag med Andreas Sjölanders (S) tillägg.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Moderaternas förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Sverigedemokraternas förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Centerpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Vänsterpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser besluta enligt Liberalernas förslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat enligt kommunstyrelsens förslag med Andreas Sjölanders (S) tillägg.

Reservation

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2024-10-29 § 161

Ordförandebeslut - Årsplan 2025

Årsplan 2025

Budget Centerpartiet 2025

Budget Sverigedemokraterna 2025

Budget Moderaterna 2025

Budget Liberalerna 2025

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Avveckling av arbetslivsnämnd

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)

Ja

Nej

2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beslutet berör nämndens ledamöter och ersättare. Beslutet berör inte allmänheten då verksamheterna fortsätter under annan nämnds ansvar.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beslutet att avveckla en nämnd innebär att de enskilda förtroendevalda som sitter i nämnden tappas sina uppdrag.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja

Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Arbetslivsnämnden har ställt sig positiv till avvecklandet.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000050

6. Om nej – motivera varför inte

-

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Beslut om avvecklandet av nämnden bidrar till kommunens mål om god ekonomisk hushållning genom effektivisering av organisationen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Se ovan.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Ingen Liten Stor

Inte aktuellt.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000050

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet påverkar inte jämställdhet då det avser avvecklande av en hel instans i vilken det finns både män och kvinnor i olika åldrar.

Kommunstyrelsen

§ 80

Dnr 2022-000415 1.2.2.2

Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, samt

att det reviderade reglementet träder i kraft 2025-07-01.

Bakgrund

När Arbetslivsnämnden föreslås läggas ner krävs det en rad följdbeslut. Ett sådant är att revidera det gemensamma reglementet för kommunstyrelse och nämnder så att de nämnder som tar över arbetslivsnämndens ansvarsområden också ges det formella ansvaret i reglementet.

Enligt kommunallagen (6 kap 44§) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Reglementet är fullmäktiges sätt att bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden har i förslaget på reviderat reglemente flyttats över till socialnämnden, skolenämnden samt kommunstyrelsen. Dessa nämnder tar över ansvaret när arbetslivsnämnden avvecklas. Därför föreslås det reviderade reglementet träda i kraft 1 juli 2025.

Smärre revideringar har även skett för skolenämnden då det gäller benämningen av anpassad grundskola/gymnasieskola samt kulturskola.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta det reviderade reglementet för att på så sätt säkerställa att arbetslivsnämndens ansvarsområden förs över till nya nämnder.

Då reglementet är ett styrdokument som måste finnas föreslås att det inte finns något sista giltighetsdatum på reglementet utan att det istället är giltigt tills vidare.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-02

Kommunstyrelsen

Bilaga 1 - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun med revideringar

Bilaga 2 - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun utan revideringar

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017

ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, samt

att det reviderade reglementet träder i kraft 2025-07-01

Beskrivning av ärendet

När Arbetslivsnämnden föreslås läggas ner krävs det en rad följdbeslut. Ett sådant är att revidera det gemensamma reglementet för kommunstyrelse och nämnder så att de nämnder som tar över arbetslivsnämndens ansvarsområden också ges det formella ansvaret i reglementet.

Enligt kommunallagen (6 kap 44§) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Reglementet är fullmäktiges sätt att bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Arbetslivsnämndens ansvarsområden har i förslaget på reviderat reglemente flyttats över till socialnämnden, skolenämnden samt kommunstyrelsen. Dessa nämnder tar över ansvaret när arbetslivsnämnden avvecklas. Därför föreslås det reviderade reglementet träda i kraft 1 juli 2025.

Smärre revideringar har även skett för skolenämnden då det gäller benämningen av anpassad grundskola/gymnasieskola samt kulturskola.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta det reviderade reglementen för att på så sätt säkerställa att arbetslivsnämndens ansvarsområden förs över till nya nämnder.

Då reglementet är ett styrdokument som måste finnas föreslås att det inte finns något sista giltighetsdatum på reglementet utan att det istället är giltigt tills vidare.

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2022-000415

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 - Reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun med revideringar

Bilaga 2 - Reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2024-04-03	Diarienummer KS 2022/415
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.2	Senast reviderad 2024-10-21	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	17
8	Krisledningsnämnd	18
9	Överförmyndare	19

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommun råd, kommundirektör, samt avdelningschef för ekonomi och kansli, har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar, under förutsättning att kommunstyrelsen fattat beslut om rätten att närvara. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

Social hållbarhet/jämställdhetsintegrering

§46 Nämnden/styrelsen ska se till att styrningen av verksamheterna präglas av social hållbarhet och med jämställdhetsintegrering som strategi och metod.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö-, klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) Strategisk samordning av
 - tillgänglighet
 - folkhälsa och suicidprevention
 - brotts- och våldsförebyggande arbete
 - jämställdhetsintegrering
- 11) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 12) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 13) leder den del av det civila försvaret som kommunen enligt lag (2006:544) ska bedriva under höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp

- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente
- 29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium
- 30) tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut
- 31) kommunens kollektivtrafik
- 32) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 33) drift av Härnösands energitekniska arena
- 34) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

~~3 Arbetslivsnämnd~~

~~Övergripande uppgifter~~

~~§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.~~

~~Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.~~

~~Detsamma gäller när vårdn av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.~~

~~Ansvarsområde~~

~~§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:~~

- ~~1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)~~
- ~~2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)~~
- ~~3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)~~
- ~~4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden~~
- ~~5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar~~
- ~~6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov~~
- ~~7) drift av Härnösands energitekniska arena~~
- ~~8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv~~
- ~~9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser~~
- ~~10) förmedla tolktjänster~~

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - anpassad grundskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - anpassad gymnasieskola
 - kulturskola
 - kommunal vuxenutbildning
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd
- 17) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 18) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

- 19) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 20) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 21) förmedla tolktjänster
- 22) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till kommunstyrelsen.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2024-04-03	Diarienummer KS 2022/415
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.2	Senast reviderad 2024-10-21	Giltig t o m Tillsvidare
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Samhällsnämnd	12
4	Skolnämnd	14
5	Socialnämnd	15
6	Valnämnd	17
7	Krisledningsnämnd	18
8	Överförmyndare	19
8.1	Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter	19

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommun råd, kommundirektör, samt avdelningschef för ekonomi och kansli, har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar, under förutsättning att kommunstyrelsen fattat beslut om rätten att närvara. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

Social hållbarhet/jämställdhetsintegrering

§46 Nämnden/styrelsen ska se till att styrningen av verksamheterna präglas av social hållbarhet och med jämställdhetsintegrering som strategi och metod.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö-, klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) Strategisk samordning av
 - tillgänglighet
 - folkhälsa och suicidprevention
 - brotts- och våldsförebyggande arbete
 - jämställdhetsintegrering
- 11) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 12) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 13) leder den del av det civila försvaret som kommunen enligt lag (2006:544) ska bedriva under höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp

- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente
- 29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium
- 30) tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut
- 31) kommunens kollektivtrafik
- 32) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 33) drift av Härnösands energitekniska arena
- 34) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

4 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - anpassad grundskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - anpassad gymnasieskola
 - kulturskola
 - kommunal vuxenutbildning
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

5 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd
- 17) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 18) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

- 19) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 20) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 21) förmedla tolktjänster
- 22) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

6 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

7 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till kommunstyrelsen.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

8 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelsen

§ 81

Dnr 2021-000369 1.1.2.1

Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för
förtroendevalda 2023–2026, samt

att det reviderade reglementet träder i kraft 2025-07-01.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S) och Johan Wester (C).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på följande;

att i reglementets kapitel 5 förtydliga att revisor i Invest i Härnösand AB
även reviderar bolaget Skeppet 5 & 6 AB utan särskilt arvode för detta.

Johan Wester (C) yrkar bifall till Andreas Sjölanders (S) förslag och yrkar
även att socialnämnden lämnas oförändrade från dagens nivå.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger tre förslag till beslut, liggande förslag,
yrkande från Andreas Sjölander (S) samt Johan Westers (C) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande
förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Andreas
Sjölanders (S) yrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt Andreas Sjölanders
(S) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Johan Westers
(C) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser avslå densamma.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat avslå densamma.

Kommunstyrelsen

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

När Arbetslivsnämnden föreslås läggas ner krävs det en rad följdbeslut. Ett sådant är att revidera Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026 så att Arbetslivsnämnden tas bort samt att Socialnämnden utökas med 2 ledamöter och 2 ersättare.

Även månadsarvodet för Arbetslivsnämndens ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande stryks ur reglementet.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta det reviderade reglementen för att på så sätt säkerställa att reglementet överensstämmer med den nya politiska organisationen..

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-09

Bilaga - Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026, utan markeringar

Bilaga - Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026, med revideringar

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017

ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026, samt

att det reviderade reglementet träder i kraft 2025-07-01.

Beskrivning av ärendet

När Arbetslivsnämnden föreslås läggas ner krävs det en rad följdbeslut. Ett sådant är att revidera Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023–2026 så att Arbetslivsnämnden tas bort samt att Socialnämnden utökas med 2 ledamöter och 2 ersättare.

Även månadsarvodet för Arbetslivsnämndens ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande stryks ur reglementet.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta det reviderade reglementet för att på så sätt säkerställa att reglementet överensstämmer med den nya politiska organisationen.

Beslutsunderlag

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026 med markerade ändringar

Reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026 utan markerade ändringar

Reglemente- Ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Dokumentnamn	Reglemente – Ekonomiska ersättningar ledigheter för förtroendevalda 2023 - 2026		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2023-05-22	Diarienummer 2021-369
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.3	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Reglerar ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Alla förtroendevalda i Härnösands kommun			
Annan information	Kommunfullmäktiges presidium har tolkningsföreträde av reglementets innehåll			

Innehåll

1	Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda	3
	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
	Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	3
	Årsarvoden 1-30 procent	4
	Särskilda regler för ordförande	4
	Årsarvoden överstigande 31 procent	4
	Gruppledare i kommunfullmäktige	5
	Maximala årsarvoden	5
	Sammanträdes- och förrättningsarvoden	5
	Förlorad arbetsinkomst	5
	Särskilda arbetsförhållanden m.m.	6
	Förlorad semesterförmån	6
	Förlorad pensionsförmån	6
	Resekostnader och traktamentsersättning	6
	Kostnader för barmtillsyn	7
	Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	7
	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning	7
	Övriga kostnader	7
	Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning	7
	Utbetalning av förtroendevaldas ersättning	8
2	Administrativt stöd	9
	Arbetsplats	9
	Mobiltelefon	9
	Digital utrustning	9
	Möteslokaler	10
	Övrigt	10
3	Ledigheter m.m.	11
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid 11	
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid	11
4	Övrigt	13
	Tolkning av arvodesregler	13
	Omfördelning av arvode	13
5	Månadsarvoden	14
6	Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag	17

1 Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 §

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen samt för förtroendevalda i de kommunala bolagen. Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser åligger kommunfullmäktiges presidium.

Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

2 §

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som i kallelse medgetts närvarorätt, har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i 6-10 §§, samt 13-20 §§ för

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, styrelsemöte inom kommunägt bolag samt för revisorernas sammanträden (även de kommunalvalda revisorernas sammanträden inom de kommunägda bolagen),
- b) Sammanträden med projektgrupper och arbetsgrupper,
- c) Justering av protokoll, när särskild tid och plats bestämts. För belopp, se rubrik 5, månadsarvoden.
- d) Det sammanträde (ett) med partigrupp som hålls med anledning av, eller i direkt anslutning till, sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunstyrelsens au eller nämnd. Vid synnerliga skäl kan ytterligare sammanträde påkallas efter samråd med ordförande,
- e) Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller representativa uppdrag som rör kommunal angelägenhet och kan styrkas med närvaroförteckning, protokoll eller liknande. Ersättning utgår under förutsättning att deltagandet beslutats av respektive nämnd,
- f) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- g) Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- h) Sammankomst med kommunalt samrådsorgan eller intressesammansatt organ,
- i) Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd¹,
- j) Presidiemöte eller au-möte inom fullmäktige, nämnd eller utskott,
- k) Besiktning eller inspektion,
- l) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- m) Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

¹ Tf förvaltningschef eller kontorschef

Årsarvoden 1-30 procent**3 §**

Förtroendevalda som innehar förtroendeuppdrag motsvarande högst 30 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp enligt bilaga. Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst för

- Sammanträden med berörd nämnd, utskott eller partigrupp,
- Presidieberedning
- Deltagande i konferens, kurs, studieresa eller representativa uppdrag där nämnden beslutat om deltagande,
- Sammanträde med annan kommunal nämnd eller styrelse i kommunägt företag,
- Deltagande i besiktning eller inspektion

Årsarvudet motsvarande högst 30 procent av heltid ska bland annat täcka följande arbetsuppgifter:

- Rutinmässigt följa/leda förvaltningen eller verksamhetens arbete
- Överläggningar med tjänsteman eller annan anställd
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt.
- Besök på förvaltningar för information, utanordning eller påskrift av handling
- Mottagning av allmänheten, telefonsamtal och dylikt.
- Utövande av delegationsbeslut
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ.
- Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Särskilda regler för ordförande**4 §**

Ordförande i nämnd eller bolag har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för sammanträden med den nämnd eller styrelse ordförandeskapet gäller eftersom det ingår i ordförandens arvoderade huvuduppdrag.

Årsarvoden överstigande 31 procent**5 §**

Förtroendevalda som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande lägst 31 procent av heltid har rätt till årsarvoden med belopp enligt bilaga.

Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning endast för sammanträden med fullmäktige och fullmäktigegrupp. För förtroendevalda med årsarvode om lägst 31 procent utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gruppledare i kommunfullmäktige**6 §**

Gruppledare har rätt till ett årsarvode, belopp framgår enligt bilaga.

Gruppledarna har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst för möten de kallats till i rollen som gruppledare.

Möten med gruppledarna kan endast sammankallas av fullmäktiges presidium.

Gruppledare ansvarar för att innan fullmäktige meddela kommunledningskontoret om vilka ledamöter som anmält frånvaro

Maximala årsarvoden**7 §**

Inga förtroendevalda kan få årsarvode överstigande 100 procent, med undantag för kommunstyrelsens ordförande som uppbär årsarvode om 120 procent.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden**8 §**

Förtroendevalda har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med belopp enligt bilaga,

Förtroendevalda som samma dag deltar i flera sammanträden äger rätt till ersättning för högst två av dessa.

Förlorad arbetsinkomst**9 §**

För att få ersättning för förlorad arbetsinkomst ska den förtroendevalda lämna in ett intyg där aktuell timlön framgår. Intyget ska lämnas till nämndens sekreterare. Intyget måste förnyas årligen. Vid eventuella löneförändringar, eller andra förändringar som kan påverka ersättningens storlek ska omgående ett nytt intyg lämnas in.

10 §

Ersättning betalas ut för den faktiska sammanträdestiden samt eventuell restid till/från sammanträdet. Om ersättning ska betalas ut för ytterligare tid utöver detta krävs ett intyg från arbetsgivaren.

11 §

Förtroendevald som kan påvisa förlorad arbetsinkomst men inte till vilket belopp har rätt till ersättning grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten SGI. Om SGI inte utgör tillräcklig grund för fastställande av förlorad arbetsinkomst har den förtroendevalde möjlighet att styrka denna på annat sätt. Den förtroendevalde ska, vid varje års ingång, till nämndens sekreterare lämna ett intyg där aktuell SGI framgår.

12 §

Rätten till ersättning inkluderar även nödvändig tid för resa till och från sammanträdesplats samt tid för praktiska förberedelser föranledda av detta.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.**13 §**

Rätten till ersättning enligt § 8 inkluderar nödvändig ledighet för förtroendevald med oregelbundna arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde skall fullgöra sin ordinarie arbetstid i anslutning till sammanträde eller motsvarande.

Förtroendevalda utan fast anställning som behöver tacka nej till arbetspass på grund av sammanträde med fullmäktige, nämnd eller styrelse har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För att ersättning för sådan tid ska betalas ut krävs ett intyg från arbetsgivaren.

Förlorad semesterförmån**14 §**

Förtroendevalda, som på grund av uppdrag åt Härnösands kommun gått miste om betald semesterdag/semesterersättning, har rätt till ersättning för detta.

Yrkanden om ersättning för förlorad semesterförmån ska styrkas av arbetsgivare eller dess representant. Intyg som styrker förlorad semesterförmån inlämnas årsvis till lönenheten.

Förlorad pensionsförmån**15 §**

Förtroendevalda omfattas av pensionsbestämmelsen OPF-KL18.

Förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av PBF kvarstår i denna bestämmelse.

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattas av PBF.

Resekostnader och traktamentsersättning**16 §**

Ersättning för resekostnader vid sammanträde eller förrättning inom kommunen utgår för färdstätt som innebär lägsta möjliga kostnad och minst påverkan på miljön.

Resekostnader till och från sammanträdesplats eller motsvarande ersätts med utgångspunkt från folkbokföringsadressen. Traktamenten utgår i enlighet med de kommunala traktamentsavtalen.

Resekostnader för resa med taxi ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

De förtroendevalda som sammantaget uppbär årsarvode motsvarande lägst 31 procent omfattas ej av § 16

Kostnader för barntillsyn

17 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldes familj och som ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn. Ersättning betalas dock med högst 1 procent av grundbeloppet. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunfinansierade barnomsorgen.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

18 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vårdas permanent i den förtroendevaldes hem.

Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

19 §

Ersättning utgår, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, till förtroendevald med funktionsnedsättning för särskilt uppkomna kostnader som ej ersätts på annat sätt. Här avses kostnader för resor, ledsagare, uppläsning av handlingar eller liknande.

Övriga kostnader

20 §

För övriga kostnader än de som omfattas av §§ 14-19 utges ersättning om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl förelegat. Ersättning utges ej om den förtroendevalde bedöms ha rimliga möjligheter att omdisponera arbete eller på annat sätt kunna förhindra kostnadens uppkomst.

Ersättning för övriga kostnader ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning

21 §

För att få ersättning skall den förtroendevalde styrka uppkomna kostnader och anmäld närvaro. Deltagande vid förrättning som faller utanför den ordinarie nämndsorganisationen ska styrkas med närvarolista eller protokoll.

Uppvisad kallelse till förrättning räcker ej för utbetalning av arvode.

Utbetalning av förtroendevaldas ersättning**22 §**

Årsarvoden utbetalas med en tolfedel per månad. Ersättningen för redovisat sammanträde eller förrättning utbetalas vid närmast påföljande löneutbetalningstillfälle.

2 Administrativt stöd

Arbetsplats

23 §

Kommunfullmäktiges ordförande, förtroendevalda eller person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent har rätt till en kontorsarbetsplats. Detta omfattar

- del av möblerat rum i kommunens lokaler
- bärbar dator samt dockningslist med skärm enligt gällande kommunstandard inklusive internetuppkoppling, e-post-adress harnosand.se, standardprogram samt tillgång till nätverksskrivare
- telefonanknytning och telefon
- postfack för internpost och inkommande post
- tillgång till kopiator
- tillgång till lokaltidning.

Mobiltelefon

24 §

Kommunfullmäktiges ordförande, person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent samt ordförande/vice ordförande i nämnder har rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang som beställs genom kommunens försorg inom ramen för gällande ramavtal.

Kommunens riktlinjer för mobiltelefon gäller även för förtroendevalda med rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang.

Digital utrustning

25 §

Förtroendevalda i Härnösands kommun har rätt till den digital utrustning som behövs för att utföra uppdraget. Den digitala utrustningen kan till exempel vara bärbar dator eller iPad. Utrustningen beställs genom kommunens försorg.

Ledamoten disponerar utrustningen under mandatperioden. Efter mandatperiodens slut, eller om ledamoten avgår under mandatperioden, ska utrustningen med tillbehör återlämnas.

Vilken digital utrustning som behövs till respektive uppdrag beslutas av fullmäktiges presidium.

Vid upphörande av uppdrag ska den förtroendevalda kunna köpa loss iPad till restvärdet, dock lägst 300 kr.

Om iPad eller dator inte lämnas tillbaka inom en månad efter att Kommunfullmäktige behandlat ärendet om uppdragets avslut debiteras den förtroendevalde datorns/iPadens restvärde dock lägst 1000:-

Möteslokaler**26 §**

Gruppledare har rätt att kostnadsfritt disponera sammanträdesrum i kommunens kontorslokaler för möten med sin partigrupp inför kommunfullmäktige, nämndsmöten eller styrelsemöten i kommunala bolag.

Denna rätt omfattar inte andra politiska möten, t ex medlemsmöten med partiet, föreningsmöten mm. Sammanträdesrummen i kommunens kontorslokaler är avsedda för möten anordnade av kommunen.

Övrigt**27 §**

All utrustning enligt ovan ägs av kommunen. När förtroendevald eller person med förtroendeuppdrag lämnar sitt uppdrag ska utrustningen återlämnas till kommunen.

28 §

Samtliga förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag ska ha en e-postadress harnosand.se. Kommunens kommunikation med förtroendevalda sker via harnosand.se-adressen. Detta gäller även de kommunala bolagen.

3 Ledigheter m.m.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid

29 §

För förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande 1-39 procent av heltid gäller punkterna a) och b) nedan

- a) Om den förtroendevalde på grund av sjukdom ej kan fullgöra sitt uppdrag ska månadsarvodet reduceras. Anmälan skall göras till berörd nämnd/HR-avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- b) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdrag av annan orsak än punkten a). Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid

30 §

Förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande minst 40 procent av heltid omfattas av nedanstående bestämmelser

Förtroendevald har rätt till betald ledighet från förtroendeuppdraget.

Ledigheten motsvarar 32 arbetsdagar per år,

Heltidsengagerad förtroendevald anses fullgöra en arbetsvecka om 40 timmar. För deltidengagerad förtroendevald som fullgör mindre än fem arbetsdagar per helgfri vecka, beräknas en ledighetskoefficient på samma sätt som för arbetstagare i kommunen,

- a) För varje ledighetsdag utgår ett dagstillägg som utgör 18,4% av årsarvodet, dividerat med 365. Dagstilläggen, 32 stycken, utbetalas i juli månad, oavsett när under året ledigheten tas ut.
- b) Förtroendevald som p.g.a. sjukdom är oförmögen att fullgöra sitt uppdrag har rätt till ledighet och erhåller arvode motsvarande sjuklön i enlighet med sjuklönelagen och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR – avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad,
- c) Förtroendevald har rätt till ledighet när föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utges från Försäkringskassan. Den förtroendevalde erhåller också föräldrapenning i enlighet med Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR-kontor. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- d) Under ledighet för enskilda angelägenheter kan förtroendevald, om synnerliga skäl finns, medges behålla månadsarvodet under högst 10 arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med

nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, förälder, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium,

- e) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdraget av annan orsak än punkterna a-d. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad.

4 Övrigt

Tolkning av arvodesregler

31 §

Fullmäktiges presidium har tolkningsrätt för reglementet, och eventuella oklarheter eller skiljaktigheter avgörs av dem.

Omfördelning av arvode

32 §

Nämndernas presidium kan välja att omfördela arvudet inom sig. Beslut om en sådan omfördelning tas av fullmäktige.

5 Månadsarvoden

Årsarvoden m.m. 2023-2026. Alla förändringar gällande bolagen träder ikraft efter nästa ordinarie bolagsstämma efter att beslut om förändring fattats.

Årsarvoden beräknas på ett arvode för en riksdagsledamot. 80 % av ett riksdagsarvode utgör 100 % i Härnösands kommun. Arvodet uppräknas årligen den 1 januari utifrån de ändringar som skett i riksdagsledamöternas arvoden.

Kommunfullmäktige

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Gruppledare

Gruppledare: 3 %

Kommunstyrelse

Ordförande: 120 %

Förste vice ordförande: 100 %

Andre vice ordförande: 100 %

Arvodena för de vice ordförandena i kommunstyrelsen kan delas upp på flera personer, dock bara inom respektive politiskt block.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande, förste och andre vice ordförande arvoderas genom ordförandeskap i kommunstyrelsen, ingen ytterligare ersättning utgår för ordförandeskap i arbetsutskottet.

Ledamot och ersättare: 3 %

Skolnämnd

Ordförande: 80 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Socialnämnd

Ordförande: 85 %

Förste vice ordförande: 20 %

Andre vice ordförande: 20 %

Samhällsnämnd

Ordförande: 75 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Härnösand Energi & miljö AB

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 3 %

AB Härnösandshus

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Technichus Mittsverige AB

Ordförande: 10 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Ordförande: 2 %

Valnämnd

	<u>Valår</u>	<u>Icke valår</u>
Ordförande:	10 %	2 %
Förste vice ordförande:	5 %	1 %
Andre vice ordförande:	5 %	1 %

Ersättning 200 kronor/timmen ges till valnämndens ledamöter för arbete i samband med valdagen samt arbete dagen före valdagen.

Revisorer

(3 % i kommunala bolag)

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 5 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: 26 %

Vice ordförande 10 % (Detta arvode hanteras av Kramfors kommun)

Sammanträdes- och förrättningsarvode

För ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar utgår ersättning med 700 kronor per sammanträde eller förrättningsdag.

Justering av protokoll

Nämnd - ledamot i nämnd erhåller 0,5 sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

Fullmäktige – ledamot i fullmäktige erhåller sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

6 Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag

Nämnder

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	13	9
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Reglemente- Ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Dokumentnamn	Reglemente – Ekonomiska ersättningar ledigheter för förtroendevalda 2023 - 2026		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2023-05-22	Diarienummer 2021-369
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.3	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Reglerar ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Alla förtroendevalda i Härnösands kommun			
Annan information	Kommunfullmäktiges presidium har tolkningsföreträde av reglementets innehåll			

Innehåll

1	Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda	3
	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
	Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	3
	Årsarvoden 1-30 procent	4
	Särskilda regler för ordförande	4
	Årsarvoden överstigande 31 procent	4
	Gruppledare i kommunfullmäktige	5
	Maximala årsarvoden	5
	Sammanträdes- och förrättningsarvoden	5
	Förlorad arbetsinkomst	5
	Särskilda arbetsförhållanden m.m.	6
	Förlorad semesterförmån	6
	Förlorad pensionsförmån	6
	Resekostnader och traktamentsersättning	6
	Kostnader för barmtillsyn	7
	Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	7
	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning	7
	Övriga kostnader	7
	Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning	7
	Utbetalning av förtroendevaldas ersättning	8
2	Administrativt stöd	9
	Arbetsplats	9
	Mobiltelefon	9
	Digital utrustning	9
	Möteslokaler	10
	Övrigt	10
3	Ledigheter m.m.	11
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid 11	
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid	11
4	Övrigt	13
	Tolkning av arvodesregler	13
	Omfördelning av arvode	13
5	Månadsarvoden	14
6	Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag	17

1 Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 §

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen samt för förtroendevalda i de kommunala bolagen. Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser åligger kommunfullmäktiges presidium.

Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

2 §

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som i kallelse medgetts närvarorätt, har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i 6-10 §§, samt 13-20 §§ för

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, styrelsemöte inom kommunägt bolag samt för revisorernas sammanträden (även de kommunalvalda revisorernas sammanträden inom de kommunägda bolagen),
- b) Sammanträden med projektgrupper och arbetsgrupper,
- c) Justering av protokoll, när särskild tid och plats bestämts. För belopp, se rubrik 5, månadsarvoden.
- d) Det sammanträde (ett) med partigrupp som hålls med anledning av, eller i direkt anslutning till, sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunstyrelsens au eller nämnd. Vid synnerliga skäl kan ytterligare sammanträde påkallas efter samråd med ordförande,
- e) Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller representativa uppdrag som rör kommunal angelägenhet och kan styrkas med närvaroförteckning, protokoll eller liknande. Ersättning utgår under förutsättning att deltagandet beslutats av respektive nämnd,
- f) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- g) Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- h) Sammankomst med kommunalt samrådsorgan eller intressesammansatt organ,
- i) Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd¹,
- j) Presidiemöte eller au-möte inom fullmäktige, nämnd eller utskott,
- k) Besiktning eller inspektion,
- l) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- m) Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

¹ Tf förvaltningschef eller kontorschef

Årsarvoden 1-30 procent**3 §**

Förtroendevalda som innehar förtroendeuppdrag motsvarande högst 30 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp enligt bilaga. Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst för

- Sammanträden med berörd nämnd, utskott eller partigrupp,
- Presidieberedning
- Deltagande i konferens, kurs, studieresa eller representativa uppdrag där nämnden beslutat om deltagande,
- Sammanträde med annan kommunal nämnd eller styrelse i kommunägt företag,
- Deltagande i besiktning eller inspektion

Årsarvudet motsvarande högst 30 procent av heltid ska bland annat täcka följande arbetsuppgifter:

- Rutinmässigt följa/leda förvaltningen eller verksamhetens arbete
- Överläggningar med tjänsteman eller annan anställd
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt.
- Besök på förvaltningar för information, utanordning eller påskrift av handling
- Mottagning av allmänheten, telefonsamtal och dylikt.
- Utövande av delegationsbeslut
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ.
- Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Särskilda regler för ordförande**4 §**

Ordförande i nämnd eller bolag har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för sammanträden med den nämnd eller styrelse ordförandeskapet gäller eftersom det ingår i ordförandens arvoderade huvuduppdrag.

Årsarvoden överstigande 31 procent**5 §**

Förtroendevalda som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande lägst 31 procent av heltid har rätt till årsarvoden med belopp enligt bilaga.

Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning endast för sammanträden med fullmäktige och fullmäktigegrupp. För förtroendevalda med årsarvode om lägst 31 procent utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gruppledare i kommunfullmäktige**6 §**

Gruppledare har rätt till ett årsarvode, belopp framgår enligt bilaga.

Gruppledarna har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst för möten de kallats till i rollen som gruppledare.

Möten med gruppledarna kan endast sammankallas av fullmäktiges presidium.

Gruppledare ansvarar för att innan fullmäktige meddela kommunledningskontoret om vilka ledamöter som anmält frånvaro

Maximala årsarvoden**7 §**

Inga förtroendevalda kan få årsarvode överstigande 100 procent, med undantag för kommunstyrelsens ordförande som uppbär årsarvode om 120 procent.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden**8 §**

Förtroendevalda har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med belopp enligt bilaga,

Förtroendevalda som samma dag deltar i flera sammanträden äger rätt till ersättning för högst två av dessa.

Förlorad arbetsinkomst**9 §**

För att få ersättning för förlorad arbetsinkomst ska den förtroendevalda lämna in ett intyg där aktuell timlön framgår. Intyget ska lämnas till nämndens sekreterare. Intyget måste förnyas årligen. Vid eventuella löneförändringar, eller andra förändringar som kan påverka ersättningens storlek ska omgående ett nytt intyg lämnas in.

10 §

Ersättning betalas ut för den faktiska sammanträdestiden samt eventuell restid till/från sammanträdet. Om ersättning ska betalas ut för ytterligare tid utöver detta krävs ett intyg från arbetsgivaren.

11 §

Förtroendevald som kan påvisa förlorad arbetsinkomst men inte till vilket belopp har rätt till ersättning grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten SGI. Om SGI inte utgör tillräcklig grund för fastställande av förlorad arbetsinkomst har den förtroendevalde möjlighet att styrka denna på annat sätt. Den förtroendevalde ska, vid varje års ingång, till nämndens sekreterare lämna ett intyg där aktuell SGI framgår.

12 §

Rätten till ersättning inkluderar även nödvändig tid för resa till och från sammanträdesplats samt tid för praktiska förberedelser föranledda av detta.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.**13 §**

Rätten till ersättning enligt § 8 inkluderar nödvändig ledighet för förtroendevald med oregelbundna arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde skall fullgöra sin ordinarie arbetstid i anslutning till sammanträde eller motsvarande.

Förtroendevalda utan fast anställning som behöver tacka nej till arbetspass på grund av sammanträde med fullmäktige, nämnd eller styrelse har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För att ersättning för sådan tid ska betalas ut krävs ett intyg från arbetsgivaren.

Förlorad semesterförmån**14 §**

Förtroendevalda, som på grund av uppdrag åt Härnösands kommun gått miste om betald semesterdag/semesterersättning, har rätt till ersättning för detta.

Yrkanden om ersättning för förlorad semesterförmån ska styrkas av arbetsgivare eller dess representant. Intyg som styrker förlorad semesterförmån inlämnas årsvis till lönenheten.

Förlorad pensionsförmån**15 §**

Förtroendevalda omfattas av pensionsbestämmelsen OPF-KL18.

Förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av PBF kvarstår i denna bestämmelse.

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattas av PBF.

Resekostnader och traktamentsersättning**16 §**

Ersättning för resekostnader vid sammanträde eller förrättning inom kommunen utgår för färdstätt som innebär lägsta möjliga kostnad och minst påverkan på miljön.

Resekostnader till och från sammanträdesplats eller motsvarande ersätts med utgångspunkt från folkbokföringsadressen. Traktamenten utgår i enlighet med de kommunala traktamentsavtalen.

Resekostnader för resa med taxi ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

De förtroendevalda som sammantaget uppbär årsarvode motsvarande lägst 31 procent omfattas ej av § 16

Kostnader för barntillsyn

17 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldes familj och som ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn. Ersättning betalas dock med högst 1 procent av grundbeloppet. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunfinansierade barnomsorgen.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

18 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vårdas permanent i den förtroendevaldes hem.

Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

19 §

Ersättning utgår, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, till förtroendevald med funktionsnedsättning för särskilt uppkomna kostnader som ej ersätts på annat sätt. Här avses kostnader för resor, ledsagare, uppläsning av handlingar eller liknande.

Övriga kostnader

20 §

För övriga kostnader än de som omfattas av §§ 14-19 utges ersättning om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl förelegat. Ersättning utges ej om den förtroendevalde bedöms ha rimliga möjligheter att omdisponera arbete eller på annat sätt kunna förhindra kostnadens uppkomst.

Ersättning för övriga kostnader ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning

21 §

För att få ersättning skall den förtroendevalde styrka uppkomna kostnader och anmäld närvaro. Deltagande vid förrättning som faller utanför den ordinarie nämndsorganisationen ska styrkas med närvarolista eller protokoll.

Uppvisad kallelse till förrättning räcker ej för utbetalning av arvode.

Utbetalning av förtroendevaldas ersättning**22 §**

Årsarvoden utbetalas med en tolfedel per månad. Ersättningen för redovisat sammanträde eller förrättning utbetalas vid närmast påföljande löneutbetalningstillfälle.

2 Administrativt stöd

Arbetsplats

23 §

Kommunfullmäktiges ordförande, förtroendevalda eller person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent har rätt till en kontorsarbetsplats. Detta omfattar

- del av möblerat rum i kommunens lokaler
- bärbar dator samt dockningslist med skärm enligt gällande kommunstandard inklusive internetuppkoppling, e-post-adress harnosand.se, standardprogram samt tillgång till nätverksskrivare
- telefonanknytning och telefon
- postfack för internpost och inkommande post
- tillgång till kpiator
- tillgång till lokaltidning.

Mobiltelefon

24 §

Kommunfullmäktiges ordförande, person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent samt ordförande/vice ordförande i nämnder har rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang som beställs genom kommunens försorg inom ramen för gällande ramavtal.

Kommunens riktlinjer för mobiltelefon gäller även för förtroendevalda med rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang.

Digital utrustning

25 §

Förtroendevalda i Härnösands kommun har rätt till den digital utrustning som behövs för att utföra uppdraget. Den digitala utrustningen kan till exempel vara bärbar dator eller iPad. Utrustningen beställs genom kommunens försorg.

Ledamoten disponerar utrustningen under mandatperioden. Efter mandatperiodens slut, eller om ledamoten avgår under mandatperioden, ska utrustningen med tillbehör återlämnas.

Vilken digital utrustning som behövs till respektive uppdrag beslutas av fullmäktiges presidium.

Vid upphörande av uppdrag ska den förtroendevalda kunna köpa loss iPad till restvärdet, dock lägst 300 kr.

Om iPad eller dator inte lämnas tillbaka inom en månad efter att Kommunfullmäktige behandlat ärendet om uppdragets avslut debiteras den förtroendevalde datorns/iPadens restvärde dock lägst 1000:-

Möteslokaler**26 §**

Gruppledare har rätt att kostnadsfritt disponera sammanträdesrum i kommunens kontorslokaler för möten med sin partigrupp inför kommunfullmäktige, nämndsmöten eller styrelsemöten i kommunala bolag.

Denna rätt omfattar inte andra politiska möten, t ex medlemsmöten med partiet, föreningsmöten mm. Sammanträdesrummen i kommunens kontorslokaler är avsedda för möten anordnade av kommunen.

Övrigt**27 §**

All utrustning enligt ovan ägs av kommunen. När förtroendevald eller person med förtroendeuppdrag lämnar sitt uppdrag ska utrustningen återlämnas till kommunen.

28 §

Samtliga förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag ska ha en e-postadress harnosand.se. Kommunens kommunikation med förtroendevalda sker via harnosand.se-adressen. Detta gäller även de kommunala bolagen.

3 Ledigheter m.m.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid

29 §

För förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande 1-39 procent av heltid gäller punkterna a) och b) nedan

- a) Om den förtroendevalde på grund av sjukdom ej kan fullgöra sitt uppdrag ska månadsarvodet reduceras. Anmälan skall göras till berörd nämnd/HR-avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- b) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdrag av annan orsak än punkten a). Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid

30 §

Förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande minst 40 procent av heltid omfattas av nedanstående bestämmelser

Förtroendevald har rätt till betald ledighet från förtroendeuppdraget.

Ledigheten motsvarar 32 arbetsdagar per år,

Heltidsengagerad förtroendevald anses fullgöra en arbetsvecka om 40 timmar. För deltidengagerad förtroendevald som fullgör mindre än fem arbetsdagar per helgfri vecka, beräknas en ledighetskoefficient på samma sätt som för arbetstagare i kommunen,

- a) För varje ledighetsdag utgår ett dagstillägg som utgör 18,4% av årsarvodet, dividerat med 365. Dagstilläggen, 32 stycken, utbetalas i juli månad, oavsett när under året ledigheten tas ut.
- b) Förtroendevald som p.g.a. sjukdom är oförmögen att fullgöra sitt uppdrag har rätt till ledighet och erhåller arvode motsvarande sjuklön i enlighet med sjuklönelagen och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR – avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad,
- c) Förtroendevald har rätt till ledighet när föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utges från Försäkringskassan. Den förtroendevalde erhåller också föräldrapenning i enlighet med Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR-kontor. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- d) Under ledighet för enskilda angelägenheter kan förtroendevald, om synnerliga skäl finns, medges behålla månadsarvodet under högst 10 arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med

nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, förälder, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium,

- e) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdraget av annan orsak än punkterna a-d. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad.

4 Övrigt

Tolkning av arvodesregler

31 §

Fullmäktiges presidium har tolkningsrätt för reglementet, och eventuella oklarheter eller skiljaktigheter avgörs av dem.

Omfördelning av arvode

32 §

Nämndernas presidium kan välja att omfördela arvudet inom sig. Beslut om en sådan omfördelning tas av fullmäktige.

5 Månadsarvoden

Årsarvoden m.m. 2023-2026. Alla förändringar gällande bolagen träder ikraft efter nästa ordinarie bolagsstämma efter att beslut om förändring fattats.

Årsarvoden beräknas på ett arvode för en riksdagsledamot. 80 % av ett riksdagsarvode utgör 100 % i Härnösands kommun. Arvodet uppräknas årligen den 1 januari utifrån de ändringar som skett i riksdagsledamöternas arvoden.

Kommunfullmäktige

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Gruppledare

Gruppledare: 3 %

Kommunstyrelse

Ordförande: 120 %

Förste vice ordförande: 100 %

Andre vice ordförande: 100 %

Arvodena för de vice ordförandena i kommunstyrelsen kan delas upp på flera personer, dock bara inom respektive politiskt block.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande, förste och andre vice ordförande arvoderas genom ordförandeskap i kommunstyrelsen, ingen ytterligare ersättning utgår för ordförandeskap i arbetsutskottet.

Ledamot och ersättare: 3 %

Skolnämnd

Ordförande: 80 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Socialnämnd

Ordförande: 85 %

Förste vice ordförande: 20 %

Andre vice ordförande: 20 %

Samhällsnämnd

Ordförande: 75 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

~~Arbetslivsnämnd~~

~~Ordförande: 50 %~~

~~Förste vice ordförande: 10 %~~

~~Andre vice ordförande: 10 %~~

Härnösand Energi & miljö AB

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 3 %

AB Härnösandshus

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Technichus Mittsverige AB

Ordförande: 10 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Ordförande: 2 %

Valnämnd

	<u>Valår</u>	<u>Icke valår</u>
Ordförande:	10 %	2 %
Förste vice ordförande:	5 %	1 %
Andre vice ordförande:	5 %	1 %

Ersättning 200 kronor/timmen ges till valnämndens ledamöter för arbete i samband med valdagen samt arbete dagen före valdagen.

Revisorer

(3 % i kommunala bolag)

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 5 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: 26 %

Vice ordförande 10 % (Detta arvode hanteras av Kramfors kommun)

Sammanträdes- och förrättningsarvode

För ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar utgår ersättning med 700 kronor per sammanträde eller förrättningsdag.

Justering av protokoll

Nämnd - ledamot i nämnd erhåller 0,5 sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

Fullmäktige – ledamot i fullmäktige erhåller sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

6 Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag

Nämnder

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Arbetslivsnämnden	9	7
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	11 13	7 9
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Kommunstyrelsen

§ 82

Dnr 2025-000197 1.1.2.1

Revidering av Reglemente för god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente för god ekonomisk hushållning version 1.1.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog i december 2022 Reglemente för god ekonomisk hushållning, vilken omfattar även riktlinjer för kommunens resultatutjämningsreserv.

Riksdagen beslutade i oktober 2023 om förändringar kring att reservera och nyttja medel ur en resultatutjämningsreserv, vilka trädde i kraft från och med räkenskapsåret 2024. Namnet ändras från resultatutjämningsreserv till resultatreserv och i stort innebär förändringen en flexiblere möjlighet till nyttjande av medel i reserven i förhållande till tidigare regelverk.

Förändringen i riktlinjen innebär enbart att begreppet resultatutjämningsreserv ändras till resultatreserv, då kommunens regelverk sedan tidigare uppfyller de nya kraven på resultatreserv.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-25

Reglemente för god ekonomisk hushållning

Reglemente för god ekonomisk hushållning med ändringar

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Revidering av Reglemente för god ekonomisk hushållning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente för god ekonomisk hushållning version 1.1.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog i december 2022 Reglemente för god ekonomisk hushållning, vilken omfattar även riktlinjer för kommunens resultatutjämningsreserv.

Riksdagen beslutade i oktober 2023 om förändringar kring att reservera och nyttja medel ur en resultatutjämningsreserv, vilka trädde i kraft från och med räkenskapsåret 2024. Namnet ändras från resultatutjämningsreserv till resultatreserv och i stort innebär förändringen en flexiblere möjlighet till nyttjande av medel i reserven i förhållande till tidigare regelverk.

Förändringen i riktlinjen innebär enbart att begreppet resultatutjämningsreserv ändras till resultatreserv, då kommunens regelverk sedan tidigare uppfyller de nya kraven på resultatreserv.

Bedömning

Utifrån ärendet karaktär har det bedömts ej nödvändigt att bilägga checklista.

Beslutsunderlag

Reglemente för god ekonomisk hushållning ver 1.0

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunedningsavdelningen

Bilagor

Reglemente för god ekonomisk hushållning ver 1.1

Reglemente för god ekonomisk hushållning

Dokumentnamn	Reglemente för god ekonomisk hushållning		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2022-12-19	Diarienummer KS2025-000197
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi- och kommunledningsavdel.	Version 1.1	Senast reviderad 2025-05-26	Giltig t o m 2028-12-31
Dokumentinformation	Reglementet uppfyller kommunallagens 11 kap. 1§ krav på riktlinje för god ekonomisk hushållning.			
Dokumentet gäller för	Härnösands kommun			
Annan information	Reglemente för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv.			

1 Inledning

Kommuner ska enligt kommunallagen bedriva sin verksamhet med ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Detta reglemente för god ekonomisk hushållning utgör det kommunallagen 11 kap. §1 fastställer. Reglementet om god ekonomisk hushållning ska kopplas till både finansiella mål och verksamhetsmål. Om kommunen har inrättat en resultatreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Detta reglemente är dels till för att skapa mer långsiktighet och tydlighet i Härnösands kommuns verksamhet och planering, dels till för att uppfylla dessa lagkrav.

2 God ekonomisk hushållning

Grunden för god ekonomisk hushållning är ett långsiktigt tänkande. God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster. Varje generation ska stå för de kostnader de själva ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Härnösands kommun är ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar. Kommunen ska därför eftersträva att skattepengarna används på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. De mål kommunfullmäktige fastställer ska bidra till att resurserna används effektivt och till rätt saker. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för kommande generationer.

2.1 Styrning och ledning för god ekonomisk hushållning

För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

2.2 Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning, både verksamhetsmässiga och finansiella, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslutet om Årsplan för kommande år.

I Årsplanen ska även anges hur bedömning av god ekonomisk hushållning ska göras för såväl kommunen som för kommunkoncernen som helhet.

Budgeten ska innehålla en beräknad resultatnivå motsvarande minst en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag. Endast i undantagsfall får den beräknade resultatnivån understiga en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag.

2.3 Roller och ansvarsfördelning

2.3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige uppdrar i Årsplanen åt nämnderna att ansvara för att vissa verksamheter blir utförda inom ramen för tilldelade resurser.

Uppdraget anges som:

- Årliga uppdrag och särskilda politiska prioriteringar
- Driftsbudget genom skattemedelsanslag per nämnd
- Investeringsbudget genom ramanslag per nämnd

Kommunfullmäktige bär också det yttersta politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheter som bedrivs i de kommunägda bolagen.

Ägarinflytandet konkretiseras genom att kommunfullmäktige:

- Utser styrelseledamöterna i bolagen
- Får ta ställning till frågor av principiell beskaffenhet och andra ärenden av större vikt
- Fastställer ägardirektiv och bolagsordning
- Verkar som ägare genom bolagsstämma

2.3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det löpande ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över att kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer efterlevs. Vidare samordnar och leder kommunstyrelsen arbetet med planering- och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

2.3.3 Nämnder

Nämnderna ansvarar för att kommunfullmäktiges uppdrag beträffande ekonomi och verksamhet blir utförda. Nämnden ska tolka fullmäktiges inriktning och resultatkrav för den egna förvaltningen. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att kommunens övergripande mål och nyckeltal inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids. Då den kommunala organisationen bygger på ett decentraliserat ansvar i fråga om ekonomi, verksamhet och befogenhet är det en grundförutsättning att åtgärder initieras och genomförs på rätt nivå och inte transporteras till högre beslutsnivå än detta reglemente kräver. Åtgärderna får därmed inte heller innebära att problem överförs till annan nämnd eller förvaltning eller på kommunstyrelsen. Nämnd ska således själv lösa, eller föreslå lösning, på problem som härrör från det egna verksamhetsområdet.

2.3.4 Kommunrevision

Revisorerna är kommunfullmäktiges instrument för den demokratiska kontrollen med uppdrag att granska och ytterst ge kommunfullmäktige underlag till prövning och beslut om ansvarsfrihet och måluppfyllelse. Revisorernas uppgift är att för kommunfullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

3 Riktlinje för resultatreserv

Kommunallagen ger kommuner möjlighet att bygga upp en resultatreserv (RER). Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. Genom en sådan reserv kan det balansmässiga resultatet utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer och behålla en hög standard i verksamheter kommunen bedriver även under en lågkonjunktur. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RER och fastställer riktlinjer för hanteringen av den. Kommunfullmäktige beslutar också om avsättning till och användande av medel ur RER. Avsättning och användande av medel ur RER sker i en balanskravsutredning vid sidan om resultaträkningen. I balansräkningen ska RER synliggöras som en delpost till det egna kapitalet, men posten är inte resultatpåverkande.

3.1 Reservering av medel till resultatreserven

Reservering kan göras år då resultatet så medger enligt kommunallagens regler. Den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag, får avsättas till resultatreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital får det resultat som överstiger två (2) procent avsättas. Eventuell avsättning till RER beslutas i samband med årsredovisningen.

3.2 Användning av medel från resultatutjämningsreserven

Resultatreserven ska enligt kommunallagen användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Ett sätt att avgöra om RER får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Härnösands kommuns lokala tillämpning innebär att en konjunkturedgång kan anses ha inträffat när det råder en allmän enighet om det bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Medel från RER får i så fall användas för att nå upp till ett balanskravsmässigt nollresultat. Resultatreserven får inte användas för att möjliggöra en sänkning av skattesatsen. Eventuell användning av medel från RER beslutas i samband med årsredovisningen.

Fullmäktige kan dock om det ekonomiska utfallet påverkats kraftigt negativt av händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för, besluta att ianspråktagande av resultatreserven får ske på andra grunder än ovan. Det gäller både budget och årsredovisning. I det fall fullmäktige fattar beslut i enlighet med ovanstående ska den sakliga grunden tydligt framgå av såväl beslutsunderlag som det formella beslutet.

Reglemente för god ekonomisk hushållning

Dokumentnamn	Reglemente för god ekonomisk hushållning		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2022-12-19	Diarienummer KS2025-000197
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi- och kommunledningsavdel.	Version 1.1	Senast reviderad 2025-05-26	Giltig t o m 2028-12-31
Dokumentinformation	Reglementet uppfyller kommunallagens 11 kap. 1§ krav på riktlinje för god ekonomisk hushållning.			
Dokumentet gäller för	Härnösands kommun			
Annan information	Reglemente för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv resultatreserv.			

1 Inledning

Kommuner ska enligt kommunallagen bedriva sin verksamhet med ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Detta reglemente för god ekonomisk hushållning utgör det kommunallagen 11 kap. §1 fastställer. Reglementet om god ekonomisk hushållning ska kopplas till både finansiella mål och verksamhetsmål. Om kommunen har inrättat en ~~resultatjämningsreserv~~ **resultatreserv** ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Detta reglemente är dels till för att skapa mer långsiktighet och tydlighet i Härnösands kommuns verksamhet och planering, dels till för att uppfylla dessa lagkrav.

2 God ekonomisk hushållning

Grunden för god ekonomisk hushållning är ett långsiktigt tänkande. God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster. Varje generation ska stå för de kostnader de själva ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Härnösands kommun är ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar. Kommunen ska därför eftersträva att skattepengarna används på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. De mål kommunfullmäktige fastställer ska bidra till att resurserna används effektivt och till rätt saker. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för kommande generationer.

2.1 Styrning och ledning för god ekonomisk hushållning

För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

2.2 Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning, både verksamhetsmässiga och finansiella, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslutet om Årsplan för kommande år.

I Årsplanen ska även anges hur bedömning av god ekonomisk hushållning ska göras för såväl kommunen som för kommunkoncernen som helhet.

Budgeten ska innehålla en beräknad resultatnivå motsvarande minst en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag. Endast i undantagsfall får den beräknade resultatnivån understiga en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag.

2.3 Roller och ansvarsfördelning

2.3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige uppdrar i Årsplanen åt nämnderna att ansvara för att vissa verksamheter blir utförda inom ramen för tilldelade resurser.

Uppdraget anges som:

- Årliga uppdrag och särskilda politiska prioriteringar
- Driftsbudget genom skattemedelsanslag per nämnd
- Investeringsbudget genom ramanslag per nämnd

Kommunfullmäktige bär också det yttersta politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheter som bedrivs i de kommunägda bolagen.

Ägarinflytandet konkretiseras genom att kommunfullmäktige:

- Utser styrelseledamöterna i bolagen
- Får ta ställning till frågor av principiell beskaffenhet och andra ärenden av större vikt
- Fastställer ägardirektiv och bolagsordning
- Verkar som ägare genom bolagsstämma

2.3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det löpande ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över att kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer efterlevs. Vidare samordnar och leder kommunstyrelsen arbetet med planering- och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

2.3.3 Nämnder

Nämnderna ansvarar för att kommunfullmäktiges uppdrag beträffande ekonomi och verksamhet blir utförda. Nämnden ska tolka fullmäktiges inriktning och resultatkrav för den egna förvaltningen. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att kommunens övergripande mål och nyckeltal inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids. Då den kommunala organisationen bygger på ett decentraliserat ansvar i fråga om ekonomi, verksamhet och befogenhet är det en grundförutsättning att åtgärder initieras och genomförs på rätt nivå och inte transporteras till högre beslutsnivå än detta reglemente kräver. Åtgärderna får därmed inte heller innebära att problem överförs till annan nämnd eller förvaltning eller på kommunstyrelsen. Nämnd ska således själv lösa, eller föreslå lösning, på problem som härrör från det egna verksamhetsområdet.

2.3.4 Kommunrevision

Revisorerna är kommunfullmäktiges instrument för den demokratiska kontrollen med uppdrag att granska och ytterst ge kommunfullmäktige underlag till prövning och beslut om ansvarsfrihet och måluppfyllelse. Revisorernas uppgift är att för kommunfullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

3 Riktlinje för resultatutjämningsreserv(RUR) resultatreserv

Kommunallagen ger kommuner möjlighet att bygga upp en ~~resultatutjämningsreserv (RUR)~~ resultatreserv (RER). Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. Genom en sådan reserv kan det balansmässiga resultatet utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer och behålla en hög standard i verksamheter kommunen bedriver även under en lågkonjunktur. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RUR RER och fastställer riktlinjer för hanteringen av den. Kommunfullmäktige beslutar också om avsättning till och användande av medel ur RUR RER. Avsättning och användande av medel ur RUR RER sker i en balanskravsutredning vid sidan om resultaträkningen. I balansräkningen ska RUR RER synliggöras som en delpost till det egna kapitalet, men posten är inte resultatpåverkande.

3.1 Reservering av medel till resultatutjämningsreserven resultatreserven

Reservering kan göras år då resultatet så medger enligt kommunallagens regler. Den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en (1) procent av skatteintäkter och statsbidrag, får avsättas till resultatutjämningsreserven resultatreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital får det resultat som överstiger två (2) procent avsättas. Eventuell avsättning till RUR RER beslutas i samband med årsredovisningen.

3.2 Användning av medel från resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven Resultatreserven ska enligt kommunallagen användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Ett sätt att avgöra om RUR RER får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Härnösands kommuns lokala tillämpning innebär att en konjunkturedgång kan anses ha inträffat när det råder en allmän enighet om det bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Medel från RUR RER får i så fall användas för att nå upp till ett balanskravsmässigt nollresultat. Resultatutjämningsreserven Resultatreserven får inte användas för att möjliggöra en sänkning av skattesatsen. Eventuell användning av medel från RUR RER beslutas i samband med årsredovisningen.

Fullmäktige kan dock om det ekonomiska utfallet påverkats kraftigt negativt av händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för, besluta att ianspråktagande av resultatutjämningsreserv resultatreserven får ske på andra grunder än ovan. Det gäller både budget och årsredovisning. I det fall fullmäktige fattar beslut i enlighet med ovanstående ska den sakliga grunden tydligt framgå av såväl beslutsunderlag som det formella beslutet.

Kommunstyrelsen

§ 83

Dnr 2025-000217 1.2.3.1

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll ver 1.0, samt

att delegera till kommunstyrelsen att uppdatera riktlinjen vid behov.

Bakgrund

Kommunen har ett flertal styrande dokument som var för sig reglerar kommunens styrning, planering, uppföljning och kontroll. I och med att både arbetet med och regleringen av dessa områden utvecklats så har behovet av en länk emellan ökat, något som binder samma de olika delarna vad gäller ansvar och förväntning.

Föreslagen riktlinjen anger nämnds ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, planering, uppföljning och kontroll av verksamheten samt att den definierar och förtydligar vad som förväntas i de olika delarna.

I riktlinjen fastställs principer och konkretiserar hur kommunen ska arbeta systematiskt med dessa områden för att säkerställa en enhetlig tillämpning i hela organisationen.

Riktlinjen riktar sig till nämnd i de olika delarna men för att nämnden ska kunna ta sitt ansvar så har de verksamheten via förvaltningschef till sin hjälp. Förvaltningschef har ett särskilt ansvar att säkerställa att nämnden kan ta sitt ansvar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-27

Checklista inför beslut

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll ver 1.0, samt

att delegera till kommunstyrelsen att uppdatera riktlinjen vid behov.

Beskrivning av ärendet

Kommunen har ett flertal styrande dokument som var för sig reglerar kommunens styrning, planering, uppföljning och kontroll. I och med att både arbetet med och regleringen av dessa områden utvecklats så har behovet av en länk emellan ökat, något som binder samma de olika delarna vad gäller ansvar och förväntning.

Föreslagen riktlinjen anger nämnds ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, planering, uppföljning och kontroll av verksamheten samt att den definierar och förtydligar vad som förväntas i de olika delarna.

I riktlinjen fastställs principer och konkretiserar hur kommunen ska arbeta systematiskt med dessa områden för att säkerställa en enhetlig tillämpning i hela organisationen.

Riktlinjen riktar sig till nämnd i de olika delarna men för att nämnden ska kunna ta sitt ansvar så har de verksamheten via förvaltningschef till sin hjälp. Förvaltningschef har ett särskilt ansvar att säkerställa att nämnden kan ta sitt ansvar.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att genom riktlinjen skapas en sammanhållen styrning i hela kommunen från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i verksamheten, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

Datum
2024-09-23

Dnr
KS/2025-000217

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll ver 1.0

Kommunstyrelseförvaltningen

Anna Bostedt, +46-611-348028

anna.bostedt@harnosand.se

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja **Nej**
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beskriv vilka grupper av individers om kan beröras. De ovan är bara exempel, det kan finnas många fler.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beskriv konsekvenserna för respektive grupp. Tänk på att belysa både positiva och negativa konsekvenser. Det är viktigt att inte bara lyfta fram positiva konsekvenser utan ta med alla delar.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja **Nej**
5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000217

Om dialog har förekommit – beskriv metoder och resultat för de olika grupperna så deras synpunkter framkommer. Är det mycket synpunkter (t.ex. ett samråd eller större invånardialog) kan materialet med fördel läggas som en bilaga.

6. Om nej – motivera varför inte

Inte aktuellt, då beslutet rör övergripande styrning, planering, uppföljning och kontroll utifrån ansvar och förväntningar.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Riktlinjen förväntas skapas en sammanhållen styrning i hela kommunen från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i all verksamhet, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Riktlinjen anger ansvar och förväntningar samt definierar principer inom de olika delarna, riktlinjen anger särskilt förväntningar på ekonomistyrningen i kommunen vilket förväntas bidra till en ökad god ekonomisk hushållning.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000217**Ingen** Liten Stor

Här beskriver du beslutets klimatpåverkan, den kan vara både negativ eller positiv - syftet är att tydliggöra konsekvenserna.

Exempelvis att beslutet leder till att fler åker kollektivt eller tvärtom, att transporterna kommer öka.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Riktlinjen är jämställdhetsintegrerad och genomsyrar hela dokumentet, vilket förväntas bidra till att jämställdhetsintegreringen säkerställs i hela kommunens arbete med styrning, planering, uppföljning och kontroll.

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Dokumentnamn	Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll		Dokumenttyp Riktlinje	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2025-05-26	Diarienummer KS2025-000217
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Version 1.0	Senast reviderad 2025-05-26	Giltig t o m 2028-12-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Härnösands kommun			
Annan information				

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Koppling till andra styrande dokument	3
2	Styrning och kontroll	3
2.1	Inledning	3
2.2	Styrmodell	3
2.3	Målstyrning	4
2.4	Systematisk, jämställdhetsintegrerad, förebyggande och utvecklingsinriktad styrning	4
2.5	Övergripande ansvar	5
2.6	Generella skyldigheter	5
2.7	Den interna kontrollen	5
2.8	Privata utförare	5
2.9	Kommunstyrelsens uppsiktsplikt	6
3	Planering och uppföljning	6
3.1	Planering	6
3.1.1	Kommunfullmäktiges verksamhetsplanering	6
3.1.2	Nämnds verksamhetsplanering	7
3.1.3	Nämnds budgetering	7
3.1.4	Nämnds skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet	7
3.1.5	Nämnds ansvar för samråd	7
3.2	Uppföljning	8
3.2.1	Kommunfullmäktiges verksamhetsuppföljning	8
3.2.2	Nämnds verksamhetsuppföljning	8
3.2.3	Nämnds uppföljnings bidrag till förbättring och uppföljning	8
3.2.4	Nämnds bedömning av effektiviteten i det interna systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll	8
3.3	Rapportering	8
3.3.1	Nämnds prognos av måluppfyllelse	9
3.3.2	Nämnds ekonomiska prognos	9
3.3.3	Nämnds åtgärder vid prognosticerad budgetavvikelse	9
	Bilaga 1 Ekonomisk redovisning	11

1 Inledning

Denna riktlinje anger ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, planering, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Riktlinjen definierar och förtydligar vad som förväntas av nämnd i de olika delarna styrningen, planering, uppföljning och kontroll.

1.1 Koppling till andra styrande dokument

Flera styrande dokument samverkar i styrning, planering, uppföljning och kontroll.

Följande dokument är de mest centrala:

- Reglementet för god ekonomisk hushållning
- Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt
- Reglemente för intern kontroll
- Program för uppföljning av privata utförare
- Kommunfullmäktiges årliga beslut om Årsplan
- Kommunfullmäktiges målprogram.

2 Styrning och kontroll

2.1 Inledning

I riktlinjen fastställs kommunens principer för styrning, planering, uppföljning och kontroll. Den konkretiserar hur kommunen arbetar systematiskt med dessa processer och säkerställer en enhetlig tillämpning.

Arbetet utgår från kommunens styrmodell, vilken ger en gemensam struktur och arbetssätt för att omsätta politiska inriktningar och fattade beslut i praktisk handling.

Genom denna riktlinje skapas en sammanhållen process från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i verksamheten, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

Riktlinjen anger nämnds ansvar i de olika delarna, för att nämnd ska kunna ta sitt ansvar så har de verksamheten via förvaltningschef till sin hjälp. Förvaltningschef har ett särskilt ansvar att säkerställa att nämnden kan ta sitt ansvar.

2.2 Styrmodell

Härnösands kommuns styrmodell utgör en gemensam struktur för jämställdhetsintegrerad styrning, planering, uppföljning och kontroll. Den skapar ramar för ett sammanhållet arbetssätt samtidigt som den ger utrymme för nämnd och verksamhet att anpassa sitt arbete utifrån sina specifika behov och förutsättningar.

Alla ska tillämpa styrmodellen för att säkerställa en enhetlig styrning och en tydlig koppling mellan mål och verksamhet. Styrmodellen beskriver hur nämnd och verksamhet ska planera, följa upp och utveckla arbetet för att nå de mål som har fastställts.

Styrmodellen bygger på en kedja som länkar samman de politiska ambitionerna i målprogrammet med den dagliga verksamheten genom strategier och konkreta aktiviteter. På så sätt blir målprogrammet en aktiv del av arbetet i kommunen. Styrmodellen används både vid planering och uppföljning, vilket säkerställer att beslut får genomslag och att utvecklingen följs upp systematiskt.

2.3 Målstyrning

Härnösands kommun styrs ytterst genom gemensamma lokala inriktningar och mål som all verksamhet ska arbeta mot. Målstyrningen ska säkerställa att kommunens resurser används effektivt och hållbart samtidigt som olika grupper av invånares behov tillgodoses ur ett helhetsperspektiv.

Som ett medel för att uppnå uppsatta mål ska nämnd ha en utvecklad ekonomistyrning, där ekonomistyrning handlar om att planera, kontrollera och styra verksamhetens ekonomi för att uppnå dess mål. En viktig del av ekonomistyrningen är att säkerställa att resurser används effektivt och att ha kontroll över kostnader och intäkter. En realistiskt och väl grundad budget med systematisk uppföljning av hög kvalitet ger bra underlag till nämnds målstyrning.

2.4 Systematisk, jämställdhetsintegrerad, förebyggande och utvecklingsinriktad styrning

Nämnds styrning ska vara systematisk, jämställdhetsintegrerad, förebyggande och utvecklingsinriktad.

Det innebär att:

- verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på mål och kvalitet för de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig
- verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv
- lagstiftning, föreskrifter och styrande dokument som berör verksamheten följs
- information om verksamheten, dess olika målgrupper och den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig
- att konsekvensbeskrivningar för verksamhet och ekonomi görs inför beslut och att dessa belyser bedömd eller faktiskt påverkan för olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar där så är möjligt
- att all statistik som används som grund för kvalitets- och verksamhetsutveckling, planering, uppföljning eller som grund för andra beslut alltid konsuppdelas där så är lämpligt och möjligt
- att ett ständigt lärande sker och att verksamheten kontinuerligt utvecklas.

Sammantaget ställer detta krav på att nämnd har ett effektivt internt system för styrning, planering, uppföljning och kontroll. Med system avses här det ramverk av systematik, struktur och kultur som nämnd använder sig av för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag. Kulturen är särskilt

viktig. Systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll är helt beroende av verksamhetens och i synnerhet högsta ledningens förhållningssätt till det. Ledningens agerande behöver stödja efterlevnaden av överenskomna arbetssätt.

2.5 Övergripande ansvar

Nämnd ska inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på mål och kvalitet för de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till nämndens ansvarsområden, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Nämnd ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga lokala inriktningar enligt beslutat målprogram och målen för god ekonomisk hushållning så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

2.6 Generella skyldigheter

Nämnd ska bedriva sitt arbete så att det egna ansvaret för verksamheten säkerställs. Nämnd ska se till att det finns ett internt system för styrning, planering, uppföljning och kontroll som är anpassat till verksamhetens förutsättningar och behov samt olika styr- och beslutsnivåer.

Riskanalys ska vara en integrerad del av nämnds styrning och vara en del av beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Information och lärdomar om behov, förväntningar och upplevelser hos de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till ska beaktas i styrningen. Nämnd ska säkerställa att verksamheten har systematiska arbetssätt för att identifiera och integrera informationen och lärdomarna vid planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.

2.7 Den interna kontrollen

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig och nämnd ska se till att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten och löpande fatta beslut om nödvändiga åtgärder och korrigeringar utan oskäligen förseningar.

Den interna kontrollen ska inte förväxlas med internkontroll, den interna kontrollen har en bredare innebörd och där nämnds internkontroll är en del av den.

Nämnd har, utöver vad som anges i kommunstyrelsens årliga anvisningar, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för kommunen som helhet.

2.8 Privata utförare

I de fall en kommunal angelägenhet utförs av en privat utförare som annars skulle utförts i egen regi, har nämnd kvar huvudmannaskapet och därigenom

också kvar det övergripande ansvaret för verksamheten. Nämnd ansvarar för att säkerställa att den privata utföraren uppfyller de bestämmelser som gäller för verksamheten.

Nämnd ska bereda möjlighet för allmänhetens insyn av den verksamhet som utförs av privat utförare.

2.9 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Nämnds arbete med styrning, planering, uppföljning och kontroll ska bedrivas så att det är möjligt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt.

Nämnd ska tillse att kommunstyrelsen får ta del av den dokumentation som, enligt riktlinje för utövande av uppsiktsplikt angivits, samt att handlingsplaner beskriver åtgärder, vilka effekter som förväntas samt anger tidsplan för effekternas beräkning.

Kommunstyrelsen har från övriga nämnder rätt att begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen kan även vid behov fatta beslut om förstärkt uppsiktsplikt och vad som särskilt ska redovisas till kommunstyrelsen.

3 Planering och uppföljning

Nämnd ska följa anvisningar och tidsplan för kommunens planerings- och uppföljningsarbete som årligen lämnas från kommunstyrelsen via kommunstyrelseförvaltningen.

Nämnd bör ta fram en tidsplan för det interna planerings- och uppföljningsarbetet, för att säkerställa en kvalitetssäkrad process inom kommunens övergripande tidsplan. Nämnd bör komplettera och/eller fördjupa planeringen eller uppföljningen om det finns behov för att säkerställa nämndens ansvar för verksamheten. Detta inkluderar även verksamhet som utförs av privata utförare där nämnden är huvudman.

3.1 Planering

3.1.1 Kommunfullmäktiges verksamhetsplanering

Kommunfullmäktige ska senast i juni fastställa mål, särskilda uppdrag och ekonomiska förutsättningar (Årsplan) för nästkommande år samt två kommande planår. Under valår även fastställa Årsplan i november för nästkommande år och kommande två planår. Det förslag till Årsplan som föreläggs kommunfullmäktige ska vara berett av kommunstyrelsen.

Nämnd ska besluta om mål för nästkommande år i särskild ordning, enligt anvisning och tidsplan från kommunstyrelsen, så att nämnds mål kan inkluderas i kommunens Årsplan inför beslut i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen ska senast i mars överlämna planeringsförutsättningar till kommunstyrelsen för kommande tre år, med nästkommande budgetår som det första året, som underlag till den politiska budgetprocessen.

3.1.2 Nämnds verksamhetsplanering

Efter att kommunfullmäktige beslutat om Årsplan för kommande år ska nämnd planera sin verksamhet utifrån de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska förutsättningarna, mål, nuläge och förändringar kopplade till uppdrag och behov hos de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till.

Nämnd ska senast den sista november fatta beslut om verksamhetsplan innehållande särskilt beslutade mål, nyckelaktiviteter, budget och internkontrollplan för kommande år. I den mån mål och nyckelaktiviteter omfattar individer ska nämnd beköna dessa. Verksamhetsplanen ska skickas till kommunstyrelsen för kännedom senast till deras sammanträde i december året innan budgetåret. Senaste tidpunkt för nämnds beslut om verksamhetsplan vid valår anges särskilt i kommunstyrelsens årliga anvisningar.

Verksamheten ska utifrån nämnds beslutade mål och nyckelaktiviteter konkretisera planeringen i form av strategier och aktiviteter. Strategier och aktiviteter som omfattar individer ska bekönas.

3.1.3 Nämnds budgetering

Med utgångspunkt från den av kommunfullmäktige fastställda budgetramen ska respektive nämnd fastställa sin budget som en del av verksamhetsplanen. Även om budgeten har tilldelats som en nettoram ska nämnderna tillämpa bruttobudgetering. Detta för att uppnå jämförbarhet mellan budget och redovisning samt för att bilda underlag för ekonomiska bedömningar och sammanställningar. Detta innebär att samtliga kostnader och intäkter inom nämndens verksamhet ska tas upp i budgeten.

Budgeten ska vara realistisk och spegla den planerade verksamheten och organisationen inom tilldelade skattemedelsram. Beslutad budget ligger fast under budgetåret och vid större beslutade förändringar av verksamheten under årets hanteras det som medvetna budgetavvikelser som dokumenteras och följs upp särskilt.

För att skapa så bra förutsättningar som möjligt för en god ekonomistyrning ska nämnds budget vara beslutad och finnas tillgänglig för verksamheten första januari aktuellt budgetår.

3.1.4 Nämnds skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet

Nämnd har rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som bedöms lämplig eller nödvändig. Ändringar avseende drift- eller investeringsverksamhet som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell beskaffenhet i förhållande till inriktningar, mål och uppdrag ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall det sker ska konsekvenser, på kort och lång sikt utifrån relevanta perspektiv, tydligt framgå i nämndens beslutsunderlag.

3.1.5 Nämnds ansvar för samråd

Nämnd har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförande av kommunfullmäktiges lokala inriktningar, mål och uppdrag. Resultatet och

konsekvenserna av samråd och samverkan med andra nämnder ska ingå som en del i beslutsunderlagen.

3.2 Uppföljning

3.2.1 Kommunfullmäktiges verksamhetsuppföljning

Kommunfullmäktige följer upp verksamheten tre gånger per år, efter årets fyra första månader, efter åtta månader och vid årets slut. Rapportering utgår från omvärldsfaktorer som väsentlig påverkat kommunen, nämndernas rapportering samt de kommunala bolagens rapportering. Utöver vad som regleras i lag i fråga om innehåll beslutar kommunstyrelsen om uppföljningens kvalitetsstandard och omfattning.

3.2.2 Nämnds verksamhetsuppföljning

Uppföljningen ska under året vara tillräcklig och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till lokala inriktningar, mål och uppdrag som fastställts i kommunfullmäktiges Årsplan och i den egna verksamhetsplanen.

Nämnds rapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ske utifrån ett väsentlighetsperspektiv. Har nämnd lämnat över verksamhet till privat utförare ska även den omfattas i uppföljningen.

Uppföljningen ska innehålla såväl mål som ekonomisk redovisning samt slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet, vad det betyder för den egna verksamheten och dess olika målgrupper och, där så är lämpligt, för Härnösands kommun som helhet.

3.2.3 Nämnds uppföljningsbidrag till förbättring och uppföljning

Uppföljningen ska bidra till såväl den interna kontrollen, som till lärande och utveckling av verksamheten. Utifrån slutsatser från uppföljningen ansvarar nämnd för att fatta beslut om åtgärder för att komma till rätta med orsaker till allvarliga avvikelser och brister i kvalitet.

Nämnd ansvarar också för att verksamheten har ett nytänkande och långsiktigt perspektiv i sitt utvecklingsarbete. Verksamheten har ett särskilt ansvar i att initiera utveckling för att öka ändamålsenlighet, effektivitet eller nytta för de olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar som verksamheten riktar sig till.

3.2.4 Nämnds bedömning av effektiviteten i det interna systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll

Nämnd ska årligen utvärdera och förbättra effektiviteten i det interna systemet för styrning, planering, uppföljning och kontroll. I detta ingår att nämnd erhåller information och rapportering avseende resultat av såväl genomförda interna uppföljningar och utvärderingar i verksamheten som iakttagelser från revision och övrig tillsyn.

3.3 Rapportering

Nämnd ska upprätta en fyramånadersrapport för perioden januari-april och en delårsrapport för perioden januari-augusti samt redovisa verksamhetsplanens utfall i en verksamhetsberättelse för helåret.

Fyramånadersrapporten ska redovisa ackumulerat ekonomiskt resultat samt prognosticerat ekonomiskt resultat för helåret, uppföljning av nämndens mål

och prognos av förväntad måluppfyllelse vid årets slut. Fyramånadersrapporten ska skickas till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för kännedom.

Delårsrapporten ska redovisa ett ackumulerat ekonomiskt resultat samt prognosticerat ekonomiskt resultat för helåret, uppföljning av nämndens mål och prognos av förväntad måluppfyllelse vid året slut. Rapporten ska även innehålla en redovisning av resultatet av genomförda kontrollmoment inom ramen för nämndens internkontrollarbete. Delårsrapporten ska skickas till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för kännedom.

Nämnd ska senast under februari månad efter verksamhetsårets utgång, överlämna verksamhetsberättelse till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. I redovisningen ska tydligt framgå om den antagna verksamhetsplanen har genomförts och på vilket sätt den har hjälpt till att förverkliga kommunfullmäktiges lokala inriktningar via de av nämnden beslutade målen. En redovisning av genomförda internkontrollmoment, resultatet av dessa samt förbättringsåtgärder och en övergripande bedömning av genomförd internkontroll ska redovisas i verksamhetsberättelsen.

Utöver ovanstående ska verksamheten månatligen till nämnd redovisa ackumulerat ekonomiskt resultat samt en övergripande årsbedömning av nämndens ekonomiska resultat för helåret. Redovisningen ska innehålla kommentarer och eventuellt vidtagna åtgärder inom verksamheten för att uppnå god budgetföljksamhet. Den månatliga redovisningen ska delges kommunstyrelsen som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

3.3.1 Nämnds prognos av måluppfyllelse

Verksamheten ska lämna en prognos av måluppfyllelse vid årets slut för strategier och aktiviteter två gånger per år, efter årets fyra första månader och efter åtta månader som underlag till nämnds bedömning av måluppfyllelse.

Nämnd ska i sin rapportering, efter årets fyra första månader och efter åtta månader, ange helårsprognos för måluppfyllelse av mål och nyckelaktiviteter. Prognosen ska kommenteras och i de fall förflyttning inte förväntas ske i önskvärd riktning eller i tillräcklig omfattning ska verksamheten föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse till nämnd.

3.3.2 Nämnds ekonomiska prognos

Verksamheten ska lämna en ekonomisk prognos två gånger per år, efter årets fyra första månader och efter åtta månader.

Prognosen ska läggas så att hänsyn tagits till eventuella åtgärder för en ekonomi i balans. Varje enskild verksamhet har inom sitt ansvar en skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder för att följa beslutad budget och att planera för åtgärder som gör att en prognos kan läggas på samma nivå som budget. Lämnar en verksamhet ifrån sig en prognos som avviker från budget så innebär det att verksamheten lämnar till överordnad att besluta om åtgärder för en ekonomi i balans och slutligen nämnd.

3.3.3 Nämnds åtgärder vid prognosticerad budgetavvikelse

Nämnd ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsbudget på lämpligt sätt. Verksamheten ska skyndsamt informera nämnds presidium vid befarad negativ budgetavvikelse. Vid negativa

avvikelse ska verksamheten lämna förslag på åtgärder i en handlingsplan för att nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska upprättas och lämnas till nämnd för beslut senast 30 dagar efter att avvikelsen blivit känd.

Handlingsplanen ska tydliggöra åtgärder samt åtgärdernas effekt i både tid och ekonomisk effekt. Åtgärderna ska vara utformade så att nämnd senast vid utgången av innevarande budgetår når en ekonomi i balans.

Visar nämnds prognos/årsbedömning en negativ avvikelse större än en (1) procent av nämndens nettobudget ska åtgärderna rapporteras till kommunstyrelsen och följas upp tillsammans med övrig rapportering.

Uppstår inom nämnden en prognos/årsbedömning med negativ avvikelse över två (2) procent av nämndens nettobudget ska detta omedelbart meddelas kommunstyrelsen tillsammans med förslag på åtgärder för att begränsa den negativa avvikelsen.

Bilaga 1 Ekonomisk redovisning

Kommunstyrelsen ansvarar för att den övergripande ekonomiska redovisningen samordnas och uppfyller krav på en konsekvent och rättvisande redovisning i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597). Kommunen ska ha ett gemensamt redovisningssystem i vilket samtliga nämnder ska ingå. För att underlätta den sammanställda redovisningen kan även kommunala bolag ingå i samma redovisningssystem, men med annan redovisningsmodell.

Redovisningen ska utgå ifrån:

- gällande lagstiftning
- god redovisningssed
- vedertagna redovisningsprinciper
- ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ekonomiska ställning
- spegla kommunens resultat och ställning för att på så sätt ge underlag till välgrundade beslut
- tillgodose externa och interna intressenters behov av information om kommunen och dess olika verksamheters resultat och ställning.

Kommunstyrelsen ska utfärda regler och förtydligande för att säkerställa redovisningen i kommunen.

Nämnds redovisning ska avspegla verksamhet och organisation. Redovisningen ska tillsammans med annan information från verksamheten utgöra underlag för beslutsfattare på olika nivåer i organisationen att fatta väl avvägda beslut. Det är av stor vikt att uppbyggnaden av redovisningen görs så att behovet av ekonomisk information på olika nivåer i verksamheten tillgodoses. Ansvar för redovisningen åligger respektive nämnd i samverkan med kommunstyrelsen.

Av särskild vikt är att:

- redovisningen speglar verksamhetens resultat och ställning för att ge underlag till välgrundade beslut
- kostnader bokförs där de uppstår oberoende var budgeten finns
- intäkter och kostnader bokförs på den period där de har uppstått.

Kommunstyrelsen

§ 84

Dnr 2025-000199 1.1.1.2

Ansvarsfrihet 2024 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen i Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2024..

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S).

Jäv

På grund av jäv deltar inte Eva-Clara Viklund (M), Ann-Christine Elfvendal (S), Ingemar Wiklander (KD), Ingemar Ljunggren (M) och Helena Elfvendal (MP) i handläggningen i detta ärende.

Bakgrund

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen ansvarar för medlemskommunernas skyldigheter enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt för uppfyllelse av kommunernas krav enligt Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Förbundet styrs av en direktion som består av sex ledamöter och sex ersättare jämt fördelat mellan medlemskommunerna Härnösand, Kramfors och Sollefteå. Direktionen utses av medlemskommunernas fullmäktige som även beslutar om ansvarsfrihet.

Förbundsdirektionen har upprättat och fastställt årsredovisning för år 2024. Årsredovisningen är granskad av auktoriserade revisorer. De förtroendevalda revisorerna har tillstyrkt att respektive medlemskommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda förtroendevalda i densamma.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-11

Checklista inför beslut

Kommunstyrelsen

Revisionsberättelse för år 2024 – Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen
Rapport granskning av bokslut och årsredovisning
Årsredovisning 2024 – Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen
Direktionsprotokoll 2025-03-26

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet 2024 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen i Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2024.

Beskrivning av ärendet

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen ansvarar för medlemskommunernas skyldigheter enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt för uppfyllelse av kommunernas krav enligt Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Förbundet styrs av en direktion som består av sex ledamöter och sex ersättare jämt fördelat mellan medlemskommunerna Härnösand, Kramfors och Sollefteå. Direktionen utses av medlemskommunernas fullmäktige som även beslutar om ansvarsfrihet.

Förbundsdirektionen har upprättat och fastställt årsredovisning för år 2024. Årsredovisningen är granskad av auktoriserade revisorer. De förtroendevalda revisorerna har tillstyrkt att respektive medlemskommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda förtroendevalda i densamma.

Bedömning

Bestämmelser om revisionsberättelse och ansvarsfrihet avseende kommunalförbund med direktion finns i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Årsredovisningen ska fastställas av direktionen innan medlemmarnas fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet senast vid utgången av juni månad året efter det som revisionen avser. Revisorerna i förbundet lämnar efter upprättad årsredovisning sin revisionsberättelse till respektive medlemskommuns fullmäktige som underlag till bedömningen av ansvarsfrihet.

Datum
2025-04-11

Dnr
KS/2025-000199

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2024 – Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen

Rapport granskning av bokslut och årsredovisning

Årsredovisning 2024 – Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Direktionsprotokoll 2025-03-26

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Ansvarsfrihet 2024 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja Nej
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Beslutet berör de förtroendevalda som representerar Härnösands kommun i kommunalförbundet.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Beslut om ansvarsfrihet är en del av den kommunala demokratin och skapar transparens i och förtroende för den politiskt tillsatta styrelsen som leder förbundets arbete. Beviljad ansvarsfrihet innebär att fullmäktige godkänner styrelsens och de enskilda förtroendevaldas arbete under aktuell period och att styrelsemedlemmarna befrias från personligt ansvar.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Ej aktuellt.

Datum
2025-04-29Dnr
KS/2025-000199

6. Om nej – motivera varför inte

Styrelsens del i processen är att fastställa årsredovisningen och den ska inte själv yttra sig om ansvarsfriheten utan den bedömningen görs av medlemskommunernas fullmäktige, med stöd av revisionens uttalanden.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Beslutet avser formalia som kommunerna måste följa för att uppfylla kraven i kommunallagen. Beslutet är därför inte direkt kopplat till något specifikt mål.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Beslutet avser formalia och har ingen påverkan på kommunens ekonomi.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Ingen Liten Stor

Ej aktuellt.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet påverkar inte jämställdhet då det är lika för såväl män som kvinnor som sitter i styrelsen.

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

KPMG AB

2025-03-26

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Övriga iakttagelser:	1
1.5	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Övriga iakttagelser	8
3.4.1	Bedömning	8

1 Sammanfattning

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda samt ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024 utifrån den definition som finns i verksamhetsplanen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Övriga iakttagelser:

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

1.5 Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

:

2 Bakgrund

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Kartläggning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den eller de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som avgetts av förbundsdirektionen den 2025-03-26.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Förbundet redovisar leasingkontrakt som finansiell leasing, men vi anser att modellen för redovisning av finansiell leasing är alltför förenklad. Vi bedömer att nyttjandeperioderna som används är alltför korta, modellen specificerar 3 - 6 år. Vi bedömer därför att tillgångarnas redovisade värden är för låga och så även skulden avseende finansiell leasing. Effekten i eget kapital bedöms dock inte uppgå till väsentligt belopp.

Vi rekommenderar att uppföljning görs av finansiell leasing för att säkerställa att den blir korrekt redovisad.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner, samt kommunalförbund, ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Direktionen för Räddningstjänsten i Höga Kusten Ådalen har fastställt tre finansiella mål och fyra verksamhetsmål. Enligt verksamhetsplanen för år 2024 ska tre av fyra verksamhetsmål samt två av de tre finansiella målen vara uppfyllda för att organisationen ska bedömas ha en god ekonomisk hushållning. Se vidare direktionens måluppföljning på sidorna 19 - 21 i årsredovisningen.

Finansiella mål:

- Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat.
Resultatet är ett överskott på drygt 700 tkr, vilket är klart bättre än budgeterat och beror främst på minskade kostnader för arbetskraft samt lägre pensionskostnader – målet anses uppfyllt.
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning -
Årets avskrivningar ligger i linje med budgeterade avskrivningar. Målet anses uppfyllt.
- Årets investeringar ska göras med eget kapital.
Alla investeringar har skett med eget kapital. Målet anses uppfyllt.

Direktionen bedömer att de finansiella målen har uppfyllts.

Verksamhetsmål:

Direktionen bedömer att de två verksamhetsmål, inkommande larm ska rendera en insats och träffa minst 3 000 barn, uppnås. Målet vad gäller tillsyner uppnås enligt direktionens bedömning delvis då 57 av 80 tillsyner är utförda. Målet om minst 1 800 personer ska utbildas uppfylls enligt direktionen i hög grad då drygt 1 400 vuxna har utbildats.

Sammantagen bedömning

Direktionen konstaterar att samtliga finansiella mål har uppnåtts och två av verksamhetsmålen medan ett verksamhetsmål har uppnåtts i hög grad och ett har delvis uppfyllts. De mål som inte uppfyllts uppges i hög grad bero på faktorer som är svåra för organisationen att påverka. Direktionens bedömning är att

”...de resurser som förbundet förfogar över använts på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och att förbundet har levt upp till god ekonomisk hushållning.”

3.2.1 Bedömning

Vår bedömning baseras på den information som lämnas i årsredovisningen. Vi anser däremot att två verksamhetsmål inte uppnås eftersom målvärdena inte klaras. Vi gör därför bedömningen att direktionen mål enligt definitionen inte heller klaras.

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda och ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024.

3.3 Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Balanskravsutredningen presenteras i årsredovisningen under avsnitt 2.8. Det utgående balanskravsresultatet uppgår efter justeringar till knappt 0,4 mnkr.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att Förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

Datum som ovan
KPMG AB

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 09:17:17 UTC

JOHAN FRANZÉN

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2025-04-04 09:18:32 UTC

LENA MEDIN

Undertecknare

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 11:54:43 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Datum 2025-03-26

Till kommunfullmäktige i

Härnösands kommun

Kramfors kommun

Sollefteå kommun

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (organisationsnummer 222000-1354) av dess direktion.

Granskningen har utförts av sakkunnig som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet.

Vi bedömer sammantaget att direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll inte har varit tillräcklig med hänvisning till vad som framgår av granskning av bokslut och årsredovisning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

2025-03-26

Lennart Hallberg
Ordförande

Anders Gäfvert

Martin Nilsson

Bilagor:

Rapport – översiktlig granskning av delårsrapport

Rapport – granskning av bokslut och årsredovisning

Det sakkunniga biträdes yttrande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENNART HALLBERG

Ordförande

Serienummer: ad416a8cdf94df[...]20c61f0c58481

IP: 90.144.xxx.xxx

2025-03-26 15:01:27 UTC

ANDERS GÄFVERT

Revisor

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 81.235.xxx.xxx

2025-03-26 15:14:39 UTC

MARTIN NILSSON

Revisor

Serienummer: 2308feadb8e980[...]aa5a80394417e

IP: 213.21.xxx.xxx

2025-03-28 15:14:00 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen (org.nr 222000-1354)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2024-01-01–2024-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2025-03-26.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen för år 2024-01-01–2024-12-31 avgiven av direktionen den 2025-03-26. Vi har granskat förvaltningsberättelsen, samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 4-27. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller

några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är

högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse", samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Sundsvall enligt min digitala signatur

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND (SSN-validerad)

Auktoriserad revisor

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 11:21:07 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2024-08-31

Granskningsrapport
Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen

—
KPMG AB

2024-10-31

Innehåll

01

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

02

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

03

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01 Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1 § lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner (och även kommunalförbund) ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av direktionen och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap. 2 § kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisoreernas uttalanden avges i revisoreernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunalförbundet att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av direktionen.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschefen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionens beslutade mål för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02 Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport mars 2024 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi har inte noterat några väsentliga avsteg från lag och rekommendationer.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande avvikelser:

- Kommunalförbundet har inte uppdaterat beräkningen för finansiell leasing. Vår bedömning är att beräkningen av finansiell leasing behöver en översyn och genomgång inför bokslutet 2024-12-31. Resultateffekten av ovan innebär att avskrivningarna bedöms vara för lågt redovisade medan verksamhetens kostnader är för högt redovisade. Resultateffekten netto bedöms ej vara väsentlig. Balansräkningen påverkas med att anläggningstillgångar och skulder är för lågt redovisade. Påverkan på eget kapital bedöms ej vara väsentlig.
- I notapparaten presenteras jämförelsesiffror kopplade till balansräkningen balansdagen 2023-08-31. Enligt RKR R17 ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång, dvs 2023-12-31.
- I samband med granskningen av delårsbokslutet har vi identifierat avvikelser i avstämningar. Vi anser att det finns brister i avstämningsrutinerna, vilka bör åtgärdas.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen har i budgeten antagit sju mål, fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Direktionens bedömning i delårsrapporten är:

- Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat – målet kommer att uppnås.
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning – målet kommer att uppnås.
- Årets investeringar ska göras med eget kapital – målet kommer att uppnås.

Det innebär att samtliga finansiella mål kommer att uppnås under året, enligt direktionens bedömning. Vi gör ingen annan bedömning.

Vi noterar att det prognostiserade resultatet är negativt, men såsom målet för årets resultat är utformat är prognosen att det kommer att uppnås genom att underskottet är lägre än budgeterat. Vi anser däremot att målet såsom det är formulerat inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation - fortsättning

Verksamhetsmål:

Direktionen bedömning i delårsrapporten är:

- Under 2024 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera i en insats – prognosen är att målet uppnås.
- Minst 80 tillsyner ska utföras under året – prognosen är att målet kommer inte att uppnås
- Minst 1 800 personer ska utbildads under året – prognosen är att målet inte kommer att uppnås
- Under 2024 ska HKÅ träffa minst 3 000 barn och ungdomar – prognosen är att målet kommer att uppnås

Det innebär att två av fyra verksamhetsmål kommer att uppnås under året, enligt direktionens bedömning.

Vi gör ingen annan bedömning.

Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Av direktionens beslut 2024-01-26 (§ 3) framgår att avseende det budgeterade underskottet, - 4,4 mnkr, ska synnerliga skäl åberopas. Orsaken till det budgeterade underskottet är vad som vi uppfattar tillfälligt ökade pensionskostnader.

Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena fall där ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet är mycket väl motiverat. Det grundläggande kravet är att de åtgärder som kommunen rent allmänt vidtar måste vara förenliga med god ekonomisk hushållning. De synnerliga skäl som åberopas i beslutet om budget är enligt vår bedömning inte väl motiverade i förhållande till lagstiftning och förarbeten med tillhörande exempel.

Balanskravsresultatet uppgår enligt prognosen till - 500 tkr. Av delårsrapporten framgår däremot att underskottet ska återställas inom de kommande tre åren, vilket är i enlighet med kommunallagen.

03 Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Direktionen har rapporterat att samtliga finansiella mål prognostiseras bli uppfyllda samt två av fyra verksamhetsmål prognosticeras att bli uppfyllda. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet.

Vi noterar dock att vad gäller målet avseende årets resultat bedöms det uppnås men det eftersom underskottet prognosticeras bli lägre än budgeterat. Vi anser däremot att målet såsom det är formulerat inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att direktionen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

KPMG den 31 oktober 2024

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

kpmg.se

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2024 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA MEDIN

Undertecknare

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 195.84.xxx.xxx

2024-10-31 10:54:24 UTC

JOHAN FRANZÉN

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2024-10-31 12:11:40 UTC

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2024-10-31 12:28:01 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

KPMG AB

2025-03-26

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Övriga iakttagelser:	1
1.5	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Övriga iakttagelser	8
3.4.1	Bedömning	8

1 Sammanfattning

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda samt ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024 utifrån den definition som finns i verksamhetsplanen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Övriga iakttagelser:

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

1.5 Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

:

2 Bakgrund

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Kartläggning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den eller de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som avgetts av förbundsdirektionen den 2025-03-26.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Förbundet redovisar leasingkontrakt som finansiell leasing, men vi anser att modellen för redovisning av finansiell leasing är alltför förenklad. Vi bedömer att nyttjandeperioderna som används är alltför korta, modellen specificerar 3 - 6 år. Vi bedömer därför att tillgångarnas redovisade värden är för låga och så även skulden avseende finansiell leasing. Effekten i eget kapital bedöms dock inte uppgå till väsentligt belopp.

Vi rekommenderar att uppföljning görs av finansiell leasing för att säkerställa att den blir korrekt redovisad.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner, samt kommunalförbund, ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Direktionen för Räddningstjänsten i Höga Kusten Ådalen har fastställt tre finansiella mål och fyra verksamhetsmål. Enligt verksamhetsplanen för år 2024 ska tre av fyra verksamhetsmål samt två av de tre finansiella målen vara uppfyllda för att organisationen ska bedömas ha en god ekonomisk hushållning. Se vidare direktionens måluppföljning på sidorna 19 - 21 i årsredovisningen.

Finansiella mål:

- Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat.
Resultatet är ett överskott på drygt 700 tkr, vilket är klart bättre än budgeterat och beror främst på minskade kostnader för arbetskraft samt lägre pensionskostnader – målet anses uppfyllt.
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning -
Årets avskrivningar ligger i linje med budgeterade avskrivningar. Målet anses uppfyllt.
- Årets investeringar ska göras med eget kapital.
Alla investeringar har skett med eget kapital. Målet anses uppfyllt.

Direktionen bedömer att de finansiella målen har uppfyllts.

Verksamhetsmål:

Direktionen bedömer att de två verksamhetsmål, inkommande larm ska rendera en insats och träffa minst 3 000 barn, uppnås. Målet vad gäller tillsyner uppnås enligt direktionens bedömning delvis då 57 av 80 tillsyner är utförda. Målet om minst 1 800 personer ska utbildas uppfylls enligt direktionen i hög grad då drygt 1 400 vuxna har utbildats.

Sammantagen bedömning

Direktionen konstaterar att samtliga finansiella mål har uppnåtts och två av verksamhetsmålen medan ett verksamhetsmål har uppnåtts i hög grad och ett har delvis uppfyllts. De mål som inte uppfyllts uppges i hög grad bero på faktorer som är svåra för organisationen att påverka. Direktionens bedömning är att

”...de resurser som förbundet förfogar över använts på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och att förbundet har levt upp till god ekonomisk hushållning.”

3.2.1 Bedömning

Vår bedömning baseras på den information som lämnas i årsredovisningen. Vi anser däremot att två verksamhetsmål inte uppnås eftersom målvärdena inte klaras. Vi gör därför bedömningen att direktionen mål enligt definitionen inte heller klaras.

Direktionen har rapporterat att fem mål är uppfyllda och ett mål i hög grad och ett mål har delvis uppfyllts. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att tre finansiella mål och två verksamhetsmål är uppfyllda. Däremot är enligt vår bedömning att två verksamhetsmål inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de mål som direktionen fastställt i budget 2024.

3.3 Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Balanskravsutredningen presenteras i årsredovisningen under avsnitt 2.8. Det utgående balanskravsresultatet uppgår efter justeringar till knappt 0,4 mnkr.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Manuella verifikat attesteras inom kommunen och inte av ansvariga hos förbundet. Vi anser att Förbundet bör se över sin rutin så att attest sker av ansvariga på förbundet.
- Under 2023 år infördes ett nytt affärssystem vilket föranledde att avstämningar inte skett löpande. Bristen kvarstår även under 2024.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar direktionen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.

Vi rekommenderar att rutin för löpande avstämning återinförs och att attest av avstämningarna sker.

Datum som ovan
KPMG AB

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS SKOGLUND

Undertecknare

Serienummer: 4087a0e16bc5e8[...]0e295fea14648

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 09:17:17 UTC

JOHAN FRANZÉN

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2025-04-04 09:18:32 UTC

LENA MEDIN

Undertecknare

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-04 11:54:43 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Datum
2025-03-26

Revisionen

Till:
Direktionen

För kännedom:
Kommunfullmäktige i
Härnösand, Kramfors och
Sollefteå kommuner

Revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31"

KPMG har på uppdrag av förbundets revisorer granskat bokslut och årsredovisning per 2024-12-31. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god revisionssed i kommuner och landsting.

Svar önskas på de iakttagelser och rekommendationer som finns i rapporten. Vi noterar att flera av rekommendationerna är samma som tidigare granskningar av årsredovisning och delårsrapport. Vi konstaterar att rekommendationerna inte har hörtsammats.

Revisionen ser även ett behov av att utveckla målen så att de i högre grad beskriver målsättningen utifrån en god ekonomisk hushållning och tydliggöra vad som ska uppnås för att klara de sammanlagda målen.

Svar önskas senast 30 juni 2025. Skickas till lenna.medin@kpmg.se för vidarebefordran till revisorerna.

Med vänliga hälsningar

Lennart Hallberg
Ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENNART HALLBERG

Ordförande

Serienummer: ad416a8cdf94df[...]20c61f0c58481

IP: 90.144.xxx.xxx

2025-03-26 15:02:45 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Förbundsregionen

Plats och tid Högåsand kl. 13.00-16.00

Beslutande ledamöter

Malin Svanholm, Kramfors
Peter Ledin, Sollefteå
AnnKristine Elfvendal, Högåsand
Ida Stafrin, Kramfors

Ersättare

Övriga närvarande

Andreas Hoff, HKÅ
Linnea Byström, HKÅ
Johan Hamberg, Kommunal
Lena Medin, KPMG/Revision
Lennart Hallberg, Revision

Justerare

Ida Stafrin

Justeringens plats och tid

Kramfors

Underskrifter

Sekreterare

Linnea Byström

Ordförande

Malin Svanholm

Justerare

Ida Stafrin

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

ANSLAG/BEVIS			
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.			
Organ	Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Högå Kusten-Ådalen		
Sammanträdesdatum	2025-03-26		
Datum då anslaget sätts upp	2025-04-10	Datum då anslaget tas ned	2025-04-25
Förvaringsplats för protokollet	Brandstationen Härnösand		
Underskrift	Linnea Byström		

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande		
			

Förbundsdirectionen

Ärendelista

§1	Godkännande av dagordningen	4
§2	Val av justerare	5
§3	Föregående protokoll	6
§4	Årsredovisningen 2024	7
§5	Styrdokument	8
§6	Revidering av Arbetsmiljöpolicy och Riktlinje för SAM	9
§7	Val av deltagare i AU	10
§8	Redovisning av delegationsärenden	11
§9	Informationsärenden	12

Justerandes sign

chs | *LB* | *LB*

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§1 Godkännande av dagordningen

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att fastställa föreliggande dagordning.

Justerandes sign

cks

|

B

|

BB

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirectionen

§2 Val av justerare

Förbundsdirectionens beslut

Förbundsdirectionen beslutar

att utse Ida Stafrin att justera dagens protokoll.

Justerandes sign

cks

JS

IB

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirectionen

§3 Föregående protokoll

Förbundsdirectionens beslut

Förbundsdirectionen beslutar

att lägga föregående protokoll till handlingarna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§4 Årsredovisningen 2024

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att fastställa årsredovisningen för 2024 i enlighet med förslaget

att avsätta det redovisade överskottet, 724 tkr, till det egna kapitalet

Ärendet

Räddningschef redogör för ärendet.

Räddningstjänsten Högå Kusten – Ådalen har tagit fram ett förslag till årsredovisning för 2024. Den redovisar verksamhetens måluppfyllelse, insatsstatistik och nyckeltal avseende personal och ekonomiskt bokslut.

Det ekonomiska resultatet är ett överskott på 724 tkr.

Anledningen till det positiva resultatet är främst minskade pensionskostnader samt i övrigt minskade kostnader för arbetskraft, bland annat till följd av vakanser.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2024

Justerandes sign

chb

| *B* |

LB

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§5 Styrdokument

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att föreslå medlemskommunernas fullmäktige att anta *Förbundsordningen*

att föreslå medlemskommunernas fullmäktige att anta *Reglemente för förbundsdirektionen*

att föreslå medlemskommunernas fullmäktige att anta *Reglemente för revisorerna*

Ärendet

Räddningschef redogör för ärendet.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har tillsammans med medlemskommunerna tagit fram förslag på nya styrdokument för förbundet. De nya dokumenten är uppdaterade i enlighet med den nya Kommunalallagen och beskriver hur styrningen och den ekonomiska processen mellan medlemskommunerna och förbundet ska fungera.

De tre styrdokumenterna måste antas av respektive kommunfullmäktige i de tre medlemskommunerna innan de blir gällande.

Beslutsunderlag

Förbundsordning

Reglemente för förbundsdirektionen

Reglemente för revisorerna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§6 Revidering av Arbetsmiljöpolicy och Riktlinje för SAM

Förslag till beslut

Direktionens arbetsutskott föreslår direktionen besluta:

att fastställa *Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete*, efter revidering, i enlighet med förslaget

att fastställa *Arbetsmiljöpolicy*n, efter revidering, i enlighet med förslaget

Ärendet

Räddningschef redogör övergripande för ärendet.

Dokumentet Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete är kompletterat med att innefatta även Process, så att alla enheter inom förbundet är angivna i dokumentet. I övrigt är det tillagt en punktlista angående uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Dokumentet *Arbetsmiljöpolicy* är uppdelat med rubriker för Vision, Mål, Ansvar och Genomförande i övrigt är det endast förtydligat avseende vad det innebär inom förbundet men samma innehåll som tidigare.

Beslutsunderlag

Riktlinje Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöpolicy

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§7 Val av deltagare i AU

Förbundsdirektionens beslut

att till den vakanta platsen som ledamot i arbetsutskottet utse AnnKristine Elfvendal

Ärendet

Direktionsordförande redogör för ärendet.

Direktionens arbetsutskott föreslås komplettera med AnnKristine Elfvendal

Justerandes sign

MS

B

LB

Uttagsbestyrkande

Förbundsdirektionen

§8 Redovisning av delegationsärenden

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna

Ärendet

Förbundsdirektionen har fått ta del av delegationsärenden **avseende:**

- Tillsyner LSO
- Tillstånd och tillsyn LBE
- Rengöring och brandskyddskontroll ("sotning")

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förbundsledningen

§9 Informationsärenden

Förbundsledningens beslut

Förbundsledningen beslutar

att i övrigt lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Ärendet

Förbundsledningen har fått ta del av följande informationspunkter:

- Arbetsstagarorganisationernas frågor till direktionen
 - Information delges direktionen om att Kommunal har som mål att besöka samtliga räddningstjänster i landet. Besök i vårt förbund är planerat att genomföras under vecka 15.
 - Information delges direktionen om att avtalsrörelsen pågår och vilka frågor som lyfts fram från Kommunal som berör förbundet.
- Information från förbundet
 - Räddningschef informerar kring:
 - o pågående frågor angående verksamhetens behov av anpassning gällande tillpassning av andningsskydd i enlighet med nya AFS 2023
 - o den nybildade branschföreningen Sveriges Räddningstjänster
 - o IVPA
 - o planeringen för nya ledningscentralen och dess påverkan på förbundet
- Övriga frågor
 - Inga övriga frågor
- Sammanträdet avslutas

**Räddningstjänsten
Höga Kusten · Ådalen**

Årsredovisning 2024

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Organisationsnummer: 222000-1354

Fastställt i förbundsdirektionen 2025-03-26

Innehållsförteckning

1	Fokus på personal	4
2	Förvaltningsberättelse	5
2.1	Organisation och uppdrag	5
2.1.1	Förbundsdirektionen	5
2.2	Översikt över verksamhetens utveckling	6
2.3	Den kommunala koncernen	6
2.3.1	Privata utförare	6
2.4	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
2.4.1	Pensionsförpliktelser	7
2.5	Händelser av väsentlig betydelse	8
2.5.1	Arbetstidsdirektiven	8
2.5.2	Suicidprevention.....	8
2.5.3	Uppsökande verksamhet.....	8
2.5.4	Räddningstjänst under höjd beredskap	8
2.5.5	Räddningspersonal i beredskap (RIB).....	8
2.5.6	Räddningstjänst	9
2.6	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	13
2.6.1	Ägaruppdrag	13
2.6.2	Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning.....	13
2.6.3	Budgetarbete.....	13
2.6.4	Internkontroll	14
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	15
2.7.1	Uppföljning av verksamhetsmål.....	16
2.7.2	Kommentar verksamhetsmål	17
2.7.3	Uppföljning av finansiella mål	18
2.7.4	Kommentar finansiella mål	18
2.7.5	Budgetavvikelse.....	19
2.7.6	God ekonomisk hushållning	19
2.8	Balanskravsresultat	21
2.9	Väsentliga personalförhållanden	21
2.9.1	Sjukfrånvaro	23
2.9.2	Friskvård	24
2.9.3	Framtida personalutveckling.....	24

2.10	Förväntad utveckling och framtid	25
3	Drift- och investeringsredovisning.....	26
3.1	Driftredovisning.....	26
3.1.1	Intäkter	26
3.1.2	Kostnader	26
3.2	Investeringsredovisning	27
4	Resultaträkning	28
5	Balansräkning.....	28
6	Kassaflödesanalys	29
7	Noter	30
8	Redovisningsprinciper.....	33

1 Fokus på personal

Så är 2024 förbi och vi summerar ett år där fokus till stor del har fått riktas inåt organisationen, då vi har fått lägga mycket tid och energi på förändringen av arbetstidsdirektiven och rekrytering av ny personal.

Beslutet om förändringen av arbetstidsdirektiven kom under 2023, men började gälla i början av 2024. Förändringarna innebar att räddningstjänstens medarbetare inte skulle kunna schemaläggas på samma sätt framöver som tidigare. Detta ledde till missnöje bland räddningspersonal i hela landet och påverkade även oss lokalt. I december 2023 ansökte vi om dispens från delar av de nya reglerna. Beslutet kom sju månader senare, i juli 2024, där dispens beviljades. Tiden i väntan på beslut präglades av oro och osäkerhet bland personalen kring hur framtiden skulle bli. Detta har lett till att tid och fokus tagits från övriga uppgifter som förbundet haft att hantera. Med den beviljade dispensen har mycket av personalplaneringen kunnat återgå till det normala och situationen har lugnat sig.

Vi har även haft en del vakanser inom organisationens alla delar och rekrytering har därmed varit en stor del av arbetet under året. Rekrytering och arbetet med att vara en så attraktiv arbetsgivare att arbetstagarna väljer att stanna är något som vi konstant måste arbeta med. Det är en utmaning att hitta personer med rätt kompetens och förändrade pensionsregler gör att få vill ta steget att vidareutbilda sig till högre befäl. Ett intensivt arbete har dock gett resultat, många funktioner är nu tillsatta och framtiden ser ljusare ut.

På den positiva sidan ska våra medarbetare nämnas. Trots de utmaningar som nämnts ovan, har vi via utbildningar, besök och olika evenemang träffat många av våra invånare ut i samhället och på olika sätt förhoppningsvis bidragit till höjd trygghet. Att uttryckande personal löser dessa uppgifter samtidigt som de har beredskap inför larm, visar att vi är en framåtlutande organisation där alla bidrar inom hela vårt uppdrag, såväl i det förebyggande som operativa arbetet.

I övrigt är jag väldigt glad att kommunerna i Kramfors och Sollefteå gett oss i uppdrag att samordna deras arbete kring suicidprevention. Det breddar vår organisation och vår kompetens, samtidigt som vi bidrar både till att effektivisera och höja kvaliteten på arbetet för våra kommuner.

Framöver kommer vi att behöva lägga tid på att anpassa organisationen till det nya omvärldsläget och förbereda oss på att kunna hantera osäkrare tider och höjd beredskap. Räddningstjänsten utgör en stor och viktig del i det civila försvaret och de kommande åren behöver vi både planera för och öva på de tillkommande uppgifter som vi har att utföra i händelse av krig. Detta kommer inte minst att vara en mental resa, där mycket av förberedelsen handlar om att prata om vårt uppdrag och de utmaningar som kan komma i händelse av ett ännu sämre omvärldsläge.

Andreas Hoff
Förbundschef

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation och uppdrag

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet ska möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

HKÅ leds av en förbundsledning och medlemskommunerna har i en förbundsordning reglerat uppdraget samt hur verksamheten ska styras.

Förbundet omfattar ett stort geografiskt område. Huvuddelen av verksamheten planeras och genomförs på de tre centralorterna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Inom förbundet finns en processavdelning vars huvudansvar är det förebyggande arbetet med skydd mot olyckor, i form av tillsyn, tillståndshantering, byggärenden med mera. Resterande heltidsorganisation samt beredskapsorganisationen har som huvuduppgift att bedriva förebyggande arbete genom utbildning och information, öva inför samt utföra räddningsinsatser.

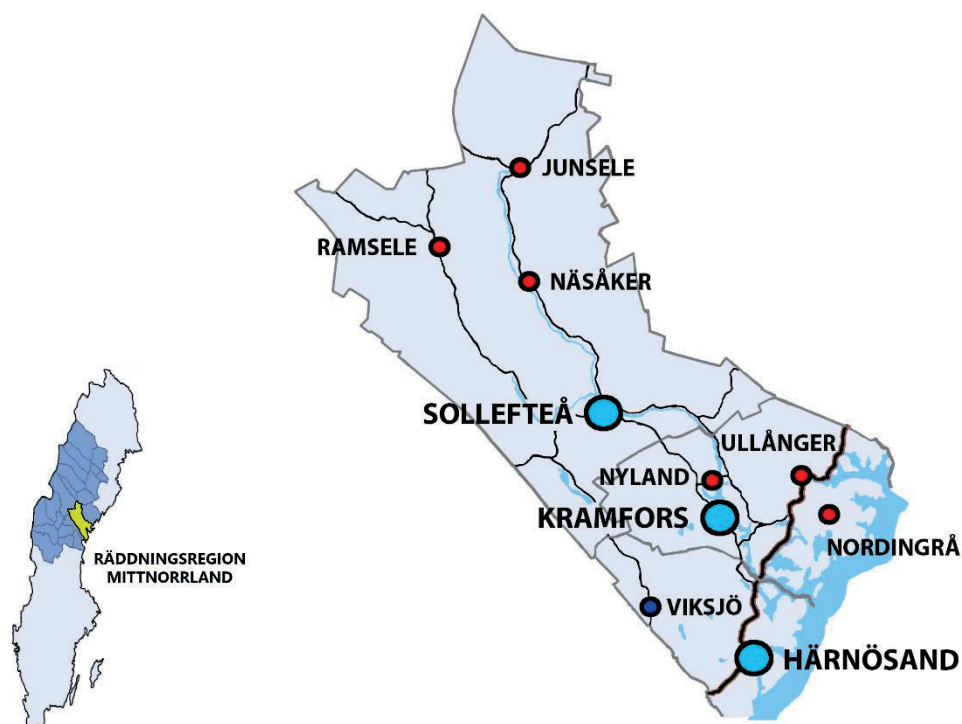

Bild 1: Förbundskarta & karta över Räddningsregion MittNorrland

2.1.1 Förbundsledningen

Förbundet styrs av en politiskt sammansatt förbundsledning med ledamöter från förbundets samtliga tre medlemskommuner. Förbundsledningen har under 2024 sammanträtt fem gånger samt haft en utbildningsdag. Förbundsledningens uppgift är att tillse att verksamheten bedrivs med de mål och riktlinjer som fullmäktige i respektive medlemskommun har beslutat om samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Medlemskommun	Ordinarie	Ersättare
Sollefteå	Peter Ledin (C) Marie Hansson (V)	Elisabeth Sjöström (Vi) Morgan Nordin (S)
Kramfors	Malin Svanholm (S) Ida Stafrin (C)	Ingmarie Georgson (V) Sven Behring (M)
Härnösand	Monika Lindberg (S) Eva-Clara Viklund (M)	Ingemar Wiklander (KD) Ingemar Ljunggren (M)

Tabell 1: Ledamöter i förbundsdirektionen

2.2 Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan presenteras översiktligt verksamhetens utveckling över en femårsperiod.

Nyckeltal	2024	2023	2022	2021	2020
Folkmängd förbundsområde	60 402	60 929	61 831	61 924	62 119
Verksamhetens intäkter (tkr)	7 126	6 232	7 059	6 562	6 530
Kommunbidrag (tkr)	97 402	82 575 ^A	87 976	83 636	81 763
Verksamhetens kostnader (tkr)	85 401	89 450	77 390	75 903	71 820
Avskrivningar (tkr)	14 702	13 279	13 321	12 936	12 707
Investeringar (tkr)	4 918	4 850	938	10 480	7 859
Årets resultat (tkr)	724	-15 572	3 566	483	2 493
Soliditet* (%)	9	13	28	23	20
Självfinansieringsgrad** (%)	56	-7	1431	116	57
Antal anställda	222	215	226	227	221
varav kvinnor (%)	18	15	16	14	13

Tabell 2: Nyckeltal verksamhetens utveckling

* Soliditet definieras som eget kapital dividerat med balansomslutningen och anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. ** Självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar och visar i vilken utsträckning verksamheten kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten.

^A Det redovisade kommunbidraget för 2023 innehåller en återbetalning på tio miljoner kronor till ägarkommunerna, vilket även påverkar resultatet.

2.3 Den kommunala koncernen

2.3.1 Privata utförare

Enlig 3 kap 4§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Hanteringen av detta regleras i avtal mellan förbundet och den skorstensfejarmästare som förestår respektive sotningsdistrikt. Sotningsdistrikten bedrivs av fyra privata utförare. Dessa utförare är Härnösands Sotningsdistrikt AB, Sollefteå Sotningsdistrikt AB, Ådalens Brandskydd och Sotning AB samt Kramfors Sotning och Ventilationssanering AB.

2.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt redovisas förhållanden som är viktiga för förbundets ekonomiska ställning och som ej redovisas i resultat- och balansräkningen.

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Kommunbidrag	Politiska beslut om minskade bidrag från medlemskommunerna kan få stora konsekvenser på verksamheten då intäkterna till cirka 90 % består av kommunbidragen.	- Kontinuerlig dialog med medlemskommunerna i proaktivt syfte - Arbeta för att leva upp till de krav som medlemskommunerna ställer på verksamheten
Personal	Svårigheter att rekrytera och behålla personal kan leda till att planerad och nödvändig bemanning ej uppnås.	- Arbete med attraktiv schemaläggning - Marknadsföring av yrket och aktiva insatser kring rekrytering inom både heltid- och RiB-sidan - Tillsvidareanställning av RiB-personal till heltidsstyrkan - Friskvårdsaktiviteter för samtliga anställda - Fortbildning för personalen
Pensionsskuld	Pensionskostnadernas prognoser och utfall skiljer sig ofta åt. Detta leder till utmaningar i ekonomiplaneringen som är svåra att hantera med åtgärder inom verksamheten.	- Kontinuerlig uppföljning av ekonomin - Uppföljning med KPA kring utvecklingen av pensionskostnaderna

Tabell 3: Identifierade risker med påverkan på ekonomisk ställning

Förbundet är inte exponerat för finansiella risker såsom ränterisker, valutarisker och kreditrisker och kommer därför ej lämna några upplysningar om omfattning och hantering av dessa typer av risker.

2.4.1 Pensionsförpliktelser

Tabellen nedan visar förbundets pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelse (tkr)	2024	2023
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättningar inkl särskild löneskatt	31 013	30 860
b) Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	9 629	8 033
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	40 642	38 893
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde (tkr)		
Totalt pensionsförsäkringskapital	10 676	8 543
a) Varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital, pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	10 676	8 543
Finansiering (tkr)		
Återlånade medel	29 966	30 350
Konsolideringsgrad	26%	22%

Tabell 4: Pensionsförpliktelser

Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade from 1998 redovisas det år som avgiften avser. Pensionsåtaganden före 1998 redovisas hos respektive medlemskommun.

2.5 Händelser av väsentlig betydelse

Nedan presenteras en översikt över de viktigaste aktiviteterna under året inom olycksförebyggande verksamhet, räddningstjänst och den interna organisationen. I de fall händelserna har påverkat förbundets resultat och ekonomiska ställning ges upplysningar om detta under respektive avsnitt.

2.5.1 Arbetstidsdirektiven

De nya arbetstidsdirektiven och de krav som tillkommit till följd av dessa har inneburit en utmaning för räddningstjänsten schemamässigt. Räddningstjänsten skickade i december 2023 in en begäran om dispens från reglerna för att lättare kunna bemanna organisationen. Arbetstidsnämnden beslutade i frågan i juli 2024 och beviljade då till stora delar dispens enligt den ansökan som skickats in. Detta har gjort att schemaplaneringen under hösten har varit något lättare att genomföra.

2.5.2 Suicidprevention

Sedan januari 2024 har ett kommungemensamt arbete inletts mellan Kramfors och Sollefteå kommuner där en samordnare för det suicidpreventiva arbetet är placerad vid Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen. Samordnaren jobbar uppsökande och för dialoger och lyfter ämnesområdet, ger stöd i att implementera och genomföra utbildningar, hjälper till i framställande och implementering av verksamhetsnära rutiner samt sammankallar arbetsgrupper för exempelvis planering av evenemang och uppmärksamhetsdagar.

2.5.3 Uppsökande verksamhet

Ett av räddningstjänstens fokusområden är barn och unga, där räddningstjänsten på olika sätt arbetar för att bidra till ökad trygghet och minskade olyckor för denna grupp. Detta görs dels genom att räddningstjänsten håller lektioner i ämnet i olika årskullar inom skolan och dels genom uppsökande verksamhet, där räddningstjänsten besöker fritidsgårdar, evenemang, ungdomsträffar mm.

2.5.4 Räddningstjänst under höjd beredskap

Vid höjd beredskap ställs stora krav på räddningstjänsten, dels förväntas organisationen kunna hantera en ökad frekvens av ordinära olyckor, samtidigt som fler åtaganden träder i kraft. Detta inkluderar att upptäcka och röja farliga områden, indikera och sanera farliga ämnen samt hjälpa till med transporten av skadade och stötta i övrigt arbete gällande befolkningsskydd. Under de kommande åren kommer räddningstjänsten behöva lägga betydande resurser för att förbereda sig för att kunna hantera dessa åtaganden. Under 2024 har arbetet intensifierats och bland annat har all personal inom organisationen erhållit en grundläggande utbildning där räddningstjänstens uppdrag, lärdomar från Ukraina och försvarsvilja har uppmärksamats.

2.5.5 Räddningspersonal i beredskap (RIB)

Personalomsättningen inom RIB-verksamheten är relativt hög och det innebär en stor utmaning att rekrytera nya individer till organisationen. På flera orter saknas ett flertal brandmän och de som redan ingår i beredskapsstyrkan tar ett stort ansvar för att försöka täcka upp för de vakanser som finns. Från att en ny medarbetare har rekryterats tar det lång tid innan de är utbildade och har tillräcklig kompetens för att självständigt åka på larm. Kompetenstappet som uppstår i samband med att erfaren personal slutar är stort. Vi ett flertal tillfällen under året har beredskapen på RIB-stationer varit lägre än den föreskrivna, vilket i förlängningen kan påverka organisationens möjligheter att genomföra vissa moment under en insats. Det arbetas konstant med rekrytering där nya medarbetare söks för att förstärka organisationen.

2.5.6 Räddningstjänst

Antalet larm under 2024 uppgick till 954 st. vilket är en ökning med 58 st. larm från föregående år. En dyster siffra finns gällande omkomna för 2024, som uppkom till åtta personer i olika larmkategorier. En viss ökning av insatser har skett i kategorierna *trafikolycka*, *övriga uppdrag*, *automatlarm* och *i väntan på ambulans* (IVPA). På positiva sidan finns en liten minskning med nio larm i kategorin *brand i byggnad* samt i *brand ej i byggnad* som har minskat med trettioåttalarm.

Nämnvärt är insatsområdet Nordingrå som hade tolv larm 2023 och där larmantalet ökat till 34 st. 2024. *Trafikolyckor*, *övriga larm* och *automatiska brandlarm* står för ökningen av antalet. Ramsele ökade med 15 st. larm och ökningen består av *trafikolyckor* och *brand ej i byggnad*. I Nordingrå och Ramsele har räddningstjänsten ingen förklaring till de ökade larmen och anses bero på slumpen.

Insatstyp	2024	2023	2022	2021	2020
Brand i byggnad	77	85	80	96	79
Brand ej i byggnad	102	140	109	103	165
Trafikolycka	141	119	119	183	179
Utsläpp av farligt ämne	3	2	2	2	2
Drunkning-tillbud	2	-	3	4	5
Automatlarm, ej gas	254	229	284	252	276
I väntan på ambulans	104	69	66	32	100
Varav hjärtstoppslarm	50	33	25	23	16
Annan händelse utan risk för skada	119	118	132	126	110
Övriga uppdrag	152	134	90	186	203
Totalt	954	896	885	1 007	1 119

Tabell 5: Räddningsinsatser per insatstyp

Insatser stationsområde	2024	2023	2022	2021	2020
Härnösand	330	325	318	355	427
Viksjo	11	15	12	10	19
Kramfors	218	194	201	208	261
Nyland	53	45	27	44	47
Ullånger	36	37	43	55	54
Nordingrå	34	12	23	27	33
Sollefteå	166	183	164	208	195
Näsåker	26	24	26	27	25
Junsele	35	31	31	36	22
Ramsele	45	30	40	37	35
Totalt	954	896	885	1 007	1 119

Tabell 6: Räddningsinsatser per station

Annat än räddningstj.	2024	2023	2022	2021	2020
Medlyssning, ej insats	462	408	378	367	251
Inbrottslarm	-	10	24	20	21
Lyfthjälp till hemtjänst	37	54	40	31	54
Passning	92	125	108	102	137
Totalt	591	597	550	520	463

Tabell 7: Andra insatser än räddningstjänst

2.5.6.1 Brand i byggnad

Mestadels inom kategorin finns en naturlig brandorsak, där mänskliga faktorn är en anledning till brand. Av 77 larm om *brand i byggnad* har 17 varit köksbränder, vilket är samma antal som 2023 och de flesta har startats vid matlagning. Räddningstjänsten anser att det vid 28 tillfällen, där startutrymmet/objektet har varit bl.a. i carport, bastu, tvättstuga mm att det har varit fel i utrustning och att flertalet av dessa bränder uppstått pga. elrelaterade orsaker. Tolv bränder har inträffat i pannrum eller som eldstadsrelaterade bränder. De flesta av dessa har varit i mycket liten omfattning vid räddningstjänstens framkomst och bakomvarande orsak har oftast varit att personer eldat fel i sin anläggning. Positivt för 2024 är att räddningstjänsten anser att ingen *brand i byggnad* har varit med uppsåt. Åtta bränder har uppstått i industrier och nästintill alla har startats inom industrins arbetsprocess. Kramfors insatsområde har i många år haft ett högt antal larm om *brand i byggnad*, för 2023 var antalet 31 st. men 2024 uppgick antalet till 17 st. Junsele insatsområde ska belysas i år igen med att de endast haft ett larm om *brand i byggnad*. En person har tyvärr omkommit i Härnösands insatsområde inom denna olyckskategori.

2.5.6.2 Brand ej i byggnad

Brand ej i byggnad har minskat med 38 larm. I kategorin ingår bl.a. bränder i skog, mark/terräng, fordon, avfall/container mm.

24 st. bränder i skog- och mark är lågt till antalet och nio av dessa bränder har en mycket liten avbrunnen yta, där mindre än 3 000 liter vatten har använts för släckningsarbetet, vilket är en liten mängd vatten för ett släckningsarbete i skog- och mark. Historiskt har Sollefteå insatsområde haft flest av dessa bränder, men 2024 var det istället inom Kramfors insatsområde som flest larm inträffade. Ingen av dessa bränder krävde större antal personal eller material för släckningsarbetet.

Gräsbränder uteblev nästan helt pga. en sen vår, blöt mark och låg temperatur, likt 2023. Liknande förutsättningar gällde för bränder i skog- och mark. Hög luftfuktighet och låg temperatur under sommarmånaderna bidrog till det låga antalet bränder. Vid en insats hade räddningstjänsten två helikoptrar från MSB:s flygande resurser till förfogande med släckningsarbetet som varade i några timmar inom Junsele insatsområde.

Vid två händelser har följdolyckor skett, där markägare påbörjar en eldning t.ex. av en rishög och tappar kontrollen över eldningen som sprider sig vidare till skog- och mark.

Brand i fordon ökade jämfört med ifjol och uppgick till 53 larm. Sollefteå insatsområde står för 21 av dessa bränder som mestadels har uppkommit under färd och troligen orsakats av ett tekniskt fel. Det finns några bränder som räddningstjänsten anser vara med uppsåt, då dessa fordon stått parkerad och övergivna under längre tid.

Sju av nio containerbränder har uppstått inne i centrala Kramfors. Förebyggande arbete med patrullerande polis har inte kunnat förebygga dessa bränder, där räddningstjänsten anser att samtliga är startade med uppsåt.

2.5.6.3 Trafikolycka

Antalet trafikolyckor hamnade på 141 st., vilket är 22 st. fler än ifjol och ökningen har skett inom Härnösand, Kramfors samt Sollefteås insatsområde. Tre personer har omkommit, två i Sollefteå kommun, fördelat på Ramsele och Näsåker samt en i Kramfors insatsområde. De flesta trafikolyckor har skett under den kalla och mörka årstiden. Räddningstjänsten har inte kunnat hitta någon naturlig förklaring till varför vi får många olyckor på våra större vägar, men en bidragande faktor kan vara för hög hastighet till rådande väglag samt vägens utformning.

2.5.6.4 Drunkning

Under året har en person omkommit i drunkning vid ett suicidlarm. Under sommarperioden 2024 var det lägre temperatur än normalt, vilket kan vara en orsak till att insatser uteblev pga. minskat badande.

2.5.6.5 Övriga larm

I övriga uppdrag ingår kategorierna; begränsat utsläpp drivmedel/olja, vattenskador, stormskador, suicid, undersökning, nödställt djur, ras i byggnad/konstruktion, hissöppning, hjälp till polis, lyfthjälp som ej har avtal mm. 152 larmhändelser är en ökning mot 2023. 23 larm om suicid är en ökning med åtta larm mot föregående år, tre personer har omkommit i den kategorin. Vattenskador, begränsat utsläpp drivmedel/olja och undersökning står för merparten av larmen i kategorin.

2.5.6.6 Assistans ambulans

Räddningstjänsten har assisterat ambulansen vid 41 st. tillfällen, en ökning med 18 larm, där uppdragen kan vara hjälp med transport av patient eller ambulanspersonal i terräng, bärhjälp, chaufför, lyfthjälp mm. En anledning till ökningen kan bero på att färre ambulanser har funnits tillgängliga under vissa arbetspass, efter att en del av ambulanspersonal valt att avsluta sin anställning inom ambulansverksamheten inom vårt förbund.

2.5.6.7 Händelse utan risk för skada

Händelse utan risk för skada är situationer där larm- och ledningsbefäl larmar ut resurser till en räddningsinsats eller undersökning, där första räddningsenhet sedan vid framkomst kan konstatera att inget räddningsbehov föreligger. 2024 har räddningstjänsten nästintill samma antal larm mot år 2023.

2.5.6.8 Automatlarm utan brandtillbud

Automatlarmen har ökat med 25 st. jämfört med ifjol, där Härnösand står för merparten av ökningen samt att Nyland och Nordingrås insatsområde också haft fler larm än föregående år.

2.5.6.9 I väntan på ambulans/hjärtstopp

104 st. IVPA/hjärtstoppslarm är en ökning med 35 larm mot 2023. Insatsområdena Härnösand, Sollefteå, Junsele samt Ramsele står för merparten av ökade larm. Ändrade kriterier för att larma ut räddningstjänsten kan vara en bidragande orsak till ökningen. En viss oro finns för en ökning av dessa larm framöver om ambulansbemanningen inte blir tillräcklig inom vårt förbund.

2.5.6.10 Brand i byggnad, Stavred, Kramfors kommun

Efter ett larmsamtal gällande brand i en garagebyggnad i Stavred i Kramfors, larmades enheter från Nyland, Kramfors samt insatsledare till platsen.

Under framkörning framkommer information om att byggnaden i fråga är större än vad som först framkommit (ca 300 m²) och att flertalet fordon förvaras i lokalerna. På grund av detta tillförs fler enheter händelsen.

Branden har troligtvis startat i samband med svetsarbete på ett av de fordon som fanns i lokalen, vid framkomst var det kraftig rökutveckling från byggnaden och insatsen delades in i sektorer när fler enheter anlände till platsen. Räddningstjänstens insats kunde avslutas efter några timmar och fortsatt hantering av händelsen utfördes av restvärdesledare.

Bild 2-3: Garagebyggnaden där branden inträffade samt startutrymme

2.5.6.11 Trafikolycka, E4 Högå Kusten bron, Härnösands kommun

Under morgonen den 26 oktober larmas enheter från Härnösand och Kramfors till en trafikolycka som inträffat på Högå Kusten-bron, tre personer är inblandade i olyckan.

På grund av tjock dimma på platsen så stängs E4 initialt av för att räddningspersonal ska kunna arbeta säkert på skadeplatsen. Efter att de drabbade omhändertagits så prioriteras trafikflödet på E4, vilket snabbt påverkas vid liknande händelser. Bärgare beställs till platsen och vägbanan saneras för att vägbanorna ska kunna öppnas upp igen.

Insatsen var inte speciellt komplicerad för räddningstjänsten, men är ett bra exempel på hur störningar i trafiken snabbt får stor påverkan även vid mindre händelser på kraftigt trafikerade vägar. Av den anledningen är viktigt att snabbt komma på plats för att vidta de åtgärder som krävs för att minimera negativ påverkan för samhället i stort.

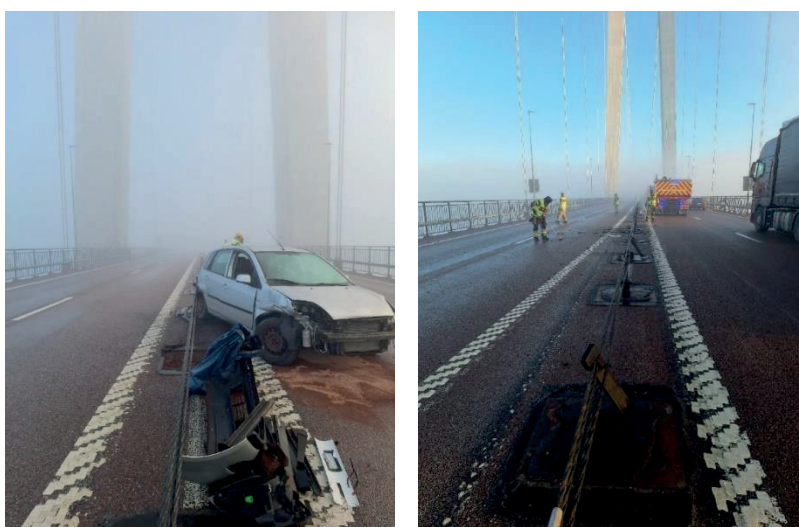

Bild 4-5: Bilen har hamnat ovanpå mitträcket, som till följd av detta blivit skadat

2.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.6.1 Ägaruppdrag

Av ägaruppdraget från medlemskommunerna framgår att HKÅ bland annat ska ansvara för räddningsinsatser, sotning och brandskyddskontroll, tillsyn enligt LBE och LSO, tillståndsprövningar samt att förbundet ska ha ett aktuellt handlingsprogram för räddningsinsatser och olycksförebyggande åtgärder.

I förbundsordningen framgår förbundsledningens ansvar och arbetsuppgifter, vilket bland annat inkluderar att fastställa budget, handlingsprogrammet samt delårs- och årsredovisningen. Förbundsledningen ska även löpande avlämna rapporter över verksamheten till medlemskommunerna. Kommunfullmäktige beslutar om taxor för myndighetsutövning samt beslutar om ansvarsfrihet för förbundsledningen i dess helhet. Förbundet träffar medlemskommunerna årligen via ägarsamråd.

2.6.2 Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning

Under varje mandatperiod antas ett fyraårigt handlingsprogram av förbundsledningen. I handlingsprogrammet pekas riktningen ut inför de kommande fyra åren. Med handlingsprogrammet som utgångspunkt tas sedan en verksamhetsplan fram för varje nytt verksamhetsår. I verksamhetsplanen beskrivs bland annat målen för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsplanen antas av förbundsledningen, som därmed även fastställer det kommande årets mål för god ekonomisk hushållning. Den dagliga verksamheten beskrivs sedan i aktivitetsplaner.

2.6.3 Budgetarbete

Förbundet träffar medlemskommunerna i början av varje år för att diskutera inriktning och förutsättningar inför kommande års budget. Förslag till medlemsbidrag för det kommande året ska innan april månads utgång meddelas medlemskommunerna. Detaljbudgetarbetet pågår under hösten för att sedan antas av förbundsledningen i slutet av året.

2.6.4 Internkontroll

Förbundsregionen har ansvar för att en plan för internkontroll upprättas årligen. Internkontroll ska göras för att upptäcka och förebygga fel. Under 2024 har punkterna i tabell 8 nedan kontrollerats.

Kontroll av	Riskbedömning	Metod	Resultat
Att alla medarbetare inom heltidsorganisationen har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.	Alla medarbetare ska erbjudas medarbetarsamtal årligen för att diskutera sin arbetssituation och framtida utveckling. Det är av största vikt att medarbetarna får möjlighet att ta upp idéer, förväntningar och farhågor med sin chef. Det gynnar såväl organisationen som medarbetaren.	Görs genom att stämma av uppföljningen från respektive chef med listan över anställda i Daedalos.	Samtliga medarbetare har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.
Att samtlig räddningspersonal genomför de obligatoriska interna övningarna och att handlingsplaner tas fram för de personer som har missat en obligatorisk övning.	För att säkerställa att Räddningstjänsten är väl förberedda vid olyckor samt besitter nödvändig kompetens att genomföra räddningsinsatser är det av största vikt att övningsverksamheten dokumenteras och kontinuerligt följs upp.	Görs genom att övningsverksamheten följs upp minst varje tertiäl. Handlingsplaner ska tas fram för de personer som har missat en obligatorisk övning.	Några medarbetare har missat övningar under året. Dessa följs upp av ansvariga inom verksamheten.
Handläggningstid för ansökningar om egensotning enligt lag om skydd mot olyckor.	Räddningstjänstens handläggningstid för egensotningsansökningar är sex veckor från det att en komplett ansökan inkommit till förbundet. Om ansökningar glöms bort eller handläggningstiden tar för lång tid kan förbundet tappa förtroende som myndighet.	Handläggningstiden kontrolleras genom att jämföra tidpunkten för inkommen ansökan med beslut om tillstånd.	Samtliga inkomna ärenden har hanterats inom handläggningstiden.
Faktureringsav IVPA-uppdrag.	Räddningstjänsten utför årligen ett antal IVPA-uppdrag i våra medlemskommuner. Risken finns att förbundet förlorar intäkter om faktureringen ej sker.	Görs genom att antalet utförda IVPA-uppdrag kontrolleras mot antalet fakturerade uppdrag.	Samtliga utförda uppdrag har fakturerats regionen.

Tabell 8: Uppföljning av intern kontroll

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundet har haft en övergripande verksamhetsplan för 2024 som utgår från handlingsprogrammet för skydd mot olyckor. Fokusområden i gällande handlingsprogram är *barn och unga*, arbetet med *förebyggande av bränder*, *bibehållandet av en god utryckningsorganisation* samt *räddningstjänst under höjd beredskap*.

Verksamhetsplanen innehåller sju mål - fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål - som ska borge för en god ekonomisk hushållning. För att organisationen ska bedömas ha god ekonomisk hushållning ska tre av de fyra verksamhetsmålen samt två av de tre finansiella målen vara uppfyllda. Ett mål bedöms utifrån nyckeltalens utfall.

Efter 2024 kan vi konstatera att fem av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts - två av verksamhetsmålen och de tre finansiella målen. Av de två övriga verksamhetsmålen har ett i hög grad uppfyllts och ett har delvis uppfyllts.

Bild 6 Övning med värmekamera

2.7.1 Uppföljning av verksamhetsmål

Mål

Under 2024 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera en insats.

Organisationen har under 2024 haft resurser tillgängliga för att kunna åka på samtliga insatser (954 st.) som inkommit till SOS och definierats som räddningstjänst. Antalet insatser är på ungefär samma nivå som föregående år.

Målet anses uppfyllt

Mål

Minst 80 tillsyner ska utföras under året.

Under året har 57 tillsyner enligt LSO och LBE utförts, vilket är färre än planerat (~70%). Den största orsaken till detta är brist på tillsynsför rättare.

Målet anses delvis uppfyllt

Mål

Minst 1 800 personer ska utbildas under året.

Under 2024 utbildades drygt 1 400 vuxna i olika olycksförebyggande utbildningar (~80%). Vid flertalet tillfällen har antalet anmälda till kursen varit betydligt fler än de som medverkat.

Målet anses i hög grad uppfyllt

Mål

HKÅ ska träffa minst 3 000 barn och ungdomar under året.

Förbundet har under året träffat drygt 3 000 barn och ungdomar i samband med utbildningar och vid olika evenemang och trygghetsskapande åtgärder.

Målet anses uppfyllt

2.7.2 Kommentar verksamhetsmål

Under 2024 har två av de fyra verksamhetsmålen helt uppnåtts.

Ett mål som uppnåddes var att 100% av de inkommande larmen som definieras som räddningstjänst ska rendera en insats. Under året har räddningstjänsten hela tiden haft tillräckligt med resurser för att respondera på de insatser som klassas som räddningstjänst. Vid flertalet tillfällen har det dock saknats personal inom RIB-organisationen, vilket gjort att det varit färre brandmän i utryckningsstyrkan än planerat.

Ett av de verksamhetsmål som inte uppfylldes var att organisationen inte uppnått det antal tillsyner som målet innebar. Totalt genomfördes 57 tillsyner mot planerade 80 tillsyner. Vakanser inom verksamheten och att den operativa verksamheten har prioriterats har lett till att berörd personal inte har haft tillräckligt med arbetstid avsatt till denna uppgift för att kunna genomföra fullt ut det antal tillsyner som planerades.

Målet med att utbilda 1800 personer har i hög grad uppfyllts, men inte helt uppnåtts. Personalen har arbetat hårt med att planera och genomföra flertalet utbildningar i samtliga kommuner. Bidragande orsak till att inte målet uppnåtts har bland annat varit förändringar i arbetstidslagen som både räddningstjänsten och övriga kommunala verksamheter tvingats tagit hänsyn till. Verksamheterna har haft mindre utrymme i sin dagliga verksamhet för att skicka personal på utbildning. Vid flertalet tillfällen har det varit fler anmälda till kursen än som medverkat, vilket försvårat planeringen för att uppnå målet. Samverkan med medlemskommunerna sker kontinuerligt för att i framtiden hitta bra lösningar.

Målet med att möta 3 000 barn och ungdomar bedöms uppnått. Personalen har besökt skolor samt medverkat på flertalet arrangemang i samtliga kommuner. Personalen har hållit utbildning för ca 1 600 elever samt kontinuerligt besökt ungdomsgårdar, medverkat vid skolavslutningar, stadsfester, arrangerat förskoleveckor etc. Personalen är drivande och gör ett bra jobb för att möta så många ungdomar som möjligt.

Bild 7 Möte med ungdomar i samband med "prova på dag"

2.7.3 Uppföljning av finansiella mål

Mål

Årets resultat ska uppgå till minst budgeterat resultat

Resultat är ett överskott på drygt 700 tkr, vilket är klart bättre än budgeterat och beror främst på minskade kostnader för arbetskraft samt lägre pensionskostnader.

Målet anses uppfyllt

Mål

Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning.

Årets avskrivningar ligger i linje med budgeterade avskrivningar.

Målet anses uppfyllt

Mål

Årets investeringar ska göras med eget kapital.

Alla investeringar har skett med eget kapital.

Målet anses uppfyllt

2.7.4 Kommentarer finansiella mål

Alla de tre ekonomiska målen har uppfyllts.

Det första målet var att resultatet skulle uppgå till minst budgeterat resultat. Detta berodde på att ett underskott budgeterades till följd av prognosticerat höga pensionskostnader. Resultatet blev ett överskott på drygt 700 tkr och målet är därmed uppfyllt. Överskottet beror dels på minskade pensionskostnader, men även minskade kostnader för arbetskraft i övrigt.

Våra avskrivningar understiger budgeterade avskrivningar och alla våra investeringar har gjorts med eget kapital, vilket målen anger.

2.7.5 Budgetavvikelse

Intäkterna överstiger budget med 500 tkr. Det beror till stor del på att intäkterna för myndighetsutövning blev ca 250 tkr högre, främst beroende på ett ökat antal sökta tillstånd för brandfarlig- och explosiv vara. En annan bidragande orsak är att intäkterna från utbildningsverksamheten blev drygt 100 tkr högre än budgeterat, vilket beror på att vi har sålt fler utbildningar till företag än planerat. Organisationen har även sålt några fordon, vilket har gett 150 tkr högre intäkt än vad som uppskattades.

Verksamhetens kostnader understiger budgeterade kostnader med ca 5 000 tkr. Detta beror främst på lägre kostnader för arbetskraft, där lägre pensionskostnader utgör en del och minskade kostnader för personal, övertid och utryckningsersättning utgör övriga delar.

Pensionskostnaderna budgeterades till totalt 9 300 tkr exklusive räntekostnader utifrån KPAs prognos i september 2023, men utfallet blev ca 6 500 tkr vilket ger en positiv differens på ca 2 800 tkr för pensionskostnaderna.

Även övriga kostnader för arbetskraft blev betydligt lägre än budgeterat, ca 3 700 tkr. Detta beror till största delen på vakanser inom organisationen där det främst saknats personal inom processavdelningen, men där det även funnits vakanser inom både ledning och operativ personal. Ett intensivt arbete med rekrytering har skett och i början av 2025 är många av de vakanta tjänsterna tillsatta. Ett aktivt arbete med personalplaneringen har även skett under året där övertidskostnaderna har minskat jämfört med ifjol. Ersättningarna som betalas till RIB (Räddningspersonal i beredskap) i samband med utryckning är även de lägre än budgeterat. Detta beror troligtvis på dels att larmen har varit kortare i tid än tidigare år, men även på att styrkorna på grund av vakanser inom RIB-organisationen inte uppgår till det antal som är bestämt i våra styrdokument.

Andra kostnader som avviker från budget är kostnaden för arbetskläder och skor, där inköpen har varit ca 300 tkr högre än planerat samt kostnaderna för reparation och underhåll av fordon som har överskridit budget med ungefär samma belopp. Kostnaderna för Rakel har även de blivit 300 tkr högre än budgeterat. Detta beror på att organisationen inte längre erhåller den rabatt för abonnemangen som vi tidigare haft.

På den positiva sidan kan utläsas att drivmedelskostnaderna har blivit 175 tkr lägre. Detta beror dels på att drivmedelspriserna generellt är lägre, men även på att vi i Kramfors nu tankar på kommunens egna drivmedelsanläggning. Det kan även konstateras att avgifterna för företagshälsovård blivit ca 180 tkr lägre än budgeterat. Här används sedan början av 2024 en ny leverantör.

2.7.6 God ekonomisk hushållning

Verksamhetsplanen innehåller sju mål - fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål - som ska borga för en god ekonomisk hushållning. Av de fyra verksamhetsmålen är två uppfyllda, det gällande att inkommande larm ska rendera en insats samt det om att vi ska möta ungdomar. Det som inte är uppfyllt är målen gällande antalet tillsyner och antalet vuxna som ska utbildas. Alla de tre finansiella målen har uppfyllts.

När det gäller målet att alla inkommande ärenden ska rendera en insats så har räddningstjänstens resurser varit tillräckliga under hela året. Det har inte varit några exceptionellt stora insatser eller tidsperioder med många samtidiga larm som har påverkat organisationen i den grad att vi inte har kunnat respondera enligt plan. Inom RIB-organisationen råder dock bemanningsbrist, vilket leder till

att styrkorna ute på stationerna inte kan hålla den bemanning som förväntas. Den övergripande ledningen håller sig kontinuerligt uppdaterade om läget och larmar vid dessa tillfällen ut kompletterande styrkor vid behov.

Skälet till att tillsynsmålet inte nåtts är att det saknats resurser för att klara av att uppnå målet. Vakanser inom verksamheten och att den operativa verksamheten har prioriterats har lett till att berörd personal inte har haft tillräckligt med arbetstid avsatt till denna uppgift för att kunna genomföra fullt ut det antal tillsyner som planerades. Under slutet av 2024 och i början av 2025 har fler resurser kommit på plats, så efter introduktion som sker under stora delar av 2025 kommer läget att förbättras.

Två av målen handlar om olika typer av möten med medborgarna och här gör medarbetarna ett bra jobb med att boka upp och driva på att kommunerna genomför utbildningar för sina anställda. Tyvärr händer allt för ofta att antalet som närvarar på en planerad utbildning för kommunanställda understiger det anmälda antalet. Under 2024 har det dock sålts fler utbildningar till företag än planerat och det gör att målet i hög grad ändå uppfyllts, om än inte fullt ut.

Personalen träffar kontinuerligt barn och ungdomar i olika sammanhang, både i samband med utbildningar, på friluftsgårdar, i samband med evenemang etc. och har under året träffat fler än 3 000 barn och ungdomar som målet anger.

Alla tre ekonomiska målen har uppfyllts. Istället för ett underskott på 5 mnkr som budgeterat blev resultatet ett överskott på drygt 700 tkr. Våra avskrivningar understiger budgeterade avskrivningar, och alla våra investeringar har gjorts med eget kapital, vilket målet anger.

I verksamhetsplanen anges att minst tre av verksamhetsmålen och två av de tre finansiella målen ska uppnås för att verksamheten ska bedömas ha en god ekonomisk hushållning. Detta har inte helt uppnåtts då två av verksamhetsmålen inte uppnåddes. Ett av dem är i hög grad (~80%) uppfyllt och det andra är delvis (~70%) uppfyllt. Att förbundet inte helt fullt har lyckats utbilda det antal personer som målsättningen anger, beror till stor del på faktorer som är svåra för organisationen att påverka. Bedömningen är att de resurser som förbundet förfogar över använts på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och att förbundet har levt upp till god ekonomisk hushållning.

Bild 8 Möte med allmänheten i samband med motorveckan i Nyland

2.8 Balanskravsresultat

På samma sätt som kommunerna står kommunalförbund under lagen om balanskrav. För underskottet 2023 hänvisades till synnerliga skäl, varmed underskottet från det året inte kommer att återställas. Balanskravsutredningen visar att balanskravet uppnås.

Balanskravsresultat (tkr)	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	724	-15 572	3 566
- Samtliga realisationsvinster	-346	-226	-754
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	378	-15 798	2 812
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Använda medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
= Balanskravsresultat	378	-15 798	2 812

Redovisning av negativa resultat (tkr)	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
IB Ackumulerade negativa underskott	-	-	-
Årets balanskravsresultat enligt ovan	378	-15 798	2 812
Åberopande av synnerliga skäl att inte återställa	-	15 798	-
UB Ackumulerade negativa underskott	-	-	-

Tabell 9-10: Balanskravsresultat

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Inom Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen finns det totalt 222 personer anställda, varav 67 st. inom heltidsorganisationen (heltid brandmän samt internt stöd, ledning, brandinspektörer och brandingenjörer) och 155 st. inom beredskapsorganisationen. Av 222 anställda är 18 % kvinnor.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har under året rekryterat 13 personer inom RiB-organisationen, en (1) HR-samordnare till Internt Stöd samt sex (6) heltidsbrandmän. Under 2024 slutade fem (5) brandmän, en (1) brandingenjör, en (1) Personalsamordnare på egen begäran sina tjänster och en (1) brandman gick i pension. Rekryteringen av ny enhetschef startades upp i november 2024.

Samtliga anställda					2024-12-31
Fördelning kategori	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	
Heltid brandmän	46	6	52	23 %	
Räddningspersonal i beredskap (RiB)	128	27	155	70 %	
Internt stöd och ledning (inkl. brandinspektörer och brandingenjörer)	8	7	15	7 %	
Totalt	182	40	222	100 %	

Tabell 10: Antal anställda inom förbundet

Antalet medelårsarbetare anställda enligt avtal AB under 2024 är 70 stycken, vilket inkluderar vikarier och projektanställningar. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare¹ inom heltidsorganisationen per 31 december 2024 är 67 heltidsanställda och genomsnittlig sysselsättningsgrad är vid samma tidpunkt 100 %.

Fördelning av personal inom heltidsorganisationen enligt nedan:

- Räddningschef
- Dagtid på internt stöd
- Enhetschef
- Krishanteringshandläggare
- Brandinspektör
- Brandingenjör
- Insatsledare
- Styrkeledare
- Brandmän

Heltid, tillsvidareanställda				2024-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
20-29 år	4	2	6	9
30-39 år	16	4	20	30
40-49 år	20	6	26	39
50-59 år	9	1	10	15
60- år	5	0	5	7
Totalt	54	13	67	100

RiB, tillsvidareanställda				2024-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
20-29 år	12	2	14	10
30-39 år	33	13	46	32
40-49 år	28	3	31	21
50-59 år	33	1	34	23
60- år	19	1	20	14
Totalt	125	20	145	100

Heltid, arbetstid				2024-12-31
Heltidsorganisation	Timmar	Belopp	Procent påslag	Summa belopp
Månadslön	130 413	24 516 451	9 843 355	34 359 807
Timlön	5748	966 766	388 157	1 354 923
Fyllnadstid	784	201 873	81 052	282 925
Övertid	2536	1 126 180	452 161	1 578 341
Totalt	139 480	26 811 271	10 764 725	37 575 996

RiB, arbetstid				2024-12-31
Deltidsorganisation	Timmar	Belopp	Procent påslag	Summa belopp
Timlön	6628	24 516 451	9 843 355	34 359 807

Tabell 11-14: Statistik personal

¹ Med årsarbetare menas summan av de anställdas sysselsättningsgrader, t.ex. 100 % sysselsättningsgrad motsvarar en årsarbetare och 75 % 0,75 årsarbetare.

2.9.1 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har under 2024 fortsatt att minska. Långtidssjukskrivningarna i förhållande till den totala sjukfrånvaron har minskat något jämfört med föregående år. Under 2024 har vi inom heltidsorganisationen haft två långtidssjukskrivningar och inom RiB-organisationen fyra långtidssjukskrivningar.

Samtliga anställda enligt AB					
Sjukfrånvaro	2024	2023	2022	2021	2020
De anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid (tim)	164 603	165 067	166 681	158 786	153 287
Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	3,9%	5,3%	6,9%	4,9%	4,0%
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro i timmar (%)	54%	57,5%	39,1%	55,7%	48,2%
Summa sjukfrånvaro för kvinnor av sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor i timmar (%)	3%	7,3%	12,7%	7,0%	3,5%
Summa sjukfrånvaro för män av sammanlagd ordinarie arbetstid för män i timmar (%)	4%	4,9%	5,8%	4,6%	4,1%
Summa sjukfrånvaro för personal under 29 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre i timmar (%)	3%	6,1%	4,4%	0,9%	4,7%
Summa sjukfrånvaro för personal 30-49 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år i timmar (%)	3%	3,8%	7,0%	2,7%	6,3%
Summa sjukfrånvaro för personal 50 år eller äldre av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre i timmar (%)	6%	7,5%	8,2%	9,8%	4,5%

Tabell 15: Sjukfrånvaro samtliga anställda enligt AB

Samtliga tillsvidareanställda				2024-12-31
Total sjukfrånvaro i timmar	Sjukfrånvaro	Arbetad tid	Sjukfrånvaro (%)	
≤ 29 år	244	12747	2%	
30-49 år	3082	87840	4%	
≥ 50 år	2607	36040	7%	
Totalt	5933	136627	4%	

Samtliga tillsvidareanställda				2024-12-31
Total sjukfrånvaro i dagar	Antal kaldgr	Antal kaldgr>59	Antal kaldgr>59 av total (%)	
20-29 år	200	135	67%	
30-49 år	1340	818	61%	
≤ 50 år	1127	779	69%	
Totalt	2667	1732	65%	

Tabell 16-17: Sjukfrånvaro per åldersgrupp inom heltidsorganisationen

2.9.2 Friskvård

Alla brandmän i heltidsorganisationen får träna en timme per arbetspass (om tid finns) för att upprätthålla sin fysiska status. Det finns många olika möjligheter till varierad och god träning såsom rullband, roddmaskin, trappmaskin, styrketräningslokal med olika maskiner och lösa vikter. Det finns även en idrottssal där man kan spela innebandy, mjuktennis eller utöva andra träningspass.

Övrig dagtidspersonal får lägga ut en friskvårdstimme per arbetsvecka. I vår riktlinje för fysisk aktivitet står det att arbetsgivaren ser gärna att all personal, så även kontorspersonal varje år genomför rullbandstestet. Detta på grund av att arbetsgivaren värnar om personalens hälsa. Förbundet bekostar även simning en gång per vecka för all personal inom heltidsorganisationen.

Anställda i beredskapsorganisationen får årligen en friskvårdspeng där de kan köpa träningskort och/eller träningsskor.

All personal genomför varje år en hälsoundersökning.

För personal i utryckningstjänst innebär det att varje år förnya sitt tjänstbarhetsintyg.

2.9.3 Framtida personalutveckling

Rekryteringsbehovet av brandmän i beredskap är konstant. Det finns alltid några befintliga vakanser som måste fyllas upp samtidigt som det hela tiden sker en viss kontinuerlig avgång.

Under 2024 har det genomförts en rad olika aktiviteter för att locka fler kommuninvånare att utbilda sig till räddningstjänstpersonal i beredskap. Insatserna gav resultat, två GRIB-förberedande utbildningar genomfördes under 2024.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har inom de kommande åren ett antal pensionsavgångar, de kan hanteras genom att i tid ha en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalens stora utmaning är att behålla befintlig personal samt att locka fler sökande till våra utlysta tjänster. En ökad rörlighet inom branschen gör att förbundet än mer måste jobba med frågor såsom arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling för att både locka och bibehålla personal.

Samtliga anställda		
Pensionsavgångar från 58 år	Faktiska	Planerade
2024	1	6
2025		6
2026		0
2027		0
2028		1

Tabell 18: Pensionsavgångar samtlig personal

2.10 Förväntad utveckling och framtid

Under 2023 genomfördes ett stort projekt för att undersöka möjligheterna att framöver skapa ett än mer effektivt samarbete mellan de tre räddningstjänstorganisationerna i länet. Detta arbete har resulterat i en *Strategisk plan 2024-2026* där det samarbetet beskrivs. Inom tio olika samarbetsområden har verksamhetsplaner för 2024-2026 tagits fram med aktiviteter som ska utföras de kommande åren. Genom att arbeta med och följa upp dessa är ambitionen att skapa en effektivare och mer kvalitativ verksamhet. Räddningstjänsten i Jämtland har under 2024 erhållit mer information kring de olika delarna och avser att under 2025 vara delaktiga i flera av de aktuella områdena. Under 2025 kommer en samordnare tillsättas på deltid för att följa upp och driva samarbetet framåt.

Rekrytering är fortsatt en stor utmaning inom förbundet och det gäller både inom heltids- och RIB-organisationen. Inom heltidsorganisationen har förbundet sökt efter brandmän vid ett flertal tillfällen under året. Tidigare har SMO-utbildning varit ett krav för att erhålla tillsvidareanställning, men på senare tid har förbundet sänkt kravet och det räcker numer att inneha utbildning som räddningspersonal i beredskap (RIB) för att vara aktuell inom heltidsorganisationen. Inom förbundet fördelas de sökande olika till våra heltidsstationer och inom en framtid måste vi eventuellt söka personal med andra meriter än inom räddningstjänstområdet för att kunna upprätthålla tillräcklig bemanning. Dessa måste då erbjudas annan utbildning för att erhålla den kompetens som krävs för rollen.

Det föreligger även bemanningsbrist i rollen som insatsledare och brandinspektör. Det är svårt att motivera brandmän att ta steget vidare till en ny roll inom förbundet. Detta tros bero både på bilden av arbetsinnehållet, de nya arbetstidsdirektiven samt förändrade pensionsvillkor.

Inom RIB-organisationen har det under året gjorts flertalet rekryteringsinsatser där nya medarbetare har anställts. Läget på stationerna är fortsatt ansträngt där vi fortfarande behöver fler. Rekrytering inom RIB-organisationen är ett arbete som kontinuerligt måste drivas för att fånga upp intresserade individer på respektive ort.

Upprustningen av det civila försvaret har kommit igång och inom räddningstjänstverksamheten har civilplikten aktiverats. Räddningstjänsten har ett stort ansvar inom det civila försvaret och planering och förberedelser för detta kommer behöva intensifieras under de kommande åren. Räddningstjänsten kommer att behöva förstärkas både personellt och resursmässigt för att hantera dessa frågor framöver.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning

Årets resultat är +724 tkr.

3.1.1 Intäkter

Den absolut största delen av förbundets intäkter utgörs av medlemskommunernas bidrag. Resterande del av intäktssidan är avgifter i samband med myndighetsutövning, försäljning av olika tjänster som förbundet erbjuder, hyresintäkter samt ersättningar för automatlarm.

Utfallet av intäkterna under året är något högre än budgeterat, och även högre än prognosticerat vid delårsredovisningen. Det beror till stor del på att intäkterna för myndighetsutövning blev ca 250 tkr högre, främst beroende på ett ökat antal sökta tillstånd för brandfarlig- och explosiv vara. En annan bidragande orsak är att intäkterna från utbildningsverksamheten blev drygt 100 tkr högre än budgeterat och prognosticerat, vilket beror på att vi har sålt fler utbildningar till företag än planerat. Organisationen har även sålt några fordon, vilket har gett 150 tkr högre intäkt än vad som uppskattades.

3.1.2 Kostnader

Förbundet bär sina egna pensionskostnader. Utryckningspersonalen har en särskild avtalspension, R-SAP, vilket innebär att under förutsättning att en brandman har arbetat inom räddningstjänsten i minst 30 år, varav 25 år i utryckningstjänst, har denne rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Förbundets pensionskostnader beräknas av förbundets pensionsadministratör KPA. De totala pensionskostnaderna budgeterades till totalt 9 300 tkr exklusive räntekostnader utifrån KPAs prognos i september 2023, men utfallet blev ca 6 500 tkr vilket ger en positiv differens på ca 2 800 tkr för pensionskostnaderna.

Även övriga kostnader för arbetskraft blev betydligt lägre än budgeterat, ca 3 700 tkr. Detta beror till största delen på vakanser inom organisationen där det främst saknats personal inom processavdelningen, men där det även funnits vakanser inom både ledning och operativ personal. Ett aktivt arbete med personalplaneringen har skett under året där övertidskostnaderna har minskat jämfört med ifjol. Ersättningarna som betalas till RIB (Räddningspersonal i beredskap) i samband med utryckning är även de lägre än budgeterat. Detta beror troligtvis på dels att larmen har varit kortare i tid än tidigare år, men även på att styrkorna på grund av vakanser inom RIB-organisationen inte uppgår till det antal som är bestämt i våra styrdokument.

Andra kostnader som avviker från budget är kostnaden för arbetskläder och skor, där inköpen har varit ca 300 tkr högre än planerat samt kostnaderna för reparation och underhåll av fordon som har överskridit budget med ungefär samma belopp. Kostnaderna för Rakel har även de blivit 300 tkr högre än budgeterat. Detta beror på att organisationen inte längre erhåller den rabatt för abonnemangen som vi tidigare haft.

På den positiva sidan kan utläsas att drivmedelskostnaderna har blivit 175 tkr lägre. Detta beror dels på att drivmedelspriserna generellt är lägre, men även på att vi i Kramfors nu tankar på kommunens egna drivmedelsanläggning. Det kan även konstateras att avgifterna för företagshälsovård blivit ca 180 tkr lägre än budgeterat. Här används sedan början av 2024 en ny leverantör.

3.2 Investeringsredovisning

Förbundet har en långsiktig investeringsplan gällande fordon som uppdateras varje år efter kontroll av fordonens skick. Räddningsfordon som måste specialtillverkas har de senaste åren haft en kraftig prisutveckling, där priset stigit 30-70% de senaste fem åren beroende på typ av fordon. Detta leder till att investeringarna framöver måste öka om investeringsplanen ska följas. Utöver fordonen, som är de största investeringarna, behöver visst räddningsmaterial och annan utrustning förnyas eller bytas ut varje år.

Under 2024 så var planen att köpa in några mindre fordon samt lastväxlare till organisationen. De mindre fordonen har köpts in och två chassin till lastväxlare har levererats. Dessa ska nu få sin påbyggnad och levereras som färdiga lastväxlare under 2025.

I övrigt har bland annat många larmställ bytts ut och en drönare har köpts in.

Nr	Objekt (tkr)	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2024
1	Höjdfordon				
2	Släckbil		1 022		
3	Övriga fordon	4 054	1 984	328	4 000
4	Räddningsmateriel	748	968	344	1 000
5	Basutrustning fysisk träning			78	
6	Övrigt	116	878	188	500
	SUMMA	4 918	4 852	938	5 500

Tabell 19: Investeringsredovisning

Bild 9 Övning på att bryta upp lägenhetsdörr

4 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2024	2023	Budget 2024*
Verksamhetens intäkter	1	7 126	6 233	6 618
Verksamhetens kostnader	2	-85 401	- 89 450	-90 480
Avskrivningar	3	-14 702	-13 279	-14 770
Verksamhetens nettokostnader		-92 977	-96 496	-98 632
Medlemsbidrag		97 402	82 575	97 402
Verksamhetens resultat		4 425	-13 922	-1 230
Finansiella intäkter	4	138	595	0
Finansiella kostnader	5	-3 839	-2 246	-3 795
Resultat efter finansiella poster		724	-15 572	-5 025
Årets resultat		724	-15 572	-5 025

*Justerad budget efter korrigering av finansiell leasing

5 Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Byggnader	6	42 221	8 076
- Maskiner och inventarier	7	25 224	24 715
- Pågående nyinvesteringar	8	0	475
Summa anläggningstillgångar		67 445	33 266
Omsättningstillgångar			
- Kortfristiga fordringar	9	35 702	32 359
Summa omsättningstillgångar		35 702	32 359
SUMMA TILLGÅNGAR		103 147	65 625
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	10	9 269	8 545
Avsättningar			
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	11	27 762	27 324
Summa avsättningar		27 762	27 324
Skulder			
- Långfristiga skulder	12	33 351	1 361
- Kortfristiga skulder	13	32 765	28 395
Summa skulder		66 116	29 756
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		103 147	85 267
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		Inga	Inga

6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		
	2024-01-01	2023-01-01
<i>Belopp i TSEK</i>	2024-12-31	2023-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	724	-15 572
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	5 933	6 274
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 657	-9 298
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-5 752	-1 983
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	1 857	2 852
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 762	-8 429
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 516	-4 769
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	345	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 171	-4 769
Finansieringsverksamheten	-	-
Årets kassaflöde	-2 409	-13 198
Likvida medel vid årets början	22 578	35 776
Likvida medel vid årets slut	20 169	22 578

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys		
	2024-01-01	2023-01-01
<i>Belopp i TSEK</i>	2024-12-31	2023-12-31
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4 883	4 567
Återförda avsättningar till pensioner	438	1 961
Nettoförändringar finansiell leasing	612	-254
	5 933	6 274

7 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

	2024	2023
Försäljningsintäkter	6 780	6 006
Övriga försäljningsintäkter	346	226
	7 126	6 232

Not 2 Verksamhetens kostnader

Kostnader för arbetskraft	-72 863	-74 931
varav pensionskostnader	-5 004	-5 753
Lokal- och markhyror	-335	-1 487
Material	-532	-633
Övriga rörelsekostnader	-11 670	-12 399
	-85 401	-89 450

Revisionskostnader:

Kostnad för räkenskapsrevision under 2024 uppgår till 100 tkr

Not 3 Avskrivningar

Byggnader	-9 818	-8 712
Maskiner och inventarier	-4 883	-4 567
	-14 702	-13 279

Not 4 Finansiella intäkter

Övriga ränteintäkter	138	595
	138	595

Not 5 Finansiella kostnader

Övriga räntekostnader	-45	-33
Räntekostnader finansiell leasing	-1 561	-226
Finansiell kostnad på pensioner	-2 233	-1 987
	-3 839	-2 246

Not 6 Byggnader (Finansiell leasing)

Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	51 373	51 373
Årets anskaffningar	666	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	52 039	51 373
Ingående ackumulerade avskrivningar	-43 297	-34 585
Årets avskrivningar	-9 818	-8 712
Omklassificeringar	43 297	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 818	-43 297
Utgående redovisat värde	42 221	8 076

Not 7 Maskiner och inventarier

Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	68 073	63 696
Årets anskaffningar	5 392	4 377
Årets försäljningar/utrangeringar	-623	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	72 842	68 073
Ingående ackumulerade avskrivningar	-43 358	-38 791
Årets avskrivningar	-4 883	-4 567
Årets försäljningar/utrangeringar	623	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-47 618	-43 358
Utgående redovisat värde	25 224	24 715

Not 8 Pågående nyanläggningar

Ingående bokfört värde	475	-
Omklassificeringar	-	-
Årets investeringar	-	475
Färdigställda anläggningar	-475	-
Utgående redovisat värde	0	475

Not 9 Kortfristiga fordringar

Fordringar hos Kramfors kommun, koncernkonto	20 169	22 578
Kundfordringar	7 582	1 561
Interimsfordringar	3 609	2 078
Övriga kortfristiga fordringar	4 342	6 142
	35 702	32 359

Not 10 Eget kapital

Ingående eget kapital	8 545	24 117
Årets resultat	724	-15 572
	9 269	8 545

Not 11 Avsättning till pensioner
Specifikation - avsatt till pensioner

Särskild avtals/ålderspension	22 342	21 989
Löneskatteskuld	5 420	5 335
	27 762	27 324

Avsatt till pensioner

Ingående avsättning	27 324	25 363
Årets avsättning	2 315	3 582
varav:		
- Nyintjänad pension		1 603
- Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 233	1 987
- Övrig post	82	-8
Årets pensionsutbetalningar	-1 962	-2 004
Förändring av löneskatteskuld	85	383
	27 762	27 324

Totala pensionsåtaganden

Avsättningar	27 762	27 324
Kortfristig del av pensionsskuld	3 448	3 804
	31 210	31 128

Not 12 Långfristiga skulder

Finansiell leasingsskuld	33 351	1 361
	33 351	1 361

Sammanställning av finansiella leasingavtal

Därav förfall inom 1 år	9 482	6 969
Därav förfall inom 2-5 år	33 351	1 361
Därav förfall senare än 5 år	0	0
	42 833	8 330

Not 13 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	10 414	7 933
Finansiell leasingsskuld	9 482	6 969
Pensionsavsättningar	3 448	3 804
Interimsskulder	6 652	6 890
Skulder till staten	2 769	2 799
	32 765	28 395

8 Redovisningsprinciper

Förbundet följer lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Personalkostnader - Förändring av semesterlöneskuld redovisas som en kostnad i verksamheten. Timlöner som är intjänade under augusti men utbetalas i september är upptagna som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Periodiseringar - Inkomster och utgifter periodiseras enligt god redovisningssed, det innebär att inkomster och utgifter har bokförts på de perioder som de intjänats respektive förbrukats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta

Jämförelsestörande poster - Om det finns jämförelsestörande poster redovisas de på separata rader i resultaträkningen under verksamhetens nettokostnader och specificeras i not till respektive post. Som jämförelsestörande betraktas kostnader eller intäkter som är sällan förekommande och uppgår till ett väsentligt belopp

Extraordinära poster redovisas enligt RKR R11 och innebär att posten dels saknar samband med den ordinarie verksamheten, utgör en engångshändelse samt uppgår till ett väsentligt belopp. Extraordinära poster redovisas på separata rader i resultaträkningen och specificeras i not.

Finansiella tillgångar redovisas enligt RKR R7, vilket innebär att syftet med förvärvet avgör värderingen. När syftet med innehavet är att generera avkastning eller värdestegring skall tillgången värderas till verkligt värde fram till dess att de förfaller, avyttras eller löses in. Verkligt värde är ett beräknat marknadsvärde för tillgången, bedömd genom extern värdering alternativt av två oberoende parter som har intresse av att en transaktion genomförs. Finansiella tillgångar som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning klassificeras som omsättningstillgångar.

Finansiella tillgångar som betraktas som stadigvarande klassificeras som anläggningstillgångar och värderas till anskaffningsvärde. När bedömning påvisar att den finansiella anläggningstillgången har ett lägre värde än det redovisade värdet per balansdagen samt att nedgången bedöms vara bestående då görs nedskrivning till det lägre värdet.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser - Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS07 i enlighet med rekommendationen RKR 17 "värdering av och upplysningar om pensionsförpliktelser".

Pensionskostnaderna baseras på uppgifter från pensionsbolaget KPA. Prognosen från KPA baseras på en genomsnittlig pensionsålder på 60 år.

Upplysningar vad gäller pensionsavsättningar lämnas i not till balansräkningen.

Under Eget kapital finns det medel avsatt för att möta framtida pensionsutbetalningar.

Materiella anläggningstillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Beloppsgränsen för mindre värde har satts till ett ½ basbelopp.

Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden. Avskrivningarna sker linjärt d.v.s. med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningarna påbörjas månaden efter att inventarier tagits i bruk.

Tillgångar betraktade som finansiella (förhyrda lokaler) redovisas bland tillgångsslaget byggnader.

Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider.

Lätta fordon	6 år
Tunga fordon	12 år
Höjdfordon	15 år
Data & telefoni	3 år
Räddningsmaterial	5 år
Inventarier	5 år

Enligt rekommendationen RKR R4 "Materiella anläggningstillgångar" ska upplysningar om ackumulerade anskaffningsvärden lämnas i not.

Finansiell leasing, RKR R5 - Räddningstjänsten klassificerar from år 2020 hyresavtal för verksamhetslokaler såsom varande finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal föreligger då riskerna och fördelarna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasingtagaren). Resultateffekter av den ändrade redovisningsprincipen som avser 2019 har korrigerats mot eget kapital under 2020.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiellt leasingavtal redovisas som tillgång i förbundets balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida hyres/ leasingavgifter redovisas som skuld.

De leasade tillgångarna avskrivs enligt plan, vilket motsvarar kvarvarande kontraktstid.

Hyresbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna. Amorteringstiden av skulden görs under samma tidsintervall som avskrivningsplanen för tillgången.

Kommunstyrelsen

§ 86

Dnr 2025-000160 1.1.2.1

Sammanträdestider 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder kl. 8.15 följande datum:

10 februari

10 mars

14 april

12 maj

25 augusti

15 september

13 oktober

10 november

8 december

att kommunstyrelsen sammanträder kl. 8.15 följande datum:

20 januari

24 februari

31 mars

5 maj

26 maj

8 september

29 september

3 november

24 november

Beslutet gäller under förutsättning av fullmäktiges beslut om motsvarande sammanträdesdatum för fullmäktige.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

23 februari

23 mars

27 april

25 maj

15 juni

28 september

26 oktober

23 november

14 december.

Bakgrund

Inför sammanträdesåret 2026 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

År 2026 är även ett valår och ny mandatperiod börjar från och med den 15 oktober.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-03-21

Bilaga – Sammanträdestider 2026

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Sammanträdestider 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder kl. 8.15 följande datum:

10 februari
10 mars
14 april
12 maj
25 augusti
15 september
13 oktober
10 november
8 december

att kommunstyrelsen sammanträder kl. 8.15 följande datum:

20 januari
24 februari
31 mars
5 maj
26 maj
8 september
29 september
3 november
24 november

Beslutet gäller under förutsättning av fullmäktiges beslut om motsvarande sammanträdesdatum för fullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

23 februari
23 mars
27 april
25 maj

Datum
2025-03-21

Dnr
KS/2025-000160

15 juni
28 september
26 oktober
23 november
14 december.

Beskrivning av ärendet

Inför sammanträdesåret 2026 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

År 2026 är även ett valår och ny mandatperiod börjar från och med den 15 oktober.

Beslutsunderlag

Bilaga – Sammanträdestider 2026

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Bilagor

Bilaga – Sammanträdestider 2026

Organ	STOPP	Majoritetsmöte (beredning AU)	AU	Majoritetsmöte (beredning KS)	Presidieträff inför KS (beredning)	KS	KF-Presidiet (beredning)	KF
Tid kl.	14:00	13:15/10:00	08:15	13:15/10:00	13:15/10:00	08:15	08:15	13:15
Datum	-	-	-	12 januari	19 jan	20 jan	-	-
	-	-	-	-	-	-	9 feb	23 feb
	26 jan	2 feb 10:00	10 feb	10 feb	23 feb 10:00	24 feb	9 mars	23 mars
	23 feb	2 mars	10 mars	10 mars	30 mars	31 mars	13 apr	27 apr
	30 mars	7 apr	14 apr	14 apr	4 maj	5 maj	11 maj	25 maj
	27 april	4 maj	12 maj	12 maj	25 maj	26 maj	1 juni	15 juni
	3 aug	17 aug	25 aug	25 aug	7 sept	8 sep	14 sep	28 sep
	31 augusti	7 sep	15 sep	15 sep	28 sept	29 sept	6 okt	26 okt
	28 sep	5 okt	13 okt	13 okt	2 nov	3 nov	9 nov	23 nov
	26 okt	2 nov	10 nov	10 nov	23 nov	24 nov	30 nov	14 dec
	23 nov	30 nov	8 dec	- 2025	Jan 2027	Jan 2027	Jan 2027	Jan 2027

Kommunfullmäktige

Valärenden 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

- att** välja Monica Fällström (S) som ledamot i socialnämnden,
- att** välja Ingemar Ljunggren (M) som ledamot i socialnämnden,
- att** välja Christina Ögrim (KD) som ersättare i socialnämnden, samt
- att** välja xx xx som ersättare i socialnämnden.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Bakgrund

Ärenden som gått för kännedom till fullmäktige på dagens sammanträde:

- Protokollsutdrag socialnämnden 2025-05-08 § 48 – Ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2025
- Protokollsutdrag överförmyndarnämnden, 2025-04-17 § 30 – Överförmyndarnämndens mål 2026
- Revisionsberättelse Höga Kusten Destinationsutveckling AB, granskningsrapport, verksamhetsberättelse 2024, årsredovisning
- Stiftelsen länmuseet Västernorrland, verksamhetsberättelse 2024, årsredovisning, revisionsberättelse och rapport
- Granskningsrapport Ostkustbanan 2015
- Länsstyrelsen – Beslut om revidering av kommunal år 2025

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors

§ 30

Dnr 2025-000023 3.8.1.0

Överförmyndarnämndens mål 2026

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors beslut

Överförmyndarenheten föreslår Överförmyndarnämnden besluta

att anta mål, nyckelaktiviteter och indikatorer 2026

att delge Härnösand och Kramfors Kommunfullmäktige beslutet

Bakgrund

Beskrivning av ärendet

Fullmäktige har genom sex lokala inriktningar definierat ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till. Inriktningarna utgör tillsammans med reglemente och lagstiftning grund för nämndernas styrning. Överförmyndarnämnden har inför 2026 beslutat att behålla samma mål, nyckelaktiviteter och indikatorer som för 2025.

Arbetet för att uppnå de satta målen bedrivs med god hushållning av resurser och inom beslutad budgetram.

Inriktning En plats för alla:

Mål: Medborgaren ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndaren.

Inriktning Likvärdig utbildning:

Mål: Alla ska känna sig trygga i uppdraget som ställföreträdare.

Nämndens nyckelaktiviteter och indikatorer redovisas nedan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Målprogrammet påverkar både det ekonomiska och juridiska perspektivet. Ekonomiskt och juridiskt så ska målprogrammet utformas så att det kan utföras inom tilldelad ekonomisk ram samt följa de lagstiftningar som nämnden har att följa

Beslutsunderlag

Överförmyndarenhetens tjänsteskrivelse 2025-04-11

Till årsstämman i Höga Kusten
destinationsutveckling AB
organisationsnummer 556961-4067

Till fullmäktige i
Härnösands kommun
Kramfors kommun
Sollefteå kommun
Örnsköldsviks kommun

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Härnösands, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsviks kommuner utsedda lekmannarevisorer, har granskat Höga Kusten destinationsutveckling AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Se digital signering

Lars-Göran Spång
Lekmannarevisor
Härnösands kommun

Staffan Sjölund
Lekmannarevisor
Kramfors kommun

Lars Sahlén
Lekmannarevisor
Sollefteå kommun

Helén Östmar-Rosdahl
Lekmannarevisor
Örnsköldsviks kommun

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HELÉN ÖSTMAR ROSDAHL

Lekmannarevisor Örnköldsviks kommun

Serienummer: d89c14c35681ea[...]ccd76b93d530d

IP: 31.208.xxx.xxx

2025-04-11 15:48:44 UTC

Knut Staffan Sjölund

Lekmannarevisor Kramfors kommun

Serienummer: f606d5306e02b0[...]d793cc6f4ef02

IP: 95.197.xxx.xxx

2025-04-11 15:53:17 UTC

Lars Göran Lennart Spång

Lekmannarevisor Härnösands kommun

Serienummer: 7942698ac6bad3[...]7aced80991538

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-04-12 10:05:14 UTC

Lars Sahlén

Lekmannarevisor Sollefteå kommun

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Verksamhetsberättelse 2024

Föremålet för bolagets verksamhet är att strategiskt utveckla varumärket och produkten Höga Kusten. Höga Kusten som destination omfattar det geografiska område som utgörs av de fyra ägarnas kommungränser och uppdraget är att marknadsföra destinationen på såväl den nationella som den internationella arenan.

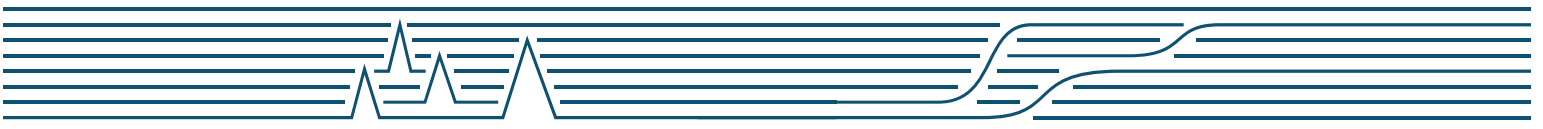
Bolaget verkar för en strategisk utveckling av besöksnäringen tillsammans med ägarkommunerna samt ansvarar för och sköter besöksservicen i vårt område. Framgång i uppdraget fordrar ett tätt samarbete företag och verksamheter inom besöksnäringen i området. Tillsammans med kommunerna och andra – offentliga såväl som privata - aktörer verkar Höga Kusten Destinationsutveckling också för hela platsens utveckling med avseende på platsattraktivitet, kompetensförsörjning och inflyttning.

Bolaget har sitt säte i Västernorrlands län, Örnsköldsviks kommun och registrerades 2014-02-10. Verksamheten bedrivs på ägarnas uppdrag inom ramen för ägarkommunernas kompetens. Ägarna utgörs av Härnösands kommun, 212000-2303, Kramfors kommun, 212000-2429, Sollefteå kommun, 212000-2437 samt Örnsköldsviks kommun, 212000-2445, vilka äger 25% vardera.

Under året har VD lett ett arbete tillsammans med ägarna kring utformning och färdigställande av förslag till ny bolagsordning och uppdaterade ägardirektiv anpassade efter ägarnas utvecklade syn på verksamheten. De nya styrdokumenterna överlämnades till ägarkommunerna i oktober månad för hantering och beslut i respektive kommunorganisation.

Verksamheten i sammandrag

Verksamheten tar sin utgångspunkt i den gemensamma strategin och de där utpekade fem strategiska områdena Öka attraktionskraften, Stärk systemet, Lyft kommunikationen, Hellre hållbart och Turistanpassa tillgängligheten. I en strävan genom dessa fem strategiområden har verksamheten som mål att till 2030 Dubblera den turistiska omsättningen mot jämförelseåret 2019, Vara en koldioxidneutral destination, Fortsatt ha lokalborna som våra bästa ambassadörer, samt att Höga Kusten håller internationell toppklass.

Turismräkenskaperna är en till del svårtillgänglig materia och för många intressanta parametrar saknas nationella standardiserade mätetal. En utveckling på detta område kommer under 2025. Traditionellt följer vi statistiken för antalet kommersiella gästnätter som en mätare på destinationens utveckling. 2024 var då det tredje bästa året någonsin för Högakusten trots en mindre nedgång - totalt noterades 655 437 sålda gästnätter (hotell, stugor, vandrarhem och campingar) vilket följer den positiva trenden från de senaste tio åren. Jämfört med 2023 innebar detta en minskning med 4,2%. Destinationens totala utveckling sedan basåret 2019 visar en ökning på 7,7%, men med stora variationer mellan kommunerna. Omsättningen i besöksnäringen fortsätter att öka. Högakusten Turism (HKT) är fortsatt verksamhetens viktigaste samarbetspartner i relationen till företagen. Operativt finns också ett samarbete med Region Västernorrland och Länsstyrelsen samt närliggande destinationer som Sundsvall, Östersund och Umeå.

Styrelse och Bolagsstämma

Styrelsen har under året genomfört sex sammanträden varav tre fysiska och tre digitala. Konstituerande sammanträdet genomfördes dagen för stämman. I augusti genomfördes en heldag kring verksamhetsutveckling tillsammans med bolagets personal och ledningsgruppen (kommunernas tillväxtchefer).

Bolagsstämman genomfördes den 29 maj 2024 på Hernö Gin i Dala, Härnösand. Dagen inleddes med en inspirationsförmiddag för styrelsen med information från Hernö Gin och en rundvandring på företaget, följt av träff med Huttopia som etablerar på Smitingen i Härnösand, men också Härnösands kommun som informerade om genomförda och kommande satsningar på besöksnäringssområdet.

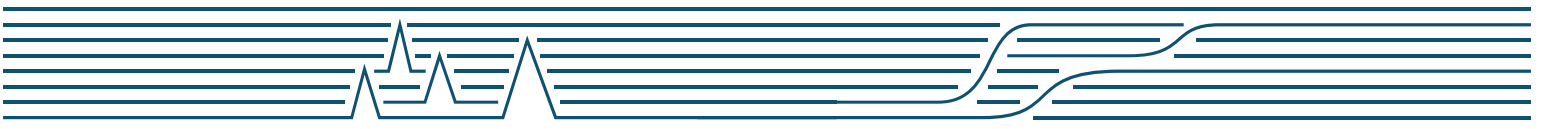
Styrelsen har under året gett VD i särskilt uppdrag att se över verksamheten och föreslå och genomföra förändringar i riktning mot det justerade uppdrag som arbetats fram i de nya ägardirektiven.

Förändringar personal och organisation, ekonomi och lönehantering

VD beslutade i början av 2024 om en flytt av kontorsverksamheten från Hornöberget till Sambiblioteket i Härnösand. Formellt har bolaget två arbetsställen. Under senvåren lämnade Marcus Strömsten verksamheten och ersattes från början av hösten av Micaela Lockner. Under hösten fattade VD också beslut om flytt av ekonomi- och lönehanteringen från EY till Örnsköldsviks kommuns koncernbolag Rodret AB med fullt stöd för ekonomi- och lönehanteringen samt HR-relaterade frågor.

2025-04-09

Styrelsen & verkställande direktören

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Höga Kusten Destinationsutveckling AB, org. nr 556961-4067

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Höga Kusten Destinationsutveckling AB för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Höga Kusten Destinationsutveckling ABs finansiella ställning per tisdag den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Höga Kusten Destinationsutveckling AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Höga Kusten Destinationsutveckling AB för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Høga Kusten Destinationsutveckling AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets

organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda

ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Örnsköldsvik det datum som framgår av vår elektroniska signatur

KPMG AB

Johan Franzén

Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JOHAN FRANZÉN (SSN-validerad)

Undertecknare

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2025-04-11 11:44:20 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Årsredovisning

Höga Kusten destinationsutveckling AB

Org.nr 556961-4067

Räkenskapsår 2024-01-01 - 2024-12-31

Årsredovisning för räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Höga Kusten destinationsutveckling AB avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Noter	6

Styrelsens säte: Ömsköldsvik
Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).
Alla belopp redovisas, om inget annat anges, i kronor (kr).

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Föremålet för bolagets verksamhet är att strategiskt utveckla varumärket och produkten Höga Kusten. Höga Kusten är det geografiska området som verkar som en destination, på såväl den nationella som den internationella marknaden. Bolaget verkar för en strategisk utveckling av besöksnäringen tillsammans med ägarkommunerna samt ansvarar och sköter besöksservicen i vårt område.

Bolaget har sitt säte i Västernorrlands län, Örnsköldsviks kommun och registrerades 2014-02-10.

Verksamheten bedrivs på ägarnas uppdrag inom ramen för ägarkommunernas kompetens. Ägarna utgörs av Härnösands kommun, 212000-2403, Kramfors kommun, 21200-2429, Sollefteå kommun, 212000-2437 samt Örnsköldsviks kommun, 212000-2445, vilka äger 25% vardera.

Flerårsöversikt (Tkr)	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	11 503	11 376	11 257	11 358
Resultat efter finansiella poster	14	-390	244	1 384
Balansomslutning	17 123	17 907	6 462	3 406
Soliditet (%)	8	7	26	46

För definitioner av nyckeltal, se Not 1 Redovisningsprinciper.

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	200 000	1 437 091	-380 866	1 256 225
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Balanseras i ny räkning		-380 866	380 866	0
Årets resultat			13 608	13 608
Belopp vid årets utgång	200 000	1 056 225	13 608	1 269 833

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 056 225
årets vinst	13 608
	1 069 833
disponeras så att	
i ny räkning överföres	1 069 833
	1 069 833

Resultaträkning	Not	2024-01-01	2023-01-01
	1	-2024-12-31	-2023-12-31
<i>Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.</i>			
Nettoomsättning		11 503 063	11 375 908
Övriga rörelseintäkter		610 380	1 668 660
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		12 113 443	13 044 568
<i>Rörelsekostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-4 524 422	-5 634 191
Personalkostnader	2	-7 660 185	-7 773 939
Summa rörelsekostnader		-12 184 607	-13 408 130
Rörelseresultat		-71 164	-363 562
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		108 226	13 442
Räntekostnader och liknande resultatposter		-23 454	-40 183
Summa finansiella poster		84 772	-26 741
Resultat efter finansiella poster		13 608	-390 303
Resultat före skatt		13 608	-390 303
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	9 437
Årets resultat		13 608	-380 866

Balansräkning	Not 1	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	3	1 000	1 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 000	1 000
Summa anläggningstillgångar		1 000	1 000
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		14 422 658	14 221 865
Övriga fordringar		363 749	543 757
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		251 746	194 241
Summa kortfristiga fordringar		15 038 153	14 959 863
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		2 083 742	2 946 591
Summa kassa och bank		2 083 742	2 946 591
Summa omsättningstillgångar		17 121 895	17 906 454
SUMMA TILLGÅNGAR		17 122 895	17 907 454

Balansräkning	Not 1	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		200 000	200 000
Summa bundet eget kapital		200 000	200 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		1 056 225	1 437 091
Årets resultat		13 608	-380 866
Summa fritt eget kapital		1 069 833	1 056 225
Summa eget kapital		1 269 833	1 256 225
<i>Obeskattade reserver</i>			
Periodiseringsfonder	4	88 000	88 000
Summa obeskattade reserver		88 000	88 000
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		560 606	1 318 225
Skatteskulder		0	175 720
Övriga skulder		2 988 876	2 705 354
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		12 215 580	12 363 930
Summa kortfristiga skulder		15 765 062	16 563 229
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		17 122 895	17 907 454

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

	2024	2023
Medelantalet anställda	9	10

Not 3 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 000	1 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 000	1 000
Utgående redovisat värde	1 000	1 000

Not 4 Obeskattade reserver

	2024-12-31	2023-12-31
Periodiseringsfond 2019	88 000	88 000
	88 000	88 000
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	475	352

Underskriven den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Ingemar Wiklander
Ordförande

Karin Andersson

Kristina Girhagen

Olof Glud

Fredrik Granholm

Jari Merikanto

Carolina Sondell

Malin Svanholm

Mattias Peterson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

KPMG AB

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Rohland Mattias Peterson (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: 9b33a30b758bc3[...]0e321be24edb3

IP: 192.36.xxx.xxx

2025-04-09 12:26:47 UTC

CAROLINA SONDELL (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: 06b52674a8e7b0[...]bc5c1bac60e61

IP: 192.36.xxx.xxx

2025-04-09 12:36:20 UTC

KARL FREDRIK GRANHOLM (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: f415b5c0a2fda8[...]498b941293fc5

IP: 213.21.xxx.xxx

2025-04-09 12:36:44 UTC

INGEMAR WIKLANDER (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: 394540ddaed53b[...]6e11d0eb500d1

IP: 90.230.xxx.xxx

2025-04-09 12:48:10 UTC

Karin Elisabet Andersson (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: 5aa90c225ee0a2[...]d85e155a9633b

IP: 151.177.xxx.xxx

2025-04-09 13:14:17 UTC

OLOF GLUD (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: 59b735d9a99cce[...]5031b01592242

IP: 95.198.xxx.xxx

2025-04-09 13:26:50 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Malin Elisabeth Svanholm (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: ee71e66e0fda68[...]fdae659fb745e

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-04-10 12:43:59 UTC

Maria Kristina Girhagen (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: 7c4fdcefa52cd0[...]60618057cc1b3

IP: 78.77.xxx.xxx

2025-04-10 14:29:24 UTC

Jari Ilmari Merikanto (SSN-validerad)

Underskrivare 1

Serienummer: c68c686679c850[...]ba6fdafb29fe7

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-04-10 17:56:42 UTC

JOHAN FRANZÉN (SSN-validerad)

Underskrivare 2

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2025-04-11 11:47:21 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

SAMMANTRÄDESPÅS

Västernorrlands museum, Härnösand

Närvarande

LEDAMÖTER

Carl L Thunberg
Monica Fahlén
Thomas Näsholm
Lotta Borg
Erik Thorsell
Mattias Sjölander
Christian Wasell

ERSÄTTARE

Marie Sjöbom Olsson
Siv Attefjord
Anne-Cathrine Genberg

FRÅNVARANDE

Anne-Li Sjölund
Thomas Pålsson

HEMBYGDSPÖRBUNDENS REPRESENTANTER

Mats Fhanér
Thommy Edlund

FACKLIGA FÖRETRÄDARE

Fredrik Gustavsson, DIK-förbundet

I TJÄNSTEN

Jenny Samuelsson	museichef, föredragande
Ann Kristofersson	controller, föredragande
Bengt Wittgren	protokollförare

Ordföranden Carl Thunberg hälsar de närvarande välkomna till mötet.

§ 1 Mötets öppnande

Ordföranden öppnar mötet

§ 2 Upprop

Upprop förrättas

Styrelsen beslutar

att fastställa uppropet.

§ 3 Val av protokolljusterare

Styrelsen beslutar

att till protokolljusterare välja Thomas Näsholm att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 4 Fastställande av föredragningslista

Styrelsen beslutar

att fastställa föredragningslistan enligt upprättat förslag.

§ 5 Protokoll från föregående styrelsemöte och arbetsutskott

Protokoll från styrelsemöten den 18/12 och arbetsutskott den 14/2 föreligger, bilaga 1 och 2.

Styrelsen beslutar

att lägga protokollen till handlingarna.

§ 6 Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024

Förslag till verksamhetsberättelse och årsredovisning för 2024 föreligger, bilaga 3.

Styrelsen beslutar

att fastställa verksamhetsberättelse och årsredovisning för 2024 enligt bilaga.

§ 7 Nuläge i verksamheten: pågående projekt och insatser

Presenterades pågående projekt och insatser.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen och lägga den till handlingarna.

§ 8 Stiftelsebildarnas utredning av Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland

Ordförande och museichef informerar om att utredare anlitats.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen och lägga den till handlingarna.

§ 9 Ledamot i Stiftelsen Nämforsen

Museichefen informerar om att ny ersättare efter Kajsa Hartig, ska utses att representera Västernorrlands museum i stiftelsen Nämforsen. Förslaget är Cajsa Lindegren, chef för avdelningen kulturmiljö, hantverk och friluftsmuseum.

Styrelsen beslutar

att utse Cajsa Lindegren att föreslås som ersättare i stiftelsen Nämforsen.

 TN

§ 10 Information från Läns museernas samarbetsråd

Monica Fahlén informerar om att Läns museernas samarbetsråd planerar att genomföra årsmöte digitalt i april. Landstingsrådet Sara Nylund har om betts och accepterat att vara mötesordförande för LMSRs årsmöte.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen och lägga den till handlingarna.

§ 11 Information från Medelpads och Ångermanlands hembygdsförbund samt från Hembygdsrådet

Västernorrlands museum ska hålla kurser för föreningarna. Sköns hembygdsförening kommer bli ny förening i Medelpads hembygdsförbund. Under 2024 har Medelpads föreningar genomfört 220 evenemang med 207 000 besökare. Ångermanland: 87 aktiviteter för barn och unga, 470 evenemang med 62 000 besökare. Den 8 mars blir det vårkonferens för hela länet på Västernorrlands museum; då kommer organisationen att diskuteras. Den kommande hembygdsboken är också ett gemensamt projekt. Ånges kultursamordnare har frågat barn om vad de vill göra inom hembygd och de vill gärna hålla på med slöjd och med film så hemslöjdskonsulenterna är nu involverade i det fortsatta arbetet.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen och lägga den till handlingarna.

§ 12 Styrelsemöten hösten 2025

Arbetsutskottet föreslår:
Styrelsemöten den 19/9 och 17/12 kl. 09.00-12.00
Arbetsutskott den 12/9 och 9/12 kl. 09.00-11.00

Styrelsen beslutar

att fastställa mötesdatum enligt förslaget.

§ 13 Övriga frågor

§ 14 Avslutning

Mötet avslutades och ordföranden tackade de närvarande.

Vid protokollet

Bengt Wittgren

Justeras 2025-02-21

Carl L Thunberg
mötesordförande

2025-02-21

Thomas Näsholm
justeringsperson

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
OCH
ÅRSREDOVISNING
2024**

för

Stiftelsen Länsmuseet Västernorrland
Organisationsnummer 888000-3143

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse	1
Inledning	1
Museets grund vilar på dess samlingar och kunskapsuppbyggnad	2
Flytt av textila samlingarna, klimat och byte av brandskydd	3
Förvärv och digital insamling – för att stärka bevarandet	3
Samlingsdatabasen – en nyckel till värdefulla och tillgängliga samlingar	4
Fysisk hantering av föremål – konservering med mera	5
Tillgängliga samlingar	6
Kulturarv för alla – att nå ut och skapa delaktighet i länets historia och utveckling	6
Den tredje basutställningen - Nycklar till vår tid	7
Kunskapsförmedling under året – utställningar och program	9
Publika aktiviteter i länet och digitalt	10
Kulturarvet för och med barn och unga	10
Skolpedagogisk verksamhet	11
Kulturarv på fritiden Barn och Unga på Fritiden	13
Livskraft – Kultur för Äldre	13
Sommarlovsverksamhet på Murberget friluftsmuseum	13
Den hemslöjdsfrämjande verksamheten i Västernorrland – för slöjden, handen och hjärnan	14
Uppdraget att tillgängliggöra bild och form	15
Samtidskonstutställningar under året	15
Triennalen 2025 – samverkan och skapande	16
Kulturmiljö för samhällsutveckling och hållbarhet	16
Kulturmiljörådgivning i länet	17
Kulturmiljökonferensen	17
Murbetget friluftsmuseum – en kulturmiljö med fokus på hållbarhet	18
Hellströmska huset – årets stora insats på friluftsmuseet	19
Museets kulturhistoriska platser i länet	20
Arkeologi – bevarande, kunskapsuppbyggnad och tillgängliggörande	22
Västernorrlands kulturarv i samverkan – det värdefulla i att utveckla kulturarvet tillsammans	24
Kurser och utbildningar i samverkan	24
Evenemang och publika aktiviteter i samverkan	25
Kulturarvets betydelse för regional utveckling	27
Smart kulturarvsturism i Höga kusten	27
Värden längs vägen	28
Västernorrlands museum – nod för kulturarvsturism och kulturella och kreativa näringar	28
Bothnia Business Heritage	29

Ett välfungerande och välmående länsmuseum	30
Ekonomisk analys	30
Utblick framåt	34
Uppföljning internkontrollplan	35
Årsredovisning	37
Förvaltningsberättelse	39
Resultaträkning	40
Balansräkning	41
Noter	43
Underskrifter	45

Bilaga 1 Uppföljning Verksamhetsplan

Bilaga 2 Statistik

Bilaga 3 Projektlista

Verksamhetsberättelse

Inledning

Länsmuseets uppdrag är brett och består av många delar som i grunden styrs av stiftelsens urkund och stadgar – här ser vi kunskapsuppbyggnad och kunskapsförmedling av samlingar, kulturmiljö och immateriellt kulturarv. Likaså utställningar, program och pedagogisk verksamhet samt byggnadsvård och arkeologi. Museets besöksmål är både den moderna museibygnaden och Murberget friluftsmuseum, och i mindre skala är även Ulvö Kapell, Gammelgården i Myckelgensjö och fornborgen Styresholm tillgängliga miljöer. Utöver det rent museala uppdraget så driver stiftelsen konferensverksamhet och butik och har ett nära samarbete med Härnösands kommun avseende att driva kaféverksamhet på museet. Verksamheten genomför samverkan med föreningar, företag och organisationer av olika slag, något som verkligen stärker kulturarvsförmedlingen i Västernorrland.

Västernorrlands museum är med sitt fokus på utveckling och bevarande av länets kulturarv en viktig resurs för hållbar samhällsutveckling. Det uppdraget tar sig många former – det kan handla om att uppmärksamma demokratiska grundvärderingar eller hur förståelsen av länets historia, plats och identitet är en del av vårt gemensamma samhällsbygge. Men det kan också vara något så konkret som att uppmärksamma traditionella, hållbara hantverksmetoder och slöjd eller visa på hållbara material när en byggnad restaureras.

Att utveckla kulturarvet som en resurs för hållbar utveckling är dessutom något som är centralt för hela stiftelsens verksamhet – i allt från kunskapsuppbyggnad, samlingsförvaltning och kulturmiljövård till kunskapsförmedling inom kulturarv och konst och till affärsverksamheterna och utvecklingsprojekten inom vårt uppdrag. Det har vi tagit fasta på i årets verksamhet.

2024 har varit ett händelserikt år i verksamheten. Året har nämligen bestått av både ett färdigställande av museets stora basutställningsprojekt, mängder av fina programpunkter och samarbeten – och stora insatser på friluftsmuseum och i magasin.

Att den publika verksamheten varit lyckad ser vi inte minst på de digitala och fysiska besöksrekord som uppnåtts, med en ökning om knappt 11% av de fysiska besöken - och flera hundra procents ökning av de digitala. Det är ett kvitto på att vårt publika uppdrag är uppskattat.

Sedan flera år är museet i en period av omfattande utveckling som både syftar till att stärka de förutsättningar som verksamheten vilar på och samtidigt till att leverera i det kunskapsförmedlande och publika uppdraget, och därför är ju besöksrekordet ännu roligare att ta del av.

Årsmålen har nåtts till 90%, i genomsnitt. Det måste ses som ett bra resultat, där vissa verksamhetsområden inte gått i mål helt på grund av att omständigheter förändrats – till exempel har utmaningar i ventilation och klimat krävt mycket mer personalresurser än planerat.

En hel del av den verksamhet som skett under året kommer ni att få läsa i årets verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen är uppbyggd i kapitel utifrån målområden i stiftelsens uppdragsdirektiv och den regionala kulturplanen. Vi har valt att belysa vissa insatser och verksamheter mer, för att kunna fördjupa beskrivningen av insatsernas effekter och ge mer plats åt årets mest unika insatser. En mer helhetlig bild av vilka utvecklingsinsatser och löpande verksamhet som genomförts finns i bilaga 1 som innehåller uppföljningen av verksamhetsplanen, bilaga 2 som innehåller statistik och bilaga 3 som innehåller årets aktiva projekt.

Museets grund vilar på dess samlingar och kunskapsuppbyggnad

Ett museums samlingar och annan bevarad kunskap ligger till grund för mycket av den kunskapsuppbyggnad och förmedling som ett museum står för. För ett kulturhistoriskt museum som Västernorrlands museum är det de föremål, fotografier, byggnader, miljöer, det arkivmaterial och det immateriella kulturarv som bevarats som står i centrum. Kunskapsuppbyggnaden och samlingarna kan berätta om hur människor levde förr genom vardagsliv och högtider, hur hantverkskonsten såg ut, hur man klädde sig eller vilka folkliga berättelser som berättades. Mycket viktigt är att fortsätta dokumentera och samla in dagens skeenden. Kunskapsuppbyggnaden är också den historieskrivning och de större samhällsskeendena som på olika sätt påverkat Västernorrland, eller till och med skett och sker i länet.

Museilagen ställer krav på aktiv samlingsförvaltning och i stiftelsens stadgar beskrivs stiftelsens ändamål som följer: "Stiftelsens ändamål skall vara att förvalta stiftelsens samlingar, byggnader och markområden och att hålla dem tillgängliga för allmänheten." I aktuella mål beskrivs vikten av aktiv samlingsförvaltning ur ett större samhälleligt och demokratiskt perspektiv.

Året som gått har präglats av omfattande insatser framför allt i våra nuvarande stora, logistiska projekt. Brandskyddet har förbättrats i museibyggnaden och de textila samlingarna har flyttats från Sollefteå och vi ser en pågående optimering av magasinen för samlingarnas bästa. Även digitala förbättringsinsatser har pågått – genom systematiska insatser har vi säkrat och dokumenterat föremål, samtidigt som vi har fortsatt arbetet med att tillgängliggöra våra samlingar för en bredare publik.

Insatserna i stort har förbättrat möjligheterna för kunskapsuppbyggnad och förmedling, även om just förvaring och logistik är mer av en förutsättning för det. Nedan följer exempel på en del av insatserna under året.

Flytt av textila samlingarna, klimat och byte av brandskydd

En logistisk utmaning har varit flytten av cirka 8000 textila föremål från textila magasin i Sollefteå till museet i Härnösand. Arbete pågår med ombyggnad av magasinlokalerna innan föremålen får sin långsiktiga förvaring, vilket har medfört temporär lagring av de textila föremålen under tiden. Återbruk av hyllsystem från Sollefteå har varit en viktig del av uppbyggnaden av ny förvaring i museet. Hanteringen av föremålen har gett oss en ökad kunskap om samlingarna och bidragit till att vi kan strukturera om objekten för god långsiktig förvaring.

En del av museets pågående arbete med förnyat brandskydd i föremålsmagasinen har inneburit att två av våra magasin nu har fått en släckanläggning med syrefattig gas – det mest skonsamma släckningsmedlet. Denna åtgärd har lett till omplacering av vissa föremål för att anpassa dem till det nya brandskyddssystemet. Förberedelser pågår för fortsatt omflyttning 2025 då fler magasin ska få förnyat brandskydd. Insatserna avseende brandskyddet är möjliga tack vare finansiering från Boverket.

Under året har vi också arbetat intensivt med att förbättra klimathanteringen i våra lokaler, och vi har nu över 20 klimatgivare för att mäta temperatur och luftfuktighet. Trots dessa åtgärder har vi fortfarande stora utmaningar med att hålla ett jämnt klimat, vilket är särskilt kritiskt för föremålens långsiktiga bevarande. För att möta dessa utmaningar har vi påbörjat en genomgång av vårt klimatsystem och för dialog med hyresvärden för att åtgärda problemen kort- och långsiktigt. Arbetet är omfattande och kräver mycket resurser av museiverksamheten.

Samtidigt som detta pågår har vi genomfört en plan för att omstrukturera våra magasinlokalerna för att bättre kunna förvara och visa våra samlingar på ett mer tillgängligt och hållbart sätt. Två nya rum har ritats upp för att skapa bättre förvaringsmöjligheter, och vi förbereder också för fortsatt förvärv av föremål.

Förvärv och digital insamling – för att stärka bevarandet

Intresset för att skänka föremål till museets samlingar har varit stort under året. I samband med arbetet med basutställningen *Nycklar till vår tid* genomförde vi en aktiv insamling och efterlyste föremål med koppling till 1900- och 2000-talet. Flera föremål har tillkommit, däribland:

- Spiktavlor
- Oljemålningar av konstnären Gunnar Wiberg
- Radio från Högbondens fyr
- Barnvagga från 1700-/1800-tal
- Samiska föremål och fotografier från Graninge
- En dräkt med tillhörande sjal från Ullånger, 1700-tal
- Väst från BB-ockupationen i Sollefteå

- **Fickalmanackor från butiker i länet (1900–1970)**

Dessa förvärv kompletterar samlingarna och fyller de luckor som funnits, särskilt vad gäller 1900- och 2000-talet, och ger oss möjlighet att berätta fler berättelser om länets historia.

Birgittamuseet i Härnösand, som grundades 1993 av Birgitta Lundquist och Härnösands medicinhistoriska förening, har varit en viktig källa till kunskap om den medicinhistoriska delen av länets historia. Efter beslut av Region Västernorrland om att avveckla Birgittamuseet 2024, fick Västernorrlands museum i uppdrag att inventera den del av samlingen som inte var dokumenterad. Detta arbete genomfördes under augusti och september 2024, där vi i dialog med museets konservatorer har förvärvat flera föremål till läns museets samlingar. Bland de nya föremålen finns bland annat en stor samling snidade figurer av Harald "Gådeåhultaren" Boström, föremål från Norrlands Vanförestalt och Gådeå sjukhus i Härnösand, tuberkuloshistoria från regionen, dräkter från sjukvårdspersonal och flertalet fotografier. Dessa föremål blir en viktig del av Västernorrlands museums samlingar.

I samlingsverksamheten ingår att ständigt utveckla museets samlingar. I nuläget finns inte resurser för annat än att i ytterst begränsad omfattning ta emot fysiska föremål, men utöver det arbetar museet en hel del med insamling, bevarande och tillgängliggörande av digitalt fött kulturarv. Detta är relevant eftersom den kulturhistoria som produceras under 2000-talet är digital, såväl text som bild och film, vilket kräver nya metoder och rutiner för insamling och samlingsförvaltning och gemensamma diskussioner i museisektorn kring etik och hantering av personuppgifter i digitalt format.

Arbetet med att utveckla metoder har pågått under året för att insamla den del av vårt samtida kulturarv som är digitalt, som till exempel fotografier som vi tar med våra mobiltelefoner. Museet medverkar i ett externfinansierat nordiskt samarbete Connect to Collect för att bygga erfarenheter och utveckla digitala infrastrukturer för insamling. Under året installerades ett digitalt gränssnitt till www.mittvasternorrland.se i museets basutställning Nycklar till vår tid, för att uppmuntra besökare att bidra med samtidsbilder till museets samlingar.

Samplingsdatabasen – en nyckel till värdefulla och tillgängliga samlingar

Ett kontinuerligt och systematiskt arbete med informationshantering i samlingsdatabasen Primus (med gränssnittet Digitalt museum) har genomförts under året. Fokus har legat på att städa, registrera och uppdatera innehållet i databasen för att säkerställa att vi har korrekt information om museets föremål, och samtidigt skapa mervärde för forskare och allmänhet som vill veta mer om länets historia. Många föremål som samlats in under tidigare decennier har tidigare saknat viktig dokumentation, vilket kräver efterforskning. Detta påminner oss om vikten av att samla in så mycket kunskap och historik som möjligt om föremålen redan vid förvärv, och är något som måste säkras för fortsättningen.

Under året har stora delar av fotosamlingarna digitaliserats. Exempelvis har 550 glasplåtsnegativ från Textilarkivet digitaliserats, samt cirka 800 fotografier från flottningssdokumentationen 1982 av Ylva Roslund-Forenius. Vi har även digitaliserat 2 300 fotografier från byggnadsinventeringar i

Härnösand från 1979–1983. Dessa insatser gör att fler och fler av våra bilder blir tillgängliga både för forskning och för allmänheten.

Digitalisering och publicering av informationen i samlingsdatabasen sker sedan på www.digitaltmuseum.se, webbplatsen där allmänheten kan söka i museets samlingar. Även denna är en prioriterad del av arbetet med samlingsförvaltning. Detta långsiktiga publiceringsarbete syftar till att göra föremåls- och fotosamlingarna tillgängliga online. Under året har vi publicerat flera nya samlingar, däribland Einar Östmans fotosamling, delar av naturaliesamlingen, samt föremål från basutställningen *Nycklar till vår tid*.

Såväl dokumentation i samlingsdatabas som digitalisering av fysiska samlingar och tillgängliggörande av samlingar på digitaltmuseum.se är grundläggande och avgörande processer för att skapa en långsiktig och hållbar samlingsförvaltning med stor tillgänglighet, och under 2024 har vi tagit viktiga steg i rätt riktning för att skapa mer värde i länets dokumenterade kulturarv.

Fysisk hantering av föremål – konservering med mera

När museet producerar egna utställningar bestående av föremål från samlingarna, så ingår mycket hantering. Inför öppningen av basutställningen *Nycklar till vår tid* i maj 2024, hanterades över 300 föremål som ingick i utställningen. Förberedelserna inför utställningen var omfattande, och varje föremål genomgick en noggrann process: rengöring, mätning, fotografering och komplettering av information i samlingsdatabasen Primus. Vissa föremål krävde mer ingående åtgärder, som reparationer eller justeringar, innan de kunde placeras ut i montrarna. Samarbetet internt och med externa experter, som Naturhistoriska Riksmuseet för att fastställa bäst möjliga metoder för konservering, har varit avgörande för utställningens genomförande.

Museet har under året haft flera tillfälliga utställningar, och varje föremål som visas i dessa har noggrant dokumenterats vid ankomst och avgång. Samlingspersonalen har ansvarat för att säkerställa att föremålen inte skadats under transport, samt att deras tillstånd dokumenterats i Primus. För utställningen *Atti Johansson – Mekanisk/Organisk* packades och fraktades föremålen till Boden, medan föremål från andra utställningar som *LIN.LIN.LIN* och *Älskade korg* även bistod med egna samlingar som rengjordes och fotograferades för uppdatering i Primus och publicering på www.digitaltmuseum.se.

Ett annat exempel på viktig hantering av samlingarna är skadedjurshanteringen. Som en del av museets löpande underhåll av samlingarna genomförs regelbundna skadedjurskontroller. Detta ingår i vårt arbete med *Integrated Pest Management* (IPM) – en samordnad skadedjurskontroll där samlingspersonalen varje månad sätter ut klisterfällor i magasin och utställningslokaler. Genom att registrera fällornas innehåll kan vi identifiera trender och påverkande faktorer som klimat och externa besökare, vilket gör att vi kan vidta åtgärder för att förhindra skador på samlingarna.

Den fysiska hanteringen av föremål i museisamlingar, om det så är skadedjurskontroller eller konservering, är en viktig del av den aktiva samlingsförvaltningen och säkrar långsiktigt bevarande och tillgängliggörande.

Tillgängliga samlingar

Ett exempel på när samlingarnas tillgänglighet är viktig är när museet får besök av forskare, studenter och kulturutövare – något som sker regelbundet. Under året har speciellt den samiska samlingen varit av stort intresse, där bland annat ackjor, lomskinnsväskor och koltar har undersökts. Genom besök och interaktion med samlingen har forskare fått möjlighet att analysera och dokumentera föremål, vilket bidrar till en utökad kunskap om vår samiska historia. Exempelvis genomfördes vedartsanalyser på ackjorna, vilket kommer att ge oss ytterligare insikter om föremålets historia och tillverkning. Med detta avsnitt blir det en fin övergång till nästa del av verksamhetsberättelsen – den om kunskapsförmedling och publik verksamhet som en central del av uppdraget.

Kulturarv för alla – att nå ut och skapa delaktighet i länets historia och utveckling

Västernorrlands museum är ett regionalt nav för kunskap och upplevelser om kulturarvet. I museets publika arbete - i utställningar, program och annan kunskapsförmedlande verksamhet - genomförs en viktig del av museets uppdrag. Här är ett av målen att göra kulturarvet tillgängligt för alla.

Under sommaren 2024 besöktes museibyggnaden av rekordmånga besökare, och antalet besökare under helåret är fler än 2023, totalt ca 16 000 fler än året innan. Murberget friluftsmuseum har på helåret var välbesökt, ungefär 8 000 fler än 2023. Det är tydligt att museets miljöer lockar besökare med sitt intressanta utbud.

Intresset för museets digitala utbud fortsätter också att öka, detta år med flera hundra procents ökning i antalet nådda konton och visningar. Detta är mycket glädjande och visar att vår kommunikation och kunskapsförmedling är attraktiv för användarna. Antalet besök på webben har ökat med 11% och antalet visningar på Facebook och Instagram har ökat med mer än 200 respektive 300%. Intresset för vårt innehåll på Youtube har också ökat, med fler följare, även om färre inlägg genomförts under 2024 jämfört med 2023. Materialet som finns på Youtube sedan tidigare är aktuellt, och lockar fler följare. Se bilaga 2.

I det här kapitlet fokuserar vi på några för året större insatser. En insats är förstås slutproduktionen av basutställningar, som är den största utställningsproduktionen i museet sedan museibyggnaden invigdes 1994. Utöver det har förstås mängder av publika insatser genomförts, och vissa berättar vi om, för övriga se till exempel uppföljningen av verksamhetsplanen och statistiken från året, bilaga 1 och 2.

Under 2024 har museet fortsatt att erbjuda en mångsidig och engagerande plattform för kunskapsförmedling, både inom museibyggnaden och ute i länet. Genom föreläsningar, konserter, digitala program och samarbeten med lokala aktörer har vi arbetat för att göra museets samlingar och den regionala historien tillgängliga för alla, oavsett var de befinner sig. Här lyfts både stora och små berättelser, samtidigt som vi har fortsatt att utforska nya sätt att interagera med och levandegöra vårt kulturarv.

Den tredje basutställningen - Nycklar till vår tid

Under de första månaderna av 2024, liksom året innan, har stort fokus legat på slutförandet av den tredje och sista delen av museets basutställningar, den del som handlar om perioden 1700-tal till 2020-tal.

Västernorrlands museum har de senaste åren bedrivit ett omfattande arbete med att bygga nya kulturhistoriska basutställningar som skildrar länets historia från istiden fram till idag. Den senaste utställningen, som öppnade i maj 2024, gör därmed tidslinjen komplett.

Basutställningarna utgör en central del av museets kunskapsförmedlande arbete, och museets strävan att lyfta kulturarvets roll i det hållbara samhället. Förmedlingen utgår ifrån mänskliga rättigheter och individers behov, de främjar ny kunskap och kunskapsutbyte och ger en mångfald av perspektiv på länets historia.

Produktionen är en lång process. De sista månaderna innan utställningens öppnande präglades av ett intensivt arbete med det konkreta bygget och installationerna i lokalen. Detta i kombination med att konservator och antikvarier har tagit hand om tidigare visade föremål ur samlingarna som nu ska få ta plats i montrarna så att fler människor kan se och lära av dem. Utöver det har mängder av digitalt material producerats, som går att ta del av både i utställningen och hemifrån.

I maj 2024 invigdes så *Nycklar till vår tid*, den tredje och sista delen av museets nya basutställningar. Projektet påbörjades 2021, och efter ett intensivt arbete har vi nu en ny presentation av Västernorrlands historia. De tidigare utställningarna, som invigdes 1994, har stått i nästan trettio år och varit en viktig del av museets identitet. Sedan dess har mycket förändrats, såväl förståelsen av länets historia som förväntningarna på vad en utställning ska kunna erbjuda publiken.

Med *Nycklar till vår tid* så har människors berättelser lyfts fram, både de stora och de mer personliga. Tillgängligheten har varit viktig, genom förbättrad belysning och god läsbarhet. Föregående utställningar saknade förklarande texter om både innehåll och föremål, något som besökarna påpekat under åren. Det har därför lagts stor vikt vid att skapa fördjupande texter, filmer och taktila inslag för att ge besökarna en mer nyanserad, kunskapsintensiv och interaktiv upplevelse.

För att skapa en utställning som verkligen speglar allmänhetens intresse och engagemang, gick museet ut med en enkät där vi frågade vad länets invånare ville se i den nya basutställningen. Responsen var stor och vi fick många värdefulla förslag, vilket tydligt visar på en vilja att vara med och påverka innehållet.

Fokus i basutställningen ligger på berättelser – både de stora historiska händelserna och de mindre kända personberättelserna. Museets samlingar har varit avgörande för urvalet av material, men där föremål saknats har vi kompletterat med artiklar, filmer och andra berättande inslag. Ett exempel på detta är romsk historia och kultur, där vi under arbetets gång förvärvat föremål med romsk anknytning för att kunna lyfta den delen av vår historia. En modell av ett romskt tivoli är ett konkret resultat av den processen och ett sätt att göra romsk kultur mer synlig.

Museet har även samlat in föremål från sent 1900-tal och 2000-tal, som ett sätt att belysa samtidens historia. Ett exempel är en väst som bars av ockupanter när förlossningsavdelningen på Sollefteå sjukhus stängde 2017 – ett föremål med stark anknytning till länets samtidshistoria. Som en del av den nya basutställningen har vi också inkluderat interaktiva element som ljud, dofter och taktila inslag. Ett exempel är små husmodeller som representerar olika hustyper genom tiderna. Dessa modeller är skapade för att kunna upplevas med händerna, vilket ger en mer fysisk och taktil upplevelse av historien.

Längs en av rummets väggar visas föremål som delats in i teman som vatten, jord, skog och Saepmie. Föremålen, som främst kommer från 1800–1900-talet, placeras i relation till ett förändrat synsätt på landskap, miljöer och naturresurser. För att koppla samman temat finns en "trollofon", där barn kan ringa till olika folktroväsens telefonsvarare och höra historier om väsen som råder över olika miljöer. Dessa interaktiva inslag gör att besökarna kan få en mer personlig och engagerande upplevelse av utställningen.

I utställningen möts besökare också av korta livsberättelser invävd i skylttexter, artiklar och digitala skärmar. Dessa berättelser ger en djupare inblick i människors liv och erfarenheter genom tiderna. Fyra animerade filmer har skapats där besökare kan följa livsberättelser om personer som Erik Arbin, samiska pigan Anna, Snickar-Dea och Kai Gullmar. Filmerna ger en lekfull och tillgänglig ingång till historien särskilt för yngre besökare.

Nycklar till vår tid är en levande utställning som kommer att fortsätta utvecklas och förändras. Här ska vi kontinuerligt kunna väva in nya samhällsförändringar, berättelser och händelser som sker i vår samtid. I utställningen visas också nyförvärvade föremål, vilket gör att innehållet kan uppdateras och förändras över tid. En annan viktig del i utställningen är att besökare på plats, eller i efterhand hemifrån, kan lämna sina egna minnen och bilder som sparas i museets samlingar för framtida generationer, och därmed bidra till att skriva länets historia.

Vi har haft en rad spännande och varierade utställningar i museibygnaden under året:

Det tysta arvet – bildspel producerat av Forum för levande historia (16 januari – 18 februari)

Lin.Lin.Lin. (16 december 2023 – 24 mars 2024)

Atti Johansson – Mekanisk/Organisk (15 juni – 1 september)

Älskade korg – flätat, bundet, vridet (15 september – 1 december)

Bengt Lindström ur samlingarna (28 oktober – pågående)

Accessoarer från samlingarna (13 december-19 januari)

Utställningar har även genomförts på andra platser i länet:

Linda Maria Thompson – Rekonstruktioner/Reconstructions på Apotekshuset i Sollefteå (5 oktober 2024 – 4 januari 2025)

Fotografier av Viktor Lundgren på Naturum Ånge (29 november 2024 – 30 mars 2025)

Kunskapsförmedling under året – utställningar och program

Under året har flera intressanta föreläsningar genomförts i museibyggnaden, med en tydlig koppling till museets kunskapsförmedlande verksamhet. Bland de mest populära föreläsningarna var Peter Sjölungs föredrag om hur DNA används för att fånga både släktingar och mördare. Föredraget lockade en fullsatt hörsal, där besökarna fick följa med på en fascinerande resa in i världens mest avancerade släktforskning och brottsutredningar.

Andra uppskattade och välbesökta föreläsningar var LarsOlof Lööfs om Ostindiska kompaniet och västernorrslänningars resor på världshaven, Mats Väneheims presentation om hur historia kan visualiseras genom illustrationer samt Tora Walls föreläsning om folktrons väsen. Dessa föreläsningar gav besökarna djupare insikter i ämnen som spänner från 1700-talets handelsvägar till dagens förståelse av folktro och lokalhistoria.

En annan höjdpunkt i museets program var en konsert och musikworkshop i samarbete med violinisten Rebecka Karlsson. Workshopen, som kretsade kring museets unika samling av 1700-talets musiknoter, blev ett fantastiskt tillfälle att på ett levande sätt förmedla vår musikaliska historia. Deltagarna fick möjlighet att själva uppleva och utforska historiska musikstycken från en svunnen tid, och på så sätt förstå mer om länets kulturella arv.

För att belysa de nationella minoriteterna genomfördes också en rad aktiviteter med romskt och samiskt tema. Vi visade filmer och ordnade romska aktiviteter för barn, där deltagarna fick lära sig om romsk kultur och historia på ett interaktivt sätt. Dessa aktiviteter skapade en inkluderande och lärorik miljö för alla åldrar och gav en viktig inblick i minoritetskulturers historia och nutid.

I samband med museibyggnadens 30-årsjubileum genomfördes ett jubileumsprogram som reflekterade över museets utveckling och betydelse för länets kulturarv. En av de mest minnesvärda aktiviteterna var samtalet med arkitekt Tina Wiik och konstnär Lars Kleen, där de delade sina perspektiv på museibyggnadens utformning och konstnärliga vision.

2024 har också varit ett år fyllt av spännande och engagerande utställningar som speglar länets historia, kultur och samtid. Med utställningarna som bas har vi bjudit in till samtal om vår gemensamma historia, nya perspektiv och aktuella ämnen som berör både vår tid och vårt arv. Här ser vi bland annat *Älskade korg – flätat, bundet, vridet*, *Atti Johansson – Mekanisk/Organisk* och *Nycklar till vår tid* (läs mer om slöjdutställningarna under slöjdkapitlet nedan). För varje utställning anordnades intressanta invigningsprogram, som kompletterades med föreläsningar och kulturella evenemang. En dragspelskväll, som kopplade till *Nycklar till vår tid*, satte fokus på Ådalens dragspelskultur och innehöll musik och berättelser om denna unika del av länets kultur. Ett författarsamtal med Ulrika Rolfsdotter blev också ett uppskattat inslag i detta sammanhang.

Under året har vi även haft ett stort fokus på visningar med museets antikvarier, konservatorer och arkeologer, som erbjuder besökarna fördjupad kunskap om museets samlingar och historia.

Under visningarna har besökare fått möjlighet att ta del av tematiska presentationer om bland annat musikinstrument, konservering och länets arkeologi. Personal från museet har även delat med sig av sina kunskaper om arkeobotanik, hur gamla föremål bevaras, och hur man söker i arkiv. Besökare har också fått ta del av visningar om äldre hus, fäbodliv och arkeologi, vilket har gett dem en bredare förståelse för de historiska och kulturella sammanhangen.

Museet har fortsatt samarbetet med Härnösands folkhögskola under året, där bland annat dansföreställningar från Dansateljén blev en viktig del av museets program. Filmstudio Murberget har också fortsatt med filmvisningar, där temat *verklighetsflykt* och *road movies* har tagit upp viktiga och aktuella samhällsfrågor.

Musiklinjen Kapellsberg har ordnat en rad konserter, bland annat en arkivkonsert, vandringskonsert och julkonsert, samt en sportlovsopera och folkmusikkonsert i museets lokaler. Dessa aktiviteter har varit viktiga för att skapa en levande och mångsidig kulturupplevelse för alla besökare.

Publika aktiviteter i länet och digitalt

För att kunna nå hela länets befolkning med vår kunskapsförmedling har vi också genomfört en rad aktiviteter ute i länet. En del av dessa aktiviteter har varit en del av *Kulturarvsresan*, där vi bland annat höll en berättarkväll i Sollefteå om myter och sägner. I Lockstakåtan utanför Örnsköldsvik genomfördes en träff om samernas medeltidshistoria i Ångermanland, och i Prästmon utanför Kramfors hölls ett evenemang med tema häxprocesser och maktcentra längs Ångermanälven.

Under året har Sundsvalls firat sina 400 år vilket museet har uppmärksammat genom att erbjuda flertalet visningar och föredrag för såväl vuxna som unga. Länsmuseum bidrog med flera aktiviteter, bland annat en kulturhistorisk vandring i Maland och två föredrag på Kulturmagasinet om arkeologi och museets föremålssamling. Museet bidrog också med manus och berättare till fyra filmer om stadens historia samt stadsvandringar under jubileumsveckan för skolelever, det hölls också flertalet visningar för allmänheten.

För att öka tillgängligheten och nå en större publik har vi också fortsatt att utveckla digitala program, de är en viktig del av vårt länsuppdrag. Under hösten genomförde vi en serie digitala lunchföreläsningar med externa och interna föreläsare, som behandlade olika teman inom kulturmiljö och arkeologi. Dessa föreläsningar gjorde det möjligt för människor från hela regionen att ta del av museets kunskapsförmedling på ett enkelt och tillgängligt sätt.

Kulturarvet för och med barn och unga

Enligt grunduppdraget ska museiverksamheten bedriva pedagogisk verksamhet i länets alla kommuner. Museet ska ha ett brett och omfattande, utvecklande och föränderligt utbud för barn och unga i länet - något som är prioriterat och viktigt för utvecklingen av förståelse av den lokala historien och förståelsen av plats och identitet. Västernorrlands museum bedriver en bred

verksamhet för att engagera allt från små barn till unga vuxna. Här handlar det både om pedagogisk verksamhet för skolan, och för barn och unga på lov och fritid.

Under året har museiverksamheten erbjudit totalt 365 publika aktiviteter som riktat sig till åldersgruppen 0–18 år.¹ Totalt 5634 deltagare i samma åldersgrupp har varit med i olika aktiviteter under året. Den pedagogiska verksamheten har tagit emot 81 bokade skolbesök med totalt 1117 deltagare, mer än en dubbling jämfört med året innan. Utöver det har förstås många av besökarna på museet varit barn och unga, något som följs upp för statistikens skull med stickprovskontroller. Här är ungefärlig andel av besökarna på museet 24% i åldrarna 0–12 år och 9% i åldrarna 12–18. Se bilaga 2 för mer statistik.

Skolpedagogisk verksamhet

Museets skolpedagogiska verksamhet har varit aktiv och välbesökt. Under året har vi tagit emot många skolklasser på museet för guidade visningar och workshops. Samtidigt har vi också besökt skolor och genomfört pedagogiska aktiviteter på plats. Denna flexibilitet har gjort det möjligt att nå fler elever, även på andra orter i länet.

Digitala visningar har blivit ett viktigt komplement till fysiska besök. Genom live-sändningar från utställningarna *Forntidsresan* och *Stora Makter* kunde vi ta med oss länets kulturhistoria till klassrum långt från Härnösand. Genom interaktiva samtal kunde eleverna ställa frågor och delta aktivt, vilket skapade engagerande möten trots geografiska avstånd. De digitala visningarna är något vi ska fortsätta utveckla.

Ett av årets större projekt var arbetet med att utveckla pedagogiska inslag till utställningen *Nycklar till vår tid*, där interaktivitet och utforskande var centrala delar. Vi skapade bland annat upptäckarkort, där eleverna genom frågor och reflektioner kunde fördjupa sitt besök i utställningen. *Trollofonen*, en fantasifull installation där barn kan ringa till olika folktroväsens telefonsvarare, är en favorit bland de yngre besökarna. Här kan barnen lyssna på spännande berättelser från väsen som Näcken och Skogsrået, något som gör utställningen levande och lekfull. Under hösten arbetade vi med att ta fram en lärarhandledning till utställningen. En referensgrupp med gymnasielärare från Härnösand deltog aktivt genom att läsa och diskutera läromedel, föreslå relevanta teman och ge feedback. Detta samarbete säkerställde att lärarhandledningen blev ett inspirerande och användbart verktyg för skolorna.

Ett särskilt samarbete med Hagaskolan och Sundsvalls museum resulterade i en mediaguide om Sundsvall, relaterat till stadens 400-årsjubileum. Eleverna identifierade viktiga platser i staden, samlade material och producerade texter, filmer och bilder. Museerna fungerade som mentorer och projektledare. Arbetet ledde också till att Sundsvalls museum nu har fått kunskap om mediaguidemetodiken och kan utveckla fler guider som blir tillgängliga för allmänheten i appen KulturPunkt.

Museets pedagogiska verksamhet samverkade även med hemslöjdskonsulenternas Skapande skola-program för Härnösands kommun. Insatsen fokuserade på utställningen *Älskade korg!* och kombinerade slöjdtradition med historiska berättelser. Alla elever i årskurs sex fick delta i både en

¹ Här innefattas ej den hemslöjdsfrämjande verksamhetens aktiviteter.

korgworkshop och ett uppdragsspel på friluftsmuseet. Under workshopen fick eleverna lära sig grundläggande tekniker i korgflätning och skapa sina egna små korgar. På friluftsmuseet genomfördes ett klurigt uppdrag där eleverna arbetade i lag för att lösa olika historiska mysterier kopplade till länets kulturarv. Genom att röra sig mellan museets byggnader fick eleverna uppleva 200 år av länets historia på ett lekfullt och lärorikt sätt.

Under året drevs det kulturrådsfinansierade projektet Framtidens kulturarvspedagogik, där Västernorrlands museum tillsammans med Värmlands museum, Gävle museum, Jamtli och Skellefteå museum har utforskat hur museer och skolor kan samarbeta bättre. I oktober hölls mötesdagar på Dalarnas museum i Falun, där deltagarna diskuterade nya metoder och arbetade med att utveckla en gemensam handbok för kulturarvspedagogik. Clara Ceder, museipedagog och utställningsassistent, beskriver projektet som "en länsöverskridande kulturarvspedagogisk möjlighet till vidare utveckling och nätverkande för oss pedagoger." Projektet har därmed haft en viktig funktion, då det på många sätt saknas möjligheter till kulturarvspedagogisk utveckling i andra sammanhang.

Projektet, som finansieras av Kulturrådet samt Region Västernorrland, är ett samarbete där sju museer deltar: förutom Västernorrlands museum även Värmlands museum, Gävle museum, Jamtli, Dalarnas museum, Skellefteå museum, Norrbottens museum och Åjtte. Syftet är att främja erfarenhetsutbyte, kunskapsuppbyggnad och utveckling av kulturarvspedagogisk verksamhet vid sju regionala museer i norra Sverige, samt Åjtte. Målet är att utveckla samverkansformer och metoder för kulturarvspedagogik, med särskilt fokus på lokala och regionala perspektiv samt målgruppen barn och unga. Projektet avser belysa och möta den utmaning ur tillgänglighetsperspektiv som pedagogiska verksamhet vid regionala museer har.

Under det tredje och sista året av projektet har fokus varit att slutföra de fallstudier som respektive museum genomfört. Det har även genomförts mötesdagar på plats vid Dalarnas museum, och därutöver har projektdeltagarna dessutom mötts i webinarier och digitala möten. Särskild vikt vid dessa möten har varit att diskutera och utforma det ekosystem för samverkan mellan skola – museum – andra kulturarvsaktörer, som projektet avser utmynna i. Sandra Marklund, museipedagog vid Skellefteå museum, lyfter fram vikten av dessa träffar: "Otroligt bra innehåll som gett inspiration ur många olika vinklar samt att både de digitala och fysiska träffarna under en längre period gett fina kollegor att bolla med ute bland de olika museerna."

Projektet har utmynnat i ett antal nyckelbegrepp som utkristalliserar metoder och förhållningssätt för framtidens kulturarvspedagogik. Dessa samt delstudierna kommer presenteras i en handbok som projektdeltagarna tillsammans skriver under ledning från Västernorrlands museum. Projektresultat kommer även presenteras och spridas vid NCK:s vårkonferens i mars 2025.

Kulturarv på fritiden Barn och Unga på Fritiden

Under året har museets verksamhet för barn och unga på fritiden varit mycket uppskattad. Det har erbjudits en stor variation av aktiviteter under helger och lov, och dessa har lockat många besökare. I allt högre grad integreras ett målgruppstänk i fler och fler av museets aktiviteter, och under året har vi särskilt satsat på aktiviteter för barn och familj.

En av de mest populära aktiviteterna har varit speldagarna, där besökarna fått prova på olika historiska och samtida spel. Schack, VR, Fia med eller utan knuff, The Sims och bilspel har varit en del av en levande kulturarvupplevelse som engagerat både barn och vuxna.

Andra uppskattade aktiviteter har varit att göra utemat, där deltagarna fick laga mat över öppen eld, samt kreativa verkstäder där barnen skapade allt från vinterstäder till blomsterängar. Museet har också erbjudit familjevisningar av våra basutställningar, där barn i olika åldrar fått möjlighet att utforska museet tillsammans med pedagoger. För de allra yngsta har vi haft aktiviteter i lekutställningen *Småfolk i fokus*, där de små har fått upptäcka och utforska på sitt eget sätt.

Livskraft – Kultur för Äldre

Den största delen av den pedagogiska verksamheten på Västernorrlands museum ägnas åt barn och unga. Under året har vi dock även deltagit i det kulturhistoriska regionala projektet Livskraft – Kultur för äldre, där vi genomförde programmet *Swing it magistern!*, med tema folkparker, dans och musik från länets historia. Programmet riktades till tre äldreboenden, två i Sundsvalls kommun och ett i Sollefteå kommun.

Under besöken visade vi fotografier från länets folkparker och dukade upp ett bord med tidsenliga kläder, slipsar, smycken och skor. Med hjälp av gamla danslåtar och musik från svunna tider bjöd vi in till dans och sångstunder. Äldreboendenas boende sjöng med i kända melodier. Många dansade i sina rullstolar eller gungade i takt med musiken och minnen väcktes till liv genom musik och föremål. Personalens entusiasm och engagemang gjorde programmet extra lyckat. Projektet fortsätter under våren 2025 med nya teman och utökade programinslag.

Sommarlovsverksamhet på Murberget friluftsmuseum

Under sommarlovet hade Murberget friluftsmuseum öppet alla dagar, och det fanns gott om lovverksamhet för besökande barn och unga.

En utvecklingsinsats för detta år var att bemanna skolan flera dagar i veckan med aktiviteten *Skolan förr*. Här ville vi förmedla en helhetsbild av hur lärarinnan/läraren bodde i skolan. I år fick barnen, förutom gammaldags lektioner, också hjälpa fröken med rensning och skörd i skolträdgården samt hämta ägg från friluftsmuseets sommarhöns, vilket var mycket uppskattat. Aktiviteten ger barnen praktiska kunskaper och färdigheter som de kan utveckla hemma – till exempel att odla grönsaker.

Många barn uppskattade också att få prova på att väva trasmatta i Ångermanlandsgården, en aktivitet som Härnösands vävstugeförening höll i. Andra programpunkter som passade barn och

familj var kägelspel, växtvandringar och de dagliga djurmatningarna. Djurmatningarna har blivit något av en publiksuccé och drog i år en mycket stor publik, särskilt yngre besökare. Här kunde man besöka och mata kaninerna, hönsen och de sällskapliga fåren.

Den hemslöjdsfrämjande verksamheten i Västernorrland – för slöjden, handen och hjärnan

Museet har ett uppdrag att aktivt arbeta med främjande av hemslöjd och hemslöjdsverksamhet i hela länet. Ännu ett aktivt år visar på slöjdens betydelse för en hållbar samhällsutveckling, och på ett fortsatt stort intresse för hemslöjd. Verksamheten når hela tiden nya målgrupper och utforskar nya vägar att nå ut med slöjdande till hela länet. Nedan följer ett urval av de insatser som genomförts under året. (Se även bilaga 1 för uppföljd verksamhetsplan och bilaga 2 för statistik.)

Utställningen LIN.LIN.LIN visades i stora utställningshallen på Västernorrlands museum fram till i slutet av mars. LIN.LIN.LIN samlade tre utställningar om linet, *100 år av lin*, *Lin för livet* och *Lin On Me*. *100 år av lin* lyfte vår unika linhistoria i Västernorrland som inte minst är kvinnornas historia. *Lin för livet* visade traditionellt linhantverk avsett att användas mitt i livet i en modern vardag. *Lin On Me* visade linets användningsområden i ett bredare perspektiv, industriella innovationer mm. Skolklasser från länet guidades i utställningen och fick själva prova att slöjda i lin. Besökets syfte var bland annat att skapa delaktighet och anknytning till länet som vårt kulturarv. Lin är också ett av framtidens hållbara och förnyelsebara material, med många goda egenskaper. Lin är en nyttoväxt med egenskaper som kan tas tillvara på flera olika sätt. Som textil, kompositmaterial, golv, färg, impregnering, rengöringsmedel, mat mm. Utställningarna visar på hur traditionell kunskap kan bli del av framtidens lösningar.

Vandringsutställningen *Älskade korg* och den egenproducerade utställningen *Korgar ur Västernorrlands museums och Örnsköldsviks museums samlingar* visades under hösten 2024. *Älskade korg* presenterar nutida korgmakeri i Sverige samt visar på den bredd av olika korgtekniker och korgmaterial vårt avlånga land besitter. Den lokala utställningen lade fokus på norra Sveriges korgtraditioner och producerades i samarbete med Örnsköldsviks museum och konsthall. Specifikt lyftes den samiska rotslöjdens suveränitet både i funktionalitet och i skönhet fram. I samband med utställningen gjordes en stor pedagogisk insats för barn och unga inom Skapande skola där både hemslöjdskonsulenter och museets pedagoger samverkade. Alla klasser i årskurs 6, ca 300 elever, i Härnösands kommun har inom Skapande Skola besökt utställningarna och slöjdat en egen korg tillsammans med en professionell slöjdare. Workshoparna har varit en del av Kulturtrappan i Härnösands kommun.

I ett samarbete med Föreningsarkivet, Betlehemskyrkan och Kvinnojouren i Sundsvall har broderiträffar för hälsa genomförts under vår och höst. Sundsvalls arkitektur har fungerat som inspiration för broderierna. Deltagarna bar på omfattande problematik men har uttryckt att de känt vila i skapandet och att värdet har varit påtagligt.

I samarbete med Gåltjärns missionsförsamling samt studieförbundet Bilda har en öppen slöjdverkstad för täljning startats i Kovland som en del i att erbjuda slöjdaktiviteter på olika platser i länet. Den öppna slöjdverkstaden i Fränsta har fortsatt på sitt tredje år, i samarbete med

Torps församling. Här har Hanna Holm varit ledare. Hon säger: "Jag kommer att motta Region Västernorrlands ungdomskulturstipendium i november 2024, det tilldelas mig för mitt slöjdande och att jag ordnar med slöjdträffar i Fränsta. Det känns superkul och är helt tack vare mitt fina samarbete med Hemslöjdskonsulenterna och Torps församling!"

Även på Västernorrlands museum erbjuds textila slöjdverkstäder i samarbete med Hemslöjdsföreningen i Härnösand samt öppna täljkvällar varje månad under terminerna.

Uppdraget att tillgängliggöra bild och form

Bild- och formuppdraget, som museet haft sedan 2022, är en styrka för Västernorrlands museum och dess besökare, då det mycket väl kompletterar stiftelsens uppdrag med att tillgängliggöra kulturarvet.

Museets uppdrag inom bild och form innebär att främja intresset för, kunskapen om samt tillgången till bild- och formkonst i länet genom att verka som publik plattform för samtidskonst.

Det vi arbetar med är utställningar, pedagogisk verksamhet och annan publik förmedling nätverksbyggande och kompetensutveckling inom publik förmedling.

Genom att bjuda in både lokala och internationella konstnärer har vi skapat ett spännande och dynamiskt utbud, samtidigt som vi stärkt regionens konstliv och utvecklat nya metoder för kunskapsdelning och publika möten. 2024 har varit ett händelserikt år för verksamheten, även om vår projektledare och curator slutade under året.

Samtidskonstutställningar under året

Under sommaren presenterade vi konstnären Atti Johanssons (1917–2003) konstnärskap i utställningen Atti Johansson – Mekanisk/Organisk (15 juni – 1 september 2024). Utställningen hade fokus på samspelet mellan natur och teknik, så som det kommer till uttryck i hennes konst. Utställningen blev mycket uppskattad och kommer att visas på Havremagasinet i Boden under 2025.

Atti Johansson, som levde större delen av sitt liv i Sollefteå, var en pionjär inom miljömedveten konst. Hennes serie *Mekanisk/Organisk*, skapad under 1960-talet, undersökte teknikens framväxt och dess påverkan på människan och naturen. Ett av hennes mest kända verk, *Vårt medvetande ligger långt efter teknikens framsteg*, är en tio meter lång väggutsmyckning skapad för Gudlav Bilderskolan i Sollefteå. Efter nästan 50 år i skolmiljö har verket nu restaurerats av museets konservatorer för att kunna bevaras för framtiden.

Den senaste större utställningen med Johanssons verk ägde rum på Sundsvalls museum 2005, vilket gjorde det särskilt glädjande att få visa hennes konst igen. För att möjliggöra utställningen lånades verk från privata samlingar, Sundsvalls museum, regionens konstsamling och Sollefteå kommun.

I samarbete med Apotekshuset i Sollefteå visade vi Linda Maria Thompsons utställning *Rekonstruktioner/Reconstructions* (5 oktober 2024 – 4 januari 2025), i Apotekshuset.

Utställningen är en undersökning av platsens betydelse och den dokumentära bildens kraft och är en del av Thompsons pågående forskningsprojekt *Revision and the River*, som fokuserar på Nämforsen vid Ångermanälven. Genom refotografi – att fotografera samma plats vid olika tidpunkter – fångar hon platsens förändring från industriell exploatering till nutid. Hennes arbete ger insikter i hur människan format och påverkat landskapet genom historien, samtidigt som hon lyfter frågor om minne, representation och hållbarhet.

En liten utställning i form av två träreliefer *Flottningspojarna* (maj – december 2024) skapade av konstnären Ulla-Carin Winter visades under året. Verken skildrar flottningens historia och valdes ut för sin tematiska koppling till museets nya basutställning. Winters konst belyser det hårda arbetslivet vid älvarna och de människor som formade regionens industriella historia.

Triennalen 2025 – samverkan och skapande

Triennalen 2025 är ett samarbete mellan länsmuseum, Region Västernorrland och Konstfrämjandet Västernorrland. Tillsammans har projektets konstnärliga ramverk definierats och säkerställt att projektet kan fullföljas enligt tidplan och budget. Vid 2024 års slut hade 31 konstnärer valts ut för att delta i utställningar på tio olika platser i regionen.

Urvalsprocessen skedde genom två öppna utlysningar:

Nya Konstverk för Triennalen 2025: Konstnärer valdes ut i utlysningen för att skapa nya verk med produktionsstöd från regionen. Fokus låg på platsspecifika projekt och gränsöverskridande uttryck.

Publikationen *Min magiska plats* som är ett delprojekt där konstnärer och skribenter undersökte platsens magi. Projektet finansierades av Kulturrådet, Konstfrämjandet, Västernorrlands museum och Region Västernorrland.

För att bredda perspektiven bjöds även nationella och internationella konstnärer in, relevanta för triennialens tema. Detta resulterade i 14 helt nya eller platsanpassade verk som kommer att visas i utställningarna.

Nu ser vi fram emot Triennalen under det kommande året!

Kulturmiljö för samhällsutveckling och hållbarhet

Västernorrlands museum har ett uppdrag att bedriva kulturmiljöverksamhet i hela länet, som en del i arbetet att göra kulturarvet tillgängligt för alla och att det ska upplevas som en gemensam kunskapskälla. Uppdraget innebär också att göra andra samhällssektorer uppmärksamma på kulturarvets och kulturmiljöernas betydelse och dessutom att uppmärksamma länets stora variation av kulturmiljöer och kulturarv.

Att arbeta både strategiskt och operativt för att säkerställa långsiktig tillgång på antikvarisk kompetens bland kommunerna i länet och öka kunskap kring hur våra kulturmiljöer är en resurs vid samhällsutveckling, är en viktig del av uppdraget. Att sprida kunskap kring vårt gemensamma arv görs av olika anledningar – dels för att uppmärksamma kulturarvets kraft för upplevelseturism

men också för att uppmärksamma hur kunskap kring traditionella material och metoder kan bli en del av länets hållbarhetsarbete.

Kulturmiljörådgivning i länet

Under de senaste fem åren har allt fler av länets kommuner kontaktat museet för rådgivning i bygglovsprocesser. Allmän rådgivning, digitala föredrag och platsbesök, remisshantering, kulturmiljöworkshop och den årliga kulturmiljökonferensen är alla aktiviteter som ingår i en medveten metodutveckling för att skapa förtroende i länet där kontinuitet och regional kännedom är nyckelord för det långsiktiga arbetet. Under året har i huvudsak Härnösand, Ånge och Sollefteå efterfrågat museet som remissinstans för sina kulturmiljöprogram, stadsplaner eller annat. Utbildningsinsatser och rådgivning har erbjudits Timrå, Örnsköldsvik och Ånge.

Västernorrlands museums arbete med att nå ut i kommunerna och delta i kommunala samhällsfrågor har uppmärksammats även utanför länets gränser. Bland annat har kulturmiljöutvecklare och antikvarie genomfört en föreläsning på Föreningen Sveriges Stadsbyggares årliga konferens samt Riksantikvarieämbetets seminarium för att uppmärksamma museernas samhällsplaneringsarbete.

Verksamheten har också haft flera intressanta samarbeten och uppdrag kopplat till större samhällsförändringar. Ett av dem är ett uppdrag för Torsboda Industrial Park avseende att dokumentera industriområdets kulturvärden samt intervjua människor i dess närhet om hur de upplever förändringen. Arbetet sträcker sig vidare över 2025. I samband med detta har museet också gjort en kulturmiljöinventering inför en fördjupad översiktsplan i Söråker. Inventeringen syftar till att ge kunskapsunderlag för kulturhänsyn inför planering av området och genomfördes på uppdrag av Timrå kommun. I anslutning till uppdraget bjöd museet in till en medborgaträff för att inkludera boende i närområdet. Arrangemanget skedde i samverkan med Söråkers Folkets Hus. Arrangemanget var välbesökt och kommer också fortsätta under 2025.

Kulturmiljökonferensen

Efter fem år av den årliga kulturmiljökonferens som museet arrangerar tillsammans med Region Västernorrland och Länsstyrelsen i Västernorrland börjar effekterna bli synliga. Konferensen arrangeras alltid i samverkan med en av länets kommuner som då fungerar som värdkommun. Värdkommunkonceptet ger kommunen ökad delaktighet, inflytande och inte minst ansvar för hur deras kulturmiljöer beaktas i planeringen. Kontinuerliga möten skapar också kontinuitet i frågan. Denna gång var även politiken engagerade i planeringsarbetet vilket var nytt för i år. Konferensen ökar kunskapen och skapar mer mod att argumentera i frågan om vad som *kan* men också *bör* göras menar Signe Weiss, kommunpolitiker i Sundsvall.

Årets konferens hade temat "När nytt möter gammalt" och satte fokus på nyetableringar i kulturhistoriskt värdefulla områden, återbruk av kulturmiljöer och energieffektivisering i äldre flerbostadshus och ägde rum i Sundsvall med anledning av stadens jubileumsfirande. Med var bland andra Jenny Nordmark från *Nordmark arkitekter* föreläste om hur de fått uppdrag att titta

på hur det gamla sågverkssamhället i Örviken kan återaktiveras som "nytt" bostadsområde i samband med grön omställning i Norrland. Ett gott exempel som visar hur kulturmiljön bidrar till ett långsiktigt samhällsbygge genom återbruk och tillvaratagande av miljöer med stark koppling till platsens identitet och historiska värden.

Med var också Ulla Jansson, lektor vid Lunds universitet som genom sin forskning visade hur tjänar på att med varsam renovering både kan bidra till att bevara äldre kulturvärden såsom fönster, fasad och kulturvärden samtidigt som vi får optimal energieffektivisering, god ekonomi och minska klimatavtryck. Robert Danielsson, initiativtagare till Ödehusgruppen var den föreläsare som gav upphov till störst medial uppmärksamhet och blev också intervjuad av Radio Västernorrland.

Effekterna visar sig i deltagarnas engagemang. Hur samtalet kring kulturmiljö ökar mellan kollegorna och temat blir mer synligt. "Vi pratar mer kulturmiljö/ förvanskningförbud och varsamhetskrav i ärendena idag än det tidigare gjorts under min tid i Härnösand" säger Sara Sjöberg som är anställd av Härnösands kommun. Hon fortsätter:

"Jag tror att konferensen gynnar hela Härnösand som kommun samt medborgare när vi handläggare får mer kunskap i dessa frågor. Att använda den redan bebyggda miljön på rätt sätt, att vara varsam med kulturvärdena samtidigt som byggnaderna kan användas på nytt sätt är många gånger en utmaning. Konferensen stärker kommunens kunskande och bidrar därför till ett bättre kulturmiljöarbete hos kommunerna."

Murberget friluftsmuseum – en kulturmiljö med fokus på hållbarhet

Västernorrlands museum är med sitt fokus på utveckling och bevarande av länets kulturarv en viktig resurs för hållbar samhällsutveckling. En del av det uppdraget är att värna Murberget friluftsmuseum och våra andra kulturhistoriska miljöer genom att fortsätta använda traditionella, hållbara hantverksmetoder och slöjd eller visa på hållbara material och metoder när en byggnad restaureras.

Murberget friluftsmuseum förmedlar kulturarvet, precis som stiftelsens andra arenor, förmedlingsformer och besöksmål. Det unika med just ett friluftsmuseum är att det är ett besöksmål med traditionella miljöer, som har samlats till en plats för att pedagogiskt visa på kunskap om platsens och samhällets historia. I en nutida kontext kan ett friluftsmuseum också vara en arena för hållbarhet och kulturmiljövård.

Museet jobbar också vidare med att få till blommande ängsmarker och en större variation av träd och buskar. I år köptes i princip inga plantor in utan i stället drog arenaverksamheten upp plantor från frö både till Härnösands Trädgårdsodlareförening, museets egna planteringar och den nystartade utbildningen Stadsnära odling. Ett mer hållbart förfarande än att köpa färdiga plantor, eftersom köpta plantor ofta har ett relativt stort klimatavtryck. I så hög utsträckning som möjligt användes ekologiska fröer, endast i de få fall där det inte gick att hitta så köptes fröer som inte var ekologiskt framställda in.

Extra roligt var att ett samarbete, i liten skala, påbörjades med föreningen *Sesam* som jobbar med bevarande av kulturarvsväxter och lokalsorter. Och det sattes några, för Västernorrland, lokala sorter: kålroten *Viksjo*, kålroten *Ljustorp* och Blåärten *Grötom* (från Nora socken) på området.

Hellströmska huset – årets stora insats på friluftsmuseet

Med medel från boverket genomfördes restaureringen och omvandlingen av Hellströmska husets bottenvåning! Syftet har varit att omvandla byggnadens bottenvåning från förrådsutrymme till publika lokaler, men också till för friluftsmuseet välfungerande ytor med tydligt uttalade funktioner.

Här installerades ett återbrukat kök i ett utrymme som tidigare fungerat som tvättstuga och därför hade vissa förutsättningar för detta som indraget vatten och avlopp, även om det krävdes viss uppdatering. Ett mindre snickeri för traditionella verktyg där egna och externa hantverkare kan genomföra mindre snickeri- och måleriarbeten eller fönsterrestaurering inreddes i ett tidigare omklädningsrum. En enkel tvättstuga där friluftsmuseets museets textilier kan tvättas och strykas skapades också.

De mer renodlade publika ytorna består av en fast installation av en frisörsalong med inventarier från 1950–1970-talet som under sommaren är öppen för publik och en butikslokal som museet hoppas kunna hyra ut framöver.

Frisörsalongen färdigställdes i tätt samarbete med Ulrika Cedervall, barnbarn till den legendariska Härnösandsfrisörskan Dagny Cedervall, som en gång skänkte frisersalongsföremålen till museet när hon lade ned sin verksamhet. Ulrika medverkade på invigning av de nyrenoverade lokalerna och berättade om historien bakom frisörsalongen. Och hon har även haft egna visningar för olika grupper.

Butikslokalen som egentligen endast fick en ytskiktsrestaurering är det enda rummet på bottenvåningen som inte ändrades utan enbart restaurerades. Till butikslokalen kan kopplas ett intilliggande utrymme som är formgivet och utfört av Träakademien. Ett mycket inspirerande rum med exempel på hur traditionella tekniker och material med fördel används i äldre byggnader.

Hållbarhet har varit alla avseenden vägledande i renoveringsarbetet med giftfria material och återbruk så långt det varit möjligt. Slutresultatet visades i samband med nationaldagsfirandet på området vilket var väldigt uppskattat.

Några andra insatser i hållbarhetens tecken har varit den fortsatta skrapningen och målningen av Wulkanska huset som nu är nymålat med tre lager av linoljefärg. Arbetet utfördes med hjälp av Härnösands kommuns arenaverksamhet och egna hantverkare medan en större timmerlagning utfördes med hjälp av extern timmerman.

Under de stora regnen som varit så har många tak på friluftsmuseet inte klarat av att hålla tätt. Flera tak har vi valt att lägga begagnad plåt på för att skydda byggnaden, det gäller hela kyrkvallen som genomgående har mycket dåliga tak, det är också ett traditionellt sett vanligt förfarande. På torpet är det just nu ett sådant arbete som pågår. För att få tätt inock var vedtaget tvunget att tas bort. Taket var som så många av taken på området behandlat med det mycket giftiga ämnet

kreosot, vilket betyder att det var tvunget att skickas till deponi som giftigt avfall. Men det lager av näver som legat under vedtaket har bevarats och nu läggs alltså begagnad pannplåt (för patina) ovanpå nävret med läkt emellan och förhoppningsvis blir det både tätt och behagligt för ögat. Dasslångans tack har fått ny papp och vissa lagningar i undertaket, en oplanerad med plötsligt nödvändig insats.

Så många som möjligt av de insatser som genomförs på friluftsmuseets byggnader och miljöer ser vi till att genomföra publikt. Detta ökar kunskapen avseende hållbar renovering och hållbara material mycket, och evenemangen är mycket populära hos deltagarna.

Museet genomförde till exempel en mindre presentation, förevisning och prova-på-möjlighet av fönsterrenovering under Fönsterrenoveringens dag. Intresset hos allmänheten är mycket stort när det gäller fönsterrenovering, så nästa år hoppas vi kunna utöka med flera kurser i ämnet med externa kursledare även när det inte är fönsterrenoveringens dag.

Att bygga i stolpverksteknik är ett mycket gammalt sätt att relativt snabbt och med lite timmer åstadkomma stora byggnader, traditionen är världsomspännande och här i norra Sverige har tekniken mestadels använts till att bygga ekonomibyggnader medan den på andra håll varit vanlig även för bostadshus. Så när museet behövde ett nytt såghus till en nyinköpt såg så valdes denna teknik och bygget utfördes i kursform med stöd av Länsstyrelsen.

Syftet med bygget var att ha ett fungerande såghus i anslutning till en fungerande timmerplan, vilket nu är fallet. Det ger museet möjlighet att ta ut virke ur egen skog och såga upp eget material som behövs vid restaureringsarbeten på området, detta blir en hållbar hantering av skogen och även ekonomiskt fördelaktigt för museet på sikt.

En större insats som genomfördes var bygget av ett nytt såghus i stolpverksteknik vid verkstadsområdets timmerplan. Byggnationen gjordes i kursform med stöd av Länsstyrelsen i slutet av maj/ början av juni, så det var innan friluftsmuseets egentliga sommarsäsong. Det är dock alltid besökare på området som har friluftsarenan som sitt rekreationsområde så kursen förlades till utomhusscenen för att besökare skulle ha möjlighet att ta del av byggprocessen och ställa frågor. Det var en hel del besökare som kom förbi flera av dagarna och med intresse följde konstruktionsarbetet.

Museets kulturhistoriska platser i länet

Fornminnet Styresholm är en fogdeborg från slutet av 1300-talet belägen vid Ångermanälvens strand, Prästmon, Torsåkers socken. Idag finns endast delar av anläggningen kvar då området eroderat och delvis försvunnit ner i älven. Utgrävningar har i omgångar gjorts på platsen för att undgå att mer historiskt material förvinns då det ständigt pågår en obönhörlig erosion utmed älvens branta strandkant. Under flera år har uppskattade kursgrävningar, finansierade av Länsstyrelsen, arrangerats i samarbete med närbelägna Hola folkhögskola.

Platsen är öppen för allmänheten och obemannad så ett av museets uppdrag är att se till att platsen är tillgänglig och välskött, detta innebär kontinuerlig skötsel av markområdet, både själva kullarna och ytorna runt om. Museet har anlitat en lokal entreprenör som nu sköter området efter anvisningar från länsstyrelsen, där vikten av hänsyn till rara örter och ömtåliga

växtplatser är utpekade. Området slås med skärande klinga och sly hålls efter. Ingen kursgrävning gjordes detta år men det planeras för en sådan under nästa år.

Ulvö kapell på Ulvön uppfördes under 1620-talet av Kapellaget på ön. Området beboddes då av fjärrfiskare från Gävle som hade fisket utmed hela Norrlandskusten. Årsringsdateringar visar att timret som ingår i byggnaden fälldes under tre vintrar i mitten av 1620-talet, den sista 1625/1626. Kapellet är alltså uppfört 1626 eller möjligen något år senare. Det finns traditioner om att kapellet ursprungligen legat på en annan plats i närheten, och flyttats till denna plats. Om uppgiften är riktig skedde det senast i början av 1700-talet.

Invändigt är kapellet målat med vackra målningar med bibelmotiv. Målningar är från 1719, alltså samtida med den eventuella flytten av kapellet, och utförda av Roland Johansson Öberg. Idag är kapellet en tydligt utpekad besöksattraktion och en plats som starkt engagerar lokalbefolkningen.

Museet ansvarar för restaurering och övergripande insatser på fastigheten medan kapellaget ansvarat för guidning i kapellet och skötsel av kringliggande grönyta – Årets stora insats var restaureringen av Bogårdsstaketet som delvis lagats och delvis nytillverkats av en lokal entreprenör med mycket lyckat resultat. Det har varit en bra sommar trots lite ostadigt väder, vilket kan påverka besöka skärgårdsturism, med en ökning av besökare jämfört med året innan.

Gammelgården i Myckelgensjö är belägen i en sluttning med utsikt över Myckelgensjö-sjön i norra Ångermanland. Gården är ett före detta jordbrukshemman som styckades av 1940 när det köptes av Kulturhistoriska Föreningen Murberget i Härnösand, nuvarande länsmuseum. Gården behövde inte flyttas från den ursprungliga platsen vid laga skifte 1868-71, vilket medförde att de äldre byggnaderna kunde bevaras. Byggnaderna upprustades för att visa en nordångermanländsk gård från 1800-talets mitt och består av nästan 30 byggnader uppförda i timmer med vedtak. Det finns en byggnad för varje funktion så som var brukligt för ett självhushåll och ger en bra bild av hur bönderna bodde och levde under 1700- och 1800-talen. Alla gårdens byggnader är skyddade mot förändring genom byggnadsminnesförklaring sedan år 1997 och museet har ansvaret för löpande skötsel och underhåll.

Byföreningen i Myckelgensjö har bedrivit kaféverksamhet i Gammelgårdens förmånsstuga under sommaren och en guide fanns på plats under ett par dagar i veckan för visning av gården. Likaså finns en digital tjänst att ta del av via Kulturpunkt.se under övriga tider. Med medel från Länsstyrelsen lades ett nytt nävertak med takved på gammelgårdens förmånsstuga, ett arbete som lejdades till extern entreprenör. Ny gärdesgård sattes på samma sätt som de äldre kvarvarande gärdesgårdarna på Gammelgården, med överläggare, även detta gjordes med bidrag från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen höll också en slätterkurs på området och det fanns också kursmoment i arbetet med gärdesgården.

Arkeologi – bevarande, kunskapsuppbyggnad och tillgängliggörande

Arkeologi leder till bevarande, till ny kunskap och tillgängliggörande. De olika delarna samverkar alltid, men beroende på projekt kan vissa delar väga tyngre vid vissa tillfällen och vissa år.

Fokus för år 2024 har till stor del legat på slutundersökningen av två fornlämningar i den lilla orten Silje, väster om Sundsvall. Två möjliga boplatser visade sig vara en forntida våtmark samt en aktivitetsyta med än så länge oklar användning. Aktivitetsytan utgjordes av ett flertal stora gropar som det tycks ha eldats i varefter de grävts ur och fyllts igen relativt kort efter. Vid utredningen framkom enstaka spår av skalkorn och hallon i en av dem, vilket skulle kunna tyda på matlagning. Nu väntar vi med spänning på fler dateringar och analysvar. Vi har ännu inte hittat några jämförbara anläggningar på annat håll vilket gör dem till lite av ett mysterium, men med lite efterforskningar kommer deras funktion förhoppningsvis att klarna här framöver.

Arkeologi är inte alltid lätt och det är också det som bidrar till att göra ämnet så fängslande för allmänheten. Knappt en dag gick i Silje utan att någon lokalboende (och ibland några långväga besökare) dök upp för att höra efter vad vi gjorde och om vi hittade något spännande. Många uttryckte fascination över att människor bott här redan för över 2 000 år sedan. Den nya kunskapen ger dem en fördjupad förståelse för landskapet och bygden. Baserat på uppdragets omfattning valde vi i samråd med Länsstyrelsen och Trafikverket att satsa lite extra på publik förmedling med föredrag, filmade visningar och dagliga uppdateringar i sociala medier.

Under 2024 har vi genomgående bibehållit det fokus på det publika uppdraget som genomsyrar vår verksamhet. Utöver årligen återkommande evenemang såsom Arkeologidagen (som i årets utbud breddades till att omfatta även arkeobotanik) och föreläsningen som sammanfattar årets arkeologiuppdrag har Sundsvalls 400-årsjubileum uppmärksammats med föredrag och historievandring i samarbete med Sundsvalls museum. Spontana möten med allmänheten vid fältuppdrag ger oss chansen att nå ut till varierande målgrupper, medan de organiserade aktiviteterna lockar de historiskt intresserade. Det som fascinerar främst i fält är närapå lika mycket metod som resultat. Hur kommer vi fram till våra teorier? Hur känner vi igen fynd och lämningar i marken? Vad innebär det egentligen att vara arkeolog – ett yrke som många av de som besöker oss drömde om som barn.

Inom det museala basuppdraget och med medel från Björkå AB Fornminnesfond fortgår arbetet med en sammanställning av samtliga års resultat (analyser, dateringar, fynd etc.) från utgrävningar vid Styresholm och Pukeborg. Syftet är att ta fram ett underlag inför framtida undersökningar av området samt att uppdatera kunskapen om främst Styresholm. I samband med sammanställningen har flera nya dateringar genomförts samt ett antal makrofossilanalyser. Målet är att söka nå klarhet i hur de olika lagren hänger ihop och hur borgens brukningstid skall tolkas. När anlades den, vad användes den till och finns det en destruktionsfas kopplad till borgens övergivande? I skrivande stund har samtliga färdiga dateringar, fyndlistor och analyser samlats in

och håller nu på att sammanställas i jämförbara former för att kunna redovisas sammanhängande.

Under året har en hel del tipsgranskning hunnits med, något som tidigare har behövt bortprioriteras. Det har bland annat resulterat i att ett område med möjligtvis historiska bosättningsspår i skogen i Eds socken kunde dokumenteras och därmed också märkas ut inför markberedning. Tipsgranskning är ett värdefullt sätt att ta tillvara den kunskap och det engagemang för lokalhistoria som finns hos allmänheten samt att visa uppskattning gentemot dem som lägger ned tid och möda på att delta i bevarandet och tillgängliggörandet av det gemensamma kulturarvet.

Fornlämningarna i Silje påträffades vid en steg 1-utredning, det vill säga en inventering där syftet är att hitta nya lämningar synliga ovan mark, men också att se ut ytor som bör undersökas med grävmaskin. Det har under åren varit relativt magert med steg 1-utredningar för museet, men 2024 ökade antalet rejält, vilket också medförde en möjlighet att bredda inventeringskunskaperna inom personalstyrkan. Förhoppningsvis resulterar årets uppdrag i fler steg 1-utredningar under kommande år. En annan uppdragstyp det varit sparsmakat med är stadsarkeologiska projekt. I och med rivningen och återuppförandet av Nybron har vi dock varit på plats i omgångar och kontrollerat att inga arkeologiska lämningar skadas utan att först dokumenteras. Än så länge har det mest varit fyllmassor.

I skrivande stund håller vi på att flotera (vattensålla) jordproverna från slutundersökningen i Silje. När provmaterialet har torkat kommer bevarade växtdelar och fröer att plockas ut och analyseras. De kan berätta något om groparna de påträffades i och om platsen i stort. Har man tillagat mat i groparna? Har åkrarna varit gödslade och finns det andra spår av tidigt jordbruk? Utöver en stor andel interna jobb har analysverksamheten fortsatt att ta externa uppdrag och utvecklas positivt. Fokus har även legat på att förmedla mer av det arkeobotaniska arbetet utåt, vilket resulterade i att museet erbjöd arkeobotaniska vandringar på Arkeologidagen. Detta lockade en målgrupp som vi annars inte brukar nå, det vill säga trädgårds- och växtintresserade. Likaså öppnar det i förlängningen för värdefulla kontaktytor för analysverksamheten.

En av arkeologiverksamhetens mest värdefulla samarbetsytor är dess engagemang i den Museiarkeologiska branschorganisationen, M-Ark. Här knyts kontakter med läns museer över hela landet och kunskapsutbyte sker kontinuerligt. Trots olika förutsättningar i olika delar av landet finns många gemensamma frågor där vi har stor nytta av varandras erfarenheter. Museet deltar regelbundet i strategimöten och styrelsemöten samt årsmötet som i år arrangerades av Västernorrlands museum. Det var det första årsmötet att hållas i Norrland och fokus låg bland annat på att visa upp våra nya basutställningar, vilka vi fick mycket beröm för.

Västernorrlands kulturarv i samverkan – det värdefulla i att utveckla kulturarvet tillsammans

Kulturarvets roll stärks ständigt genom samverkan mellan museum och olika aktörer. Samverkan genomförs i många former - med offentliga och ideella sektorn, med högskola och andra kunskapsinstitutioner, eller näringsliv. Samverkan bidrar till både lokalsamhällets utveckling och till utvecklingen av vår gemensamma förståelse av Västernorrlands kulturarv.

Samverkan för kunskapsuppbyggnad är oerhört viktigt för museisektorn, då det i rätt form säkrar professionalitet, vetenskaplighet och ett aktuellt förhållningssätt till verksamheten. Samverkan sker inom hela museiverksamheten, inom kulturmiljö, samlingsförvaltning, evenemang och publik förmedling.

I det här kapitlet beskriver vi viktig samverkan på Murberget friluftsmuseum under året. Samarbeten med externa är viktig del i att få ett friluftsmuseum att fungera - många av de större återkommande arrangemangen, men också kurser och restaureringar, möjliggörs idag av att museet har återkommande och etablerade samarbeten.

Kurser och utbildningar i samverkan

Stolpverkskurs med stöd från Länsstyrelsen - Såghuset byggdes i kursform av 2 kursledare och 15 kursdeltagare under 7 varma sommandagar! Själva tillverkningen av de olika delarna - som strävor, överfliggare, hammarband och hörnstolpar - gjordes på publik plats på området för att förbipasserande skulle kunna ta del av arbetet och också ha möjlighet att ställa frågor. Museets egna hantverkare har sedan, i samarbete med Härnösands kommuns arenaverksamhet, lagt tegeltak och satt panel. Deltagarna till kursen kom från hela landet, vilket visar på ett stort intresse för den här typen av kursutbud. Många av deltagarna uttryckte att detta var det roligaste de gjort på år och dag!

YH-utbildningen *Stadsnära odling* genomförs till stor del på distans, även om vissa veckor genomförs på Murberget friluftsmuseum. Här finns kurslokaler och utbildningen har sina odlingar vid Grindstugans trädgård på friluftsmuseiområdet. Trädgården är designad för att vara tillgänglig, inbjudande och passa bra in i den äldre miljön samtidigt som den ska erbjuda ett brett sortiment av ätbara växter att lära sig om.

Ett växthus har även flyttats hit för utbildningens skull. När lärare och elever inte är på plats sköts den löpande skötseln av trädgården av kommunens arena-verksamhet. Att ha ett samarbete som är så publikt som detta skapar verkligen ett mervärde för museiverksamheten och dess besökare. Samarbetet uppskattas också av yrkeshögskolan. Erik Nordlöw Kindström, utbildningsledare på yrkeshögskolan, säger:

"Tack vare samarbetet med Museet och Härnösands kommun har vi fått möjlighet att skapa en trädgård för lärande där vi undervisar om stadsodling – småskalig kommersiell odling nära konsumenten. Eftersom trädgården är öppen för allmänheten är vår förhoppning att många ska kunna inspireras och vilja lära sig mer om hur odling av ätbara växter kan gå till."

Ett annat högt värderat samarbete är det med Träakademien i Kramfors som läns museet har haft samarbete sedan flera år. Årets målerikurs arbetade under 2024 huvudsakligen med miljöer inne i Hellströmska huset. Det som utfördes i huset var lerklining, pappspänning, tapetsering och måleri med olika typer av traditionella färger. Kursen fick här också fria händer med tapetval och färgsättning i särskilt utrymme.

Några ytterligare insatser hann målerikursen med, bland annat blev skolans ena gavel rödslammad och förstugubroar nere vid Åvike herrgård och Hellströmska huset blev tjärade. Träakademien ställde också ut elevarbeten i Wulkanska huset under sommaren, vilket var positivt för områdets besökare.

Tapetserarlinjen på Träakademien restaurerade tre av museets rekvisitafåtöljer med ungefärlig datering till 1800-talets mitt. Fåtöljerna hörde tidigare till visningsmöblemangen i Åvike herrgård, men var i så dåligt skick att de inte längre var visningsbara. Nu står de återigen publikt - i Wulkanska huset - och är fantastiskt fina och bidrar till upplevelsen på friluftsmuseet.

Evenemang och publika aktiviteter i samverkan

Nationaldagen är det första stora evenemang som genomförs på Murberget friluftsmuseum varje sommar. Förutom det traditionsenliga programmet på stora utescenen som sätts samman av Härnösands kommun och andra aktiviteter på området som vi gör i samverkan, så öppnade museet Hellströmska husets bottenvåning för första gången officiellt för publik efter att restaureringen med stöd av Boverket färdigställts.

Invigningen skedde med antikvarier på plats som berättade om insatserna i huset och Ulrika Cedervall, barnbarn till Dagny Cedervall, vars frisörsalong återskapats som en del av bottenvångens restaurering presenterade salongen. Och tillsammans med Ulrika genomfördes också en mindre modevisning med museets rekvisitakläder och frisyrrer från 50- 60- och 70-talet med frivilliga modeller. Husets butikslokal fick återuppstå som butik med externa som sålde upcyclade produkter och byggnadsvårdsmaterial. Med Vävstugeföreningen som ordnade kafé i Wulkanska huset med hembakt kaffebröd och drillgrupper som uppträdde, öppen handelsbod och Hellströmska husets aktiviteter så sjöd verkligen torget på Murberget friluftsmuseum av liv.

Midsommarafton har museet genomfört i egen regi de två senaste åren, men det vore välkommet med fler samarbeten avseende genomförandet av denna dag. Med spelman, lekledare, kransbindning, vackert väder och massor av besökare blev dagen härlig.

Sedan ett par år tillbaka så har Härnösands Trädgårdsodlareförening ordnat med kakbak och försäljning av fika, vilket blivit mycket lyckat, och är ett samarbete som vi är mycket tacksamma för. Trots att årets kalas firades i ihållande regn så kom det runt hundra gäster i strid ström som i stället för att sitta i trädgården, fick sitt fika inomhus i Prästgården. Wendelas kalas är ett mycket uppskattat och lättsamt arrangemang som ger tillfälle att sätta lite extra fokus på friluftsmuseets grundare, Theodor och Wendela Hellman.

Hembygdens dag, anordnas av museet tillsammans med Ångermanlands och Medelpads hembygdsförbund. Länets hembygdsföreningar bjuds in för att genomföra aktiviteter och presentera sin verksamhet för friluftsmuseets besökare. Ca 7 hembygdsföreningar medverkade i år med skiftande inslag: lagning av nät, försäljning av kolbullar, slätter och berättelser.

Ett sedan flera år återkommande evenemang som lockar väldigt många besökare är Internationella festen. Festen är ett lyckat och väl fungerande samarbete mellan Föreningen 5 i 12 och läns museet. I år var det inte lika många matförsäljare som tidigare år, men desto fler besökare! Läns museet planerar nu för hur vi ska nå ut med information till personer av med olika kulturell bakgrund för att få fler spännande matstånd under internationella festen. Scenprogrammet genomförs och planeras av föreningen själva.

Nästan en gång i veckan under sommarsäsongen spelade en trio vid namn Pärlbandet visor i Murbergskyrkan på eftermiddagarna och det var uppskattat både av besökare och bandet självt. Det var även spelmansgille på utescenen varje tisdag, en väletablerad tradition som drar musiker från när och fjärran. En annan uppskattad sommartradition på friluftsmuseet är de spelmansträffar som hålls varje fredagseftermiddag under sommaren och är ett samarbete med Härnösands spelmansgille. Dessa spelmansträffar ger ett härligt liv till området med stämningsfull folkmusik från länet.

Utöver det hade museet också externa aktörer som arrangerade konserter och teaterföreställningar på området under några kvällar. Härnösands teaterförening arrangerade två föreställningar med Teater Västernorrlands föreställning *Lasse Majas detektivbyrå och Cirkusmysteriet* i början av juli med fullsatt i publiken vid båda tillfällena. Föreställningen spelades på den lite mer intima platsen torget. Biwa Event spelade Pippi på de sju haven och Nöjet genomförde en konsert med Jill Jonsson och Magnus Carlsson, båda dessa arrangemang visades på stora utescenen för en betalande publik. Det är glädjande att Murberget ses som en möjlig scen att genomföra publika event på eftersom det sätter platsen på kartan och förhoppningsvis också väcker intresset hos en för friluftsmuseet ny publik.

Litteratur på Murberget är ett återkommande tema varje sommar och även så i år. De författare som presenterades i år var Nicke Sjödin, Ludvig Nordström, Alfhild Agrell och Laura Fittinghoff. Nicke Sjödin presenterades i museets hörsal av Hervor Sjödin som var gift med Nicke då han levde. De övriga var ute på området, i Prästgården och i skolan.

Linåkern vid Ångermanlandsgården som sågts av arenaverksamheten, linberedning på tunet av sommarvärd och väv med ångermanländskt lin inne i kammaren av Härnösands vävstugeförening är ett strålande exempel på både samverkan och kunskapsförmedling. Här fick besökaren möjlighet att närmare bekanta sig med en tradition som varit mycket betydelsefull för länet genom en pedagogisk resa när linets olika stadier tydliggjordes, från linåkern med spånadslin till praktisk kunskapsförmedling där de olika momenten i beredningen visades och förklarades. Sedan kunde besökaren se hur det vävdes med Ångermanländskt lingarn inne i Ångermanlandsgården. Den aktiviteten höll Härnösands vävstugeförening i. Ett par moment saknades, rötning och att spinna men till nästa sommar kommer även det förhoppningsvis visas. För många av våra besökare blev det en aha-upplevelse över att det faktiskt är en så pass kort väg från växt till textil och intresset var stort, och att det varit en så viktig näring i länet. Besökare kunde också prova på att själva väva

trasmatta i en sedan gammalt satt varp i en äldre vävstol. Mycket uppskattat av både unga och gamla.

Kulturarvets betydelse för regional utveckling

Genom att utveckla museets roll som samarbetspartner och ingå i nya samarbetsformer tillsammans med kulturella och kreativa branscher, besöksnäring och turism så kan kulturarvet kunnat förmedlas på nya sätt, i nya kanaler och i nya sammanhang. Kulturarvet är och behöver utvecklas som en resurs för innovation och samarbeten som i sin tur kan leda till ökad attraktivitet och stärkt tillväxt i länet. Under 2024 har museet hållit i och varit en del av flera externfinansierade samverkans- och utvecklingsprojekt och arbetat med att både skapa och förvalta långsiktiga samarbeten och nätverk i länet.

Projekten är mycket viktiga för att i verksamheten skapa utrymme för utveckling. Här följer några exempel.

Smart kulturarvsturism i Höga kusten

Under 2022–2024 har Västernorrlands museum drivit det metodutvecklande projektet *Smart kulturarvsturism i Höga Kusten*, som med nyproducerade berättelser och digital teknik förnyar sättet att uppleva regionens rika historia. Projektet resulterade i fem unika tematiska upplevelser, där besökare kunde fördjupa sig i teman som *Samiska spår*, *Häxprocesserna* och *Myter och sägner*. Genom att förena platsspecifika berättelser med avancerad teknik som AI-genererade visualiseringar och 360-fotografier skapades engagerande och tillgängliga kulturarvserfarenheter som attraherat både lokala och internationella målgrupper.

Satsningen blev en framgång i fråga om att stärka kulturarvets relevans och människors historiska och kulturella medvetenhet. Appen KulturPunkt spelade en central roll och nådde under sommaren 2024 över 9 000 unika användare, som tillsammans skapade 58 000 sidvisningar. Det höga engagemanget speglar kvaliteten och attraktiviteten i berättelserna, som inte bara lyfte historiska händelser utan också osynliggjorda röster och marginaliserade perspektiv.

Projektet innebar även stora framsteg för museets publika arbete och roll som nav för samverkan. Genom nära samarbeten med kulturarvsaktörer, turistföretag och kreativa näringar integrerades kulturarvet i regionens turism på ett sätt som skapade både kulturellt och ekonomiskt värde. Utbildningar och workshops stärkte lokala aktörers förmåga att använda storytelling och digitala verktyg, vilket lade grunden för fortsatt utveckling.

Med *Smart kulturarvsturism i Höga Kusten* har museet inte bara bevisat kraften i innovativ storytelling utan också visat hur kulturarvet kan bli en katalysator för hållbar turism, regional stolthet och långsiktigt samarbete. Projektet är ett föredöme för hur museer kan nå utanför sina väggar och förvandla kulturarvet till en levande, dynamisk resurs för framtiden. Ta del av resultatet här: www.kulturarvsresan.se

Värden längs vägen

Värden längs vägen är ett EU-finansierat projekt där Jamtli är projektägare och där Västernorrlands museum, Museum Midt samt Mittuniversitetet och SINTEF i Norge ingår. 2024 har varit projektets första år.

Huvudsyftet med projektet är att utveckla kulturarvet som en resurs för platsutveckling och hållbara samhällen. Ett centralt spår är att utforska hur platsens berättelser kan vara drivkraften för utveckling och inkludering, men också hur museernas roll kan utvecklas exempelvis i samband med platsutveckling.

I en rad pilotprojekt planerar museerna att under de kommande åren identifiera och samla in både materiella och immateriella berättelser och utveckla nya sätt att förmedla för att skapa effekt och påverka både invånare och beslutsfattare i regionerna. Storytelling en central metod som projektet ska använda sig av, både i utbildningssatsningar och i presentation av projektets resultat.

Projektet är unikt eftersom det sammanför kulturmiljövård och publik förmedling för att utforska hur människors relation till en plats kan tas till vara i arbetet för en hållbar samhällsutveckling. Målgrupper finns inom offentliga sektorn, byggbranschen och turistnäringen.

Under året har i huvudsak tid lagts för att planera kommande aktiviteter och platsutvecklingsprojekt; Östanbäcken/Långgatan i Härnösand, Helgums hembygdsförening och gamla Jämtlandsvägen i Sollefteå. Änge kommuns kulturmiljöer och Lugnvik i Kramfors med flera.

Västernorrlands museum – nod för kulturarvsturism och kulturella och kreativa näringar

2022 startades projektet *Västernorrlands museum – nod för kulturarvsturism och kulturella och kreativa näringar*, med finansiering från Tillväxtverket, Region Västernorrland och Härnösands kommun. Projektet som helhet har syftat till att stärka kulturarvsinstitutionernas samverkan mellan besöksnäring, kulturella och kreativa branscher och kulturarv. Projektet har involverat Örnsköldsviks museum, Sundsvalls museum samt Höga Kusten Destinationsutveckling och Destination Sundsvall, med flera aktörer. Projektet har nu genomfört sitt tredje och sista år, med färre aktiviteter än år två och ett, men med många erfarenheter rikare.

Insikterna från projektet är viktiga för den fortsatta utvecklingen av museernas och kulturarvssektorns arbete med kulturarvsturism och kulturella och kreativa branscher, och resultaten lägger en grund för förutsättningar, behov och utmaningar. Om detta kommer det att gå att läsa i projektredovisningen.

Under året har seminarieserien med fokus på kulturarv och samhällsutveckling kunnat genomföras inom projektet. Ett av seminarierna handlade till exempel om kulturarvets roll i industrins gröna omställning och ett annat om kulturarvets betydelse för attraktiva och omsorgsfulla platser.

Inom projektet har också ett antal platsbesök kunnat genomföras. Platsbesöken har varit viktiga mötesforum för föreningar, företag, stödjande organisationer och kulturarvsinstitutioner, men också fungerat som en källa för kompetensutveckling kring metoder avseende utveckling av samverkan inom kulturarvssektorn. Det har också upplevts positivt att få ökad kunskap om olika platser i länet. I maj besökte projektet Matforsfabriken och Selångers Pilgrimscenter. Den gamla fabriken i Matfors är ett allkulturhus i ständig utveckling med olika samverkanspartners och Selångers Pilgrimscenter är ett viktigt besöksmål vid St Olavsledens startpunkt. I slutet av augusti besökte projektet Ramsele som ligger i Sollefteå kommun. Här har man lång erfarenhet av stora evenemang och det var mycket intressant för deltagarna att ta del av erfarenheter från arrangörerna. Här ser vi bland annat Ramsele-Edseleveckan och den stora Rafnastämman för att inte tala om Lastbilsträffen. Vi fick också ta del av den fina kulturhistoriska miljön och verksamheten vid Hantverkshuset.

Bothnia Business Heritage

Ett annat projekt som fokuserar samverkan med företag och utvecklingen av museers roll relaterat till företagen är *Bothnia Business Heritage*, BBH. Syftet med projektet är att stärka kopplingen mellan moderna industriföretag och kulturarvsaktörer runt Bottenviken. Projektet är nu inne på sitt tredje och avslutande år, med avslut i augusti.

Projektet strävar efter att inspirera och stärka kulturarvsaktörerna att utveckla tjänster, produkter eller samarbeten riktade till företag, för att öka sina intäkter och målgrupper. Målet är också att öka medvetenheten hos företagen om på vilka sätt kulturarvet kan vara angeläget för dem: exempelvis som grund att stå på för varumärke och profilering och för social hållbarhet och attraktivitet på orter i samband med ny-industrialiseringar. Inom BBH har det skapats ett nätverk för kulturarvsaktörer, Bothnia Business Heritage Network, där medlemmarna stöttas i att skapa just business och att samarbeta med näringslivet. Tillsammans i nätverket har aktörerna en starkare röst när det gäller att lyfta fram kulturarvets betydelse och relevans. Målet är att nätverket ska stå på egna ben efter projektets slut och vara en grund för fortsatta möten, förbättrat samarbete och möjlighet till fortbildning.

En annan del är kontinuerliga nätverksträffar för kulturarvsaktörerna. Under nätverksträffarna delar kulturarvsaktörerna med sig av sina erfarenheter och kunskaper, diskuterar idéer och utmaningar och utvecklar nya färdigheter via föreläsningar och diskussionsgrupper. En tredje del är workshops. Syftet med workshoparna är att kulturarvsaktörerna arbetar med att utveckla koncept för att öka kulturarvets relevans och nå ut till företag med både pedagogiska och attraktiva produkter och tjänstepaket. En sista del är rundabordssamtal. Syftet med rundabordssamtalen är att tillhandahålla ett forum för kulturarvs- och företagssektorerna att träffas och diskutera lokala möjligheter och utmaningar och på vilka sätt man skulle kunna samarbeta. Arbetsprocesserna dokumenteras och har resulterat i modeller och guider så att framtida kulturarvsaktörer som vill samarbeta och skapa attraktiva produkter och tjänstepaket riktade till näringslivet kan använda underlaget. Rundabordssamtalen är lite som djupintervjuer

för att locka fram idéer kring hur lokala kulturarvsaktörer och företag kan mötas i samarbete – för att det ska bli en win-win för båda parter.

De organisationer som Västernorrlands museum samverkar med i projektet BBH är Centria (som också är Lead Partner), Novia, Kultur Österbotten, Luleå tekniska universitet samt Skellefteå museum. Projektet finansieras av Interreg Aurora samt Region Västernorrland.

Ett välfungerande och välmående länsmuseum

Avslutningsvis, ett övergripande mål för Västernorrlands museum är god genomförandekapacitet och måloppfyllelse. Det är helt centralt att vi har välfungerande och effektiva verksamhets- och stödprocesser, att kompetensförsörjningen fungerar väl och att våra medarbetare trivs.

Här följer några insatser som genomförts under året, inom HR-området och inom kompetensutveckling. Övriga insatser kan läsas om i bilaga 1, uppföljning av verksamhetsplan.

Inom HR-området har flera förbättringsinsatser genomförts. Nya lönekriterier har tagits fram och gjorts kända hos personalen. Vi har också infört en ny modell för medarbetarsamtal med fyra samtal per år. I samband med detta togs nya samtalsmallar fram. Vi har utöver det börjat använda IA-systemet för anmälan av tillbud och olycksfall, och hoppas längre fram kunna använda systemet även för riskanalyser inom arbetsmiljöområdet. Utöver detta har en medarbetarundersökning genomförts, med generellt väldigt goda resultat. Avseende utbildningar inom området så har en HLR-utbildning och utrymningsövning genomförts för personalen samt att en arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud har påbörjats.

Vi har fortsatt höga sjukskrivningstal under 2024 jämfört med 2023. Sjukfrånvaron ligger på 9,19%, jämfört med 2023 års siffror på 8,78%. Andelen långtidssjukrivna av 2023 års andel är 81,06% jämfört med 73,61% 2023. Korttidsfrånvaron är låg. I aktuella fall genomförs rehabiliteringsprocesser. Vi arbetar också aktivt med medarbetarsamtal med alla medarbetare fyra gånger per år för att kunna fånga upp behov av insatser i ett tidigt skede.

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning har genomförts, till viss del enligt plan och till viss del utifrån uppkomna behov eller möjligheter. Kompetensförsörjningen ser god ut. I slutet av 2023 beviljades också glädjande nog en ansökan om medel från Omställningsfonden och nio medarbetare och fyra chefer har kunnat gå kurser i projektledning och projektstyrning under året. Det genomförs även en digital skyddsround varje år, och utifrån att inga behov av kompetensutveckling visades behövas har inga större insatser genomförts.

Ekonomisk analys

Årsbokslutet visar på ett resultat om 0,5 mnkr i överskott medan rörelseresultatet visar ett överskott om 0,3 mnkr. Då museet budgeterat med ett underskott motsvarande 1,4 mnkr redovisas ett överskott mot budget på 1,9 mnkr. Underskottsbudgeten består av egenfinansiering i

bidragsprojekten för *Brandskydds- och sprinkleråtgärder och Västernorrlands museum - Nod för Kulturella och Kreativa Näringar (KKN)*. Även finansiering för restaurering av Hellströmska huset och ombyggnation av den tredje basutställningen ingår i underskottsbudgeten, vilket är möjligt tack vare resultatöverskott föregående år. KKN-projektet redovisar ett bättre resultat än budget medan kostnaderna inom projektet för restaureringen av Hellströmska huset blev högre än beräknat. Insatserna i projektet krävde större åtgärder än planerat.

Rörelseresultatet redovisas till 1,7 mkr bättre än budget. Att rörelseresultatet blivit så positivt beror på ett bättre resultat inom verksamheterna, till exempel har fler uppdrag sålts inom arkeologin än vad vi hade budgeterat för samt att personalkostnader varit lägre än budgeterat på grund av tjänstledigheter, vakanser och sjukskrivningar. I de fall där det varit möjligt har vi då köpt in tjänst för att kompensera personalbortfallet, men det har inte varit möjligt att göra fullt ut.

Intäkterna redovisas till 4,1 mnkr högre än budgeterat. Den främsta anledningen är även här högre bidragsintäkter och extramedel för externfinansierade projekt och insatser som inte kunnat beaktas i budget inför året. Observera att dessa intäkter till stor del vägs upp av högre kostnader, till exempel restaurering av gårdesgårdar och tak på förmånsstugan i Myckelgensjö. Investering av ny teknik i Hörsalen har möjliggjorts tack vare extra medel från Region Västernorrland och Härnösands kommun.

	Utfall	Utfall	Budget
	2023	2024	2024
Intäkter	52,4	52,9	50,4
Kostnader	-50,3	-52,3	-51,5
Avskrivningar	-0,3	-0,3	-0,3
Finansnetto	0,4	0,2	0,0
Resultat	2,2	0,5	-1,4

Nedan följer en redovisning på verksamhets-/avdelningsnivå.

Inom *Ledning och gemensam administration* redovisas det årliga anslag som erhålls från Härnösands kommun, Region Västernorrland och stat (kultursamverkansmedel), vilket bidrar till att denna verksamhet budgeteras med överskott och att övriga verksamheter och avdelningar budgeteras med underskott (ej Bild och form och regionalt hemslöjdsfrämjande). Insatser har genomförts enligt plan, men det ekonomiska resultatet visar ändå på ett överskott tack vare att vi aktivt lyckats hålla nere kostnaderna under året, till exempel för förbrukningsinventarier. I redovisningen har projektledarutbildning för personalen bekostats av bidrag från Omställningsfonden som inte budgeterats, vilket är den främsta anledningen till att både intäkter och personalkostnader är högre än budgeterat.

På helåret redovisar *Fastighetsförvaltning* ett underskott mot budget om 0,2 mnkr. Underskottet beror främst på nedläggningen av Fritidsbåtsmuseet då kostnader för detta inte kunnat beaktats i budgetarbetet inför året. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat men det har istället frigjort resurser till inköp för insatser inom verksamhetsområdet.

Personalkostnaderna inom *IT* är lägre än budgeterat och gör ett plusresultat. Orsaken till detta är en långtidssjukskrivning.

Det redovisade resultatet inom *Kommunikation* är sämre än budgeterat. Satsning på extra annonsering och inköp av konsultstöd på grund av vakans och tjänstledighet inom verksamheten är orsaker till underskottet. I resultatet ingår, förutom redan nämnda orsaker, högre externa kostnader för projektledning avseende ny webb.

Det redovisade resultatet mot budget inom *Vårdskap och besöksnäring* är 0,3 mnkr. Resultatöverskottet förklaras av högre bidragsintäkter i projekt än budgeterat. Detta beror på att anslagsfinansierad personal utfört arbete inom externfinansierade projekt. Affärsverksamheten med museibutik, handelsbod och konferensuthyrning följer budget. På grund av en långtidssjukskrivning är personalkostnaderna lägre än budgeterat, men istället har kostnader för köp av tjänst ökat.

Avdelningen *Kulturmiljö, hantverk och friluftsmuseum* innefattar uppdragsverksamheter inom arkeologi och byggnadsvård samt innehåller basverksamhet inom kulturmiljö (arkeologi, byggnadsantikvarisk verksamhet) och hemslöjd i länet. Även det publika uppdraget inom Murberget friluftsmuseum och friluftsmiljöerna/kulturmiljöerna i länet ingår i denna avdelning. För avdelningen redovisas ett resultat på 1,2 mkr bättre än budget. För arkeologin är resultatet 1 mnkr bättre än budgeterat, vilket är den största förklaringen till plusresultatet. Arkeologins positiva resultat beror på både högre intäkter och lägre personalkostnader än budgeterat.

Både området för den publika verksamheten på friluftsmuseet, byggnadsvården och hemslöjdsverksamheten följer i stort sett budget.

Avdelningen *Museiupplevelse och samlingar* innefattar utställningsverksamhet, kunskapsförmedling samt verksamheten inom bild och form. Avdelningen innehåller också verksamhet för barn och unga samt samlingsförvaltningen (foto, arkiv, föremål etcetera). Resultatet följer i stort sett budget med 0,2 mnkr i överskott, även om vi ser stora variationer inom avdelningens resultat. Under året har utökade resurser inom samlingsförvaltningen prioriterats, då stora insatser genomförts avseende magasinsåtgärder och flytt av föremål, bland annat från Sollefteå. Inom avdelningen har vakanser och sjukskrivning orsakat att andra insatser fått stå tillbaka.

	Helår		
	Utfall	Budget	Differens
Styrelsen			
Intäkter	0	0	0
Externa kostnader	-86 670	-40 000	-46 670
Personalkostnader	-269 263	-337 352	68 089
Resultat	-355 933	-377 352	21 419
Ledning och gemensam administration			
Intäkter	40 303 750	39 713 522	590 228
Externa kostnader	-2 117 417	-2 241 193	123 776
Personalkostnader	-4 837 668	-4 390 888	-446 780
Resultat	33 348 665	33 081 441	267 224
Fastighetsförvaltning			
Intäkter	1 044 677	385 529	659 148
Externa kostnader	-11 995 396	-10 842 645	-1 152 751
Personalkostnader	-2 431 501	-2 701 971	270 470
Resultat	-13 382 220	-13 159 087	-223 133
IT			
Intäkter	7 519	0	7 519
Externa kostnader	-2 130 130	-2 054 000	-76 130
Personalkostnader	-632 074	-784 722	152 648
Resultat	-2 754 685	-2 838 722	84 037
Kommunikation			
Intäkter	0	0	0
Externa kostnader	-1 059 108	-410 300	-648 808
Personalkostnader	-974 115	-1 458 073	483 958
Resultat	-2 033 223	-1 868 373	-164 850
Värdskap och besöksnäring (inkl affärsverksamhet)			
Intäkter	2 366 170	1 617 189	748 981
Externa kostnader	-2 985 209	-1 886 244	-1 098 965
Personalkostnader	-1 580 217	-2 278 755	698 538
Resultat	-2 199 256	-2 547 810	348 554
Kulturmiljö, hantverk och friluftsmuseum			
Intäkter	8 160 028	6 135 649	2 024 379
Externa kostnader	-6 288 355	-4 223 251	-2 065 104
Personalkostnader	-6 504 322	-7 737 108	1 232 786
Resultat	-4 632 649	-5 824 710	1 192 061
Muselupplevelser och samlingar			
Intäkter	2 626 879	2 536 533	90 346
Externa kostnader	-3 223 030	-3 011 829	-211 201
Personalkostnader	-7 103 975	-7 390 091	286 116
Resultat	-7 700 126	-7 865 387	165 261
Rörelseresultat totalt	290 573	-1 400 000	1 690 573

Utblick framåt

2024 har varit ett intensivt år för Västernorrlands museum, med mängder av insatser inom uppdragets alla verksamhetsområden, precis som vi har berättat om i den här verksamhetsberättelsen. Framför allt är vi stolta över våra nya basutställningar, men också över det ihärdiga arbetet att leverera inom alla verksamhetsområden där vi uppnått måluppfyllelse på i medeltal 90%!

Vi har haft många besökare fysiskt och digitalt, många evenemang och insatser, och vi har genomfört viktiga utvecklingsprojekt. Länsnärvaron och kunskapsförmedlingen har stärkts med hjälp av flera faktorer; de nya basutställningarna, det regionala kulturmiljöuppdraget, den digitala utvecklingen som stärker möjligheterna till relevant kunskapsuppbyggnad och kunskapsförmedling, de viktiga projekten för regional utveckling. Allt detta ger gott hopp framåt och ökar museets samhällsrelevans.

Länsmuseerna i Sverige har ett svårt ekonomiskt läge generellt. Stora fastighetsbestånd och samlingar och en tung infrastruktur ställer krav på ekonomisk stabilitet och långsiktighet. Detsamma gäller Västernorrlands museum. Utmaningen är att långsiktigt ro iland det stora och breda uppdrag som definieras genom urkund och stadgar, uppdragsdirektiv, kulturplan och lagtexter – dvs att kunna bevara samlingar och byggnader för framtiden, utveckla och bygga på samlingarna, och att kunna göra kunskapsuppbyggnaden tillgänglig på olika sätt.

Även om orosmolnen för Sveriges länsmuseer är stora, ser vi nu fram emot ett 2025 med många fantastiska insatser på Västernorrlands museum!

Uppföljning internkontrollplan

Område	Kontrollmoment/insats	Uppföljning	Åtgärd
Övergripande	Att det finns aktuella och uppdaterade dokument för Verksamhetsplan, intern arbetsordning och delegationsordning	klar	ingen
	Att beslut som fattats samt fastställts av styrelsen verkställs	Klar, följs upp löpande	Ingen
	Att avtal finns med de föreningar och organisationer museet samarbetar med	Klar, följs upp löpande	Ingen
	Att statistik förs och lämnas in enligt tidsplan	Klar	Ingen
Ekonomi	Att attestantförteckning och instruktion är aktuell	Klar, följs upp löpande	Ingen
	Att attest är utfört av behörig personal	Klar	Ingen
	Att aktuella fullmakter finns hos bank	Klar, följs upp löpande	
	Att regler för representation följs	Klar, följs upp löpande	Representations-riktlinjer har setts över
	Att balanskonton löpande stäms av, dvs kassa, bank, leverantörsskuld, periodisering, kundfordringar, förskott osv	Klar	Ingen
	Att momsdeklaration upprättas och skickas i rätt tid samt betalas med rätt belopp.	Klar	Ingen
	Att avstämning av pågående projektarbeten görs samt att projekten slutförs och slutfaktureras.	Klar	Ingen
Personal/HR	Att följa upp att arbete med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering på arbetsplatsen genomförs	Klar	Har genomfört medarbetarenkät 2024 Ingen
	Att samtliga medarbetare har haft medarbetarsamtal som enligt rutin ska genomföras en gång per år	Klar	Ingen
	Att tillbud och olyckor rapporteras och utreds samt att åtgärder vidtas	Klar	Infört ett rapporteringssystem under 2024

	Att centrala löneavtal och den interna processen för lönesättning följs	Klar.	Lönerevision genomförd för 2024 Ingen
	Att lokalt samverkansavtal följs	Klar	Ingen
	Att introduktion för nyanställda sker enligt introduktionsprogram	Klar, följs upp löpande	Ingen
	Att ett kontinuerligt systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs	Klar, följs upp löpande	Ingen
Fastighet	Att det finns en uppdaterad handlingsplan för tillgänglighet samt i samråd med fastighetsägaren åtgärda enkelt avhjälpbara hinder	Klar, följs upp löpande	Ingen
Fordon	Att körjournal upprättas till samtliga fordon när de används	Klar, följs upp löpande	Ingen

Årsredovisning

ÅRSREDOVISNING

för

Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland

Org.nr. 888000-3143

För räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-12-31

CHF TR

Innehåll

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- noter
- underskrifter

Sida

39
40
41
43
45

UJ TR
LS

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK, om inget annat anges.

Länsmuseet redovisar ett resultat om 0,5 mnkr i överskott. Finansnettot redovisas till 0,2 mnkr.

Rörelseresultatet redovisas till 1,7 mkr bättre än budget. Att rörelseresultatet blivit så positivt beror på ett bättre resultat inom verksamheterna, till exempel har fler uppdrag sålts inom arkeologin samt att personalkostnader varit lägre än budgeterat på grund av tjänstledigheter, vakanser och sjukskrivningar. I de fall där det varit möjligt har köp av tjänst genomförts för att kompensera personalbortfallet, men det har inte varit möjligt att göra fullt ut.

Intäkterna redovisas till 4,1 mnkr högre än budgeterat. Den främsta anledningen är även här högre bidragsintäkter och extramedel för externfinansierade projekt och insatser som inte kunnat beaktas i budget inför året. Observera att dessa intäkter till stor del vägs upp av högre kostnader, till exempel restaurering av gårdesgårdar och tak på förmånsstugan i Myckelgensjö. Investering av ny teknik i Hörsalen har möjliggjorts tack vare extra medel från Region Västernorrland och Härnösands kommun.

Flerårsjämförelse*

Beloppen i flerårsjämförelse visas i tkr

	2024	2023	2022	2021	2020
Totala intäkter	52 964	52 373	45 161	44 512	43 626
Resultat	507	2 240	-1 984	375	4 125
Balansomslutning	45 064	41 553	38 465	39 891	38 162
Soliditet (%)	70	75	75	77	80
Antal årsarbetare	37	38	38	36	36

*Definitioner av nyckeltal, se noter

Förändringar i eget kapital

	2024-12-31	2023-12-31
Eget kapital vid årets ingång	31 023 746	28 783 697
Årets resultat	507 359	2 240 049
	31 531 105	31 023 746

TR 12
MJ 12
12/12

Resultaträkning

		2024-01-01	2023-01-01
	Not	2024-12-31	2023-12-31
Verksamhetsintäkter			
Nettoomsättning		5 262 119	5 056 862
Bidrag och övriga verksamhetsintäkter	2	<u>47 702 163</u>	<u>47 316 370</u>
		52 964 282	52 373 232
Verksamhetskostnader			
Direkta kostnader		-6 577 401	-7 159 620
Övriga externa kostnader		-21 422 879	-18 584 457
Personalkostnader	3	-24 333 133	-24 483 248
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		<u>-340 296</u>	<u>-337 348</u>
		-52 673 709	-50 227 325
Verksamhetsresultat		290 573	1 808 559
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		178 705	400 665
Ränteintäkter		38 324	32 332
Räntekostnader		<u>-243</u>	<u>-1 507</u>
		216 786	431 490
Resultat efter finansiella poster		507 359	2 240 049
Årets resultat		<u>507 359</u>	<u>2 240 049</u>

TR
MF
15/1

Balansräkning

		2024-12-31	2023-12-31
	Not		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	4	138 638	176 186
Förvaltningsfastigheter	5	3 955 063	2 950 841
Inventarier, verktyg och installationer	6	1 292 475	920 672
Konst		18 168 000	18 168 000
		23 554 176	22 215 699
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	7	3 106 367	2 535 326
		3 106 367	2 535 326
Summa anläggningstillgångar		26 660 543	24 751 025
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Färdiga varor och handelsvaror		664 018	647 278
		664 018	647 278
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 008 716	810 008
Aktuell skattefordran		102 070	124 979
Övriga fordringar		198 909	101 661
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		7 171 246	7 714 655
		8 480 941	8 751 303
Kassa och bank			
Kassa och bank		9 258 306	7 403 084
		9 258 306	7 403 084
Summa omsättningstillgångar		18 403 265	16 801 665
SUMMA TILLGÅNGAR		45 063 808	41 552 690

TR
Lb
Lb

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Eget kapital vid årets början	31 023 746	28 783 697
Årets resultat	<u>507 359</u>	<u>2 240 049</u>
Summa eget kapital	31 531 105	31 023 746

Kortfristiga skulder

Förskott från kunder	15 480	11 929
Leverantörsskulder	3 333 890	4 301 090
Övriga skulder	1 395 391	1 461 863
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<u>8 787 942</u>	<u>4 754 062</u>
Summa kortfristiga skulder	13 532 703	10 528 944

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

45 063 808	41 552 690
------------	------------

TR b2

MTG 25 154

Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland

Org.nr. 888000-3143

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Principerna för redovisning av de finansiella tillgångarna är oförändrade jämfört med föregående år.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter. Vid försäljning av varor redovisas normalt inkomsten som intäkt när de väsentliga förmåner och risker som är förknippade med ägande av varan har överförts från företaget till köparen.

Offentliga bidrag

Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod förutom mark som inte skrivs av. Nyttjandeperioden omprövas per varje balansdag. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Byggnader	12
Förbättringsutgift på annans fastighet	12
Inventarier, verktyg och maskiner	3-10

Konsten värderas var femte år av en extern värderare. Senaste värdering gjordes 2022-12-27. Varje år görs även en bedömning kring om det skulle föreligga ett nedskrivningsbehov.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas till verkligt värde efter marknadsvärdet.

Handwritten signatures and initials: "TR" and "LAF" with a large flourish.

Varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet, beräknat enligt först-in-först-ut, och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet har beräknats till försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad, varmed hänsyn har tagits till inkurans.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2 Bidrag och övriga verksamhetsintäkter

2024**2023**

Årligt anslag/verksamhetsbidrag Region Västernorrland	24 284 620	23 577 300
Årligt anslag/verksamhetsbidrag Härnösands kommun	8 536 888	8 288 241
Regionalt kulturanslag	6 945 000	6 875 000
Projektmedel och tillfälligt bidrag RVN och HK	5 881 630	817 709
Lönebidrag Arbetsförmedlingen	239 309	253 309
Övrigt	7 075 444	7 596 458
Förutbetalat bidrag som ej nyttjats	-5 260 728	-91 647
	47 702 163	47 316 370

Not 3 Medelantal anställda

2024**2023**

Medelantal anställda

Medelantalet anställda bygger på av stiftelsens betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.

Medelantal anställda har varit	37	38
--------------------------------	----	----

Not 4 Byggnader och mark

2024-12-31**2023-12-31**

Ingående anskaffningsvärde	815 155	815 155
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	815 155	815 155
Ingående avskrivningar	-638 969	-563 873
Årets avskrivningar	-37 548	-37 548
Utgående ackumulerade avskrivningar	-676 517	-638 969
Utgående redovisat värde	138 638	176 186

I ovanstående redovisat värde ingår
Kulturhistoriska byggnader

1

1

Not 5 Förvaltningsfastigheter

2024-12-31**2023-12-31**

Ingående anskaffningsvärde	3 306 250	1 600 000
Inköp	1 137 500	1 706 250
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 443 750	3 306 250
Ingående avskrivningar	-355 409	-222 131
Årets avskrivningar	-133 278	-133 278

44

Handwritten signatures and initials: *TR*, *CAF*, *CAF*, *CAF*

Utgående ackumulerade avskrivningar
Utgående redovisat värde

-488 687
3 955 063

-355 409
2 950 841

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

2024-12-31

2023-12-31

Ingående anskaffningsvärde
Inköp
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden
Ingående avskrivningar
Årets avskrivningar
Utgående ackumulerade avskrivningar
Utgående redovisat värde

3 527 834
541 273
4 069 107
-2 607 162
-169 470
-2 776 632
1 292 475

3 403 897
123 937
3 527 834
-2 440 640
-166 522
-2 607 162
920 672

I ovanstående redovisat värde ingår
kulturhistoriska samlingar

1

1

Not 7 Andra långfristiga värdepappersinnehav

2024-12-31

2023-12-31

Ingående anskaffningsvärde
Inköp
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden
Ingående uppskrivningar
Årets uppskrivningar
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto
Utgående redovisat värde

1 500 000
500 000
2 000 000
1 035 326
71 041
1 106 367
3 106 367

1 500 000
0
1 500 000
737 127
298 199
1 035 326
2 535 326

Not 8 Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

Underskrifter

Härnösand 2025-02-21

Carl L Thunberg
Styrelseledamot, ordförande

Monica Fahlén
Styrelseledamot

Lotta Borg
Styrelseledamot

Thomas Näsholm
Styrelseledamot

Erik Thorsell
Styrelseledamot

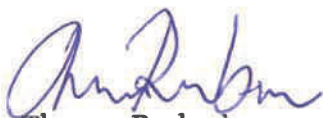

Christian Wasell
Styrelseledamot

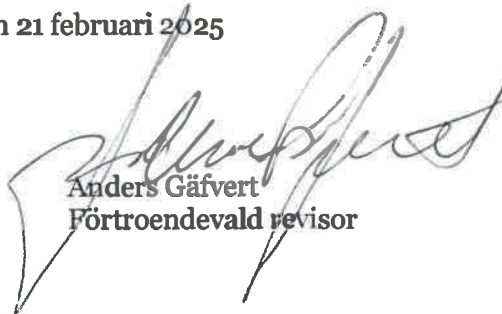

Mattias Sjölander
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 21 februari 2025

Therese Rosbach
Förtroendevald revisor

Anders Gäfvert
Förtroendevald revisor

Min revisionsberättelse har lämnats den 28 februari 2025

Charlotte Bouvin
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland, org.nr 888000-3143

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-12-31. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 37-46 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning av räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-12-31.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Sundsvall den 28 februari 2025

Charlotte Bouvin
Auktoriserad revisor

Till styrelsen för stiftelsen
Länsmuseet Västernorrland
Org.nr 888000-3143

**Av Region Västernorrland och Härnösands kommun utsedda förtroendevalda
revisorers revisionsberättelse för Stiftelsen Länsmuseet 2024**

Vi, av regionfullmäktige i Västernorrland och fullmäktige i Härnösands kommun utsedda revisorer, har utifrån den auktoriserade revisorns granskning, bedömt stiftelsens räkenskaper, årsredovisning och styrelsens förvaltning 2024.

Vi har granskat hur verksamheten för håller sig till lag och stadgar, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

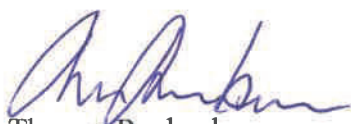
Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I granskningen av stiftelsens räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den auktoriserade revisorns granskning och bedömning.

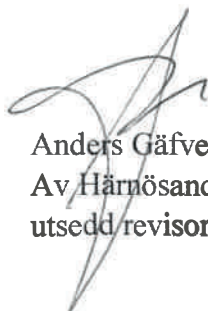
Vi bedömer sammantaget att styrelsen har utfört sitt uppdrag enligt stiftelsens stadgar, att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen.

Härnösand den 21 februari 2025

Therese Rosbach
Av Region Västernorrland
utsedd revisor

Anders Gäfvert
Av Härnösands kommun
utsedd revisor

Övergripande mål <i>Kulturplanen, kulturarvsmål: Kulturarvet är angeläget, fler berättelser främjas och människors historiska och kulturella medvetenhet stärks</i> <i>Museimål i kulturplanen: kulturarvet som resurs har utvecklats genom museernas publika arbete och genom dialog, delaktighet och medskapande.</i> <i>Museimål i kulturplanen: Museer har en stark roll som lokala nav för kunskap, upplevelser och fri åsiktsbildning, genom kunskapsuppbyggnad och publik verksamhet</i> <i>Uppdragsdirektivet: (Museiverksamheten/grunduppdraget genomförs genom) publikt arbete (utställningar, program och annan kunskapsförmedlande verksamhet) och genom dialog, delaktighet och medskapande. Museiverksamheten är en mötesplats och arena för kultur och samarrangemang.</i>			
Årsmål	Aktiviteter	Uppfylld av aktivitet	Uppfylld av årsmål
Museiupplevelse och publika erbjudanden i museibyggnaden			
Utvecklad museiupplevelse och publika erbjudanden i museibyggnaden	Basutställningarna: Produktion av basutställningen Moderna tider (öppnar maj 2024) Genomföra invigning av Moderna tider i maj.	100%	100%
	Kunskapsupplevelser i museibyggnaden (del av publika konceptet, processen): Utveckla och implementera det publika erbjudandet i museibyggnaden primärt med fokus på basutställningarnas kunskapsförmedling. Definiera format, personalresurser, paketering och kommunikation.	100%	
	Publika aktiviteter - genomförande: Genomföra/erbjuda minst 20 publika event/aktiviteter i museibyggnaden, så som programverksamhet, visningar m.m. Fokus på paketerade aktiviteter.	100%	
	Samordning av publika aktiviteter - fortsatt arbete med samordnad och effektiv process i samordningsgrupp och anslutande forum. Paketering, praktisk samordning, kommunikation.	100%	
	Mediaguiden i basutställningarna: Spår på engelska i alla basutställningarna inför sommaren, samt utskrift av texter på engelska Syntolkningsspår i Stora makter Barnspår i samtliga basutställningar - Stora makter och Moderna tider	100%	

	Välkomnande yta i Galleriet: Målet är att utveckla Galleriet som en intresseväckande entré till basutställningarna	100%	
	Jubileumsår museibyggnaden: Planera och genomföra ett Öppet Hus lördag i september då museibyggnaden firar 30 år.	100%	
	Tillfälliga utställningar: Lin. Lin. Lin (hemslojdsverksamheten, dec -23 till mars -24), Stora hallen (därefter stängd fram till sommaren)	100%	
	Tillfälliga utställningar: Korg (hemslojd) Stora hallen, hösten 2024	100%	
	Tillfälliga utställningar: Sommarutställning 2024 Bild och form i Stora hallen, se Mål 12 Konst	100%	
Museiupplevelse och publika erbjudanden i länet			
Utveckla och implementera det publika erbjudandet i länet	Länskoncept - publika museiupplevelsen: Utveckla och implementera det publika erbjudandet och utbudet i länet genom ett nytt länskoncept för museiupplevelse med fokus på kunskapsförmedling. Huvudfokus på basutställningarnas kunskapsinnehåll. Definiera kanaler och format, omfattning och platser. Ta fram en aktivitetsplan och genomföra. Sker främst under hösten 2024.	100%	100%
	Utveckla ett metodutvecklande publikt förmedlingskoncept: Mitt Västernorrland, för kulturarvsförmedling som bygger på storytelling som förmedlingsmetod och för kunskapsuppbyggnad, tillsammans med kommuner, företag och enskilda, kopplat till sökta projekt, löpande verksamhet, utställningar m.m. Fortsatt pilotsamarbete med kommunerna. Vidareutveckla inom ramen för länskonceptet. Fokus på Medelpad i kommande projekt. Vidareutveckla pilotprojektet Berättelser från Kramfors med nya förmedlingsinsatser.	100%	
	Publika aktiviteter - genomförande: Genomföra/erbjuda minst 10 publika event/aktiviteter online och i länet, så som programverksamhet, visningar, genomförande i Livskraft m.m. Primärt hösten 2024.	100%	

	Kulturarvsresan - Medelpad: Söka projektmedel via Leader Mittland för Smart kulturarvsturism i Medelpad som en del av Mitt Västernorrland och länskonceptet. Producera minst tre kulturarvsupplevelser i Medelpad, förmedling av berättelser kopplade till platser, paketerade för kulturarvsturister - större del av projektet blir aktuellt först 2025	100%	
	Kulturarvsresan - Ångermanland: Söka nya projektmedel från Leader Höga Kusten och fortsatt utveckla Kulturarvsresan (koncept/produkt), och de upplevelser som utvecklats inom Smart kulturarvsturism i Höga kusten.	100%	
Kommunikation - övergripande prioriteringar			
Utveckla museets externa kommunikation	Museets webbplats: Förberedande arbete för utveckling av ny webbplats (inleds hösten 2024) Struktur och innehåll för nya webbplatsen.	100%	84%
	Kommunikationskampanj Moderna tider: Större kommunikationskampanj kring museets basutställningar inför invigningen av Moderna tider, huvudfokus på Moderna tider. Nytt namn: Nycklar till vår tid.	100%	
	Ta fram utgångspunkter för gemensam profil för museets basutställningar i syfte att skapa ett enhetligt och attraktivt uttryck (tänk ihop galleriet, ingång till basutställningarna)	100%	
	Produktion av trycksaker inför sommarsäsongen: Ny museifold med nya basutställningarna (bygga vidare på befintlig), Friluftsmuseifold, omtryck och viss revidering, Tryckt program (omfattning beror på vad vi erbjuder), Trädgårdsfoldern (små revideringar) Nytryck Myckelgensjö, Kulturarvsresan (revidering). Spridning via Info Points.	100%	
	Förmedling av trycksaker i museibyggnaden: Skapa en "info point" för museets trycksaker i entrén. Enklare ställ som ersätter de som nu finns. Koppla till butik/receptionens arbete med förbättrad entré. Kommentar: Förtydliga och tematisera utbudet av trycksaker 2024.	100%	

	Digitala anslagstavlor: Implementera digital anslagstavla på friluftsmuseet samt i museibygnad	0%	
	Skyltar: Färdigställande av entrémarkörer till Västernorrlands museum, 2 platser	90%	
Friluftsmuseet			
Levande och attraktiv museimiljö på friluftsmuseet på sommaren	Aktiviteter för barn och unga Programaktiviteter i samverkan Se även under samverkan, mål 7, då samarbeten blir viktigt för att utveckla friluftsmuseet	100%	100%
Trivsamt museimiljö på friluftsmuseet på vintern	Juldekorationer på friluftsmuseet	100%	100%
Välskötta, attraktiva och tillgängliga friluftsmuseiområden, grönområden, byggnader och utemiljöer i syfte att skapa upplevelser (kopplar även till mål samverkan)	Utveckla volontärsamarbeten på friluftsmuseet, ta fram plan. Samarbeta med utbildningen "stadsodling" med Härnösands kommun, utveckla arenasamarbetet, m.m. Se även under samverkan, mål 7	100%	94%
	fortsatt målning Wulkanska huset/färdigställande av exteriör (ej fönster)	100%	
	Hellströmska huset (projektfinansierat) byggs om och tillgängliggörs för samverkan	100%	
	Utredning avseende markunderlag och åtgärder avseende torget ta in offert + insats vid rådhuset så att trappen kan komma på plats	70%	
	Stolpverkskurs i maj-juni 2024, skapar stolpverksbyggnad. Medel även från LST	100%	
	Trappmangeln - staket ska göras, stenkista lyftas, informationsskyltar om insatser och tillvägagångssätt	100%	
	Flerårig insats tillsammans med arena - fungerande verkstad för byggnadsvård. Under 2024: skapa tätt och isolerat utrymme.	100%	
	Lärftmangeln - staga upp inifrån	100%	
	Lekstuga - Fönster, målning, inredning inför sommaren/under sommaren	70%	

	Andra insatser som kan bli aktuella om resurser återstår och möjlighet finns: tjära klockstapel, byta tak på torpet, möjligen fler insatser avseende verkstan,	100%	
God skötsel av våra egna kulturmiljöer i länet: Myckelgensjö, Ulvö Kapell, EW-stugan, Styresholm	Restaurera tak och staket Myckelgensjö, större insats som troligen sträcker sig över flera år. Även söka medel från Länsstyrelsen för restaurering.	100%	100%
	Fortsatt samarbete med extern part för skötsel av Styresholm.	100%	
	Fortsätta arbetet med staketet på Ulvö kapell	100%	
Synliggöra och stärka samarbetet med kreatörer/hantverkare kopplat till museibutiken.	Anordna event i museibutiken där hantverkare, vars produkter säljs i butiken, är på plats och visar och pratar om sina produkter.	100%	80%
	Anordna aktiviteter med fokus på någon eller några produkter i museibutiken.	100%	
	Ha månadens, veckans eller dagens vara där också kreatören synliggörs på ett än mer tydligt sätt, på t ex IG.	100%	
	Ta fram enhetliga skyltar/affischer med information om produkterna och dess kreatörer.	20%	
Lyfta fram det som är unikt för länet och landskapen men även det som finns i våra utställningar och samlingar kopplat till museibutiken.	Produktutveckling - Ta fram egna produkter som är unika för museet, kopplat till utställningarna och samlingarna, men även övriga produkter som förknippas med länet och våra två landskap.	100%	100%
Lyfta fram museet och platsen på Murberget som ett besöksmål/synliggöra och marknadsföra besöksmålet i lokala och regionala sammanhang	I olika sammanhang nätverka och bjuda in andra besöksmål till museet. Lyfta och prata om varandra. T ex platsbesök på museet.	100%	100%
Förbättra helhetsupplevelsen för besökaren och förlänga besöket.	I samband med kunskapsförmedlande programaktiviteter koppla ihop museibutiken och Kafé Murberget med t ex kampanjerbjudanden.	100%	100%
	Se erbjudande gentemot barn och familj, under mål 4 Barn och unga	100%	
	Vid mån av ekonomiska resurser göra en ombyggnation av informations- och butiksdisk samt butikens yta.	100%	
Utvecklad affärsmässighet avseende konferens i form av koncept och kommunikation samt utveckling av lokaler för uthyrning	Vidareutveckla grundpaketet av uthyrningskonceptet med externa samarbeten men även med det museet själv kan erbjuda	50%	60%

	Se över möjligheten till att hyra ut Wulkanska huset till annat än enbart som en konferenslokal.	60%	
	Se över möjligheten och utreda om ett bokningssystem kan underlätta bokningsprocessen	70%	
Genomföra större evenemang med ett tydligt budskap	Julmarknaden	100%	100%
	Midsommar	100%	
	Nationaldag	100%	
	Internationella festen	100%	

Övergripande mål

Kulturarvsmål i kulturplanen: Kulturarvet är tillgängligt för alla och upplevs som en gemensam kunskapskälla.

Kulturarvsmål i kulturplanen: Alla samhällssektorer tar ett ökat ansvar för kulturarvet.

Uppdragsdirektivet: (Museiverksamheten ska) utveckla kulturmiljöarbetet i hela länet (tex byggnadsrådgivning, remisser, arkeologitjänster, kurser/kunskapsbyggande etc) och uppmärksamma länets stora variation av kulturmiljöer och kulturarv.

Årsmål	Aktiviteter	Uppfylld av aktivitet	Uppfylld av årsmål
Vidareutvecklat regionalt kulturmiljöuppdrag och tjänsteutbud - den bebyggda miljön (kulturmiljön)	Rådgivning och remissinstans för länets kommuner	100%	100%
	Kommunstödsverksamhet med utbildningstillfällen och workshops. ev skrift om Östanbäcken medel söks	100%	
	Utbildning – samarbete med utbildningsväsendet. Träakademien, Folkhögskolor, Bygglövhandläggartutbildning med flera.	100%	
	Kulturmiljö som resurs, konferens 1 ggr/år tillsammans med LST och RVN	100%	
	Byggnadsantikvarisk uppdragsverksamhet genomförs och utvärderas (relativt nytt och under utarbetning)	100%	
	Jobba vidare med platsutveckling genom kulturvärden och byggnadsvård genom medborgarsamverkan (Ev. EU-projekt Värden längs vägen Ljungvik på gång m f samt Ånge).	100%	
Friluftsmuseet utvecklas som byggnadsvårds- och hållbarhetsarena för hela länet: Byggnadstekniker, material och kulturhistoria.	Rådgivning för allmänheten	100%	83%
	Byggnadsvård på friluftsmuseet	100%	
	Utvecklat innehåll för byggnadsvård och regionalt kulturmiljöuppdrag på webb	50%	
Vidareutvecklat regionalt kulturmiljöuppdrag - arkeologin	Skriva en övergripande artikel om Styresholm - Björkåfonden (3-årsprojekt)	100%	83%

	Arkeologiska rapporter tillgängliggör nytt system för detta: Tillgängliggörande av arkeologiska rapporter via Kultur-IT:s portal för arkeologiska undersökningar. Se även mål 6.	50%	
	Svara på remisser och rådgivning inom kulturmiljöområdet (arkeologi) förmedlingsarbete av arkeologiska utgrävningar och verksamhet Föredrag om den arkeologiska verksamhetens resultat, guidningar i utställning	100%	
Publika insatser som synliggör och sprider kunskap om kulturmiljöer i länet (ej museets egna miljöer)	Vnmuseum hälsar på - en kommun under 2024 samordnas med länskoncept, helhetstänk för hela museet, förhoppningsvis samordnat 2024	100%	100%
Skötselinsatser friluftsmuseet och andra miljöer i länet, se mål 2	Se mål 2 Publik verksamhet	100%	100%

Övergripande mål

*Kulturarvsmål i kulturplanen: Kulturarvet är tillgängligt för alla och upplevs som en gemensam kunskapskälla
Uppdragsdirektiv: (Museiverksamheten ska i grunduppdraget genomföra): pedagogisk verksamhet i länets alla kommuner.
Bedriva kunskapsförmedlande verksamhet för barn och unga på fritiden.*

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Strategisk utveckling av den pedagogiska verksamheten	Kulturarvspedagogiskt projekt med läns museerna i norr genomförs, med tillhörande fallstudier, avslutas under 2024	100%	100%
Publikt erbjudande för familjer, barn och unga i länet	Musei- och kunskapsupplevelser för barn i länet som en del av länskonceptet - plan och påbörjat genomförande i takt med att länskonceptet utvecklas Utveckla programaktiviteter för barn och unga online - fokus på lovverksamhet	80%	80%
Publikt kunskapsförmedlande upplevelser för familjer, barn och unga i museibyggnaden och andra platser, utanför friluftsmuseets sommarsäsong (OBS Hänger samman med publika konceptet under mål 2)	Upplevelser för barn i museibyggnaden, fokus på lov och storhelger - plan och genomförande Aktivitetsbok för basutställningarna, en per utställning, för upplevelser på egen hand Aktivitetsbok för friluftsmuseet inför sommaren Aktiviteter: Lovbio höst och vinter, audioguide för barn, öppen verkstad i Studion, speldag - brädspel, digitala spel, quiz m.m., familjevisningar i basutställningarna, babyaktiviteter i Småfolk.	95%	95%
Utvecklat erbjudande och stöd till skolor i länet och i museibyggnaden	Färdigställa och vidareutveckla skolprogram och lärresurser till alla tre basutställningarna online, på museet och plats i länet - plan och genomförande Utveckla skolprogram för onlinebesök Genomföra minst 30 skolbesök online eller i museet. Utveckla lärresurser till www.sverigeshistoria.se	95%	95%
Samarbeten och stöd	Utveckla nätverk och kontakter med länets skolor, plan och genomförande Nyhetsbrev skickas till lärare 2 ggr/år	80%	80%
	Utveckla stöd till och erfarenhetsutbyte med museinätverkets aktörer kring pedagogisk verksamhet i länet.	100%	100%

Publikt erbjudande för familjer, barn och unga samt skolor i museibyggnaden	Ta fram en plan för utveckling av Studion samt genomföra vissa pilotinsatser (för skola, barn och unga, familjer)	80%	80%
	Paketerade aktivitetslådor för barn/familj i entrén med fokus slöjd ska tas fram och hanteras av receptionspersonal (för barn och unga, familjer på fritiden)	100%	100%
Publikt erbjudande för familjer, barn och unga på friluftsmuseet, sommarsäsongen	Se mål 2	100%	100%

Övergripande mål

Kulturarvsmål i kulturplanen: Kulturarvet är tillgängligt för alla och upplevs som en gemensam kunskapskälla Förtydligande genom detta mål som ej finns med i uppdragsdirektiv eller kulturplan:

-Museiverksamheten synliggör nationella minoriteters och ursprungsbefolknings historiska närvaro och synliggör deras språk och kulturer.

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Ökad samisk representation och delaktighet i museets kunskapsuppbyggnad och kunskapskommunikation - Utvecklat samverkan gällande samiska samlingar och kunskapsuppbyggnad i länet.	Fortsatt utveckla samarbetet med museets samiska referensgrupp koppat till arbetet med basutställningen Moderna tider. Integrera samernas historia i länskonceptet genom långsiktig kunskapsuppbyggnad och kunskapsförmedling	100%	100%
Ökad romsk representation och delaktighet i museets kunskapsuppbyggnad och kunskapskommunikation, Västernorrland - Utvecklat samverkan.	Fortsatt utveckla samarbetet med romska föreningar och enskilda i projektet Romskt kulturarv i Västernorrland Integrera romernas historia i länet i arbetet med basutställningen Moderna tider Integrera romernas historia i länskonceptet genom långsiktig kunskapsuppbyggnad och kunskapsförmedling	100%	100%

Övergripande mål

Kulturarvsmål i kulturplanen: Hållbar demokratisk utveckling och framtida tillgång till kunskap har säkrats genom aktiv förvaltning av samlingar och arkiv (kulturarvsmål i kulturplanen)

Museimål i kulturplanen:

-Museiverksamheten skapar förutsättningar för ett hållbart samhälle med aktiv samlingsförvaltning, kunskapsuppbyggnad och kunskapsförmedling, både i egen verksamhet och i samverkan (fokus samlingar)

-I uppdragsdirektivet: Aktiv samlingsförvaltning, kunskapsuppbyggnad och kunskapsförmedling av stiftelsens byggnader och samlingar samt utveckling av långsiktigt hållbar samlingsförvaltning.

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Föremålslogistik - särskilda insatser kring utvecklat kris- och brandskydd i magasinerna, flytt av textila samlingarna samt arbete med basutställning	Gasinstallation i magasin, TE uppe samt BL	100%	82%
	Installation av sprinklerrör i magasin, KY, TE och TR och AJ. Troligast enbart förberedelser fram till sista kvartalet 2024, ev blir installationer först under 2025. Ev kan det, om allt går bra även ske installationer tidigare i vissa lokaler.	90%	
	Flytt av textila samlingar från Sollefteå, planeringsarbete, genomförande och efterarbete	90%	
	Löpande föremålslogistiskt arbete i de magasin som berörs av brandskyddsprojektet, flytt från Sollefteå samt Moderna tider	90%	
	Samlingsförvaltande insatser och föremålslogistik kopplat till basutställningen Moderna tider	100%	
	Översyn av frågor som rör säkerhet kring museets vapensamling, tillstånd, tillgång till information om rutiner för hantering och publik tillgång.	10%	
	Fortsatt utveckling av styrdokument och handlingsplan för katastrofberedskap och restvärdesräddning - fokus katastrofberedskap i krig. Deltagande kompetensutvecklingsinsats RAA	100%	
	Förbereda och planera krislädor - materiel för restvärdesräddning	75%	

Lokalutveckling med fokus på samlingsförvaltning	Iordningställande av nuvarande konservatorsateljén för hantering av föremål i samband med Moderna tider samt övriga projekt kring föremålsmagasinen de kommande åren.	100%	90%
	Iordningställande av yttre föremålsvården för fungerande föremålshantering.	90%	
	Installation av WiFi i magasinerna	100%	
	Installation av resterande klimatloggrar i magasinerna	100%	
	Inledande arbete med att utreda effektivare förvaringssystem i magasinerna.	100%	
	Ta fram en plan för lokalvård i magasinerna	50%	
Fördjupad kunskap och tillgänglighet	Tillgängliggörande av arkeologiska rapporter via Kultur-IT:s portal för arkeologiska undersökningar. Se även mål 3.	80%	93%
	Ta fram en handlingsplan för förmedling av museets samlingar kopplat till det publika förmedlingskonceptet för museibygnaden och för länet. Genomföra minst 20 aktiviteter.	100%	
	Fortsatt digitalisering samt publicering av museets samlingar på www.digitaltmuseum.se, flerårigt arbete, små insatser 2024. Handlingsplan tas fram.	100%	
Digital samlingsutveckling	Initiera en projektgrupp, ta fram handlingsplan. Genomföra i huvudsak inom ramen för projekt samt det publika konceptet för museibygnaden och länet.	100%	100%
	Fortsatt utveckling av metoder kring digital insamling, nätverkande och kunskapsutbyte med andra museer, nationellt och internationellt, ett gemensamt utvecklingsprojekt (Nätverket Connect to Collect, m.m.)	100%	
Utveckling för att tillgängliggöra samlingar	ICH-projektet som tillgängliggör musikaliska samlingar (externfinansierat), årets insats	100%	100%

Övergripande mål

Museimål/kulturarvsmål i kulturplanen: Kulturarvets roll och betydelse har stärkts genom samverkan med offentliga och ideella sektorn, högskola och andra kunskapsinstitutioner samt näringsliv.

Uppdragsdirektiv: Samverkan med offentliga och ideella sektorn, högskola, arkiv och andra kunskapsinstitutioner samt näringsliv. Stödja civilsamhällets aktörer inom kulturarvsområdet.

Uppdragsdirektiv: Ansvara för samverkan mellan läns museet och de kommunala museerna. Stärka kulturarvets roll för kunskap, upplevelser och fri åsiktsbildning i alla kommuner.

Utvecklingsmål i uppdragsdirektivet: museet samverkar med nationella kulturinstitutioner som bidrar till ett breddat utbud av museal verksamhet

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Möjliggöra lokaler på friluftsmuseet för samverkan	Fortsätta utarbeta koncept för Wulkanska huset	50%	75%
	Hellströmska, Boverket-projekt som pågår under 2024 (färdigt till säsong)	99%	
Samverkan mellan läns museet och de kommunala museerna så att kulturarvets roll för kunskap, upplevelser och fri åsiktsbildning stärks	Genomföra aktiviteter i museinätverket och andra former. Utarbetad form för samverkan i länskonceptet där även museinätverket ryms, se mål 2	100%	100%
Samverkan med högskola och andra kunskapsinstitutioner	Inom samlingsverksamheten sker nationell och internationell samverkan för utveckling av digital insamling. Museet ingår i nätverket Kritiska kulturarvs- och museistudier med MIUN mfl. Även andra samarbeten	100%	100%
Samverkan med Region Västernorrland avseende kulturarvsfrågor	Nätverket Kulturarv Västernorrland och andra konstellationer	100%	100%
Samverkan på friluftsmuseet, se mål 2	yrkesutbildning kommunen, arena, föreningar osv	100%	100%
Samverkan inom verksamhetens olika specialistgrupperingar, t.ex. arkeologin, dokumentation, byggnadsantikvarier osv.	Inga specifika aktiviteter under nästa år, ska enbart genomföras löpande	100%	100%

Övergripande mål

Utvecklingsmål i uppdragsdirektivet:

Verka för kulturarvets och kulturmiljöernas betydelse för regional utveckling, ett attraktivt län och en levande landsbygd i länet.

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Expertstöd, samarbeten och samverkan för regional utveckling	Söker projekt: Smart Kulturarvsturism i Medelpad, Leader. Mer medel söks avseende Smart Kulturarvsturism i Höga Kusten.	100%	90%
	Projektet: Nod för Kulturarvsturism och KKN. Avslutande året, med avslutande insatser. Förberedelser för att söka fortsättning avseende inkubatorssatsning	100%	
	Söker förstudiemedel med syfte att stärka samverkan mellan kulturarv, besöksnäring och kulturella och kreativa branscher, fokus platsutveckling, metoder, processer för samverkan kulturarv	50%	
	Utveckla styrningen av och konceptet "Samarbeten", på webbplats, i kommunikation, publika ytor samt insatser i de olika projekten (BBH, KKN, Smart kulturarvsturism) Ta fram strategi	100%	
	Genomföra projektet Botnia Business Heritage med målet att utveckla museets utbud och roll avseende näringslivet Utveckling av ett internationellt nätverk för kulturarvet som resurs och motor i regional utveckling. Medverkan i projekt Bothnia Business Heritage med syfte att utveckla pilotinsatser för utveckling av tjänster och produkter baserade på kulturarvet och i samarbete med samt riktade mot näringslivet	100%	

Övergripande mål

Museets eget mål, ej med i kulturplan eller uppdragsdirektiv: Museet har välfungerande interna lednings- och stödfunktioner samt god genomförandekapacitet

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Aktuella och gällande policydokument för ökad genomförandekapacitet och måluppfyllelse inom fysisk arbetsmiljö	Gå igenom AFS:ar inom fysiskt arbetsmiljöarbete, se till att vi har alla rutiner och checklistor som saknas, enligt priolista	100%	88%
	Uppdaterad säkerhetshandbok ska implementeras Aktiv operativ säkerhetsgrupp ska startas	75%	
God HR och god organisatorisk och social arbetsmiljö	Genomföra aktiviteter som identifierats i arbetsmiljöplanen för 2024	100%	100%
Genomförda aktiviteter utifrån kompetensutvecklingsplan	Genomföra aktiviteter i planen	100%	100%
Effektiv energianvändning	Energibesparande åtgärder i byggnader samt utebelysning utanför museet och på friluftsmuseiområdet. Fortsatt arbeta för att möjliggöra Laddning elbilar.	80%	80%
Andamålsenliga kontor och arbetsytor för god arbetsmiljö och effektivitet	Fungerande förråd och förvaring i museibyggnaden	80%	80%
	Samlingskorridoren/utformning: skulle behöva få en trevlig arbetsmiljö i korridoren. Insatser.	80%	
Ta fram ett underlag för alternativ till prisvärd och effektiv förvaring för föremål på Tobaksmonopolet inför hyresavtalets brytdatum 2025/2026	Utredning om lokalbehov och förvaring. Ta fram en behovsplanering och ett underlag till konservatorer och tekniker att arbeta vidare med.	100%	100%
Säkerhetshöjande åtgärder i Huvudbyggnad och på uteområde	Säkrare lokaler främst i magasin, installation lås och övervakning. Ta fram en plan för skyddsnivå och säkerhetsnivå.	80%	80%
Välfungerande IT	Ta fram en plan och behovsanalys för wifi i museibyggnaden - utökning och uppgradering	100%	72%
	Ta fram en policy och rutiner för livscykelhantering av hårdvara	95%	

	Ta fram en plan för våra datacenter som ökar i storlek pga att vi digitaliserar mycket material	20%	
--	---	-----	--

Övergripande mål

Museet har ett aktivt arbete med främjande av hemslöjd och hemslöjdsverksamhet i hela länet. Slöjdverksamheten ska främja intresset för slöjd och ge möjlighet att slöjda i hela länet samt främja en hållbar resursanvändning genom slöjd. Slöjdverksamheten ska stärka professionella och aktiva slöjdare i länet. (Uppdragsdirektiv)

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Alla intresserade i regionen, såväl vuxna som barn och unga, ska ha möjlighet att slöjda. Slöjdområdets kunskaper anses som relevant för samtida vardagsliv. Årsmål: Slöjd finns tillgänglig i regionen. Bevarande och utveckling av det immateriella kulturarvet slöjd.	Kurser, workshops, utställningar, mötesplatser för slöjd mm för både barn och vuxna. Slöjdverksamhet för barn och ungdomar. Bland annat i form av familjeslöjd under sommaren. Öppen slöjdverkstad för allmänheten i Fränsta, Ö-vik och Härnösand.	100%	100%
	Våren -24 utställningen <i>LIN.LIN.LIN</i> på Vn museum. Programverksamhet i samband med utställningen: föredrag, kurser, nätverksträff för vävare.	100%	
	Hösten -24 utställningen <i>Älskade korg</i> på Vn museum. Programverksamhet i samband med utställningen: kurser	100%	
	Slöjdprogram finns att boka för äldreboenden.	100%	
	Våren -24 inbjuds alla grundskoleklasser i länet till guidning och workshop i linutställningen i museibygnaden	100%	
	Hösten -24 inbjudas alla mellan- och högstadielklasser till guidning och workshop i korgutställningen i museibygnaden	100%	
Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Alla intresserade i regionen, såväl vuxna som barn och unga, ska ha möjlighet att slöjda. Slöjdområdets kunskaper anses som relevant för samtida vardagsliv. Årsmål: Knyta ihop slöjd och hälsa med nya målgrupper och nya sammanhang för slöjden.	Öppna slöjdvällar erbjuds kontinuerligt i Fränsta, Ö-vik och Härnösand. Verka för samarbeten med civilsamhället i regionens alla kommuner. Slöjdprogram på äldreboenden.	100%	100%
Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Pedagogiska insatser för barn och unga kring hemslöjdens tekniker finns	Årlig fortbildningsdag för slöjdlärare.	100%	96%

tillgängliga för grundskola och verksamhet på fritiden. Slöjdområdets kunskaper anses som relevant för samtida vardagsliv. Årsmål: Skolans slöjdundervisning innehåller större mått av hemslöjd. Hemslöjds kunskap och inspiration finns tillgängligt för barn och unga även på fritid.	Komplettering och underhåll av websidan slojdkommerlastad.se, med inspiration, fakta och slöjdbeskrivningar f.a riktade mot grundskolans slöjddämne, också för barn/unga på fritiden. Slöjdlådor på turné mellan skolornas slöjdsalar. Slöjdhandledarutbildning ges som en fortbildning för slöjdlärare och fritidspedagoger.	80%	
	Slöjdprogram finns att boka inom Skapande skola för skolor.	100%	
	Våren -24 inbjuds alla grundskoleklasser i länet till guidning och workshop i linutställningen i museibyggnaden	100%	
	Hösten -24 inbjudas alla mellan- och högstadielklasser till guidning och workshop i korgutställningen i museibyggnaden	100%	
Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Pedagogiska insatser för barn och unga kring hemslöjdens tekniker finns tillgängliga för grundskola och verksamhet på fritiden. Årsmål: Att i länet ha tillräckligt många handledare för slöjdkurser, skapande skola-uppdrag samt slöjd på fritid för barn och unga.	Slöjdhandledarutbildning om 6 heldagar för blivande handledare och som fortbildning för slöjdlärare.	0%	50%
	Årlig fortbildningsdag för slöjdlärare.	100%	
Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Slöjdområdet samverkar interkulturellt, nationellt och internationellt - för effektiv kompetens- och resursanvändning. Årsmål: Fler motiverade, kompetenta aktiva slöjdhandledare för barn.	Norrlandsträffar med fortbildning och nätverksbyggande för redan aktiva slöjdhandledare.	100%	100%
Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Pedagogiska insatser för barn och unga kring hemslöjdens tekniker finns tillgängliga för grundskola och verksamhet på fritiden. Slöjdområdets kunskaper anses som relevant för samtida vardagsliv. Professionella och aktiva slöjdare har goda möjligheter att leva, verka och utvecklas. Årsmål: Mer slöjd i skapande skola.	Delta i utbudsdagar. Förmedla uppdrag/önskemål från skola till slöjdare. Stötta slöjdare i att utforma skapandeskolaprojekt. Låna ut material och verktyg. Marknadsföra Skapande skola-projekt samt Slöjd kommer lastad.	100%	100%

Kulturplanemål/Mål uppdragsdirektiv: Professionella och aktiva slöjdare har goda möjligheter att leva, verka och utvecklas. Årsmål: Utveckla slöjden i länet. Stärkt entreprenörskap och interregionalt samarbete för de 4 norrlänens slöjdhandledare och de professionella slöjdarna. Gemensam användning av norrländska slöjdresurser.	Gemensamma norrländska fortbildnings- och nätverksträffar.	100%	100%
--	--	--------------------	--------------------

Övergripande mål

Uppdragsdirektivet: Främja intresset för, kunskapen om samt tillgången till bild- och formkonst i länet genom att verka som publik plattform för samtidskonst med fokus på utställningar, nätverksbyggande och kompetensutveckling inom publik förmedling.

Årsmål	Aktiviteter	Uppfyllnad av aktivitet	Uppfyllnad av årsmål
Utställningar för 2024 - Koppla till länskonceptet	En sommarutställning, Atti Johansson, i stora hallen, 16/6 till 1/9.	100%	100%
Samtidskonst i länet, i samarbeten med andra aktörer. Vara en nod för konsten i länet	Producera konstutställning med kulturarvskoppling, för möjlig visning i länets kommuner, med start på Apotekshuset i Sollefteå hösten 2024. // Tillägg 240109: Viktor Lundgren-bilder på Ånger Naturum från hösten 2024.	100%	100%
Nätverksskapande insatser och stöd i länet med fokus på arrangörer	Inspirationsföreläsningar, kompetensutvecklande träffar och erfarenhetsutbyte kopplat till det befintliga museinätverket, samt andra regionala, nationella och internationella aktörer (tillagt 240109: fokus Triennalen 2025)	33%	33%
Delaktighet och inkludering - barn och unga	Konstkollo under sommarlovet 2024.	100%	50%
	Inleda samarbete med bildlärare i regionen, finnas som en resurs för dem vid besök och i länet.	0%	
Övergripande länskoncept relaterat till Triennalen	Utveckla konceptet för samtidskonst i länet utifrån Triennialens inriktning 2025. Innehåller främjande och förmedlande insatser på museet och i länet, i samarbete med museinätverkets aktörer och andra. Genomföra inledande aktiviteter.	100%	100%

Statistik antal besökare	Januari-december		
	2024	2023	2022
Anläggningsbesök			
Museibyggnaden	74 423	66 498	70 475
andel 0-12 år	24%	20%	14%
andel 13-18 år	9%	11%	12%
andel 19-25 år	6%	12%	16%
andel 26-64 år	36%	33%	35%
andel 65 år och äldre	25%	24%	23%
<i>Andel per ålderskategori baseras på en uppskattning med stickprov vissa tider per vecka</i>			
Murberget friluftsmuseum	84 828	77 144	82 898
Ulvö kapell	6 664	5 955	7 346
Utställningar, antal besök			
Basutställningarna	34 710	27 394	28 767

Statistik webb och sociala medier		Januari-december		
		2024	2023	2022
Webb	Besök	95 902	85 945	77 728
	Unika besökare	65 148	57 601	61 307
	Visningar	95 902	85 945	-
Facebook	Följare	5 400	4 581	4 502
	Inlägg	474	383	369
	Visningar	1 583 325	490 320	-
Instagram	Följare	2 827	2 282	1 989
	Inlägg	286	242	251
	Räckvidd	236 427	51 125	-
Youtube	Följare	520	380	218
	Inlägg	7	33	26

Statistik bokade skolbesök	Januari-december		
	2024	2023	2022
Antal personer	1 117	448	383
Antal klasser/grupper	81	31	16

Statistik publika aktiviteter	Januari-december		
	2024	2023	2022
Antal deltagare i aktiviteter*			
Totalt antal	21 121	21 749	21 784
varav 0-18 år	5 634	6 271	5 273
varav 19-25 år	1 344	1 801	1 356
varav 26 år och äldre	14 143	13 677	15 155
*Antalet för vissa aktiviteter och fördelningen per ålderskategori är en uppskattad siffra			
Antal aktiviteter fördelade per kommun och digitalt			
Härnösand	470	425	620
Sundsvall	9	4	3
Kramfors	4	4	18
Ånge	0	5	5
Timrå	1	0	0
Örnsköldsvik	9	12	6
Sollefteå	3	6	0
Digitalt	20	22	18
Antal aktiviteter fördelade efter kategori*			
Marknad	2	4	7
Kurser	9	16	17
Visningar/guidningar	131	128	190
Teater/dans	20	28	53
Föredrag/samtal	148	73	82
Konsert/musik	37	23	33
Film	15	15	24
Vandring utanför museet	4	5	7
Workshop/prova på	67	26	104
Övrigt inom museet	126	193	168
Övrigt utanför museet	6	7	3
*En aktivitet kan tillhöra flera kategorier			
Antal aktiviteter riktade till ålderskategori*			
0-18 år	365	333	466
19-25 år	270	160	398
26 år och äldre	353	240	419
*En aktivitet kan tillhöra flera ålderskategorier			

Statistik hemslöjdsverksamheten	Januari-december		
	2024	2023	2022
Antal deltagare i aktiviteter*			
Totalt antal	3 151	2 124	2 060
varav 0-18 år	824	209	324
varav 19-25 år	295	138	235
varav 26 år och äldre	2 032	1 777	1 501
*Antalet för vissa aktiviteter och fördelningen per ålderskategori är en uppskattad siffra			
Antal aktiviteter fördelade per kommun och digitalt			
Härnösand	80	75	55
Sundsvall	8	3	9
Örnsköldsvik	0	6	11
Ånge	35	21	7
Kramfors	0	4	6
Sollefteå	2	1	7
Utanför länet	0	3	8
Digitalt	0	0	3
Antal aktiviteter fördelade efter kategori*			
Marknad	1	2	0
Kurser	24	42	50
Visning/guider	18	6	1
Föredrag/samtal	17	10	23
Film	11	0	0
Workshop/prova på	71	55	49
Övrigt inom museet	0	1	1
Övrigt utanför museet	0	1	11
*En aktivitet kan tillhöra flera kategorier			
Antal aktiviteter riktade till ålderskategori*			
0-18 år	98	82	61
19-25 år	95	95	78
26 år och äldre	94	99	80
*En aktivitet kan tillhöra flera ålderskategorier			

Statistik sjukfrånvaro	Januari-december		
	2024	2023	2022
Andel sjukfrånvaro	9,19%	8,78%	7,14%
Andelen långtidssjukskrivna av den totala sjukfrånvaron*	81,06%	73,61%	54,60%
* Långtidssjukfrånvaro = mer än 60 dagar			

Projektlista med projekt som sökts och beviljats eller genomförts under 2024

- *Romskt kulturarv i Västernorrland*, ett samverkansprojekt med två romska föreningar, Sundsvalls museum samt Kramfors och Härnösands kommuner. Finansiärer är Länsstyrelsen Västernorrland, Region Västernorrland och Statens kulturråd. Projektet har genomförts 2021–2024.
- *Framtidens kulturarvspedagogik – museer i norr*. Ett interregionalt museisamarbete. Finansiär är Statens kulturråd och Region Västernorrland. Projektet genomförs 2022–2025.
- *Västernorrlands museum – nod för kulturarvsturism och KKN* - Tillväxtprojekt i samverkan med flera parter och kommuner: Härnösands kommun, Sundsvalls kommun, Örnsköldsviks kommun, Region Västernorrland samt flera andra organisationer. Projektet genomförs 2022–2024 med regionala tillväxtmedel.
- *Smart kulturarvsturism i Höga Kusten*, ett projekt som genomförs under 2023–2024 med projektmedel från Leader Höga Kusten.
- Brandskydds- och magasinsprojekt i flera delar, finansierat av Boverket och med stödet Stöd till icke-statliga kulturlokaler. Etapp 2 har också erhållit medel från region och kommun. Det första beviljades 2022 och fortsätter till och med 2026.
- Hellströmska huset, finansierat av Boverket och med stödet Stöd till icke-statliga kulturlokaler. Beviljades 2023 och slutfördes 2024.
- *Sjyst data*, ett samverkansprojekt tillsammans med RISE, Lunds univ. m fl. Syftet är att utveckla kompetens och rutiner för hantering av personlig data vid insamlingsprojekt. Projektet är finansierat av Vinnova.
- *Bothnia Business Heritage – maritima industrimiljöer och näringsliv kring Kvarken*. Finansierat av EU-medel inom Interreg Aurora samt regionala tillväxtmedel, genomförs 2023–2025.
- *ICH North – Passing on our musical traditions*. Nordiskt samarbete finansierat av EU-medel inom Interreg Aurora, tillväxtmedel, Region Västernorrland, Nordisk kulturfond samt finska och norska parter. Genomförs 2023–2025.
- *Värden längs vägen – stärkt gränssamarbete kring stadsutveckling*. Genomförs tillsammans med Jamtli mfl. Projektet genomförs 2024–2026 inom Interreg Sverige-Norge/Nordens gröna bälte.
- *Connect to collect – digital samtidsinsamling – Del 1*. En kort förstudie om metoder för digital insamling, 2023–2024. Ett nordiskt samarbete. Finansieras av Nordisk kulturfond.
Connect to collect – digital samtidsinsamling – Del 2. Ett projekt på 2 år om

**metoder för digital insamling, 2024–2026. Ett nordiskt samarbete.
Finansieras av Nordisk kulturfond.**

- **Kulturmiljömedel har erhållits från Länsstyrelsen under 2024. Här handlar det om insatser i Myckelgensjö tak och gärdesgård, och för kursverksamhet på Friluftsmuseet (stolpverkskurs).**
- **Från Björkåfonden har vi medel för Styresholmsammanställning inom arkeologi.**

Till fullmäktige i Gävle kommun, Hudiksvalls kommun, Härnösands kommun, Kramfors kommun, Nordanstigs kommun, Region Gävleborg, Region Västernorrland, Sollefteå kommun, Sundsvalls kommun, Söderhamns kommun, Timrå kommun, Ånge kommun och Örnköldsviks kommun.

Bolagsstämman för Ostkustbanan 2015 AB
Org nr 559021-6262

Granskningsrapport för år 2024

Vi, av fullmäktige i Region Västernorrland och Söderhamns kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Ostkustbanan 2015 AB:s verksamhet. Bolagsstämman har valt oss som lekmannarevisorer i enlighet med vad som framgår av Aktieägaravtal mellan delägarna i Ostkustbanan 2015 AB.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt respektive fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens respektive regionens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att verksamheten har skötts på ett i allt väsentligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att den interna kontrollen inte har varit tillräcklig. Vi har dock noterat att styrelsen under år 2024 beslutat om åtgärder innefattande riskanalys och internkontrollplan. Vid tidpunkten för granskningen hade riskanalys genomförts.

Som grund för våra synpunkter och bedömningar åberopar vi bifogad rapport från den yrkesrevisor som biträtt oss i vår granskning.

Thomas Järf
utsedd av Region Västernorrland

Sven-Erik Lindestam
utsedd av Söderhamns kommun

Bilaga:

Revisionsrapport: Grundläggande granskning år 2024 av Ostkustbanan 2015 AB

Intyg

På denna sida visas namnen på den eller de personer som har skrivit under dokumentet digitalt samt tidpunkten då underskriften gjordes. Komplet information om vem som har skrivit under finns i underskriftscertifikaten, som kan ses med hjälp av t ex Acrobat Reader. En digitalunderskrift är juridiskt lika giltig som en underskrift gjord med penna och papper. För mer information om digitala signaturer hos Inera, se www.inera.se

E-underskrifter

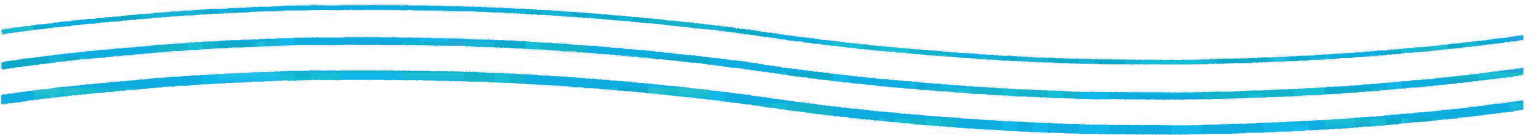
Detta dokument är underskrivet med en eller flera elektroniska underskrifter från Ineras Underskriftstjänst på uppdrag av nedanstående fysiska person eller personer

Undertecknat av:
SVEN-ERIK LINDESTAM
2025-03-24 17:16:01

Undertecknat av:
THOMAS JÄÄRF
2025-03-26 07:21:32

Grundläggande granskning 2024 Ostkustbanan 2015 AB

Revisionsrapport

Sammanfattning

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Ostkustbanan 2015 AB har revisionskontoret i Region Västernorrland gjort en grundläggande granskning av bolaget år 2024. Syftet har varit att, utifrån en grundläggande insats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att verksamheten har sköts på ett i allt väsentligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi har noterat att bolagets strategiska mål har tydliggjorts i verksamhetsplan 2024–2027, vilket vi ser positivt på eftersom det i ägardirektivet anges att verksamhetsplanen ska innehålla sådana mål. Som vi uppfattat det kommer målet att utvärderas år 2026.

Uppföljning av budgeten har skett löpande till styrelsen under året. Vi bedömer att den ekonomiska rapporteringen har förbättrats under 2024. Prognoser ser vi däremot som ett fortsatt utvecklingsområde.

Det finns inte några fastställda mål som anger vad som ska uppnås år 2024. Det är därför inte möjligt för oss att bedöma om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt. Vi bedömer däremot att genomförda insatser och aktiviteter är av relevans med hänsyn till bolagets verksamhetsplan.

Vi har noterat att det ekonomiska resultatet för år 2024 är i nivå med bolagets budget och att det fria egna kapitalet därmed blivit positivt, vilket vi ser som tillfredsställande ur ekonomisk synpunkt.

Vi bedömer att den interna kontrollen inte har varit tillräcklig. Vi har dock noterat att styrelsen under år 2024 beslutat om åtgärder innefattande riskanalys och internkontrollplan. Vid tidpunkten för granskningen hade riskanalys genomförts. Ett förslag till plan för intern kontroll är planerad till april månad.

Rekommendationer

Med anledning av vår granskning vill vi lämna följande rekommendationer.

- Tydliggör tidsperspektivet för uppföljning av det strategiska målet.
- Tydliggör rapporteringen av genomförda åtgärder genom en uppföljning av verksamhetsplanen.
- Vidareutveckla den ekonomiska rapporteringen vad gäller prognoser.
- Fullfölj det internkontrollarbete som påbörjats med en plan för uppföljning av intern kontroll.

Innehållsförteckning

Grundläggande granskning 2024 Ostkustbanan 2015 AB	1
<i>Sammanfattning.....</i>	<i>2</i>
<i>Innehållsförteckning</i>	<i>3</i>
1 Bakgrund	4
2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
3 Revisionskriterier	4
4 Metod	4
5 Resultat av granskningen	5
5.1 Ågardirektiv	5
5.2 Verksamhetsplan	6
5.3 Budget	8
5.4 Uppföljning och rapportering av ekonomin och verksamhetsmål	9
5.5 Intern kontroll	12
6 Revisionell bedömning	14

1 Bakgrund

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i aktiebolagslagen och i kommunallagen. I uppdraget ingår att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet har varit att, utifrån en grundläggande insats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt liksom om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen har avsett att ge lekman-revisorerna ett grundläggande underlag inför de uttalanden som ska göras i den årliga granskningsrapporten. Inom denna ram kommer en bedömning göras av följande:

- om det finns aktuella ägardirektiv,
- om det finns en verksamhetsplan med mål som är med ägardirektiven överensstämmande,
- om det finns en budget som är kopplad till verksamhetsplanen,
- om det finns en fungerande uppföljning av budget och verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser,
- om ekonomin är tillfredsställande,
- om om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt,
- om det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt om planen följs upp,
- om åtgärder har vidtagits utifrån föregående års granskning (lekmanrevision).

3 Revisionskriterier

De revisionskriterier som har utgjort underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar är huvudsakligen styrdokument såsom bolagsordning, ägardirektiv samt budget och verksamhetsplan.

4 Metod

Granskningen har i huvudsak genomförts genom dokumentstudier.

Revisionsrapporten har kvalitetssäkrats enligt gällande rutiner, vilket bland annat innebär att ett utkast till rapport har överlämnats för saklighetskontroll till bolagets VD.

5 Resultat av granskningen

5.1 Ägardirektiv

Bolagens syfte och verksamhetsföremål behöver enligt SKR¹ många gånger kompletteras eller förtydligas med anvisningar som gäller för längre eller kortare tid. En region kan i egenskap av aktieägare lämna sådana anvisningar, ofta kallade ägardirektiv, till bolagsstyrelsen genom ett beslut på bolagsstämman. Ett ägardirektiv som beslutats av stämman blir enligt aktiebolagslagen² bindande för bolagsstyrelsen.

Bolagsstämman, som hölls den 10 december 2021, beslutade att godkänna ägardirektiven. Av direktiven framgår att de gäller tills vidare.

Bolagets *syfte och ändamål* anges i bolagsordningen enligt följande:

”Bolagets syfte och ändamål är att verka för utbyggnad av dubbelspår och snabbtågsstandard på Ostkustbanan, Gävle- Härnösand (Nya Ostkustbanan).

Bolagets syfte och ändamål enligt ägardirektivet motsvarar i sin helhet det som framgår av bolagsordningen. Följande framgår därutöver;

”Bolagets huvuduppgift är att bedriva information-, samverkan-, analys-, och påverkansarbete för att få till stånd Nya Ostkustbanans förverkligande.”

Ovanstående ingår i bolagsordningen, ”§ 4 Bolagets verksamhet”.

Enligt bolagets VD finns det inget i direktiven som bedöms som inaktuellt. Ägardirektiven bedöms vidare som ändamålsenliga. Enligt protokollet vid ägarforumet den 7 maj 2024 är ambitionen att ägarna gör revidering av de styrande dokumenten under mandatperioden. Motsvarande skrivning fanns i protokollet från 2023 års ägarforum. Som vi uppfattat bolagets VD avses bland annat arkivfunktionens organisering att ses över.

Kommentarer

Bolagets syfte och ändamål framgår av både bolagsordning och ägardirektiv.

Bolagets ägardirektiv innehåller därutöver vissa preciseringar avseende bolagets verksamhet. De handlar däremot, som vi uppfattar det, om hur syftet ska uppnås, det vill säga genom att bedriva information-, samverkan-, analys-, och påverkansarbete.

Eftersom ägardirektiven gäller tills vidare och inget framkommit som tyder på att de är inaktuella bedömer vi att bolaget har aktuella ägardirektiv för sin verksamhet. Vi ser det samtidigt som positivt att en översyn planeras inför nästa mandatperiod. Vi ser det som väsentligt att arbetet påbörjas i god tid. Ägardirektiven är vidare beslutade på bolagsstämman, vilket gör att de är bindande för bolagsstyrelsen.

¹ Principer för styrning - Kommun- och regionägda bolag

² 8 kap. 41 §

5.2 Verksamhetsplan

Av bolagets ägardirektiv, p. 10, framgår att "Bolaget ska årligen fastställa *verksamhetsplan med strategiska mål* för de närmaste tre verksamhetsåren och budget för nästkommande räkenskapsår."

I 2023 års lekmannarevisionsgranskning framfördes följande;

"Vad som är bolagets strategiska mål kan dock med fördel förtydligas eftersom det i ägardirektivet anges att verksamhetsplanen ska innehålla sådana mål."

Vi har noterat att bolagets styrelse behandlade verksamhetsplan 2024–2027 vid sitt sammanträde den 15 mars 2024. Av protokollet framgår att "Under styrelsens behandling diskuterades de strategiska målen, som behöver tydliggöras." Styrelsen beslutade att tydliggöra de strategiska målen inför Ägarforum den 7 maj, samt att fastställa verksamhetsplan för 2024 – 2027, samt att *som strategiskt mål för bolaget fastställa att regeringen i nästa nationella plan för transportsystemet beslutar om att Nya Ostkustbanan ska byggas klar i sin helhet med målåret 2035.*

Av Ägarforumet den 7 maj behandlades verksamhetsplan 2024–2027. Av protokollet framgår att "Ägarforum noterar styrelsens förslag till verksamhetsplan för 2024–2027 och ställer sig bakom denna." Vidare framgår att punkten "Diskussion om bolagets verksamhet, styrning och långsiktig ekonomisk ram" behandlades. Vi kan av protokollet emellertid inte utläsa att strategiska mål har behandlats särskilt. Enligt bolagets VD diskuterades dock målet inom ramen för verksamhetsplanen.

Bolagsstämman behandlade verksamhetsplan 2024–2027 vid stämman den 17 maj 2024 och beslöt att ställa sig bakom verksamhetsplan 2024 – 2027 för Ostkustbanan 2015 AB.

Begreppet "strategiska mål" återfinns i verksamhetsplanen för 2024–2027 i avsnittet "Bakgrund". Följande anges "Bolagets strategiska mål är att regeringen i nästa nationella plan för transportsystemet beslutar om att Nya Ostkustbanan ska byggas klar i sin helhet med målåret 2035." Målet beskrivs som ambitiöst med avseende på den hårda konkurrensen om infrastrukturbudgeten. Målformuleringen överensstämmer med styrelsens beslut den 15 mars.

I verksamhetsplanen anges vidare vad som ska vara fokus för respektive år under planperioden. För år 2024 beskrivs en övergripande inriktning som innefattar ett antal insatser, bland annat:

- Fortsätta insatser för att knyta goda kontakter med samtliga riksdagspartier prioriteras under 2024.
- Vi arbetar aktivt inom ramen för den Botniska korridoren och vi verkar för att i ännu högre grad samordna våra påverkansinsatser, eftersom det ger en ömsesidig nytta.
- Under våren 2024 intensifieras arbetet med den kommande infrastrukturpropositionen
- Samarbetet med näringslivsorganisationer och enskilda företag stärks

- Regeringen lägger en Infrastrukturproposition, sannolikt hösten 2024. Under våren prioriteras kontakter med ledande politiska företrädare både i Riksdagen och inom Regeringskansliet. Under hösten riktas insatserna främst mot Riksdagen. Riksdagen fattar beslut med anledning av infrastrukturpropositionen under senare delen av hösten.

Därutöver anges att:

"Under 2024 ska vi arbeta för följande innehåll i infrastrukturpropositionen:

För vår del är det viktigt att infrastrukturpropositionen innehåller antingen ett rejält höjt anslag eller konkreta vägar framåt som möjliggör för alternativ finansiering och alternativ organisering. Vi efterfrågar också att regeringen i sin infrastrukturproposition föreslår att Ostkustbanan i sin helhet ska byggas ut, samt att regeringen ger Trafikverket i uppdrag att söka om medfinansiering från EU för hela Nya Ostkustbanan. Vår bedömning är att en sådan tydlig strategi kan ge kraftigt ökad medfinansiering från EU, och minska belastningen på den svenska statskassan."

Kommentar

Vi kan konstatera att det finns en beslutad verksamhetsplan. Vi bedömer att planerade insatser för 2024 är med ägardirektiven överensstämmande.

Bolaget ska enligt ägardirektivet årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre verksamhetsåren. Vi har noterat att bolagets strategiska mål har tydliggjorts i verksamhetsplan 2024–2027, vilket vi ser positivt på. Bolagets strategiska mål "är att regeringen i nästa nationella plan för transportsystemet beslutar om att Nya Ostkustbanan ska byggas klar i sin helhet med måläret 2035". Enligt den information som vi fått från bolaget kommer målet att utvärderas år 2026 på grund av att det är då som erforderliga beslut måste ha fattats. Vi rekommenderar att de strategiska målets tidsperspektiv tydliggörs i verksamhetsplanen.

Vanligtvis brukar även årliga mål/delmål finnas, vilket underlättar uppföljningen på årsbasis. Vi ser gärna att det övervägs. Verksamhetens inriktning, omfattning och ägarnas behov behöver dock beaktas.

Vi har i övrigt noterat att verksamhetsplanen sträcker sig över en fyraårsperiod i stället för en period av tre år som ägardirektiven anger.

5.3 Budget

Av bolagets ägardirektiv, p. 10, framgår att "Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre verksamhetsåren och *budget för nästkommande räkenskapsår*."

Vid bolagsstämman den 12 maj 2023 beslutade stämman att "ställa sig bakom reviderad budget 2023 med budgetplan för 2024–2026 för bolaget". Av beslutsunderlaget framgår att budgetramen för 2024 uppgår till 3 000 tkr.

Styrelsen har den 15 mars 2024 beslutat att fastställa budget för 2024–2025 samt att bereda frågan om ekonomisk ram för 2025–2027. Budgeten för 2024 uppgår enligt beslutsunderlaget³ till 3 500 tkr (2023: 3 000 tkr).

Bolagsstämman beslutade den 17 maj 2024 att fastställa budget för 2024 med budgetplan för 2025 och 2026. Budgeten för 2024 uppgick enligt beslutsunderlaget till 3 500 tkr. Av beslutsunderlaget⁴ framgår inte budgetbeloppet för år 2026 tydligt. Av beslutsunderlaget framgår däremot att ett överskott på 58 tkr budgeterats för år 2024.

Vi har även tagit del av de månadsrapporter som tillställts styrelsen. Av dessa framgår att det gjorts en mindre justering i budgeten vilket påverkat det budgeterade resultatet, från + 58 tkr till + 52 tkr från och med månadsrapporten för januari-juli, som behandlades av styrelsen den 30 augusti. Vi har även noterat att av beslutsunderlaget för den ekonomiska rapporteringen vid styrelsens sammanträde den 8 november, som omfattade perioden januari-oktober, framgår att budgeten har reviderats till ett nollresultat. Vi kan dock inte utläsa av styrelsens protokoll att styrelsen har beslutat om reviderad budget, vare sig vid sammanträdet den 30 augusti eller den 8 november. Enligt uppgift behandlades den reviderade budgeten vid sammanträdet även om det inte går att utläsa av protokollet. Av styrelsens protokoll för sammanträdet den 8 november kan däremot utläsas att ett överskott i storleksordningen 50 tkr förutspåddes.

Kommentarer

Vi bedömer att bolaget har en beslutad budget avseende år 2024 för att finansiera dess verksamhet. Budgeten har vidare utökats med 500 tkr i förhållande till år 2023.

Vi har i övrigt noterat att bolagsstämman beslutade att fastställa budget för 2024 med budgetplan för 2025 och 2026. Som noterats framgår dock inte av underlaget att år 2026 innefattas. Vi vill därför understryka vikten av att säkerställa att beslutsunderlagen är kompletta.

Av styrelsens arbetsordning framgår att styrelsen "årligen ska fastställa övergripande verksamhetsplan och budget". Vi anser följaktligen att även revideringar behöver beslutas av åtminstone styrelsen. Som ovan noterats har även bolagsstämman fastställt budgeten. Vi rekommenderar att det säkerställs att beslut om reviderad budget fastställs av rätt bolagsorgan.

³ 2024-03-15 Budget rev 2024, 2025 samt ram för 2026–2027 Förslag Ostkustbanan 2024–2027

⁴ 2024-03-15 Budget rev 2024, 2025 samt ram för 2026–2027 Förslag Ostkustbanan 2024–2027

5.4 Uppföljning och rapportering av ekonomin och verksamhetsmål

Enligt vad som framgår av styrelsens protokoll har inget beslut fattats om årsplan med tidpunkter för rapportering, förutom när årsredovisningen⁵ ska behandlas.

5.4.1 Uppföljning och rapportering av ekonomin

Nedan framgår vår uppföljning utifrån 2023 års granskning samt övriga noteringar som gjorts.

Uppföljning av 2023 års granskning

I 2023 års granskning lämnades följande rekommendation ”Stärk kontrollen över ekonomin. Rapporteringen av månadsutfall samt prognoser behöver bland annat utvecklas.” I revisionsrapporten framhölls vidare följande ”Att redovisa helårsanslaget som en intäkt för respektive period riskerar att ge bilden av ett bättre utfall för perioderna än vad som är fallet. Prognoserna anser vi även behöver tas fram i ett tidigare skede.” Vi har noterat att intäkterna har periodiserats i den ekonomiska rapporten till styrelsen från och med mars månads uppföljning⁶. En prognos finns däremot först med i oktober månads ekonomiska rapport⁷. Prognosen utgörs av ett beräknat nollresultat för helåret.

Övriga noteringar

Styrelsen har behandlat månadsrapporter löpande under år 2024 genom ärendet ”Ekonomisk rapport”. Från och med februari månad har rapporteringen innefattat 2024 års ekonomi.

Av årsredovisning 2024 framgår att årets resultat uppgår till + 55 tkr, vilket är i nivå med den budget som styrelsen och bolagsstämman beslutat (+ 58 tkr).

Den periodisering som gjorts av intäkterna under 2024 innebär att en bild av periodens ekonomiska resultat har kunnat redovisas. Av rapporterna framgår positiva resultat för samtliga perioder förutom för januari-april (-145 tkr) och januari-juli (-12 tkr). Styrelsen har vid samtliga sammanträden beslutat att godkänna månadsrapporterna. Inga övriga beslut har fattats med avseende på den ekonomiska rapporteringen. Däremot framgår av protokollen information om en återhållsamhet med ekonomin.

Resultatet för år 2023 innebar att det fria egna kapitalet var negativt i årsredovisning 2023 (-18 tkr). 2024 års resultat har genererat ett positivt fritt eget kapital (+37 tkr).

Kommentarer

Styrelsen har tillställts löpande ekonomisk rapportering. Vi kan vidare konstatera att utfallet för helåret är i linje med budgeten. Vi bedömer att den ekonomiska rapporteringen har förbättrats under 2024. Vår rekommendation från 2023 om att utveckla prognoserna kvarstår däremot eftersom endast den sista ekonomiska

⁵ 2024-09-29, § 64

⁶ 2024-05-17, § 11

⁷ 2024-11-08, § 66

rapporteringen under 2024 innehåller en prognos för helåret. En prognos är enligt vår mening ett väsentligt underlag för att bedöma behovet av beslut/åtgärder vid befärade väsentliga avvikelser mot budget.

Vi kan notera att det ekonomiska resultatet för år 2024 är i nivå med bolagets budget och att det fria egna kapitalet därmed blivit positivt, vilket vi ser som tillfredställande ur ekonomisk synpunkt. En fortsatt god kontroll över ekonomin för att säkerställa bolagets ekonomiska stabilitet ser vi som väsentligt.

5.4.2 Uppföljning och rapportering av verksamhetsmål

Som framgår av avsnitt 5.1 innehåller ägardirektivet inga verksamhetsmål. Ett strategiskt mål har dock fastställts under 2024. Det strategiska målet kommer enligt uppgift att utvärderas år 2026.

Vi har nedan sammanställt de huvudsakliga insatser som enligt verksamhetsplan 2024–2027 ska utföras år 2024. Information om vidtagna åtgärder redovisas även enligt vad som vi kunnat utläsa av årsredovisning 2024, avsnitt ”2024 i korthet”. Texterna är sammanfattade och inte återgivna i fulltext.

Planerad insats	Genomförande
Fortsatta insatser för att knyta goda kontakter med samtliga riksdagspartier prioriteras under 2024.	Träffar har hållits med infrastrukturminister med statssekreterare vid flera tillfällen, liksom ledande företrädare för de olika riksdagspartierna. Bolaget har varit på flera centrala partievent.
Vi arbetar aktivt inom ramen för den Botniska korridoren och vi verkar för att i ännu högre grad samordna våra påverkansinsatser, eftersom det ger en ömsesidig nytta.	Nya Ostkustbanan tog initiativ till Almedalsdeklarationen som utarbetades tillsammans med bland annat Botniska korridoren.
Under våren 2024 intensifieras arbetet med den kommande infrastrukturpropositionen. Det görs genom Trafikverkets så kallade inriktningsunderlag som kom den 15 januari.	Nya Ostkustbanan lämnade i mars lämnade ett remissvar med anledning av Trafikverkets förslag till inriktningsplanering.
Samarbetet med näringslivsorganisationer och enskilda företag stärks.	Under året har samarbetet både med näringslivet och Trafikverket stärkts, vilket ligger i linje med bolagets prioriteringar.
Regeringen lägger en infrastruktur-proposition, sannolikt hösten 2024. Under våren prioriteras kontakter med ledande politiska företrädare både i Riksdagen och inom Regeringskansliet. Under hösten riktas insatserna främst mot Riksdagen.	Under hösten anordnade bolaget partivisa rundabordsamtal med ledamöter från Trafikutskott och berörda länsbankar.

Vi har även tagit del av styrelsens protokoll och noterat flera *aktiviteter*, som vi uppfattar, handlar om att verka för utbyggnad av dubbelspår och snabbtågsstandard på Ostkustbanan. Exempel som kan nämnas är

- Möte med Västra Stambanegruppen
- Europaforum Norr i Sundsvall (utställare)

- Järnvägsforum Norr Sundsvall (utställare)
- Sverigemöte M i Stockholm (utställare)
- Dubbelspåret dag
- Rundabordssamtal med företag i Sundsvall
- Möte med Västernorrlands läns landshövding
- Ett antal rapporter har tagits fram, bland annat om kapacitetssituationen i norra Sverige samt en backcastinganalys – ”Bygg klart Nya Ostkustbanan till år 2025 – vilka beslut krävs?”

Enligt bolagets VD har samtliga planerade insatser enligt verksamhetsplanen genomförts. Däremot anges att en planerad resa för styrelsen till Bryssel har ställts in på grund av restriktioner. Resan ingick emellertid inte i verksamhetsplanen.

Kommentarer

Som framförts i avsnitt 5.2 har bolagets strategiska mål preciserats under år 2024. Målet kommer enligt uppgift att utvärderas år 2026.

Några övriga mål har inte fastställts i ägardirektiv eller av styrelsen.

Eftersom det inte finns några mål som ska uppnås år 2024 är det inte möjligt för oss att bedöma om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt.

Vi kan däremot utifrån årsredovisningen se att åtgärder som planerats i verksamhetsplanen har genomförts. Vi bedömer således att redovisade genomförda insatser faller inom ramen för bolagets verksamhetsplan. Vi ser dock gärna att aktiviteternas koppling till verksamhetsplanen tydliggörs i förslagsvis årsredovisningen, genom en uppföljning av den beslutade verksamhetsplanen.

Vi bedömer vidare att det utförts flera aktiviteter som vi bedömer är av relevans utifrån inriktningen i verksamhetsplanen samt för det strategiska målet, det vill säga att regeringen i nästa nationella plan för transportsystemet beslutar om att Nya Ostkustbanan ska byggas klar i sin helhet med målåret 2035.

5.5 Intern kontroll

Av styrelsens arbetsordning framgår att styrelsen ska tillse:

- att det finns en tillfredställande kontroll av Bolagets efterlevnad av lagar, förordningar och andra regler som gäller för bolaget.
- att Bolagets organisation är så utformad att bokföringen, medelsförvaltningen och Bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

I 2023 års granskning rekommenderades styrelsen att upprätta en plan för uppföljning av intern kontroll, baserad på en riskanalys. Vidare rekommenderades att ägarnas krav på den interna kontrollen inordnas i ägardirektivet till bolaget.

Vi har noterat följande åtgärder med anledning av vår rekommendation:

- Vid styrelsens sammanträde i april⁸ beslöts att uppdra till VD att ta fram underlag till riskanalys och internkontrollplan som styrelsen kan arbeta vidare med, och fatta beslut om, vid kommande fysiska sammanträde.
- Ärendet behandlades därefter vid styrelsens sammanträde i augusti⁹. VD föreslog att privat aktör anlitas för uppdraget. Styrelsen beslutade att godkänna offerten och uppdra till det föreslagna företaget att ta fram en plan för internkontroll, baserat på en riskanalys.
- Av styrelsens protokoll för oktober¹⁰ framgår att VD, från det anlitate företaget, erhållit en rapport med risker samt att en workshop planerats till den 14 november. Vilka som skulle delta vid workshopen framgår inte av protokollen.
- Av styrelsens protokoll för januari 2025 framgår att ”Arbetet har bedrivits i en interaktiv process där styrelseledamöter, ledande tjänstepersoner från ägarna samt VD medverkat, antingen i form av intervjuer eller deltagande i workshop. Denna rapport har levererats till bolaget i januari 2025.” Vidare anges att rapporten föredrogs samt att rapporten diskuterades under mötet och att styrelsen instämde i slutsatserna. Det framgår vidare att arbete med framtagande av internkontrollplan har inletts samt att det anlitate företaget kommer att lämna ett förslag till intern kontrollplan senast den 15 mars. Styrelsen beslutade att den tagit del av informationen. Vi har tagit del av rapporten som innefattar sju identifierade och bedömda risker. Enligt uppgift kommer ett förslag till plan att behandlas vid styrelsens sammanträde i april.

⁸ 2024-04-19, § 129

⁹ 2024-08-30, § 26

¹⁰ 2024-10-25, § 47

Kommentarer

Vi ser positivt på att ett arbete med att identifiera och bedöma risker har gjorts.

Vid tidpunkten för vår granskning fanns dock ingen plan för uppföljning av den interna kontrollen. Så som vi tolkar det kommer en sådan plan att finnas för år 2025. Vi ser det som väsentligt att arbetet med planen fullföljs.

Vår rekommendation från 2023, som vänder sig till ägarna, har inte beaktats i och med att ägardirektiven inte varit föremål för revidering. Vår rekommendation om att ägarnas krav på den interna kontrollen inordnas i ägardirektivet kvarstår därför.

6 Revisionell bedömning

Vi bedömer sammantaget att verksamheten har skötts på ett i allt väsentligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer även, utifrån vår grundläggande granskningsinsats, att den interna kontrollen inte har varit tillräcklig. Vi har dock noterat att styrelsen beslutat om åtgärder innefattande riskanalys och internkontrollplan. Vid tidpunkten för granskningen hade riskanalys genomförts. Ett förslag till plan för intern kontroll är planerad till mars månad. Vi anser att styrelsen under 2024 har agerat för att stärka den interna kontrollen. Som vi förstår det är avsikten att besluta om en plan för år 2025, vilket vi ser positivt på.

Som framfördes i 2023 års granskning ser vi i övrigt gärna att ägarna inordnar tydliga krav på den interna kontrollen i ägardirektiv.

Nedan besvaras de enskilda revisionsfrågorna. Inom parentes anges aktuellt avsnitt för mer information om granskningens resultat och bedömningar.

- Det finns aktuella ägardirektiv. Innevarande ägardirektiv fastställdes år 2021 och gäller tills vidare. (5.1)
- Det finns en beslutad verksamhetsplan. Vi bedömer att den i huvudsak är med ägardirektiven överensstämmande. Vi har noterat att bolagets strategiska mål har tydliggjorts i verksamhetsplan 2024–2027, vilket vi ser positivt på eftersom det i ägardirektivet anges att verksamhetsplanen ska innehålla sådana mål. Det kan dock noteras att det strategiska målet förväntas uppnås först år 2035. Som vi tolkar ägardirektiven ska de strategiska målen avse de närmaste tre verksamhetsåren. (5.2)
- Vi kan konstatera att det finns en beslutad verksamhetsplan. Vi bedömer att planerade insatser för 2024 är med ägardirektiven överensstämmande. Verksamhetsplanen ska enligt ägardirektivet innehålla strategiska mål för de närmaste tre verksamhetsåren. Vi har noterat att bolagets strategiska mål har tydliggjorts i verksamhetsplan 2024–2027. Bolagets strategiska mål är ”att regeringen i nästa nationella plan för transportsystemet beslutar om att Nya Ostkustbanan ska byggas klar i sin helhet med måläret 2035.” Som vi uppfattat det kommer målet att utvärderas år 2026.
- Bolaget har en beslutad budget avseende år 2024. Vi har noterat att bolagsstämman beslutade att fastställa budget för 2024 med budgetplan för 2025 och 2026. Av budgetdokumentet framgår dock inte att år 2026 innefattas. (5.3)
- Uppföljning av budget är i huvudsak fungerande/ändamålsenlig. Uppföljning av budgeten har skett löpande till styrelsen under året. Vi bedömer att den ekonomiska rapporteringen har förbättrats under 2024. Prognoser ser vi däremot som ett fortsatt utvecklingsområde. (5.4).

- Det finns inte några fastställda mål som anger vad som ska uppnås år 2024. Det är därför inte möjligt för oss att bedöma om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt. Vi bedömer dock att redovisade genomförda insatser faller inom ramen för bolagets verksamhetsplan. Vi ser dock gärna att aktiviteternas koppling till verksamhetsplanen tydliggörs genom en uppföljning av den beslutade verksamhetsplanen. (5.4)
- Vi kan notera att det ekonomiska resultatet för år 2024 är i nivå med bolagets budget och att det fria egna kapitalet därmed blivit positivt, vilket vi ser som tillfredsställande ur ekonomisk synpunkt. (5.4)
- Styrelsen har inte beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen år 2024. Styrelsen har däremot under 2024 beslutat om ett arbete med att utarbeta en riskanalys och plan för uppföljning av interna kontroll. En riskanalys var vid tidpunkten för granskningen upprättad. (5.5)

Rekommendationer

Med anledning av vår granskning vill vi lämna följande rekommendationer.

- Tydliggör tidsperspektivet för uppföljning av det strategiska målet.
- Tydliggör rapporteringen av genomförda åtgärder genom en uppföljning av verksamhetsplanen.
- Vidareutveckla den ekonomiska rapporteringen vad gäller prognoser.
- Fullfölj det internkontrollarbete som påbörjats med en plan för uppföljning av intern kontroll.

Birgitta Arnberg

Certifierad kommunal revisor

kommun@harnosand.se
kommun@kramfors.se kommun@solleftea.se
sundsvalls.kommun@sundsvall.se
timra.kommun@timra.se ange@ange.se
kommunen@ornskoldsvik.se
migrationsverket@migrationsverket.se
bosattningsenheten@migrationsverket.se

migrationsverket@migrationsverket.se
bosattningsenheten@migrationsverket.se

Beslut om revidering av kommuntal år 2025 till kommuner i Västernorrlands län

Beslut

Länsstyrelsen Västernorrland beslutar att revidering av kommuntal för kalenderåret 2025 ska ske enligt bilaga 1 till detta beslut. De nya reviderade kommuntalen gäller från och med den 13 maj 2025.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har den 13 november 2024 beslutat om fördelningen av mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning genom anvisning (kommuntal) för Västernorrlands län (diarienummer 351-2024).

Regeringen har den 10 april 2025 beslutat att revidera länstalet för nyanlända avseende kalenderåret 2025. Regeringens beslut innebär att 6 600 nyanlända ska omfattas av anvisning till landets kommuner år 2025. I förordning (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner framgår det vidare att 181 nyanlända ska anvisas till Västernorrlands län år 2025. Med anledning av revideringen av länstalet för 2025 behöver kommuntalen för Västernorrlands län revideras.

Motivering till beslutet

Kommuntalen har beräknats genom att det tidigare beslutade kommuntalet för 2025 för varje kommun har justerats för att nyanlända med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, som efter folkbokföring omfattas av anvisning enligt bosättningslagen, i första hand ska kunna anvisas till samma kommun som den nyanlände bor i. Detta enligt § 6 bosättningsförordningen.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Länsstyrelsen ska, enligt 5 § förordning (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningsförordningen), besluta om kommunal. Vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner ska, enligt 7 § andra stycket i bosättningslagen, hänsyn tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen.

När kommunalen beslutas får, enligt 6 § bosättningsförordningen, kommunernas förutsättningar att tillhandahålla bostäder beaktas utöver de kriterier som anges i 7 § andra stycket bosättningslagen och 4 a § bosättningsförordningen. Av 4 a § bosättningsförordningen framgår att hänsyn ska tas till omfattningen av utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. som vistas i kommunerna samt till att vissa anvisningar enligt 8 a § andra stycket i första hand ska avse samma kommun som den nyanlände bor i.

Kommuntalen får, enligt 7 § bosättningsförordningen, revideras under innevarande år om länstalen revideras.

Överklagan

Enligt 9 § bosättningslagen kan detta beslut inte överklagas.

Information

Om länstalen revideras under innevarande kalenderår får, enligt 7 § bosättningsförordningen, även kommunalen revideras. Enligt samma paragraf får kommunalen också revideras under innevarande kalenderår efter överenskommelse mellan kommuner inom länet eller närliggande kommuner, under förutsättning att kommunalen sammantaget inte blir lägre än länstalet.

En kommun är skyldig, enligt 5 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen), att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Lagen gäller för nyanlända under vissa förutsättningar.

Länstalet omfattar enbart nyanlända personer som anvisas enligt bosättningslagen. Därutöver kommer även nyanlända personer med uppehållstillstånd som på egen hand ordnat bostad i kommunen samt direktinresta anhöriga till nyanlända personer att bosätta sig i kommunerna på egen hand, genom så kallad självbosättning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med integrationsutvecklare Linnéa Lagergren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga

Bilaga 1. Kommuntal år 2025 för kommuner i Västernorrlands län

Bilaga 1

Kommuntal år 2025 för kommuner i Västernorrlands län

Kommun	Kommuntal	Varav kvot, fd asyl samt personer med tillfälligt skydd i ABO*	Varav personer med tillfälligt skydd i kommunalt boende**
Härnösand	27	15	12
Kramfors	15	5	10
Sollefteå	14	5	9
Sundsvall	49	8	41
Timrå	17	8	9
Ånge	15	10	5
Örnsköldsvik	44	20	24

* Kvotflyktingar, före detta asylsökande som anvisas från ABO samt personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i ABO som väntas ha behov av anvisning och uppfyller kraven för en anvisning enligt bosättningsregelverket under 2025.

** Personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i kommunala boenden som uppfyller kraven för en anvisning till samma kommun enligt bosättningsregelverket under 2025.

Socialnämnden

§ 48

Dnr 2025-000006 1.1.3.1

Ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2025

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna rapporteringen av ej verkställda beslut,

att rapporten delges kommunfullmäktige och revisionen för kännedom och

att till oktobermötet ta fram en handlingsplan för hur vi ska jobba fram en lösning på nya kontaktpersoner och ledsagare.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Margareta Tjärnlund (M).

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar på följande tilläggsattsats: att till oktobermötet ta fram en handlingsplan hur vi ska jobba fram en lösning på nya kontaktpersoner och ledsagare.

Bakgrund

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut. Skyldigheten att rapportera framgår i 16 kap. 6 f-g §§ socialtjänstlagen (SoL) och 28 f-g §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Följande beslut ska rapporteras en gång per kvartal:

- Alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut.
- Alla gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbröts.

Rapportering ska ske även om inte finns några ej verkställda beslut.

Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut fram till att beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning.

Följande beslut ska rapporteras löpande:

Socialnämnden

- Ett beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt.
- Ärenden som har avslutats av annan anledning.

Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Socialnämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapportering skall ske en gång per kvartal.

Biståndsenheten har följande att rapportera:

Denna period finns det 13 ej verkställda gynnande beslut att rapportera. Fyra beslut om kontaktperson LSS, två beslut om kontaktperson SoL ett beslut om ledsagarservice LSS, ett beslut om ledsagarservice SoL, ett beslut om gruppboende LSS samt fyra beslut om särskilt boende SoL.

Barn- och familjeenheten har inget att rapportera.

Ekonomi- och vuxenenheten har inget att rapportera.

Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader:

Denna period finns det sju beslut att rapportera. Fem beslut gällande kontaktperson LSS, ett beslut gällande kontaktperson SoL och ett beslut om ledsagarservice LSS.

Analys av rapporten:

Anledningen till att gynnande beslut gällande gruppboende och särskilt boende inte kan verkställas beror på att individerna har tackat nej till de erbjudanden som de fått.

När det gäller kontaktpersoner är det en kombination av brist på uppdragstagare, svårigheter att matcha och att individerna tackar nej till erbjudanden.

Det är få som anmäler intresse, vilket dels kan bero på en kulturskiftning mot det mer individuella tänket och dels på att ersättningen är låg. De som anmäler intresse är ofta äldre medan de individer som har behov av kontaktperson eller ledsagarservice ofta yngre. Flera brukare har ganska specifika önskemål/krav på uppdragstagare, t.ex. att dessa ska vara av

Socialnämnden

samma kön och nära i ålder. Det finns även brukare som är svåra att matcha på grund av att de har svåra behov (ex. tvångsbeteenden, social fobi, behöver stödtecken eller har stora omsorgsbehov) som få uppdragstagare är intresserade av att ta sig an. Det finns även geografiska hinder för matchning då vi inte efterfrågar körkort eller bil hos uppdragstagare.

Socialt perspektiv

Socialt perspektiv är att personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Beslut om bistånd enligt Socialtjänstlagen eller insats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade gäller omedelbart. Det innebär att beslut om bistånd eller insats också ska verkställas direkt.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ekonomiskt perspektiv är att konsekvenser i form av vite kan ske.

Juridiskt perspektiv är att ytterst stärka rättssäkerheten för den enskilde som har beviljats bistånd.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2025-04-22.

Socialförvaltningen, Rapport ej verkställda beslut första kvartalet 2025.

Rapport av ej verkställda gynnande beslut avseende första kvartalet 2025*Tabell 1. Ej verkställda gynnande beslut*

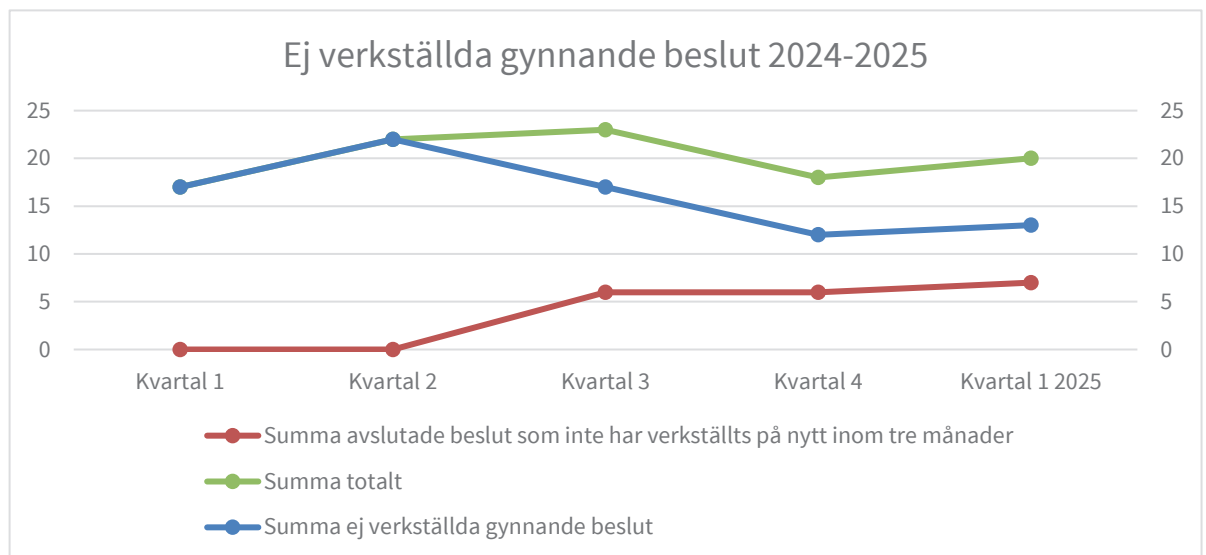
Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2024-03-19	Tackat nej till erbjudande sommaren 2024.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2024-11-13	Tackat nej till 2 erbjudanden. Kommer ej att verkställas, brukaren avliden.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2024-11-25	Tackat nej till 2 erbjudanden.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2024-11-26	Tackat nej till ett erbjudande. Fått ett nytt erbjudande, inväntar svar.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2024-11-14	Tackat nej till ett erbjudande. Önskar specifikt boende, kommer inte tacka ja till något annat.
Kontaktperson SoL	4 kap. 1 § SoL	2024-04-12	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-05-07	Har blivit erbjuden, men har ännu inte givit svar.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-05-20	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-07-01	Gav ej svar om potentiell matchning.
Kontaktperson SoL	4 kap. 1 § SoL	2024-07-19	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-11-04	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2024-12-20	Har tackat nej till erbjudande.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2024-12-23	Brist på uppdragstagare.

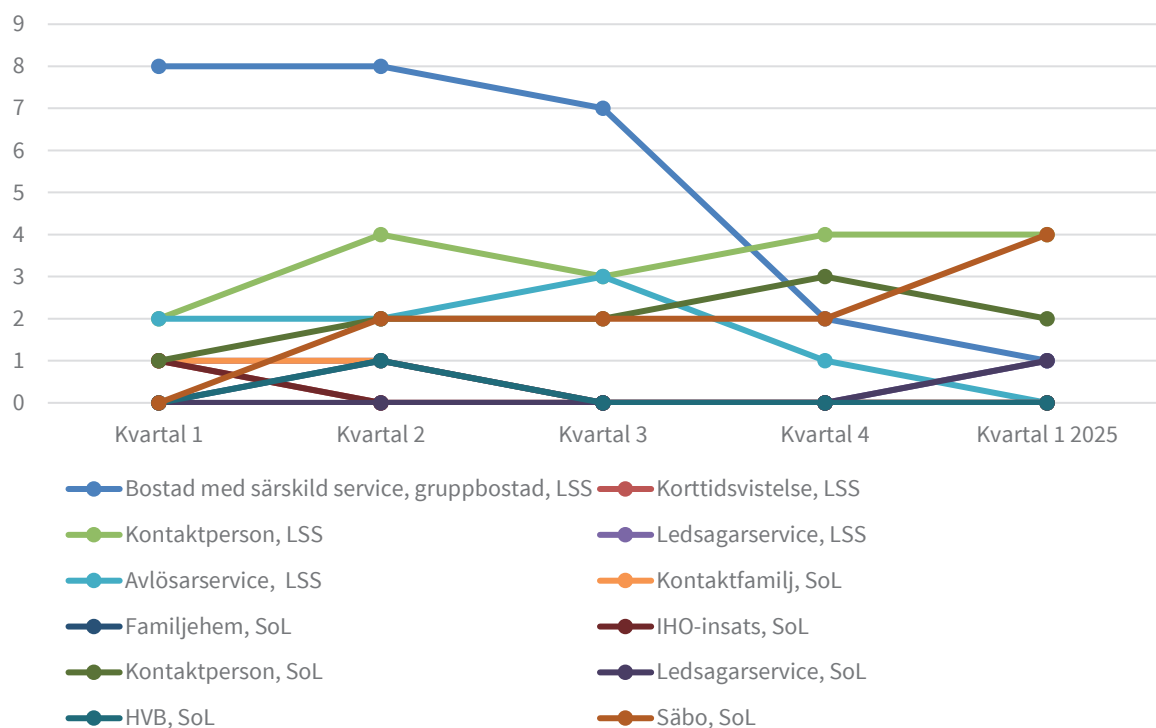
Tabell 2. Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Datum för avbrott	Orsak
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-01-01	2024-04-18	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2023-07-12	2024-04-23	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2013-06-03	2024-04-26	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-05-01	2024-07-01	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson SoL	4 kap. 1 § SoL	2024-05-31	2024-08-27	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-03-01	2024-09-03	Tackar nej till matchningar.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2023-06-26	2024-12-09	Brist på uppdragstagare.

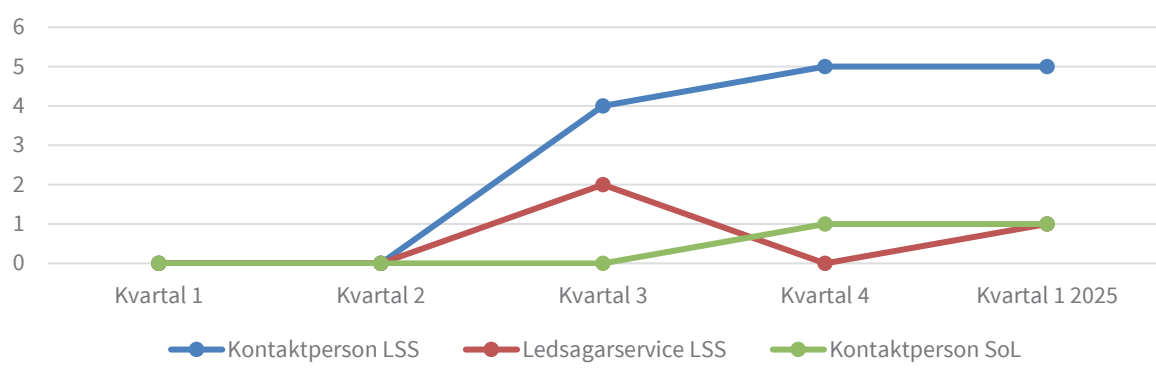
Grafer, förändring över tid

Ej verkställda gynnande beslut 2024-2025

Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom 3 månader 2024-2025

Socialförvaltningen
Ingrid Nilsson,
ingrid.nilsson@harnosand.se

Socialnämnden

Ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2025

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår Socialnämnden besluta

att godkänna rapporteringen av ej verkställda beslut, samt

att rapporten delges kommunfullmäktige och revisionen för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut. Skyldigheten att rapportera framgår i 16 kap. 6 f-g §§ socialtjänstlagen (SoL) och 28 f-g §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Följande beslut ska rapporteras en gång per kvartal:

- Alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut.
- Alla gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbröts.

Rapportering ska ske även om inte finns några ej verkställda beslut.

Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut fram till att beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning.

Följande beslut ska rapporteras löpande:

- Ett beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt.
- Ärenden som har avslutats av annan anledning.

Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Socialnämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom

tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapportering skall ske en gång per kvartal.

Biståndsenheten har följande att rapportera:

Denna period finns det 13 ej verkställda gynnande beslut att rapportera. Fyra beslut om kontaktperson LSS, två beslut om kontaktperson SoL ett beslut om ledsagarservice LSS, ett beslut om ledsagarservice SoL, ett beslut om gruppboende LSS samt fyra beslut om särskilt boende SoL.

Barn- och familjeenheten har inget att rapportera.

Ekonomi- och vuxenenheten har inget att rapportera.

Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader:

Denna period finns det sju beslut att rapportera. Fem beslut gällande kontaktperson LSS, ett beslut gällande kontaktperson SoL och ett beslut om ledsagarservice LSS.

Analys av rapporten

Anledningen till att gynnande beslut gällande gruppboende och särskilt boende inte kan verkställas beror på att individerna har tackat nej till de erbjudanden som de fått.

När det gäller kontaktpersoner är det en kombination av brist på uppdragstagare, svårigheter att matcha och att individerna tackar nej till erbjudanden.

Det är få som anmäler intresse, vilket dels kan bero på en kulturskiftning mot det mer individuella tänket och dels på att ersättningen är låg. De som anmäler intresse är ofta äldre medan de individer som har behov av kontaktperson eller ledsagarservice ofta yngre. Flera brukare har ganska specifika önskemål/krav på uppdragstagare, t.ex. att dessa ska vara av samma kön och nära i ålder. Det finns även brukare som är svåra att matcha på grund av att de har svåra behov (ex. tvångsbeteenden, social fobi, behöver stödtecken eller har stora omsorgsbehov) som få uppdragstagare är intresserade av att ta sig an. Det finns även geografiska hinder för matchning då vi inte efterfrågar körkort eller bil hos uppdragstagare.

Socialt perspektiv

Socialt perspektiv är att personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Beslut om bistånd enligt Socialtjänstlagen eller insats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade gäller omedelbart. Det innebär att beslut om bistånd eller insats också ska verkställas direkt.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ekonomiskt perspektiv är att konsekvenser i form av vite kan ske.

Juridiskt perspektiv är att ytterst stärka rättssäkerheten för den enskilde som har beviljats bistånd.

Beslutsunderlag

Rapport ej verkställda beslut första kvartalet 2025.

Ingrid Nilsson
Förvaltningschef

Eva Nordin Silén
Nämndsekreterare